Bisschoppelijk College Broekhin Roermond

150 jaar

COLLEGE EPISCOPAL RUREMONDE

1851 - 2001

Bisschoppelijk College Broekhin Roermond

Auteurs:

Hans van Beek
Marieke Cartens
Ted Dekkers
Tijs Dorenbosch
Dennis Janssen
Jean Knols
Jean Koene
Ton Lenders
Hans Meeuws
Wim Perriëns
Jan van der Varst
Nico van der Voort
Flip Werter
Wim Willems

Uitgave oktober 2001

Colofon

Dit boek is verschenen in oktober 2001 bij gelegenheid van het 150-jarig jubileum van het Bisschoppelijk College Roermond.
Het boek is uitgegeven door het Bisschoppelijk College Broekhin te Roermond.

Geraadpleegde bronnen door de auteurs en de samenstellers van het boek:

- het gemeentearchief van Roermond
- het schoolarchief

Illustraties en foto's:

- het gemeentearchief van Roermond
- het schoolarchief
- foto's omslag: Peter Bors en Leo Knops

Drukwerk en vormgeving: SHD Grafimedia

Bisschoppelijk College 150 jaar

In oktober 1851 stichtte de toenmalige bisschop van Roermond, Monseigneur Paredis, het Bisschoppelijk College Roermond.
Nu, 150 jaar later, willen wij dit heuglijke feit graag herdenken en er een bescheiden feest voor alle betrokkenen omheen bouwen. Voor de leerlingen en alle medewerkers wacht er een feestdag, voor talloze oud-leerlingen wordt in november een reünie georganiseerd.
Een groep docenten en oud-docenten onder aanvoering van conrector Leo Knops heeft het initiatief genomen om een gedenkboek samen te stellen over de geschiedenis en de ontwikkeling van onze school. Een lofwaardig streven dat geheel past in de traditie van het Bisschoppelijk College Broekhin. Immers het jaarboek dat traditioneel aan het einde van ieder cursusjaar wordt uitgegeven en dat in woord en beeld het bewogen schooljaar schetst, vindt onder oud en jong gretig aftrek.
Het samenstellen van dit jubileumboek was voor de leden van de commissie een uitdaging die ze graag zijn aangegaan.
Verwacht u niet een complete en een tot in alle details nauwkeurig beschreven kroniek.
Wat zij u willen aanbieden is niet alleen een stukje geschiedenis van de school en de ontwikkeling van het onderwijs, maar vooral een stukje sfeer die ademde op het voormalig Bisschoppelijk College Roermond en die nu nog steeds ademt op het Bisschoppelijk College Broekhin in Roermond.

Met gepaste trots en met dank aan een ieder die heeft bijgedragen aan het tot stand komen van dit jubileumboek presenteren wij u dit waardevolle boekwerk onder het motto:

"Soms is een ontwikkeling in jezelf een onmisbare voorwaarde voor een ontwikkeling in anderen."

Hans van Beek
Rector van het Bisschoppelijk College Broekhin

Jubileumcommissies

Leerlingenfeest:
Iris Atkinson
Henk Giesbers
Jos Loenders
leerlingen
medewerkers Break Out Swalmen

Personeelsfeest:
Hans van Beek
Jos Beulen
Lau van Bilsen
Agnes Gerlag
Piet Mohr
Math Quaedvlieg
Lia Schellekens

Reünie:
Lau van Bilsen
Wiel Diels
Mariëmma Geraedts
Jos Gerlag
Toine Hendrickx
Ton Lenders
Trees Peters
Gérard Smeets
Karel Snijtsheuvel
Annelies Verheijen
Harrie Vestjens
Flip Werter

Jubileumboek:
Ted Dekkers
Leo Knops
Jean Koene
Wim Perriëns
Nico van der Voort
Wim Willems
Wil Winthagen

Voorwoord

De samenstellers van dit jubileumboek hebben geprobeerd het verleden van het Bisschoppelijk College nog eens tot leven te brengen. Wat zij schrijven, is gebaseerd op bronnenmateriaal, zoals gedenk- en jaarboeken, en op persoonlijke herinneringen. Ook werd vaker gebruik gemaakt van toevallig bewaard gebleven documenten, zoals de schoolkrantjes De Brug, de Stoplap en aanverwante publicaties. Een inspirerende bron voor de beschrijving van de laatste decennia vormden de Jaarkronieken in albumvorm, die destijds werden bijgehouden door de sympathieke collega en geliefde docent Wiel Heuvelmans, die jarenlang moderator van de school was en nadien deken van Roermond.

Geen enkele bijdrage is geschreven met de illusie dat daarin een volledig beeld wordt geschetst en allerminst met de pretentie van wetenschappelijkheid. Het streven was er eenvoudig op gericht, een herinneringsbeeld op te roepen, waarin jongeren en ouderen die ooit aan de zorgen van het College waren toevertrouwd, zo veel mogelijk zouden herkennen.

Allen die aan dit jubileumboek hebben meegewerkt koesteren de wens en de hoop dat het met interesse en genoegen zal worden gelezen en als een dierbaar bezit bewaard.

De eindredactie:
Leo Knops
Nico van der Voort
Wil Winthagen

Inhoudsopgave

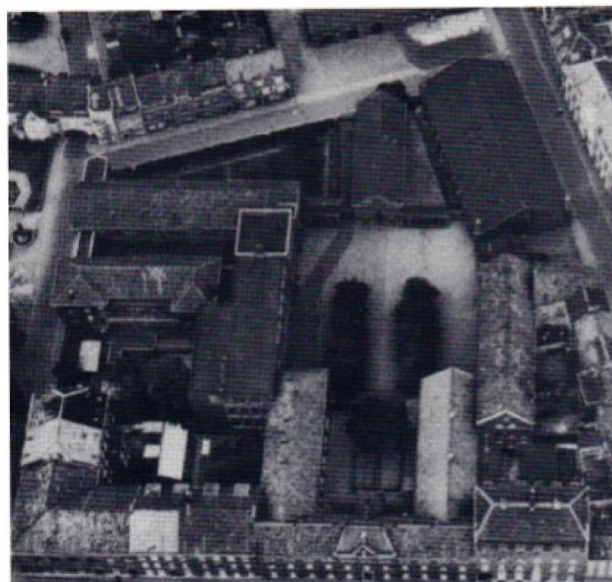

Het 'huis' in de stad

Bisschoppelijk College 1851-1951

Toen het Bisschoppelijk College in 1951 zijn eeuwfeest vierde, stond de school in het centrum van de stad, op de plaats waar nu de winkels zijn van V&D, de HEMA en nog een paar andere zaken. De hoofdingang ervan was op het Munsterplein, schuin tegenover het standbeeld van de Roermondse architect Petrus Cuypers. Het gebouwencomplex van de school en het internaat besloeg toen bijna het gehele vierkant dat werd ingesloten door Munsterplein, St-Christoffelstraat, Kloosterwandstraat en Graaf Gerardstraat. Voor de duidelijkheid: de Kloosterwandstraat was in die tijd nog een gewone straat die de Hamstraat met de St-Christoffelstraat verbond. Binnen dat vierkant lagen wel enkele woonhuizen aan de kant van het Munsterplein en aan de Kloosterwandstraat, maar die waren als het ware met het College vergroeid. Op de hoek van het Munsterplein, waar nu Blokker en de Primafoonwinkel te vinden zijn, lag een sociëteit waar Roermondse notabelen elkaar ontmoetten. In de loop van de jaren 1950 werd ook dit sociëteitsgebouw bij het Bisschoppelijk College ingelijfd, om dienst te gaan doen als recreatie- en overblijfruimte.

Het honderdjarig bestaan van het Bisschoppelijk College werd uitbundig gevierd met feestelijkheden waarbij alle docenten, priesters en leken, stijlvol in zwarte togen en zwarte pakken gestoken waren. Het College was een 'burcht van wetenschap', zoals een van de docenten het indertijd typeerde. Bij een school van een dergelijk gewicht paste een groots opgezette jubileumuitgave als de verzameling *Historische opstellen over Roermond en omgeving.* Dat was een majestueus boekwerk van bijna vijfhonderd bladzijden, waarin dertien wetenschappelijke monografieën waren opgenomen. In dat boek kwamen geleerde, zeergeleerde en hooggeleerde heren aan het woord, die aandacht schonken aan de geschiedenis

Luchtfoto van het collegecomplex in 1950.

van Roermond en heel speciaal aan de Roermondse bisschop Monseigneur Paredis (1795-1886), de stichter van het Bisschoppelijk College. Bijzonder waardevol voor de geschiedenis van deze onderwijsinstelling is de bijdrage van Dr. Toon van Rijswijck over *Liberalen en clericalen in de strijd rond het Bisschoppelijk College te Roermond*. Van Rijswijck beschrijft daarin uitvoerig de eerste vijftig jaar van deze school. Uit het artikel blijkt dat in die periode een ware strijd is geleverd om het Bisschoppelijk College te behouden, en dat het erg veel moeite heeft gekost om daar het onderwijs tot een aanvaardbaar niveau op te voeren. Wij kunnen ons daar nu nauwelijks meer een voorstelling van maken.

Het Nederlandse onderwijs in de 19de eeuw

Honderd jaar vroeger in de geschiedenis, in 1851, werd in Nederland ook een jubileum gevierd. Het was het 'halve-eeuwfeest der schoolhervorming'. In een stemming van dankbaarheid werd toen het feit herdacht dat in 1801 een eerste wet tot stand kwam die aan de Nederlandse overheid de zorg voor goed onderwijs opdroeg. Dat jubileum was echter geen

reden tot vreugde en dankbaarheid voor de Nederlandse katholieken en wel allerminst voor de toenmalige bisschop van Roermond Monseigneur Paredis. Wat in 1851 feestelijk herdacht werd, was de totstandkoming van het staatsonderwijs, en daar was men in katholieke kring niet gelukkig mee. Het staatsonderwijs werd door de overheid gefinancierd. Voor het bijzonder onderwijs, de zogeheten vrije scholen van katholieken, protestanten, joden en anderen, werden geen geldmiddelen beschikbaar gesteld door de rijksoverheid. Die scholen moesten in hun eigen onderhoud voorzien.

Mgr. J.A. Paredis, 1795 - 1886.

Toch bracht het jaar 1851 bisschop Paredis in feeststemming, maar dat kwam door iets heel anders. Hij was eindelijk in de gelegenheid om in Roermond een nieuwe school voor jongens op te richten, die door en door katholiek was en niet vaag algemeen-christelijk zoals het staatsonderwijs. In een voormalig klooster in de Jezuïetenstraat werd een College geopend dat eigendom was van bisschop Paredis. Het was een school met twee afdelingen: een Latijnse School en een Franse School of 'institut français'. Latijnse scholen en Franse scholen waren in die tijd de twee meest voorkomende vormen van voortgezet onderwijs in Nederland.

Franse scholen waren driejarig en leidden de leerlingen op voor een betrekking in het zakenleven en voor lagere functies in het ambtelijk apparaat. Op die scholen was Frans het hoofdvak. Daarnaast werd lesgegeven in de meer 'exacte' vakken rekenen en cijferen. Natuurkunde was een keuzevak en scheikunde ontbrak op het rooster. In de loop van de negentiende eeuw groeide wel de behoefte aan uitbreiding van de vakken met Engels en wiskunde, doordat de industrialisatie een steeds hogere vlucht nam. Het 'institut français' van het Bisschoppelijk College deed het voorlopig kalm aan en begon met een minimumprogramma.

Latijnse scholen waren vanaf de Middeleeuwen tot in de eerste helft van de 19de eeuw de middelbare scholen bij uitnemendheid. Het waren instellingen voor voorbereidend hoger en wetenschappelijk onderwijs. Het universitaire onderwijs werd in die tijden gegeven in het Latijn, dat als universele, internationale geleerdentaal dienst deed. Toekomstige studenten moesten die taal passief en actief beheersen, om de colleges van de hoogleraren te kunnen volgen en hun werkstukken en proefschriften te kunnen schrijven. Op de Latijnse school, die zes leerjaren telde, stond Latijn in het brandpunt van de didactische belangstelling. In alle klassen werd die taal onderwezen en in de lagere klassen werd vrijwel geen andere leerstof aangeboden dan Latijnse taal en letteren. In de hogere klassen werd het lesprogramma uitgebreid met Grieks en welsprekendheid (retorica). Vanaf 1816 waren die onderwijsinstellingen verplicht een gevarieerder vakkenpakket aan te bieden: naast Latijn en Grieks ook wiskunde, aardrijkskunde en geschiedenis. Geleidelijk aan veranderde daardoor het karakter van de Latijnse School en hier en daar dook zelfs al de naam op van *gymnasium*.

Priesteropleidingen

Om te kunnen begrijpen hoe bisschop Paredis aan zijn katholieke school kwam, moet men iets weten van de voorgeschiedenis. Toen Paredis met zijn school begon, droeg hij wel de titel van bisschop, maar een eigen diocees had hij op dat moment nog niet. Het bisdom Roermond ontstond pas in 1853. Tot die tijd maakte Limburg, en dus ook de latere bisschopsstad Roermond, deel uit van het bisdom Luik. De Nederlandse wetgeving verleende weliswaar vrijheid van godsdienst, maar tolereerde geen bisdommen, waarin bisschoppen de lakens van Rome uitdeelden. Monseigneur Paredis was lange tijd een hulpbisschop van de bisschop van Luik, een soort missiebisschop in het door protestanten en liberalen overheerste Nederland.

De bisschop van Luik - en dat mag ook gezegd worden van bisschop Paredis - was in zoverre door het verlichtingsdenken beïnvloed, dat hij de noodzaak zag van gedegen vorming en scholing. Het streven van beide bisschoppen was aanvankelijk vooral gericht op een betere opleiding voor priesters. De geestelijkheid van die dagen bestond uit eenvoudige zielzorgers, die hun werk met veel toewijding deden, maar in intellectueel opzicht een enorme achterstand vertoonden. Het ontwikkelingspeil van de pastoors en kapelaans was zo laag, dat zij door meer ontwikkelde mensen uit hun omgeving niet of nauwelijks serieus genomen werden. Een eerste grote stap ter verbetering meende Paredis te kunnen zetten door in Roermond een modernere en vooral betere priesteropleiding te vestigen. In 1841 kreeg Roermond zijn Groot-seminarie. Een poging van Paredis om in Roermond ook een Klein-seminarie op te zetten mislukte. Het Zuid-Limburgse Rolduc, dat een katholieke Latijnse school had, werd in 1843 uitverkoren als vestigingsplaats voor het Klein-seminarie. Maar Paredis liet zich daardoor niet uit het veld slaan: Roermond moest en zou iets krijgen dat daarmee kon wedijveren.

Het Koninklijk Kollegie

Voordat het Bisschoppelijk College werd opgericht had Roermond een Latijnse School die al eeuwen oud was. Maar die school was niet officieel katholiek. In het verre verleden was ze dat wel geweest. In de achttiende eeuw had ze namelijk toebehoord aan de paters jezuïeten, die in Roermond een klooster hadden. Toen hun kloosterorde in 1773 door paus Clemens IV werd opgeheven, veranderde er voor het onderwijs in eerste instantie niets, want de school bleef gewoon bestaan en de van hun orde beroofde jezuïeten gingen onverstoorbaar door met lesgeven. Vanaf 1778 heette de school 'Koninklijk-Keizerlijk Kollegie', zo genoemd naar keizerin Maria Theresia, het staatshoofd van Oostenrijk. Roermond, dat nogal eens van nationaliteit wisselde, was toen een Oostenrijkse stad. Toen Roermond in 1795 bij Frankrijk werd ingelijfd, verdwenen de jezuïeten, en kreeg de school de naam van 'Collège de Ruremonde' of 'Collège Impérial' (naar keizer Napoleon). Na de val van Napoleon werd ze een 'Stedelijk Kollegie' en in 1824 een 'Koninklijk Kollegie' (naar Koning Willem I). Officieel was het Koninklijk Kollegie een neutrale school. Het was een staatsschool, wat betekende dat de exploitatiekosten en de lerarensalarissen werden betaald door het Rijk. Het gebouw waarin de school gevestigd was, het voormalige jezuïetenconvent in de huidige Jezuïetenstraat, was eigendom van de gemeente.

Wie de geschiedenis met onze ogen bekijkt, krijgt de indruk dat het Koninklijk Kollegie niet zo heel erg neutraal was. Het had heel veel weg van een degelijke katholieke school. Het overgrote deel van de leerlingen was katholiek en de hoogste gezagsdrager ervan was een priester. Het schooljaar werd geopend met een hoogmis en een stichtelijke zedenpreek van de directeur. Het onderwijs op het Koninklijk Kollegie lijkt in goede handen te zijn geweest, want het werd gegeven door bevoegde docenten, over wie in de bekende bronnen geen kwaad woord te lezen staat. Een van die docenten, priester en leraar Frans, werd later zelfs leraar aan het Bisschoppelijk College en bovendien hoofdredacteur van de zeer katholieke Roermondse krant *De Maas- en Roerbode*.

In de ogen van bisschop Paredis was het Koninklijk Kollegie beslist géén 'katholieke' school. De directeur van dat Kollegie, de Eerwaarde Heer Rossié, mocht dan in het prospectus schrijven, dat op zijn school 'de leer van de christelijke en maatschappelijke pligten met het onderwijs in talen en wetenschappen zal gepaard gaan', voor bisschop Paredis en zijn trouwe gelovigen was dat bij lange na niet genoeg. Wat directeur Rossié zo mooi onder woorden bracht, was immers niets meer dan de opvoedkundige doelstelling van alle staatsscholen. De liberale minister Thorbecke had er ook al eens op gewezen, dat in de openbare scholen ieders godsdienstige opvattingen werden geëerbiedigd en dat de kinderen daar werden opgevoed 'tot alle christelijke en maatschappelijke deugden' en in de 'christelijke geest, waarvan geheel onze maatschappij is doortrokken'. Bisschop Paredis zag er niets in. Dat 'christelijke', dat 'algemeen christelijke' was in zijn optiek niets meer dan een samenraapsel van katholicisme en protestantisme. Wat hij wilde, was onvervalst katholicisme. Op een katholieke school en in de katholieke opvoeding ging het niet alleen om deugden en plichten, maar vooral ook om de katholieke geloofswaarheden. Het katholicisme was het enige ware geloof en kon dus niet met andere christelijke geloofsrichtingen op een hoop worden geveegd. Bovendien zaten op de staatsscholen leerlingen van allerlei godsdienstige pluimage en werd er lesgegeven door leken. Lekenleraren, en zeker leraren die een universitaire opleiding hadden genoten, konden een gevaar vormen voor de katholieke jeugd, doordat zij tijdens hun studiejaren wellicht besmet waren geraakt met het virus van de 'vrijgeesterij'.
Bisschop Paredis stond maar één ideaal voor ogen: het stichten van een eigen vrije, katholieke school, waar niet kennisverwerving voorop zou staan, maar opvoeding in katholieke geest. Op de achtergrond speelde daarbij ook de gedachte mee, dat de jongens op zo'n school alle gelegenheid hadden om hun roeping tot het priesterschap te ontdekken.

Het Bisschoppelijk College

In de gemeente keerde het tij ten gunste van de bisschop. De staatsschool het Koninklijk Kollegie raakte in de versukkeling, doordat het leerlingenaantal schrikbarend terugliep. Veel welgestelde Roermondse families stuurden hun zonen naar buitenlandse, meestal Belgische kostscholen, omdat zij daar een betere uitspraak van het Frans leerden en ontwikkelingskansen kregen die een eenvoudige provinciestad als Roermond hun niet bieden kon.
In 1851 had het Koninklijk Kollegie nog maar vijf leerlingen uit Roermond en daar zat de gemeenteraad duchtig mee in zijn maag. De school kostte de gemeente jaarlijks grote sommen geld, waar nu maar heel weinig kinderen van konden profiteren. Er werd gezocht naar een oplossing en die kwam plotseling opdagen van de kant van bisschop Paredis. Hij was graag bereid, de school over te nemen en deze op eigen kosten voort te zetten, maar dan als vrije katholieke school. De gemeente hoefde slechts het gebouw van het Kollegie ter beschikking te stellen; voor de overige kosten van zijn school zou hij zelf opdraaien. Op deze manier raakte de gemeente een aanzienlijke kostenpost kwijt en de bisschop zag eindelijk zijn lang gekoesterde wens in vervulling gaan.
Op 7 oktober 1851 opende Monseigneur Paredis met een plechtige hoogmis zijn nieuwe onderwijsinstelling. Daarna werd een feestelijke receptie gehouden en een luchtballon opgelaten. Daar was het dan het 'Bisschoppelijk Kollegie' of beter: het 'Collège épiscopal', want de 'langue de la maison' was Frans.
Op de Franse en de Latijnse school van het Bisschoppelijk College werd lesgegeven in het Frans en de leerlingen waren verplicht ook onder elkaar Frans te spreken. Dat voorschrift gold ook voor het internaat. Wie zich niet daaraan hield, kreeg het 'signe', waarmee openbaar gemaakt werd dat de leerling zich aan een ernstig vergrijp had schuldig gemaakt: hij had zijn moedertaal gesproken! Wilde hij van dat attribuut bevrijd worden, dan moest hij een

medescholier aanbrengen die dezelfde misstap had begaan. Klikken was de enige oplossing. Wat dat 'signe' precies was, werd in 1951 beschreven door een vergrijsde oud-leerling die het in zijn jeugd nog had meegemaakt.

> 'Er was een klein notitieboekje in omloop, dat men signe noemde. Werd iemand betrapt geen Frans te spreken, dan werd hem het signe overhandigd. Hij moest er zijn naam in schrijven en beliep een kleine geldboete. Zo gauw mogelijk probeerde hij het signe kwijt te worden aan een ander, die Nederlands of dialect sprak. Het signe langer dan een dag houden leverde bovendien strafstudie op. Het signe van iemand overnemen, gold als een vriendendienst. Van de signe-boeten werd op het einde van het schooljaar een kersencongé gehouden. Paedagogen zullen zeker bezwaar maken tegen dit spionagesysteem, maar het had in ieder geval dit voordeel, dat men een mondvol Frans leerde, wat in het later leven goed van pas kwam.'

Startproblemen

Op het nieuwe Bisschoppelijk kollegie zou opvoeding plaatshebben 'in de geest van het pauselijk katholicisme', daar zou de godsdienst het fundament van het onderwijs vormen, 'want zonder godsdienst - dacht men toen - is geen opvoeding mogelijk' (La religion [...] il n'y a pas d'éducation possible sans elle). En om opvoeding was het bisschop Paredis nou juist begonnen: opvoeding vond hij belangrijker dan kennisverwerving. Zijn College was in de eerste plaats een opvoedingsinstituut of -zoals dat toen heette - een 'opvoedingsgesticht'.
Bij zijn start in 1851 bleek al meteen dat het nieuwe Bisschoppelijk College meer aantrekkingskracht had dan het voormalige Koninklijk Kollegie. De toeloop van leerlingen uit Roermond was weliswaar nog gering en op de vingers van één hand te tellen, maar het eraan verbonden internaat raakte spoedig goed bevolkt. Buiten Roermond waren blijkbaar genoeg ouders te vinden die voor hun kinderen een katholieke school het beste vonden. De internen kwamen uit diverse streken, maar voornamelijk uit het Duitse Rijnland. Het aantal Duitse leerlingen was zo groot, dat men zich op het College gedwongen zag, een Franse en een Duitse afdeling in te stellen (een *division* française en een *division* allemande). De Duitse afdeling telde slechts twee leerjaren, want daarna waren de leerlingen voldoende thuis in de Franse taal om het onderwijs op de hogere klassen te kunnen volgen.
Door zijn speciale karakter had het Bisschoppelijk College bij zijn start ,en nog vele jaren daarna, een enorme achterstand ten opzichte van het staatsonderwijs. Waar het aan ontbrak, dat waren bevoegde docenten. Alle lessen werden gegeven door priesterleraren, die geschoold waren in theologie en filosofie, maar niet in de vakken die zij op school moesten geven. Zij waren genoodzaakt om in hun vrije tijd en op eigen kracht, zich de leerstof eigen te maken van de vakken: geschiedenis, aardrijkskunde, wiskunde, natuurkunde en handelswetenschap. De animo om vakbekwaamheid op te doen werd de priesterleraren vaak ontnomen door de heersende opvatting in katholieke kring, dat priesters zich niet indringend moesten bezighouden met vakken als biologie, scheikunde of wiskunde. Empirische wetenschappen leidden gemakkelijk tot atheïsme, zo meende men. Geesteswetenschappen en talen werden hoger gewaardeerd, omwille van hun vormende waarde.
Op de Latijnse School van het Bisschoppelijk College lag dan ook de nadruk op Latijn, Grieks, geschiedenis en taal- en letterkunde. Naast Frans werd Nederlands en Duits gegeven, en later ook Engels.

Wetenschap

Al gauw na het ontstaan van het College barstte de kritiek los. De hogere kringen in Roermond, die het plaatselijke politieke leven beheersten, bestonden voornamelijk uit liberalen. Zij waren bepaald geen voorstanders van katholiek onderwijs, zodat de bisschop van hun kant allerlei onaangenaamheden

kon verwachten. De liberalen hadden hun Koninklijk Kollegie met tegenzin van de hand gedaan, omdat de gemeentelijke bijdrage aan die school weggegooid geld bleek te zijn. Nu het Bisschoppelijk College daarvoor in de plaats was gekomen, volgden zij met argusogen de ontwikkeling van die instelling. Blijkbaar waren zij toch benieuwd wat die school ervan ging brouwen en dat bleek, vaak tot hun leedvermaak, aanvankelijk niet veel voor te stellen. De Roermondse liberalen waren doorgaans gewone katholieken, die hun zondagsplicht vervulden en zich kerkelijk lieten begraven. Zij waren niet kerks en hadden weinig op met de geestelijkheid. De doorsnee Roermondse liberaal was 'bon catholique, mais pas clérical'. Het toenemend ongenoegen van de Roermondse liberalen over het Bisschoppelijk College kwam tot uitdrukking in de kolommen van de liberale bladen *De Roermondenaar* en *De Volksvriend*. De kritiek die daar geleverd werd, was ongewoon heftig van toon en vaker op het beledigende af. Het weerwoord op wat de liberalen schreven stond te lezen in *De Maas- en Roerbode*, het blad dat tot stand gekomen was op initiatief van bisschop Paredis.

De hoofdredacteur van dat blad, die als leraar Frans aan het Bisschoppelijk College verbonden was en dus zeker niet als onpartijdig kon gelden, diende de liberalen op een ongezouten manier van repliek. De polemiek in de kranten duurde eindeloos voort. De gemoederen raakten daarbij zo verhit, dat zelfs het alleszins gegronde hoofdbezwaar van de liberalen niet kon doordringen tot de hoofden en harten van hun klerikale stadgenoten. Dat hoofdbezwaar hield in, dat het onderwijs op het Bisschoppelijk College niet het vereiste niveau had, waardoor de Latijnse School van dat instituut geen leerlingen afleverde die naar de universiteit gingen.
Bisschop Paredis had voor die tekortkoming een goede verklaring, die hij dertien jaar na de start van zijn 'kollegie' in een brief aan de gemeente ter verdediging aanvoerde. Men dient in acht te nemen, schreef hij:

'1. dat het kollegie onder mijn beheer nog wel wat jong is om reeds groote geleerde mannen te hebben voortgebragt,
2. dat men om geleerd te worden, zijne hoogere studiën moet kunnen en willen doorzetten en er tevens aanleg voor hebben, wat helaas hier veelal ontbreekt en
3. (...) dat ons kollegie vele Eerwaarde Heeren heeft opgeleverd die uitstekend eerbiedwaardig werk verrichten.' (Overgenomen uit: *125 Jaar Rijksschool in Roermond*)

Het gebrek aan belangstelling voor universitaire studies kan heel goed een gevolg zijn geweest van de ontoereikendheid van het onderwijs op het Bisschoppelijk College, maar het zal ongetwijfeld ook voortgekomen zijn uit de weerzin die traditioneel denkende katholieken hadden tegen alle wetenschappelijk onderwijs. Veel katholieke ouders piekerden er niet over, hun zonen naar de universiteit te sturen, omdat de universiteiten niet katholiek waren en daardoor een gevaar vormden voor godsdienst en moraal. Zij waren al meer dan tevreden als hun zonen op het College voldoende algemene ontwikkeling opdeden, om in aanmerking te komen voor de betere banen in het zakenleven of bij de overheid. Voor de voordelen van wetenschappelijke vorming had men toen in katholieke kring nog weinig oog. Maar dat zou in de jaren 1880 al anders worden.

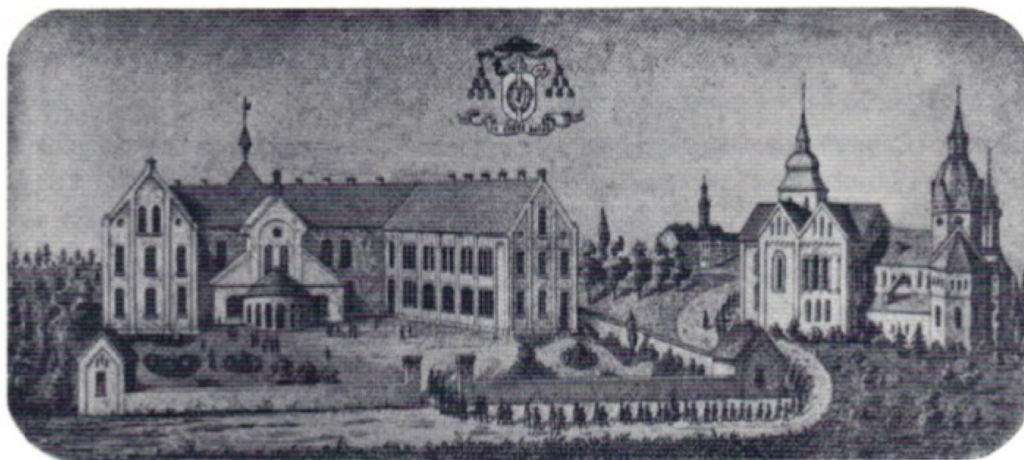
De Rijks-HBS

Doordat in de loop van de negentiende eeuw de techniek zich in sneltreinvaart ontwikkelde en de industrialisatie grootschaliger werd, groeide de behoefte aan beter en hoger opgeleid personeel. De Franse scholen, die altijd al leerlingen hadden opgeleid voor een baan in het zakenleven en de industrie, begonnen in allerijl hun lesprogramma's aan te passen en uit te breiden, zodat hun leerlingen beter voorbereid en toegerust de maatschappij in konden stappen. Op het 'institut français' van het College vonden eveneens vernieuwingen plaats, zodat

die school steeds meer het karakter kreeg van een bij de tijd passende handels- en industrieschool. Het was een belangrijke stap in moderniserende richting.
Ook in politiek Den Haag werden maatregelen genomen om aan de eisen van de industrialiserende maatschappij te kunnen voldoen. In 1863 werd een wet aangenomen die een nieuw schooltype in het leven riep: De Hogere Burgerschool (HBS). Dat zou een school zijn, waar vakken aan bod kwamen die onmisbaar waren in de snel evoluerende samenleving. Het ministerie-Thorbecke had voor alle grote en middelgrote steden een Rijks-HBS in de aanbieding, met driejarige of vijfjarige cursus. Hoewel Roermond een kleine plaats was, wist het gemeentebestuur door handig onderhandelen, waarbij gewezen werd op het uitgestrekte achterland, een vijfjarige Rijks-HBS in de wacht te slepen. De vreugde hierover was zo groot dat de gemeente zich meteen bereid verklaarde om voor dat moderne schooltype een splinternieuw gebouw te laten optrekken. Maar van dat aanbod werd geen gebruik gemaakt. De minister was bereid zo'n school aan Roermond te geven, maar dan wel onder de strikte voorwaarde dat deze werd ondergebracht in het 'prachtige gebouw' in de Jezuïetenstraat waar op dat moment het College in zat. Daarbij gaf de minister wel nog een interessante tip: de nieuwbouw die de gemeente van plan was te realiseren, kon dan het beste ter beschikking van het Bisschoppelijk College worden gesteld. Het College was kennelijk al wat in aanzien gestegen bij de Roermondse bestuurders, wat misschien een gevolg was van het feit dat het aantal Roermondse leerlingen op het college was toegenomen.
Hoeveel leerlingen uit Roermond het Bisschoppelijk College in die tijd bezochten, staat te lezen in een brief die Paredis in 1864 aan de gemeente schreef. In verband met de toewijzing van een nieuw gebouw had de gemeente de cijfers opgevraagd. De bisschop was door de vraag verbaasd en verontrust. Het zou toch niet zo zijn dat het voortbestaan van zijn 'Bisschoppelijk Kollegie' uitsluitend afhankelijk werd gesteld van het aantal leerlingen uit Roermond? Paredis' brief begon zo:

> 'Met verwondering verneem ik van een schrijven van den Edelachtbaren Heer Burgemeester dd. 14 dezer, dat het bestuur dezer stad thans eene opgaaf verlangt van het getal Roermondsche jongelingen welke sedert de tien laatste jaren het Kollegie alhier hebben bezocht. Ik weet waarachtig niet waaraan zulks moet toegeschreven worden, immers Mijne Heeren, wanneer die vraag betrekking had op het behoud van het Kollegie en dat zijn voortbestaan werkelijk van (het) getal zijner leerlingen afhankelijk wordt gesteld, hoe komt het dan toch dat de leden Uwer Commissie welke ik op 2 dezer bij mij heb mogen ontvangen, geen enkel woord desaangaande hebben gerept? Nu, wat hier achter schuilt of niet, ziet hier het gemiddeld getal Roermondsche jongelingen die de lessen van het Kollegie gedurende bovenbedoelde tijdvak hebben bijgewoond. Dit getal is geweest per jaar 48, het eene jaar meer het ander minder.

COLLEGE EPISCOPAL DE RUREMONDE

Le nouveau Collége s'élève non loin de l'église du Munster, qui lui sert de chapelle, près le beau parc Notre-Dame, dans le quartier le plus salubre de la ville. Les salles destinées aux élèves ne laissent rien à désirer; les classes sont belles et vastes; le dortoir surtout est unique dans son genre et occupe tout l'étage de l'aile droite du bâtiment. Celui-ci, dans toutes ses parties, a été spécialement approprié aux besoins de l'enseignement.

Le Collége épiscopal, comme son titre l'indique, est placé sous la haute direction et l'influence immédiate de sa Grandeur, Monseigneur PAREDIS, Evêque de Ruremonde.

La Religion lui sert de base, parce qu'il n'y a pas d'éducation possible sans elle.

L'enseignement se divise en deux grandes sections. Il comprend l'enseignement supérieur et l'enseignement moyen. Le premier embrasse les langues anciennes, la poésie, la rhétorique et toutes les branches qui en sont inséparables; le second est donné d'après les indications de la loi sur l'enseignement moyen du 2 Mai 1863.

L'enseignement supérieur prépare les élèves aux études ecclésiastiques et universitaires; l'enseignement moyen est spécialement fréquenté par ceux qui se destinent au commerce et à l'industrie.

Il renferme: La Religion étudiée dans ses dogmes, sa morale et son histoire; la langue française, qui est la langue habituelle du collége, le néerlandais, l'allemand, l'anglais et l'italien; la littérature; l'histoire ancienne, moyenne, moderne: l'histoire naturelle; l'économie politique; la tenue des livres; les mathématiques, la physique et la chimie; la géographie et la cosmographie; l'architecture, la calligraphie et le dessin; la musique; la déclamation; la politesse.

Toutes ces différentes branches d'enseignement sont données par des professeurs ecclésiastiques, à l'exception de la musique et du dessin confiés à des maîtres laïques.

Ainsi, quelque avenir que pressente un jeune homme, quelque carrière qu'il veuille parcourir, il trouvera, au Collége épiscopal, toutes les ressources et toutes les études, dont il aura besoin pour atteindre au but de ses efforts et de ses désirs.

Un pensionnat se rattache à l'établissement.

Van deze hebben zich gemiddeld per jaar op het Latijn toegelegd vijfentwintig, op Fransche taal drieëntwintig. Dit zal wel voldoende zijn om den toestand van het Kollegie te kunnen beoordelen.' (Overgenomen uit: *125 jaar Rijksschool in Roermond*)

Dat was in elk geval aanmerkelijk meer dan het handjevol leerlingen waarop het Koninklijk Kollegie zich kon beroepen bij zijn opheffing. De gemeente was tevreden en besloot ten behoeve van het Bisschoppelijk College een nieuwe school en een internaat te bouwen aan de St-Christoffelstraat. In 1865 betrok het College de nieuwe gebouwen, met zijn internaat, zijn Latijnse School en zijn driejarige Handelsschool (voorheen Franse School of 'institut français'). In de loop der jaren werden die gebouwen stap voor stap op eigen kosten uitgebreid met leslokalen, studiezalen, eetzalen en slaapzalen. Het gedeelte dat nog eigendom was van de gemeente werd in latere jaren voor een redelijke prijs aangekocht.

Bevoegde docenten

In de eerste vijftig jaar van zijn bestaan onderging het leven van het Bisschoppelijk College veel ups en downs. Het nijpendste vraagstuk bleef de kwaliteit van het onderwijs en de bevoegdheid van de leraren. Het was de hoogste tijd, dat alles op alles werd gezet om op dezelfde hoogte te komen als de neutrale scholen en met deze gelijke tred te houden. In de jaren 1880 begon de gemeente een stimulerende rol te spelen. Roermond zat dringend verlegen om een echt gymnasium, dat leerlingen kon afleveren met een staatsexamen op zak dat toelating verschafte tot het wetenschappelijk onderwijs. De gemeente kwam over de brug met minder bescheiden bijdragen, en het bisdom ging selectiever te werk bij de keuze van zijn priesterleraren. De kwaliteit van onderwijs nam daardoor aanzienlijk toe. De eindexamenlichting 1891 leverde al enkele toekomstige universiteitsstudenten op. Onder hen Louis Geelen en Frank Bolsius, die beiden gingen studeren aan de universiteit van Amsterdam. De veel belovende Louis Geelen stierf op jonge leeftijd; Bolsius promoveerde cum laude in de rechtswetenschappen en werd later president van de rechtbank in Roermond. Een van de leerlingen die in 1899 eindexamen deden was de bekende Nijmeegse hoogleraar Gerard Brom. Rond 1900 gingen ook de eerste priesters en priesterstudenten naar de universiteit om daar de vereiste graad te verwerven voor het geven van middelbaar onderwijs. Daarna ging het in versneld tempo bergopwaarts onder de voortvarende leiding van directeur Laurent Schrijnen. In 1902 had het Bisschoppelijk College eindelijk een echt gymnasium, waarvan de leerlingen in de eigen school staatsexamen mochten afleggen.

Ora et labora

'Ora et labora', bid en werk, dat was meer dan een eeuw het devies van het Bisschoppelijk College, waaraan leerlingen en leraren zich te houden hadden. De spreuk stond van de aanvang af boven de ingang van de studiezaal en tooide nog het omslag van de College-jaarboeken, die vanaf 1936 werden uitgegeven. Er werd veel gebeden op het oude College. Omdat de school aanvankelijk geen eigen kapel kon bouwen, werd de omgeving van de Munsterkerk als plaats van vestiging gekozen. De leerlingen gingen dagelijks naar de vroegmis en op zondag, de enige vrije dag die zij hadden, brachten zij ook uren in de kerk door. En dan waren er de jaarlijkse retraite-dagen, de aanbiddingsuren, de rozenkranssessies, de missieclubs, de Mariacongregatie en de Eucharistische Kruistocht (E.K.). De school leverde grote partijen priesterstudenten af, waarvan een opvallend groot aantal naar missielanden vertrok. In China werkten in de twintigste eeuw vier missiebisschoppen die oud-leerling van het college waren. In de College-jaarboeken brachten zij verslag uit over de werkzaamheden in hun missiegebied, dat op het einde van de jaren 1930 geteisterd werd door de Chinees-Japanse oorlog. Als een van hen overleed werd daar op het College veel aandacht aan besteed en de leerlingen

werden aangespoord, hen in hun gebed te gedenken. Er werd ook hard gewerkt op het oude Bisschoppelijk College door leraren en leerlingen. De dag begon vroeg met een ochtendstudie vóór de aanvang van de lessen en eindigde laat. Er waren aanvankelijk geen vrije middagen; die kwamen er pas later: op dinsdag en op donderdag. Op zaterdagmiddag was er altijd les tot ver in de jaren 1950. Vaak werd er zelfs 's avonds nog lesgegeven. Een oud-leerling herinnerde zich, met veel genoegen overigens, de avonden die hij en zijn klasgenoten doorbrachten op de kamer van directeur Laurent Schrijnen. Schrijnen was geen moeite te veel, als het erom ging zijn leerlingen klaar te stomen voor het staatsexamen of het school-examen. Hij ontving hen dan 's avonds in zijn privé-vertrek, waar hij hen onthaalde op Latijnse en Griekse teksten en op... sigaren. De oud-leerling schreef in 1936 in een terugblik op de tijd rond 1900:

> 'Het laatste trimester besteedde hij nog zijn avonden om ons op zijn kamer niet alleen op klassieke taal, maar ook op sigaren te regaleeren. Nog zié ik het gulle gebaar, waarmede hij een bundel sigaren boven de tafel los liet wentelen uit het gele lintje en ze voor ons uitspreidde ter vrije beschikking. Nooit heb ik nog iemand hetzelfde met zooveel handigheid zien doen.'

Schrijnen was een markante schoolleider en een enthousiaste leraar. Bij zijn gymnasiumleerlingen wekte hij bewondering door zijn grote vakkennis en door de manier waarop hij Latijnse teksten kon voordragen. Vooral verzen van zijn geliefde dichter Virgilius, die hij met begeestering voordroeg en afsloot met de uitroep: 'Wat een heerlijke vaerzen!' Waaruit we mogen concluderen, dat in die tijd het Frans als huistaal was afgeschaft.
Behalve directeur Laurent Schrijnen was op het college ook diens broer werkzaam, Jos Schrijnen, een bijzonder knappe kop. Hij was op de school een tijd lang de enige docent met een universitaire opleiding. Hij studeerde in Leuven, waar hij ook promoveerde. Na veertien jaar als leraar aan het Bisschoppelijk College werkzaam te zijn geweest, werd Jos Schrijnen hoogleraar, eerst in Utrecht, daarna in Nijmegen. Als rector magnificus opende hij in 1923 in Nijmegen de Katholieke Universiteit. Zijn broer Laurent was op dat moment Monseigneur Schrijnen, bisschop van Limburg.

Vernieuwing

Vanaf de jaren1890/1900 werden op het Bisschoppelijk College geregeld onderwijskundige vernieuwingen ingevoerd. Goed onderwijs moest immers bij de tijd zijn. Er kwamen bevoegde docenten: priesters met een M.O.-akte of een academische graad, in latere jaren ook lekenleraren. Nieuwe vakken, nieuwe schooltypen werden geïntroduceerd en de vaklokalen werden modern uitgerust. In de loop van de tijd werd de driejarige Handelsschool omgevormd tot een driejarige HBS en, om niet achter te blijven, werd daar een tweejarige top bovenop gezet: de Hogere Handelsschool. Die constructie heeft tientallen jaren bestaan, totdat ook het College recht kreeg op een vijfjarige HBS. In de jaren 1937/'38 kwam die er officieel, met een richting A (Handel) en B (exact). Het College was daardoor een volwaardige school geworden, die in latere jaren wijd en zijd waardering zou ondervinden vanwege het gedegen onderwijs dat daar werd gegeven. De school wist in de eerste helft van de twintigste eeuw een faam te verwerven, die verplichtingen oplegde voor de toekomst.

'Huis van traditie'

> 'Het 'College, dat "huis van traditie", dat huis van beschaving en fijne Limburgse geest, dat huis van tucht, maar ook van hartelijkheid en wijze goedheid, dat huis dat ons zo dierbaar is, omdat het ons de schat heeft meegegeven van onze mooiste jeugdherinneringen.'

Deze lovende woorden schreef een oud-leerling in 1937 in het jaarboek van het College. 'Huis van traditie', een vaste uitdrukking in de mond van

oud-leerlingen die herinneringen ophalen aan de school van hun jeugd, waarmee zij zich blijvend verbonden voelen.
Het schoolleven op het Bisschoppelijk College was gedisciplineerd, de opvoeding in het internaat streng. Maar er moet daaromheen een sfeer van hartelijkheid en jovialiteit gehangen hebben, die het verklaarbaar maakt dat velen, over een tijdperk van vele jaren heen kijkend, met zoveel sympathie over hun oude school getuigen. Het was goed, leerling van het College te zijn geweest. Je had er wat van meegekregen waar je in je verdere leven steun van ondervond en waaraan je met nostalgie kon terugdenken.
De charme die het college voor ingewijden had, werd ongetwijfeld voor een deel veroorzaakt door de oude tradities, die con amore in stand werden gehouden. Wat goed en aangenaam was bevonden, bleef generaties lang behouden. Zo werd er meer dan vijftig jaar een jaarlijkse pelgrimstocht naar Nunhem ondernomen ter ere van Sint Servaas, die het Christendom naar Limburg had gebracht. Dat zullen beslist geen zware bid- en boetetochten zijn geweest, want oud-leerlingen blijken er plezierige herinneringen aan te bewaren. Traditioneel was het College ook in de besteding van de vrije tijd. Wandelingen, fietstochten, uitstapjes, schoolreisjes, feesten, sport en spel, het waren vaste punten op de agenda.
In de eerste helft van de twintigste eeuw kreeg de school de beschikking over Schöndeln, een schitterend gelegen buitengoed, dat eigendom was geweest van de graaf van Roodenhaan en freule Brenken. Het was een park met oude bomen en weidevelden die uitstekend geschikt waren voor sportaccommodaties. Daar werd een voetbalveld aangelegd, een hockeyveld, een tennisbaan en in 1951 een openluchtzwembad. Als de jaarlijkse wedstrijden werden gespeeld tussen het Bisschoppelijk College van Roermond en de bevriende Bisschoppelijke Colleges van Rolduc, Sittard en Weert, was iedereen op de been om het eigen team aan te moedigen. Schöndeln ging ook al gauw een rol spelen op de dag van het jaarlijkse directeursfeest. Daar vond toen de traditionele wedstrijd in het touwtrekken plaats.
Het directeursfeest was, meer nog dan de uitbundig gevierde Oranjefeesten, een tot de verbeelding sprekend evenement. Het was de dag van de spelen. Het begon, zoals elke gebeurtenis van enige betekenis, met een hoogmis. Daarna begaf zich iedereen naar de binnenplaats van de school, de grote cour, waar het amusement losbarstte. Daar stonden een hoofd van jut en een rad van avontuur en er waren talrijke stands waar de liefhebbers zich konden wagen aan allerlei behendigheidsspelletjes, zoals darts werpen (het zogenoemde 'Vogelpik'), ringsteken en ballengooien. Er was ook de attractie: langzaam fietsen.

Ringsteken

Daarbij moest je op de fiets een afstand afleggen van een meter of drie, maar daarover moest je dan zolang mogelijk doen. Er waren leerlingen die het daarin zover gebracht hadden, dat ze een recordtijd konden doorbrengen op een vrijwel stilstaande fiets. Lange tijd was er ook een wedstrijd in pijproken, waarvoor

op school de pijpen te koop waren, lange stenen pijpen, echte gouwenaars, zoals Jan Steen die al rookte. Die traditie werd in de jaren 1930 'om hygiënische en economische redenen' afgeschaft. Dat wil niet zeggen dat het gewone pijproken werd afgeschaft. 'Toeback zuygen' in een pijp was meer dan een eeuw populair op de school en werd door oud en jong gedaan. Op de dag van de spelen bestonden de prijzen voornamelijk uit pijpen. Met het uitdelen van prijspijpen is men zelfs doorgegaan tot in de oorlogsjaren, toen nergens meer tabak te krijgen was.
Een andere traditie was de toekenning van prijzen voor studieresultaten. Dat waren geen pijpen, maar boeken. Er waren prijzen voor alle klassen en voor alle vakken en er was de prix général, later 'prijs van uitmuntendheid' genoemd, voor de leerlingen die het hoogste puntengemiddelde van hun klas hadden behaald. Terwijl ik dit schrijf heb ik voor mij liggen een boek dat in 1938 werd uitgereikt aan Guus Janssen, leerling van klas 1 gymnasium. Deze prijswinnaar ontving een gebonden exemplaar van *De leeuw van Vlaanderen* door Hendrik Conscience, omdat hij de derde prijs voor Latijn, de tweede voor Frans, de eerste voor stelkunde, de eerste voor meetkunde en de tweede voor tekenen op zijn naam wist te zetten. Daarbij kreeg hij nog zes 'eervolle vermeldingen'.
Traditioneel waren ook de Franse namen voor de maaltijden in het internaat. Die maaltijden, verzorgd door de zusters van Sint Jozef, waren befaamd. De heer Bolsius, president van de Roermondse rechtbank, dacht er na vijfendertig jaar nog met smaak aan terug. Nergens had hij zulke heerlijke tuinboontjes met ham gegeten. Een andere oud-leerling schrijft dat hij erwtensoep heeft gegeten in zijn woonplaats Amsterdam, bij de Poort van Cleve en bij Krasnapolsky, maar wat hij daar proefde, haalde het in verste verte niet bij de erwtensoep van de zusters. Jarenlang was op het internaat alleen de vrijdagavond berucht. Dat was de traditionele avond van soberheid. De maaltijd bestond dan uit brood en karnemelk. De oud-leerling die in een jaarboek daarvan melding maakt, woonde in Roermond en ging op vrijdagavond stiekem bij zijn moeder eten.
De directeur wist dat, maar liet het oogluikend toe. Zo heel erg streng was het internaat dus ook weer niet.

Oorlogsjaren

De oorlog van '40 -'45 heeft het College bijna vijf jaar in zijn greep gehouden. Vanaf de 10de mei 1940 moest het vrijwel onafgebroken inkwartiering verduren van Duitse bezettingstroepen, Russische dwangarbeiders en Amerikaanse bevrijders. In de slotfase van de oorlog, op 20 augustus 1944, moest het hele gebouw ontruimd worden: de school, het internaat en de woonruimte van de priesterleraren. Daarin werd toen een Duits Feldgericht gevestigd, dat alle ruimte opeiste voor bureaus en slaapgelegenheid. Het vrouwelijk militair personeel sliep in de chambretten van de internen. Desondanks lezen we in de na-oorlogse jaarboeken, dat er gedurende al die jaren van een 'geregeld schoolleven' sprake was. We mogen dan ook gerust aannemen dat de schoolleiding in die tijd een bewonderenswaardig improvisatietalent aan de dag heeft gelegd.
Voor vrijwel alle tegenslagen werd een oplossing gevonden, zodat het lesprogramma kon worden afgewerkt. De tegenslagen kwamen al meteen. In de meidagen van 1940 viel een bom op het Collegeterrein, naast de studiezaal van het internaat. De behuizing van de internen was ten gevolge daarvan tot aan de zomervakantie onbruikbaar. De internen trokken in die maanden 's avonds naar Schöndeln om daar van hun nachtrust te genieten. Zij sliepen op stro in de kleedlokalen en berghokken bij de sportterreinen. Dat bivakkeren was weinig comfortabel, maar had ook plezierige kanten. De ochtendstudie verviel gedurende die tijd en de lange weg naar school stelde de internen in de gelegenheid om zich onderweg van het nodige snoepgoed te voorzien, dat toen nog zonder bon verkrijgbaar was. Toen het internaat weer betrokken kon worden, werden de internen geprezen om de goede geest waarin zij de

ongemakken voor lief hadden genomen, maar toch nog even berispt vanwege de clandestien aangeschafte zoetigheden.
De lessen en het internaatsleven konden in de oorlogsjaren lange tijd doorgaan, doordat de inkwartiering zich aanvankelijk beperkte tot onderdelen van het gebouwencomplex die voor het onderwijs niet van essentieel belang waren: de gymnastiekzaal en de 'manège'. Dat waren overigens ruimten die pas in latere tijd aan het College waren toegevoegd en voordien deel uitmaakten van de kazerne. De kazerne? Ja, want de Roermondse kazerne lag oorspronkelijk aan de Hamstraat en grensde met de achterzijde aan het College. De Graaf Gerardstraat, die in latere jaren het gebied van het College afbakende, was er toen nog niet. Die werd pas aangelegd, nadat het garnizoen een nieuwe behuizing had gekregen aan de Wilhelminasingel. De oude kazerne werd toen afgebroken, met uitzondering van de manschappencantine en de manège. De cantine werd door het College omgebouwd tot gymnastiekzaal, de manège werd evenementenhal.
Het schooljaar '44/'45 was pas echt desastreus. Geen schoolgebouw, Roermond frontstad met bombardementen en granaatinslagen, en tot besluit een algehele evacuatie van de stadsbevolking. Toen Roermond op 1 maart 1945 bevrijd werd, was er maar een klein groepje hongerige en uitgeputte Roermondenaren aanwezig om de bevrijders te verwelkomen. Op een later tijdstip heeft men die blijde inkomst nog eens herhaald, een groot massaspel waaraan velen met voldoening zullen terugdenken.

* * *

In het jaarboek van 1940 werden drie oud-leerlingen herdacht die gesneuveld waren voor het vaderland: Willy Theunissen, Ferd Oyen en Paul Meddens. Het eerste jaarboek dat na de bevrijding verscheen, telt 115 bladzijden met herdenkingsartikelen, gewijd aan oud-leerlingen die hun leven lieten in het verzet en in Duitse concentratiekampen. De band van het oude College met zijn oud-leerlingen was warm en hecht en veel oud-leerlingen spraken met veel waardering over hun oude school. Getuige onder meer het lofdicht dat de oud-leerling en latere hoogleraar Gerard Brom in 1914 schreef en voordroeg, toen hij een tijd lang als leraar werkzaam was aan het College:

'Ik houd dit huis diep in mijn hart,
ik dank mijn hart toch aan dit huis,
waarbuiten 't, vrees ik, was verward
door eigen drang en vreemd gedruis.
[...]
Ik leerde van mijn leraars meer,
dan wat ik uit hun lessen weet,
veel wat ik eindelijk waardeer,
nu 'k als hun leerling leraar heet.
[...]
Ik spreek maar voor me zelf alleen:
mij heeft het hier-zijn nooit berouwd;
één ding verzekert iedereen:
de Wijsheid heeft d i t huis gebouwd.'

Jean Koene

Het Bisschoppelijk College aan de Christoffelstraat.

Van internaatsschool naar streekschool

Het Bisschoppelijk College Roermond in de jaren 50 en 60

"College - het zij me vergund je als persoon aan te spreken - (...) met de jaren zal in ons een steeds grotere dankbaarheid groeien jegens de Alma mater van onze jeugd, een warme en diepe erkentelijkheid om het ktèma eis aei (verworvenheid voor immer) van godsdienstzin, kennis en levensstijl, mild gegeven aan ieder, die zich daarvoor openstelde."

Het is 1951. Een geslaagde eindexamenkandidaat neemt met deze woorden afscheid van zijn school, het Bisschoppelijk College Roermond.
Nu leggen eufore geslaagden in de roes van hun succes wel vaker gulle liefdesverklaringen af aan de school die ze gaan verlaten, maar met een dergelijke interpretatie wordt in dit geval te bits geoordeeld en te kort gedaan aan deze student en deze school. Godsdienstzin, kennis en levensstijl - het blijkt uit talloze bekentenissen dat oud-studenten van het Bisschoppelijk College Roermond daarover ook anekdotisch weten te vertellen. Op zondagmiddag werd er wel gespijbeld en waren sommige jongens niet in de kerk voor het lof maar op het voetbalveld te vinden; op de cour hadden bepaalde surveillanten het niet altijd even gemakkelijk en ook in de klas getuigden niet alle leerlingen altijd van een verbazingwekkend fraaie levensstijl. Maar over het algemeen blijken oud-leerlingen vooral positieve herinneringen aan hun schooltijd op het Bisschoppelijk College Roermond te hebben overgehouden: aan een school met een goede sfeer, met zeer veel clubs en verenigingen, waar in de jaren vijftig en zestig, de hier beschreven periode, veel ruimte voor initiatieven aan de leerlingen werd gegeven.

Er werd veel gebeden, de hele levenssfeer was kerkelijk gebonden en gericht, en hoewel kwalitatief hoogstaand onderwijs werd gegeven, achtte men vorming van karakter en levenshouding minstens zo belangrijk. En dat alles in een gemeenschapsbeleving. Eenmaal leerling van het Bisschoppelijk College Roermond, in alles leerling van die school, zo werd verwacht. Hoewel het aantal internen na de Tweede Wereldoorlog steeds verder achterbleef bij de snelle groei van de externen, bepaalden kenmerken van een internaatsopvoeding nog lange tijd de mentaliteit van veel heren docenten en daarmee de sfeer van de school. De normen voor de studie lagen hoog, het aantal activiteiten voor leerlingen was enorm en men verwachtte van hen een sterke binding aan het college. En, klapstuk, men wilde het leven voor de leden van de schoolgemeenschap tot een feest maken! Niet gering dus als doelstelling.

WAAR KOMEN ONZE INTERNEN VANDAAN?

Uit: De Brug, okt. 1958 blz. 15

Het Bisschoppelijk College Roermond was in de jaren vijftig een "Katholieke Inrichting voor Opvoeding en Onderwijs" met een toeloop van leerlingen vanuit het hele land. Goed onderwijs werd op meer middelbare scholen gegeven. Voor een levensstijl van zuiver katholieke snit, voor degelijkheid en persoonlijkheidsvorming kon je goed in Roermond terecht. Daarom

wisten katholieke ouders uit alle delen van Nederland deze school te vinden en stuurden zij hun zonen, want het was een jongensschool, naar Roermond.

Het leven van ieder lid van onze gemeenschap tot een feest maken

Het Bisschoppelijk College Roermond had zich in de eerste jaren van zijn bestaan ontwikkeld tot een internaatsschool. De sfeer daarvan heeft tot in de jaren zestig van de vorige eeuw doorgewerkt in het beleid, in de begeleiding, de activiteiten en de omgangsvormen op school.

Extern mochten oorspronkelijk alleen leerlingen zijn die in Roermond woonden tussen de spoorlijn en de Maas. Zij konden tussen de middag naar huis om "warm te eten" en waren dan toch weer op tijd terug voor de middaglessen. Een extern werd vele decennia lang eigenlijk gezien als een mislukte intern, schrijft A. van Rijswijck laconiek. Om wat "van de beste opvoeding op te doen" moest een extern behalve eten en slapen alle uren van de dag op het college aanwezig zijn.

In de jaren vijftig werd door de schoolleiding de geografische kaart ruimhartiger geïnterpreteerd: al jaren vóór de acties "Neel blief Neel" hanteerde zij voor stadsexternen het begrip Groot-Roermond. Jongens uit geheel Roermond en uit Maasniel konden na een toelatingsexamen als stadsextern worden geaccepteerd.

Vanuit de traditie van de school als internaat is ook de driedeling verklaarbaar die koppig tot in de jaren zestig binnen het leerlingenbestand werd aangebracht. Ieder jaar weer berichtten het jaarboek De Collegeklok en het schoolblad De Brug hoeveel "internen", "stadsexternen" en "buitenexternen" de school telde. Informeel heetten de internen "kippen": zij moesten hun vrije tijd vaak doorbrengen op de cour, waar kippengaas boven op de muur hun te hoog geknalde voetballen tegenhield. Even hardnekkig werden de buitenexternen, ongeacht hun maatschappelijke

De buitenexternen van het Bisschoppelijk College, maandag 12 januari 1959 bijeen in het nieuwe overblijflokaal, danken Directeur en Provisor voor de keurige en kleurige wijze, waarop door hun het verblijfprobleem is opgelost.

achtergrond, "boeren" genoemd. Toen na de oorlog de mobiliteit van de mensen toenam, reisden zij vanuit de omringende dorpen iedere dag per fiets of bus naar school waar ze tussen de middag hun broodtrommeltje leeg peuzelden. De groep die zich om half één naar huis repte voor een (toen veelal nog warm) middagmaal bleef men voluit aanduiden als "de stadsexternen". Soms liepen organisatievormen en verenigingen eveneens langs deze scheidingslijnen: zo debatteerden de internen in de "Dr. Gerard Brom-academie", de stadsexternen in de "Dr. Cuypers-academie", terwijl de buitenexternen praktisch en duidelijk het voor wie en wat aangaven in de naam van hun "Buitenexternenacademie".

Maar dit onderscheid nam niet weg dat in de opvatting en de beleving van de schoolleiding en van veel leerlingen alle leden van het Bisschoppelijk

Dagorde

Op Werkdagen.

Voormiddag.

7 u. H. Mis.
8.30 Studie.
9—10.40 Lessen.
10.40—10.55 Onderbreking.
10.55—12.35 Lessen.

Namiddag.

Maandag, Woensdag, Vrijdag en Zaterdag:
2—4.30 Studie en Lessen.
4.30—5.15 vrij.
5.15—7.15 Studie.

Dinsdag namiddag geen lessen.
5 u. Congregatie.
Daarna op beide dagen studie tot 7.15.
5 u. lof.
Donderdag namiddag geen lessen.
Zaterdag namiddag
5.15 lof.
Daarna gelegenheid tot biechten en studie tot 7.15.

Op Zon- en Feestdagen.

7.15 Morgengebed, Preek. H. Mis.
10 u. Hoogmis.
5 u. Lof.

Zomerorde.

Op Werkdagen.

7.30 H. Mis.
9—12.35 Lessen.
2 u. Studie.
2.30—5 Lessen.
5.45—7.45 Studie.

Dinsdag 2 u. Congregatie.
Donderdag 2 u. lof.
Op beide dagen studie tot 4.30.
Zaterdag 5.45 lof.

Op Zon- en Feestdagen.

7.30 Morgengebed. Preek. H. Mis.
10 u. Hoogmis.
2.15 lof.

College Roermond een hechte, gesloten gemeenschap vormden. Als leerling hoorde je daarbij. Je leefde met en vanuit dat "Kleesj", dat niet alleen op het gebied van onderwijs hoge eisen stelde, maar in het belang van een goede opvoeding strikte codes kende. Voor een leerling die deze accepteerde, had de school veel te bieden. Men wilde een blije, levenslustige school zijn. In 1957, tien jaar voor de mammoetwet, zag men de leerlingen, naar de traditionele opvattingen, nog als een bevoorrechte groep:
Bedenk "dat het een bevoorrechte groep is die jullie vormen temidden van het overgrote deel van je leeftijdgenoten. Een groep, waarvan de anderen met recht meer verwachten." Aldus de directeur in het schoolblad De Brug in oktober 1957. En de redactie typeert de teamgeest en de voor leerlingen welwillende, open en optimistische mentaliteit op school in de oproep: "Doe mee aan alles wat er op cultureel, godsdienstig en sportief gebied geboden en georganiseerd wordt. Wij moeten ons inzetten om het leven voor ieder lid van onze gemeenschap tot een feest te maken."

Vertrouwen en initiatief

Wanneer ervaren leerlingen een school als te streng? Ieder opvoedingsinstituut, en dat wilde het Bisschoppelijk College Roermond nadrukkelijk zijn, zal per definitie duidelijke regels stellen en moet op de naleving daarvan toezien. *Maar "c'est le ton qui fait la chanson."* De mentaliteit waarin de naleving van de regels wordt beoordeeld en overtreding eventueel gestraft, maakt een regime rigide of alleszins acceptabel. Mr. P. van Boven beëindigt zijn overigens met veel nostalgie en waardering geschreven herinneringen aan de collegejaren 1932 - 1940: *"het college was er niet voor ons plezier".* Maar ook in zijn tijd zouden leerlingen in Roermond geen aanleiding hebben tot een A.M.V.M.A. (=Anti Misbruik Van Macht Actie). Toen directeur Van Thiel in 1945 aantrad, nam hij een instituut over, waar jongens opgevoed en onderwezen werden volgens duidelijke en consequent toegepaste principes. De structuur van de gemeenschap was helder en overzichtelijk; uitoefening van gezag werd vanzelfsprekend aanvaard. Maar het klimaat was humaan en hartelijk. En dat zou in de daaropvolgende jaren alleen maar toenemen.
Bij het zoeken naar een verklaring voor het ontstaan van dat klimaat zal het volgende zeker overwogen moeten worden.
Sinds 1933 bestond op deze school een "Eucharistische Kruistocht": een jeugdclub naar Vlaams model, die in eerste instantie godsdienstige vorming en ontspanning wilde geven, maar op het Bisschoppelijk College Roermond een bijzonder karakter aannam. In de tweede helft van de jaren vijftig tot in de jaren zeventig toe kende deze Eucharistische Kruistocht een enorme bloei. Ze had veel leden onder de studenten en organiseerde een bijkans onmogelijk aantal activiteiten. Maar de uitstraling naar de schoolleiding, de leraren en de school toe zat in een opvoedingsprincipe, dat door de persoonlijkheid, de vindingrijkheid en de daadkracht van enkele moderatoren en leiders een enorm positieve uitwerking kreeg. Er was een tweehoofdige leiding. De leden waren ingedeeld in groepen, die een iets oudere leerling als leider boven zich hadden.
De leiders samen vormden een soort actieraad.
Het principe van vertrouwen en verantwoordelijkheid geven aan de leerlingen, de gewenning aan inspraak en het ruimte bieden voor veel zelfwerkzaamheid zijn ook via de Eucharistische Kruistocht op school geïntroduceerd en vinden we ook buiten de E.K. terug. Een oud-leerling herinnert zich dat er veel mogelijk was: er was onmiddellijk toestemming om in de strenge winter van 56 de Europahal onder te spuiten om een ijsbaan te vormen. Het merkwaardige toneelclubje "De Komiek", allemaal zeer jeugdige studenten, kreeg vrije beschikking over de gymzaal waar ze zonder toezicht hun gang konden gaan. In principe hadden de meeste clubs en verenigingen een leraar als begeleider, maar de leden kregen veel ruimte voor initiatief. Dit ondanks de grote afstand die er bestond tussen leraren en jongens. Men keek tegen leraren op en accepteerde

als vanzelfsprekend hun gezag. Maar over het algemeen kenmerkte een zekere ontspannenheid toch de omgangsvormen.

Kaf Sjang !!

Een beetje leraar had een bijnaam. Ook de meest geliefde. Hij wist dat zelf, maar zou nooit toestaan dat een leerling deze in zijn bijzijn gebruikte. Leerlingen zouden dat ook niet in hun hoofd halen, maar onderling gebruikten de jongens aanduidingen als Sjang, de Soep of Texas Bill en iedereen wist welke leraar bedoeld werd. Bij opeenvolgende generaties leerlingen bleven deze namen in zwang, zodat rond de herkomst mythes ontstonden. Natuurlijk, "de Sjang" droeg officieel de in Limburg gangbare voornaam "Jean", zodat het epiteton ornans hier voor een Limburger voor de hand ligt. Maar als verklaring voor een bijnaam als " de Soep" werd verteld dat de drager ervan, een zéér gedreven verteller, tijdens een diner zijn verhaal niet onderbrak terwijl toch zijn stropdas in het soepbord sopte. Erg onwaarschijnlijk, want de heren geestelijken van het bisdom vertoonden zich in de jaren vijftig nooit in lekenkleding. Dat zou in die tijd als ongepast hebben gegolden.
Na de anti-autoritaire revolutie van de jaren zestig en na de demping van de generatiekloof is de algemene behoefte aan bijnamen voor leraren verdwenen.

De "Munsterpleinplies".

Het zal veel te maken hebben met de autoriteit die een leraar volgens verwachting vertegenwoordigde, hoe zorgzaam hij ook was of hoe betrokken ook bij het wel en wee van leerlingen. Er was altijd afstand. Een oud-leerling schreef desgevraagd daarover: "Er was een behoorlijke afstand leerlingen - docenten. Als je goed je best deed, werd bij sommige docenten de afstand wat minder".

Het Munsterplein verloor een grote figuur.

De enorm groeiende leerlingenpopulatie kon allang niet meer op de cour terecht tijdens pauzes en bevolkte dan het Munsterplein. Daar werd derhalve ook gesurveilleerd o.a. door de prefect van de externen Jean Rosier, de "Munsterpleinplies". Zodra leerlingen zijn rijzige gestalte in de buurt zagen, waarschuwden zij elkaar "Kaf Sjang",waarmee het cave canem een studentikoze aanpassing gekregen had. Dit "kaf, kaf!"werd ook wel in andere situaties gebezigd: zo kondigde de klassenvertegenwoordiger die tussen de lessen bij de deur op de leraar behoorde te wachten het naderende onheil aan met een :
"Kaf, kaf, dao kump de baer."
Bijnamen voor leraren waren bijvoorbeeld: de Pin, de Geit, de Jens, de Baer, de Soep, de Boemel, Kleutje, Centenbak, Saartje, Texas Bill.

De Eucharistische Kruistocht.

"De Eucharistische Kruistocht van het Bisschoppelijk College te Roermond. Geschiedenis van een katholieke jeugdbeweging voor middelbare scholieren, 1933 - 1983". Onder deze titel beschreef in 1985

Drs. P. Nissen, zelf ooit E.K.-lid, de geschiedenis van de Eucharistische Kruistocht aan het Bisschoppelijk College Roermond. De van oorsprong Vlaamse organisatie vond in Nederland vooral in Noord-Brabant navolging. Zij wilde in de jaren twintig en dertig katholiek elan en vorming brengen bij de ongeorganiseerde jeugd.
Roermond was de enige afdeling die exclusief aan een middelbare school gebonden was. Nissen geeft een duidelijk beeld van de ideeënwereld en activiteiten, de grote acties en feesten waarmee deze bruisende afdeling zich onderscheidde. Het enthousiasme was enorm, de betekenis voor leerlingen en school niet te onderschatten, en de invloed van de Roermondse E.K. op de schoolgemeenschap en zelfs op stad en streek zijn onmiskenbaar.

De Roermondse E.K. kende een strakke leiding. Men onderscheidde naar het voorbeeld van de middeleeuwse ridderorden rangen als page, ridder, graalridder en kruisvaarder. De Roermondse afdeling heeft zich van het begin af aan gekenmerkt door een zeer groot vertrouwen in het eigen initiatief en het verantwoordelijkheidsgevoel van de leerlingen. Tot aan de laatste jaren toe was de E.K. onmiskenbaar een vrome, religieuze vereniging. Maar binnen een goede organisatievorm en uitgekiend beleid maakten het tweehoofdige leiderschap van Jo Hansen en een moderator, (Jean Rosier en later o.a. Ben Janssen en Chrit Willems) er een geestdriftige vereniging van. Er waren sociale activiteiten zoals de Hongarije-actie, ontspanningbijeenkomsten voor bejaarden, ziekenbezoek; culturele evenementen zoals toneel- en muziekuitvoeringen of spreekkoren. Op alle toegangswegen in Roermond werden door de E.K. tussen 1954 en 1964 wegkruisen geplaatst. En in jaarlijkse, soms verre fietstochten bezocht men cultuur-historisch interessante plaatsen in Limburg, Brabant, Gelderland, Vlaanderen, het Rijnland. De tochten waren niet altijd voor ieder even gemakkelijk. Historisch werd de uitspraak van een van de jongens op een fietstocht naar de Ardennen: "Oei, dao kump weer zo' sjtóm Ardén".

Regelmatig misbezoek werd gestimuleerd. Bij processies in de stad was de E.K. officieel met een grote delegatie vertegenwoordigd; leden hielpen vaak bij de organisatie daarvan o.a. door het leggen van grote bloemtapijten op straat. De kapel- en eucharistiegroep was bijzonder actief. Men ging jaarlijks op bedevaart.
Maar zij bood de leden ook veel gelegenheid tot ontspanning. Jo Hansen schreef in het jaarboek van 1961: "De E.K. is geen gezelligheidsvereniging. Wie zou menen dat dit gezelligheid uitsluit, vergist zich deerlijk"; "...ongedwongen gemoedelijkheid en gezelligheid in prettige omgang van Leiding en leden met elkaar" achtte hij kenmerkend. Ook Peter Nissen typeert: "de persoonlijkheid van de opeenvolgende moderatoren en leiders heeft steeds voor een betrekkelijk ontspannen geest in de E.K. gezorgd; humor heeft er steeds geregeerd."

Hongarije

Een wapenfeit van grote klasse vormde de Hongarije-actie van de E.K.

In 1952 deed de Roermondse deken Rhoen een appèl op de E.K. "om iets te doen" voor de Hulpactie voor Hongarije. Het hoofd van de katholieke kerk aldaar, kardinaal Mindszenty, was door de communisten gevangen genomen en in de Nederlandse pers verschenen dramatische verhalen over de folteringen die deze kerkprelaat moest ondergaan. Een kleurrijke afbeelding van de standvastige Mindszenty prijkte aan de muur in menig katholiek gezin. En velen leefden mee met de Hongaarse katholieken, die hun geloof niet meer mochten praktiseren. Bovendien heerste er armoede in dat land.

E.K. HIELP HONGAREN

Het is ruim 10 jaar geleden, dat enkele Amsterdammers door Kardinaal Mindszensty, in audiëntie worden ontvangen. Bij deze gelegenheid zei de kardinaal: „Het zal niet lang meer duren voordat ik gevangen word genomen. Misschien bent u de laatste mensen uit de vrije wereld die ik spreek. En nu zou ik zo graag hebben dat, zolang mijn volk onderdrukt wordt, er ergens mensen zijn, die mijn arme volk blijven gedenken en helpen." De Amsterdammers beloofden dit. Het resultaat van deze belofte is geweest, dat zij 'n stichting in het leven hebben geroepen, die op alle mogelijke manieren 10 jaar lang onze medemensen in Hongarije geholpen heeft en blijft helpen.

Door bemiddeling van Deken Rhom z.g. is de E.K. van ons College 'n onderafdeling van deze Stichting geworden. Reeds werden veel acties op touw gezet in 't verleden om geld, kleren en levensmiddelen in te zamelen. Maandag 24 dec. en dinsdag 30 dec. l.l. vond weer zo'n grote actie plaats. Resultaat: pl.m. f 8000,— aan geld en ruim 20.000 kg kleren en levensmiddelen!

Dit lijkt veel en het is ook veel, maar in verhouding tot de ontstellende nood is het maar weinig. In 2000 Hongaarse gezinnen is weer voor eventjes de ergste nood gelenigd. Belangrijker is het echter, dat deze verdrukten merken dat wij, die vrij zijn en in overvloed leven, hen niet vergeten!

Intussen past hier wel een woord van dank aan de vrijgevige bevolking van Roermond en Midden-Limburg, die voor de zoveelste keer zó royaal gereageerd heeft op 'n verzoek om steun en hulp.

26

In een van de laatste contacten die de kardinaal voor zijn arrestatie met een Nederlandse priester had, vroeg hij deze of Nederland het onderdrukte Hongaarse volk wilde blijven steunen. De landelijke "Hulpactie voor Hongarije" was daaruit geboren. "We wisten van het bestaan van deze actie totaal niets", schreef Jo Hansen. "De E.K. is echter hiërarchisch ingesteld. Een opdracht van de geestelijke overheid wordt zonder meer aanvaard." En met een onvoorstelbaar knap organisatie-vermogen uitgewerkt. Tussen 1952 en 1966 werden jaarlijks in heel Limburg grote tochten ondernomen om geld en goederen in te zamelen. In de herfstvakantie trokken leden van de E.K. met auto's naar parochies in heel Limburg. (zie inzet), collecteerden aan de deur en brachten zo enorme bedragen aan geld en treinwagons vol kleding en levensmiddelen bijeen. Dat alles werd per omgaande richting Hongarije gestuurd.

Een vergelijkbare sociale activiteit vond plaats tussen 1966 en 1976 toen de E.K., inmiddels omgevormd tot Culturele Commissie, jaarlijkse brievenacties hield voor zuster Baptista Simons, werkzaam onder de melaatsen in Indore, India. Er werd meer dan Fl. 100.000 opgehaald waarvan huizen werden gebouwd.
Er moet in Indore een "Roermondstraat" bestaan: een dankbare herinnering van het dorp aan de milde gaven uit Roermond en omgeving.
Ook als Culturele Commissie bleef de geestdrift en vitaliteit van de E.K. werkzaam. De vereniging had meer dan honderd leden en er waren veel afwisselende activiteiten: lezingen, excursies, muziekavonden, zelfwerkzaamheidsavonden, stadswandelingen, bezoeken aan Roermondse bedrijven e.d.
Onmiskenbaar kon een school zich gelukkig prijzen met een vereniging die haar leden zoveel te bieden had.

Gloria, Victoria - hiep, hiep, hiep...
Op naar de nieuwe tijd

Voortvarend, enthousiast, groei en bloei:
de ontwikkelingen in de jaren vijftig op het college lijken met die woorden te typeren. Het aantal leerlingen nam jaarlijks toe, en men moest enorm woekeren met de beschikbare ruimte. Aan de Kapellerlaan werd zelfs tot droefenis van velen ruimte gehuurd om enkele klassen onder te brengen in het zogenaamde Juvenaat, maar men had voor de leerlingen een cultureel aanbod in een frequentie en van een kwaliteit, waar menig schouwburgdirecteur nu nog jaloers om zou zijn. Het aantal verenigingen en clubs op school bleef talrijk en men bleef als vanzelfsprekend bepleiten dat leerlingen zich via de school organiseerden. In een fel discussiestuk "Flit" werden externen die "in hun dorpen" de kleuren van de plaatselijke voetbalclub verdedigden, parasieten genoemd. En in de religieuze traditie met openingsmissen, retraites, triduüms en bezinningsdagen kwam enige verandering - b.v. de sleur bij verplicht misbezoek zou doorbroken worden door regelmatige klassenmissen met gezamenlijk ontbijt na (1958), later in groepsmissen (1962) - maar het oude verwachtingspatroon en de traditionele mentaliteit bleven bij veel priester- en lekenleraren bepalend. Toch waren de signalen van een nieuwe tijd en van andere verhoudingen heel duidelijk. De jeugd, wat was er met de jeugd aan de hand?

De chroniqueur in het jaarboek van 1961 overziet 10 jaar en constateert dat veel bij de schoolpopulatie hetzelfde is gebleven; o.a. intelligentie en examenresultaten. "Het percentage, dat jaarlijks bij de overgang afgewezen wordt, blijft schommelen tussen de vijf en twintig en de dertig" en dat noemt hij een heel acceptabel aantal.
Maar: "Moeilijker wordt het, wanneer we ons willen wagen aan een beschrijving van de mentaliteitsverandering. Dat die opgetreden is, is zeker; waarin deze precies bestaat en wat de oorzaken ervan zijn, zou een thema kunnen vormen voor een proefschrift."
Aan het begin van het schooljaar 1960 -1961 had de jeugd afgerekend met een succesvolle traditie: "Jeugd en Muziek". Drie jaar eerder telde deze vereniging voor alle middelbare scholieren in Roermond nog meer dan 1000 leden. In 1946 was zij door de heer Lennards, directeur van het Ward-Instituut, opgericht en had elk schooljaar orkesten en balletgroepen van naam voor de leerlingen naar Roermond gehaald. Ineens waren de leerlingen er niet meer voor te porren en verdween de vereniging en daarmee het aanbod. Jongens en meisjes van College en Ursula dachten al naarstig na over coëducatie en coïnstructie: de gezamenlijke academies debatteerden er al over in 1957 en zagen het als "de ideale opvoeding voor de middelbare school."
Maar de bouwtekeningen voor het nieuwe schoolgebouw op Schöndeln voorzagen op dat tijdstip en ook later nog niet in ontwikkelingen in die richting: aparte kleedruimtes bij sportaccommodaties en damestoiletten zouden er pas in de jaren zeventig gebouwd worden. De leerlingen streefden echter al in een veel vroeger stadium naar het ideale. Op 1 april 1955 voerden ze een goed georganiseerde actie uit: groepen leerlingen van Ursula en het College verwisselden van school. Een groep jongens klom op die datum over de hekken van Ursula; een andere groep belde op hetzelfde moment aan bij de ingang van het zusterklooster en stormde langs de verbouwereerde portierster door de gangen naar de meisjescour. Daar hield de intern Sigi Wolf een vlammende toespraak die ronkte van coëducatie en coïnstructie. Volgens plan hadden meisjes van Ursula op hetzelfde tijdstip de cour van het college bezet - tot ontsteltenis van de rector. De meisjes moesten hoe dan ook verwijderd worden en de namen van rebellerende leerlingen genoteerd! Maar niet alle leraren bleken volgzaam: op een bovenetage werd een raam geopend en een enthousiaste leraar schalde zijn instemming met de actie uit over de cour: "Gloria, victoria: hiep, hiep hieperdepiep... hoera!!" Ook de heer Van Rijswijck zag - in tweede instantie? - de humor van het geheel wel in en verscheurde later demonstratief voor het front van een klas het lijstje met genoteerde namen van deelnemende rebellen.
Misschien is deze houding wel kenmerkend: het nieuwe denken brak door op velerlei gebieden en op velerlei wijzen, maar hoe er vorm aan te geven?
In het schoolblad De Brug, dat om zijn goede verzorging en kwaliteit enkele keren tot het beste Nederlandse schoolblad was uitgeroepen, verschenen bezorgde artikelen: de openheid en directheid van de jeugd werden geroemd maar kende de moderne jeugd haar verantwoordelijkheid wel? En ontwikkelde zij voldoende discipline om later maatschappelijke taken aan te kunnen? Moest zij goede leiding niet accepteren? Alles wat nieuw heette, kon toch niet per definitie beter zijn dan het oude? In godsdienstlessen werden weliswaar tot opluchting van veel leerlingen vaker onderwerpen aangesneden die de jongens werkelijk bezighielden en waar zij over wilden nadenken, maar de verplichte leerstof bleef de "Triptiek van het Godsrijk" en alle traditionele godsbewijzen bleven verplichte proefwerkstof.
Eind jaren vijftig werd in De Brug al gepleit voor de oprichting van een schoolparlement. Zelfs de voorzitters van de drie academies reageerden afwijzend op de oproep. Zij waren van mening dat op het Bisschoppelijk College Roermond de overleg-structuur zo goed was, dat goede adviezen vanuit clubs en verenigingen altijd de schoolleiding bereikten. Geen behoefte aan een extra "praatparlement".
Maar de eerste aanzet tot de oprichting van een

schoolparlement , of Espee zoals ook zijn tijdschrift later heette, kwam al uit de captainsvergadering van december 1961. Langzaam ontwikkelde zich hier het inzicht dat het contact tussen leerlingen en schoolleiding door een democratisch gekozen vertegenwoordiging onderhouden moest worden; leerlingen moesten zelf meedenken over de zaken die hun verblijf op school aangingen: reglement, veiligheid, feesten en rooster. In januari 1964 is het dan zover. De eerste verkiezingen vinden plaats en een nimmer verstommende discussie komt op gang: "Critici aller landen verenigt u". Een groep leerlingen zag S.P.-vertegenwoordigers als extremisten, jongens die zich graag wereldwijs wilden bemoeien met alles en iedereen. Onmiskenbaar heeft het schoolparlement een goede organisatie gehad en enkele keren invloed kunnen uitoefenen op belangrijke beslissingen, zelfs een door docenten aangenomen jaaragenda kunnen wijzigen. De typische humor van de jaren zestig, de 'make love not war'-sfeer en het anti-autoritaire sneren waren duidelijk doorgedrongen op school. Het Bisschoppelijk College Roermond was in de jaren zestig ook in dat opzicht duidelijk bij de tijd.

Onderdak in de jaren vijftig en zestig

Van 1945 tot 1970 is er aan het schoolgebouw van het Bisschoppelijk College Roermond gerenoveerd en getimmerd. Het bisdom Roermond, dat tot 1964 het bestuur voerde over het college, heeft alle zeilen moeten bijzetten om een stormachtig groeiend aantal leerlingen in passende behuizing onderwijs te kunnen bieden. In enkele situaties was dit onderkomen in letterlijke noch figuurlijke zin passend, ondanks alle vroegtijdige planning en inspanning van de schoolleiding.

Liberalen: „Vloer ontluchten?"

Uiteraard was het College op 1 September 1865, toen het moest worden opgeleverd, nog lang niet klaar. De kennis werd er bij de jongens aanvankelijk „ingetimmerd".
Al gauw bleken goten en schoorstenen ondeugdelijk. Drie jaren na de oplevering begonnen in eet- en speelzaal de balken wegens hun te lange overspanning door te buigen. Haastig werden er toen bij de vier dikke nog eens vier dunne ijzeren kolommen gezet. Het herstel kostte de gemeente ƒ 200.—. De kolommen staan er nu nog.
Vier jaren na de oplevering was de planken vloer van de ontvangzaal (nu fietsenkamer van de heren leraren) volkomen rot. Het had ook al bij de bezuiniging gehoord, deze vloer niet te ontluchten.
Alleen wat betreft de hardstenen trap bij de hoofdingang behield het gezonde architektenverstand de overhand. De liberale gemeenteraadsleden hadden een houten trap voldoende gevonden.
Desondanks toonde zich de direkteur zeer trots op dit gebouw. Hij maakte op 29 Juli, 19 Augustus en 2 September 1865 als volgt reklame in de Maas en Roerbode: „Een nieuw gebouw, met uitmuntende slaapzaal, ruime klassen en gangen en met een uitgestrekte speelplaats is aangelegd en levert een even bevallig als gezond verblijf op".
Op 15 Oktober zou het schooljaar beginnen.

v. R.

Direct na de oorlog was het schoolgebouw aan het Munsterplein aan een grote opknapbeurt toe.
De nieuw benoemde directeur Van Thiel begon in een gebouw met jarenlange achterstand in onderhoud.
In de oorlog was de school gevorderd voor inkwartiering, eerst door Duitse later door geallieërde soldaten.
Er moest kordaat gehandeld worden en Van Thiel stelde - volgens de werkwijze van de wederopbouwtijd een vijfjaren plan op. Er werd getimmerd, geverfd en hersteld. Kolenstook werd centrale verwarming en in 1950 leek de klus geklaard. Maar wie de kronieken van de jaren vijftig doorleest, merkt al gauw dat het oude

Groei Leerlingenaantallen

	Internen	*Stadsexternen*	*Buitenexternen*	*Totaal*
1951-1952	*149*	*179*	*218*	*546*
1953-1954	*140*	*233*	*217*	*590*
1956-1957	*161*	*280*	*298*	*739*
1959-1960	*153*	*353*	*419*	*935*
1961-1962	*141*	*484*	*594*	*1219*
1963-1964	*153*			*1494*
1969-1970	*190*			*1713*

gebouw, "het huis van tradities", ook sterk bleef in zijn gebreken, Van Rijswijck had daarvan al eens eerder bericht uit de begintijd.

Zo ook lezen we in de jaaroverzichten van de jaren vijftig over vochtige slaapzalen, plafonds die hersteld maar daarna toch weer geheel afgebroken moeten worden, pleisterwerk dat omlaag valt. Banken kregen een "revisie", op een kofferzolder werden in 1954 chambretten bijgemaakt om internen te kunnen onderbrengen. Aan het begin van het schooljaar 1956 waren er drie lokalen te kort. Een vroegere fietsenbergplaats werd van houten wanden voorzien en ook in deze "blokhut" werd een klas ondergebracht. Nog waren er drie zogenaamde "zwerfklassen" over. Vooral vanaf 1956 klinkt de kreet steeds vaker en steeds luider: we zitten te krap, het schoolgebouw is te klein, het blijft behelpen. Als in 1957 langdurig aan de verwarming gewerkt moet worden, "genieten" de leerlingen met hun docenten gedurende de lessen van "de Arbeidsvitaminen", een radioprogramma dat in die tijd al inzet leek van de arbeidsvoorwaarden van werknemers. In 1958 verzucht de kroniekschrijver in het schoolblad De Brug: "Niemand zou het ooit voor mogelijk gehouden hebben met zó velen 'n zó klein gebouw te bewonen".

In november 1957 konden vier noodgebouwen aan de Graaf Gerardstraat in gebruik worden genomen. Vier klassen beginnende H.B.S.-ers werden er ondergebracht. En toen kwam in 1959 "Het Juvenaat". Het was een noodoplossing voor het bevolkingsoverschot die de

schoolleiding pijn heeft gedaan, en die leraren en leerlingen die er gebruik van maakten, nog lang heeft geheugd. Bij de kapel In het Zand hadden de paters Redemptoristen vroeger een juvenaat gehad, waarin na de Hongaarse opstand in 1956 vluchtelingen waren ondergebracht. Deze ruimte lag leeg en werd nadat geen ander gebouw in de stad voorhanden bleek, door het bestuur van de school gehuurd om er lessen te geven. De verslagen laten weinig ruimte voor fantasie over en beschrijven duidelijk de "eigen sfeer", de chaos en de geluidsoverlast uit transistorradiootjes van arbeiders elders in het gebouw. En dan kenmerkend bij dat alles, de wirwar van fietsen waar tussendoor en zelfs overheen ieder zich een weg moest zoeken om onderwijs te mogen geven of genieten op het Juvenaat.

na twee jaar Juvenaat

Het eerste wat je opvalt bij het Juvenaat zijn de fietsen. Massa's fietsen, tegen de kerk of tegen de bomen, alsof straks vanaf de Kapel in 't Zand een wielerronde van start gaat. Betreed je via het getraliede poortje het Juvenaat zelf, dan struikel je, in het binnentuintje, alweer over fietsen. Je kunt er, met enige behendigheid, nog juist tussen door. Dan kom je in een zeer nauwe gang. Ook daar staan fietsen. Ze zijn merendeels in staat van verval: het zijn de fietsen van de leraren, voorzover deze niet gemotoriseerd komen. Heb je je ook langs deze hindernis gewrongen, dan sta je in de hal, een kleine ruimte, versierd met magische tekens uit de verkennerswereld. Hier is het dan eindelijk verboden rijwielen te plaatsen. Geloof echter niet dat er geen fiets stáát. Het verbod werd immers nergens uitdrukkelijk opgetekend?

afscheid met weemoed

De eerste uil zit al binnen

Was de schoolleiding dan blind voor ontwikkelingen, had zij zitten suffen en niet vroegtijdig voor een adequaat huisvestingsbeleid gezorgd? Integendeel. Al in de eerste helft van de jaren vijftig zag men dat nieuwbouw noodzakelijk zou zijn. Maar men was geheel afhankelijk van toestemming en medewerking van rijks- en provinciale instanties. Het schoolbestuur wilde nieuw bouwen op het Hammerveld ten oosten van de Maastrichterweg. Het was onder directeur Jochems dat constructief onderhandeld en gepland werd. Vooral om verkeerstechnische redenen werd deze locatie opgegeven voor het landgoed "Schöndeln". Pas in het najaar van 1958 kwam de toestemming vanuit Den Haag voor het bouwen van een nieuwe school.

In het voorjaar van 1961 was de ruwbouw van de eerste vleugel op Schöndeln zover, dat enkele docenten ter plekke een indruk wilden opdoen van de situatie. En warempel, zij ontdekken in een lokaal een uiltje! De humor ligt voor de hand: "de eerste uil zit al binnen."

In september 1961 kunnen de eerste klassen op Schöndeln terecht. Er ontstaat dan een situatie van frequent pendelen tussen Bisschoppelijk College Stad en Schöndeln. Zo waren bijvoorbeeld vaklokalen voor natuur- en scheikunde, tekenen en muziek nog in de stad gevestigd.

In 1965 was de gehele nieuwbouw gereed en kon "Schöndeln", zoals de school officieel gedoopt werd met een plechtig openingsfeest als streekschool in gebruik worden genomen.

Als streekschool? Inderdaad, en daarmee begon in feite een totaal nieuwe fase in het bestaan van het Bisschoppelijk College Roermond. Zeer bewust waren voor het openingsfeest vertegenwoordigers uit alle omliggende gemeenten uitgenodigd. Het oude Bisschoppelijk College, dat toch in eerste instantie als internaat opgezet was, kreeg naar de eisen van die tijd een totaal nieuwe functie. De voorbereidingen voor de invoering van de Mammoetwet, hoe omstreden ook, waren in volle gang. Ontwikkelingen als de uitbreiding naar Echt, de vestiging van de afdeling Broekhin, en de initiatieven op bestuurlijk- en stichtingsniveau hebben er alles mee te maken.

In 1964 had De Vereniging Bisschoppelijk College Roermond het bestuur in feite ondergebracht in twee stichtingen, de Stichting Scholen en de Stichting Internaat. Het beheer van het Internaat werd daarmee losgekoppeld van het Bisschoppelijk College. Deze stichting kreeg op 22 februari 1964 vergunning voor de bouw van het nieuwe internaat, zoals dat van het begin af aan bij de nieuwe school op het landgoed Schöndeln gepland was. De invloed van de internaatsmentaliteit op het opvoedings- en vormingsplan van de school en op de organisatie van buitenschoolse activiteiten kon eind jaren vijftig nog tot verhitte discussies en tot felle onderlinge verwijten leiden. Als met een "flitspuit" moesten de parasieten onder de externen achtervolgd worden die wel profiteerden van de sportieve trainingen op school, maar in de weekends liever de kleuren van de plaatselijke sportclub verdedigden dan die van de school. Met het internaatsdenken om ook externen als vanzelfsprekend te claimen voor het schoolleven is het vanaf deze tijd wel helemaal gedaan.

De verdere ontwikkelingen: dependance Echt en afdeling Broekhin

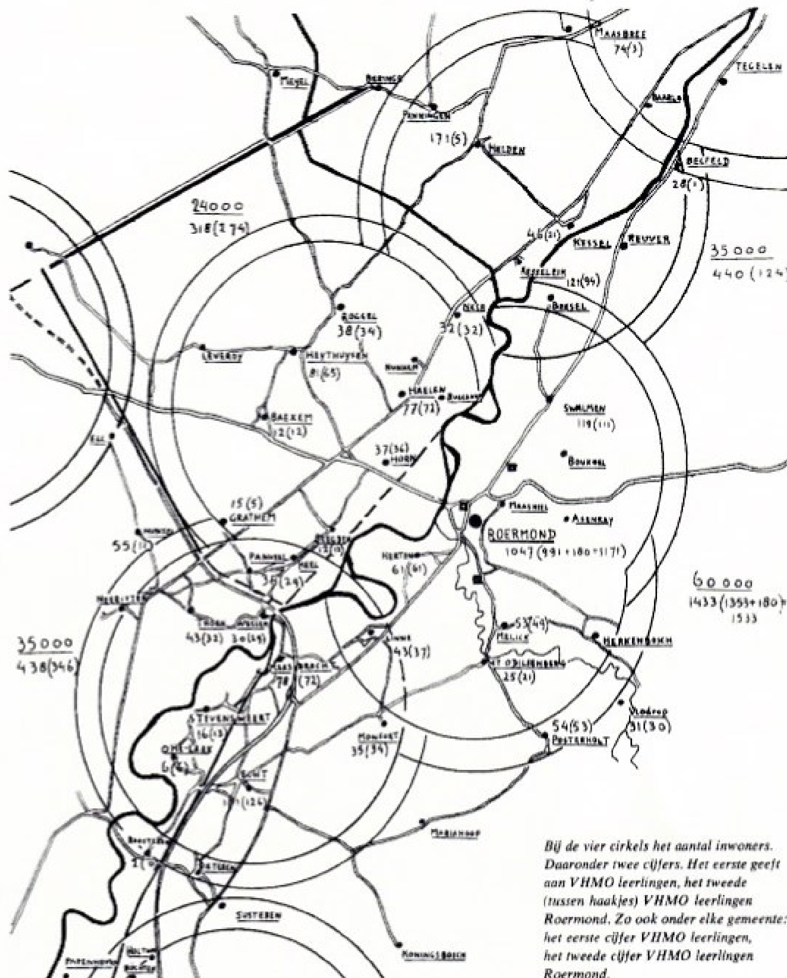
Er ligt een interessant onderzoeksterrein klaar voor een historicus. De teloorgang van Roermond als veelkleurige onderwijsstad.

Voor het zgn. middelbaar onderwijs hebben in ieder geval enkele personen de tekenen des tijds goed verstaan en is er met vooruitziende blik gedacht en gepland. In dit verband verdient het werk van directeur Theunissen nadere toelichting. Hij is in ieder geval de man die voor het Bisschoppelijk College de berekeningen maakte en de mogelijkheden onderzocht om goed onderwijs volgens de nieuwste inzichten van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen in te richten. Dit ministerie werd geleid door twee oud-leerlingen, minister Cals en staatssecretaris Höppener. Theunissen heeft waarschijnlijk steeds gedacht vanuit de regiofunctie die het Bisschoppelijk College te

Landelijk gezien waren in 1965 van de 12 miljoen 200.000 inwoners 212.450 op de dagscholen voor VHMO. Dat betekent dat 1,75% van het aantal inwoners op de middelbare scholen onderwijs volgde, een percentage dat vermoedelijk in de stedelijke agglomeraties gaat stijgen tot 2%.
In Roermond bedroeg het belangstellingspercentage in 1966 2,75% voor de katholieke VHMO-scholen. Het percentage daalt vrij snel als men naar de buitengemeenten gaat. Uit Beegden en Beesel komt 1% naar het Roermondse katholieke VHMO, uit Melick 1,21% en uit Echt 0,85%.
Deze cijfers geven reden tot de stelling: als de school te ver van het kind verwijderd is, daalt de belangstelling voor deze school en verminderen zijn ontwikkelingskansen. Het is dus van groot belang de school zo dicht mogelijk bij de leerlingen te brengen.

vervullen had. Zijn plannen heeft hij opgesteld vanuit berekeningen en prognoses, waarvoor hijzelf het materiaal verzamelde. Op zijn kamer vielen onmiddellijk de regiokaarten met cirkels op: de aantallen leerlingen die vanuit diverse gemeenten voor "middelbaar onderwijs" in aanmerking zouden komen. Zijn stelling was: als een school te ver van het kind verwijderd is, zal het er waarschijnlijk niet naar toe gaan; daarmee verminderen zijn ontwikkelingskansen. Daarom moet scholen zo dicht mogelijk bij de leerlingen liggen. In zijn opvatting: maximaal 7 kilometer hemelsbreed.

De oplossing voor de bereikbaarheid en een zo ruim mogelijke keuzemogelijkheid voor de leerlingen zag hij in een systeem van één moederschool (het B.C. op twee locaties, nl. Schöndeln en Broekhin), waarnaast rompdependances gevestigd zouden worden in Echt, Horn-Heythuysen en in Kessel. Deze rompdependances zouden een benedenbouw van de eerste drie klassen VWO en Havo herbergen. Als de kinderen dicht bij huis eenmaal de basis gelegd hadden voor hun schoolcarrière, zouden zij -inmiddels wat ouder geworden- naar de moederschool fietsen om van de optimale keuzemogelijkheden en onderwijsfaciliteiten daar te profiteren. Men bedenke dat er in 1965 sterke beperkingen golden voor vestiging van scholen.
Zijn plannen mogen heel creatief genoemd worden. Het is op zijn minst interessant te zien, hoe ze de blauwdruk vormen voor de vestigingen, die korte tijd later met andere mogelijkheden en onder andere omstandigheden zijn gerealiseerd.

Bij de vier cirkels het aantal inwoners. Daaronder twee cijfers. Het eerste geeft aan VHMO leerlingen, het tweede (tussen haakjes) VHMO leerlingen Roermond. Zo ook onder elke gemeente: het eerste cijfer VHMO leerlingen, het tweede cijfer VHMO leerlingen Roermond.

Echt

In 1969 werd in Echt de eerste dependance van het Bisschoppelijk College Roermond gevestigd - in hartelijke samenwerking met de zusters Ursulinen, die huisvesting boden aan de Wijnstraat. Algemeen directeur Theunissen resideerde in Roermond, conrector van de dependance werd de heer P. Vleeshouwers, leraar Frans aan het Bisschoppelijk College. Het kind werd wel heel snel zelfstandig: slechts een goed jaar later, op 1 augustus 1970, kwam het bericht uit Den Haag dat Echt een volwaardige scholengemeenschap mocht worden. Het werd losgekoppeld van het Bisschoppelijk College Roermond en ging onder het rectoraat van de heer Vleeshouwers zijn eigen toekomst tegemoet.

Broekhin

Inmiddels was in 1969 een begin gemaakt met de bouw van een tweede schoolgebouw voor het Bisschoppelijk College Roermond. Op 12 november van dat jaar ging de mei op het platte dak, omdat na voortvarend metselen het hoogste punt bereikt was. En voortvarend ging men door: op 24 augustus 1970 werd de afdeling Bisschoppelijk College Broekhin officieel in gebruik genomen. Daarmee nam het College afscheid van het Munsterplein, maar nog niet

van alle locaties in de stad: enkele klassen HBS bleven gevestigd aan de Graaf Gerardstraat en vormden het Bisschoppelijk College afdeling Stad, onder het conrectoraat van de heer Hoeberichts. Men startte aan de afdeling met veel nieuwigheden: o.a. meisjes. Echt was in 1969 al voorgegaan met gemengde brugklassen. Op Schöndeln maakten zij in 1972 hun entree, nadat noodzakelijke voorzieningen, waar het mannelijke denken tien jaar eerder nog niet aan toe was, waren aangebracht, zoals gescheiden kleedlokalen bij de gymzalen en toiletten.
De twee afdelingen werden absoluut als één instituut en als één geheel van mogelijkheden gezien, met merkwaardige consequenties voor leerlingen en leraren. "Rekening houden met de wensen van het kind" is een passepartout-slogan uit later tijden. In ieder geval ging de schoolleiding zonder meer uit van de veronderstelling dat leerlingen graag wensten te fietsen. Zij stuurde jaargroepen leerlingen het ene jaar naar Schöndeln, terwijl zij hen in het daarop volgende jaar even gemakkelijk naar Broekhin dirigeerde om aansluitend onderwijs te mogen genieten. Voor de volgende klas fietsen zij misschien weer naar het landgoed achter de Kapellerlaan. Veel afdelingen H.B.S., Havo en Atheneum en Gymnasium zaten willekeurig, zo leek het, verspreid. Er is wat afgefietst in de beginperiode. En de leraren? Zonder daar ooit een cursus voor gevolgd te hebben, moesten velen van hen frequent zo snel mogelijk pendelen tussen de locaties. De leraren hadden een aanstelling voor beide scholen en vergaderden gezamenlijk.
Toch ontwikkelden de schoolafdelingen snel een geheel eigen sfeer. Broekhin betekende voor sommige docenten: jong en creatief. Wellicht vonden bepaalde aspecten van de tijdsgeest hier vruchtbaarder bodem. Het nep-telegram uit China, afgedrukt in De Brug bij gelegenheid van het eerste lustrum van Het School-parlement, zal hier het meest enthousiast als geslaagde humor ontvangen zijn: "Aan S.P. Holland+ proficiat+nog vijf jaren en we komen+mao."
De typische vrolijkheid van de jaren zestig.
Op een slotfeest in 1972 wordt op Broekhin met groot succes het toneelstuk: "De lotgevallen van de familie Bijsmaak" opgevoerd, een eigen productie. Tot besluit van de dag volgt een festiviteitengala, waarvoor ruimten van de Broekhin-school met gevoel voor tijdsgeest zijn omgetoverd in gelegenheden als een saloon, een underground-room en een Chinese theetuin. In de hal is een grote bar ingericht. Er is een Derdewereld-winkel en er zijn informatiestands over eigentijdse maatschappelijke problematieken, tot drugsgebruik toe. Het feest blijkt een daverend succes en de chroniqueur van het jaarboek weet slechts te verzuchten: "Kom daar op Schöndeln eens om".
Nog enkele jaren beleven de twee afdelingen van het Bisschoppelijk College Roermond hun verleden en hun dagelijkse schoolorganisatie als één geheel, maar het blijkt onpraktisch en ingewikkeld. In de geest van de Mammoetwet treden beide scholen steeds meer op als streekschool. En nadat ook Broekhin als afdeling een eigen volwaardig VWO mag verzorgen, maken de beide afdelingen de logische afspraak dat Broekhin vooral leerlingen uit Stad-Roermond-Maasniel en de gebieden ten noorden daarvan leerlingen zal rekruteren, terwijl voor Schöndeln de Roerstreek en eveneens Roermond voedingsgebied zullen zijn.

Ted Dekkers

Vlagvertoon bij het 100-jarig bestaan.

Eind jaren zestig, begin zeventiger jaren

1968-1969: B.C. STAD

Het schoolblad van het Bisschoppelijk College Roermond was "De Brug". Toen het College in twee locaties werd opgesplitst had zowel B.C. Schondeln als B.C. Stad een eigen Brug-editie.
In het voorlaatste schooljaar aan het Munsterplein verschenen er nog twee 'stadsbrugnummers' maar bij het verschijnen van het derde schoolblad prijkte de naam "Stoplap" op de kaft en noemde de redactie zich:'workshop'.
Er stonden in de stadseditie enkele puberale oprispingen in vrije versvorm die door sommigen onsmakelijk of zelfs onzedig gevonden werden.
Maar een 'intervjoew' met de Limburgse voorman van de P.S.P (Pacifistisch Socialistische Partij) deed meer stof opwaaien. Onder het kopje "Opvoeding" meldde deze: "Ik ben fel gekant tegenstander van het monopolie van het monogame huwelijk annex gezin. De hele wetgeving zit vol met discriminatie ten opzichte van de mensen die niet getrouwd zijn. Iedereen wordt min of meer gedwongen om te trouwen."
Kortom hij stelde het gezin als samenlevingsvorm vanwege zijn monopoliepositie ter discussie. En dat viel bij een aantal schoolautoriteiten niet in goede aarde.
De kroniekschrijver schreef op 15 november: "Rector Theunissen reageert schriftelijk op een voor sommigen kwetsend artikel in de Stoplap. Het is een kwestie die de gemoederen enige tijd nogal bezig houdt."
Moderator Ben Janssen stapte met het schoolblad naar Bisschop Moors om 'Monseigneur' te informeren over de schandelijke ideeën die verspreid werden op zijn Bisschoppelijk College.
Dankzij ingrijpen van ruimer-denkende en mildere opvoeders als godsdienstleraar Wiel Heuvelmans werd voorkomen dat de redactie van school gestuurd werd en het een rel van allure werd.

Tot eind jaren '80 bleef de naam "Stoplap" verbonden aan het schoolblad van B.C. Broekhin. Maar de redactieleden van het eerste uur verdwenen nog in hetzelfde schooljaar geruisloos uit de workshop om vervangen te worden door bravere borsten.

1969-1970: B.C. STAD

Een ander opmerkelijk initiatief in het streven van de leerlingen om democratie en inspraak ook structureel in te voeren op de scholen werd geboren tijdens de kerstvakantie van 1969.
De Algemene Scholieren Vergadering (ASV) werd opgericht en volgens dagblad De Limburger was het "een unicum in de Nederlandse onderwijswereld".
De ASV wilde een platform bieden voor alle scholieren van Roermond, maar bleek bij de geboorte een couveuse-kindje. Een van de twee initiatiefnemers meldde namelijk dat de ASV ook als een soort stok achter de deur moest functioneren en niet alleen om samen leuke dingen te organiseren. "Als er op een school met leraren of leerlingen gekke dingen gebeuren dan moet de ASV zich daar op verzoek mee kunnen bemoeien" aldus deze.
De eerste vergadering van de ASV leverde op 17 januari in de Limburger de kop op: "ASV Roermond is geen stok achter de deur". Niet lang daarna is de ASV als een kaars uitgegaan.
Op 23 maart staat te lezen in het jaarboek: "Er is in deze kroniek nog weinig van te merken, maar het gist op en rond de middelbare scholen, waar de roep om democratie steeds sterker wordt. De leraren, vroeger gevreesde en gerespecteerde boemannen, zijn noch gevreesd noch gerespecteerd meer." En dit noteerde hij bij 14 mei:"Het kon niet uitblijven: Vanavond organiseert het schoolparlement Schöndeln in de aula een hear-in over vernieuwing en democratisering van het onderwijs." Zou het dan nu eindelijk gebeuren?

Dinsdag 30 december 1969

Roermondse scholen in ASV verenigd

SCHOLIEREN TREKKEN GEMEENSCHAPPELIJK OP

(Van een onzer verslaggevers)

ROERMOND, 31 dec. — Jan Brekelmans (18) uit Roermond en Dennis Janssen (19) uit St. Odiliënberg, beiden leerling van het Bisschoppelijk College, hebben gezorgd voor een unicum in de Nederlandse onderwijswereld. Op hun initiatief is een algemene scholierenvergadering in het leven geroepen, waarin drie afgevaardigden van de twee (stad en Schöndelen) Colleges, het rijks Atheneum, de HAVO en het Ursulalyceum zitting hebben.

Eénmaal per maand komt deze zo pas op poten gezette scholierenvergadering (overkoepelend schoolparlement voor de vier onderwijsinstellingen) bij elkaar om acties te bespreken.

„Stok achter de deur!"

De initiatiefnemers hopen en verwachten dat de parlementen van de Roermondse MAVO-scholen en die van het technisch onderwijs zich bij de Algemene Scholierenvergadering zullen aansluiten, waardoor alle in Roermond studerende scholieren als een gesloten front in bepaalde zaken kunnen optreden.

Aan Dennis Janssen en Jan Brekelmans vroegen wij 't waarom van deze A.S.V. De als een doorgewinterde tacticus formulerende Jan Brekelmans zegt: „Het is niet onze bedoeling geweest een nieuw praatorgaan in het leven te roepen. Die zijn er al meer dan genoeg. We willen door middel van de Algemene Scholierenvergadering het contact tussen de scholen onderling intensiveren. We hopen dit jaar voor het eerst ook te komen tot één vastenactie voor alle scholen, één algemeen schoolblad en een festival of iets dergelijks. Er blijken verder grote verschillen te bestaan in de opvattingen over democratie en het in de praktijk brengen daarvan tussen bijvoorbeeld het rijks Atheneum en 't Bisschoppelijk College. Dat hebben we tenminste uit de woorden van de vertegenwoordigers van die school kunnen opmaken. Ook daarmee zal de A.S.V. zich gaan bezighouden als dat door de vertegenwoordigers van een school wordt gewenst. We hopen een nivellering in de verschillen omtrent democratie op school totstand te brengen.

Dat zijn zo enkele actiepunten, die op de onderwijsinstituten betrekking hebben. We kunnen straks ook informatief gaan werken door bijvoorbeeld het verspreiden van pamfletten en het naar Roermond halen van bepaalde films, zoals de Maagdenhuisfilm. Ik verwacht dat A.S.V. zich in de toekomst eveneens zal gaan bemoeien met buitenschoolse toestanden. Maar dit zijn dingen, — die niet door mij, maar door de voltallige Algemene Studentenvergadering zullen worden beslist'.

KNUPPEL

De zich radicaler uitende Dennis Janssen, die zich een „gefrustreerd anarchist" noemt, vindt: „Je kunt de A.S.V. als een soort stok achter de deur beschouwen. Als er op een school bijvoorbeeld met leraren of leerlingen gekke dingen gebeuren, — dan zullen wij ons daarmee op verzoek bemoeien. Hoe dat in de praktijk gaat gebeuren, ligt aan de Algemene Scholierenvergadering.
En dan is er natuurlijk het jeugdbeleid in Roermond en de zogenaamde activiteiten van de Jongerenraad, — waarvan ik persoonlijk vindt, dat de A.S.V. die kritisch moet begeleiden en op bepaalde terreinen initiatieven moet nemen".

Jan Brekelmans, die voorzitter is van het schoolparlement van het Bisschoppelijk College, merkt nog op dat de Algemene Studentenvergadering van de situatie op de vier scholen op de hoogte is omdat de A.S.V.-notulen van de vergaderingen van diverse schoolparlementen krijgt en kan putten uit de informatie, die door de vertegenwoordigers wordt verstrekt.

„Op die manier kan de Algemene Scholierenvergadering op elk gewenst ogenblik in actie komen als daartoe aanleiding is", aldus Jan Brekelmans.

Een spontane bezetting van de schoolgebouwen, een wilde staking of protestactie? Nee, dus. Het werd een beschaafde avond en er werd een vervolg avond beloofd.

1970-1971: B.C. BROEKHIN

De leerlingen-vertegenwoordiging die in het eerste jaar van B.C. Broekhin werd gekozen deed in feite wat de zojuist geciteerde woordvoerder van het ASV wilde.
Niet alleen feestcomité spelen en leuke dingen regelen (muziek in de overblijfruimte).
Een leraar economie die ook nog een commerciele cursus gaf aan mensen uit het bedrijfsleven gaf deze cursus ook aan zijn leerlingen. Hij dacht zo handje contantje per leerling fl. 12,50 per trimester te ontvangen. Deze kwestie kwam in de "Elvee" ter sprake. Tenslotte hadden de leerlingen via het boekenfonds een economieboek moeten afnemen, dat nu niet gebruikt werd. Directeur Theunissen kon niet anders dan de schnabbelaar terugfluiten.
En zo gebeurde het dat de leerlingen opnieuw in de rij voor de lessenaar stonden, maar nu om fl. 12,50 terug te vangen. In het legendarische café Vogels, helaas begin jaren '80 gesloopt om plaats te maken voor het Broekhin-viaduct, werd deze overwinning op het inhalige kapitalisme gevierd. Besloten werd toen om er verder geen ruchtbaarheid aan te geven in de pers omdat de ouders dan wellicht zouden informeren naar die fl. 12,50...

Nee, je kunt niet zeggen dat de wereldwijde studenten- en scholierenopstand van eind jaren '60 een vervolg kreeg op het Bisschoppelijk College te Roermond.
Het bleef rustig in Roermond en op het Bisschoppelijk College zelfs in deze turbulente tijden. Een mooi onderwerp voor een promovendus die ook geïnteresseerd is in lokale geschiedenis.

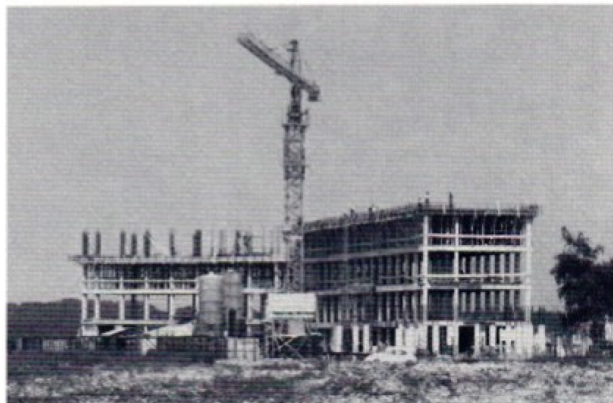
Dennis Janssen

De jaren 1970 - 2001

Inleiding

De samensteller van dit overzicht heeft, na de nodige oriëntatie op het beschikbare materiaal, niet gekozen voor de kroniekvorm, noch voor een strakke chronologie. De bijdrage is verdeeld in een aantal vrij willekeurig gekozen periodes, waarin in rubriekvorm een en ander belicht wordt. Hoewel hij gestreefd heeft naar objectiviteit, is de schrijver zich zeer wel bewust van de subjectiviteit van de onderwerpkeuzes en de 'kleur' van zijn pen.
In de geciteerde passages zijn toenmalige spelling en woordgebruik gehandhaafd.
Er is gekozen voor het hanteren van zowel voor- als achternaam bij het noemen van personen. Dit gebeurt niet uit vrijpostigheid maar om recht te doen aan de sinds jaar en dag op Broekhin bestaande informele omgangsvormen.
Mocht de lezer in dit gedeelte van het jubileumboek belangrijke onderwerpen zoals decanaat, buitenschoolse activiteiten, toneel, muziek of internationalisering missen, ze zijn elders in dit boek apart beschreven.

Wim Willems

De jaren 1970 - 1976: SCHOOL OP POTEN

In de agenda van een aankomende brugklasser staat in keurig meisjeshandschrift voor donderdag 13 augustus 1970 vermeld: *"Goed in de krant kijken of we maandag 17 augustus naar school moeten. Dit bericht zal staan in De Maas-en Roerbode".*

Op die dag verschijnt in genoemde krant de volgende advertentie:

BISSCHOPPELIJK COLLEGE
AFDELING BROEKHIN
ROERMOND

Aan de docenten en leerlingen van de

BROEKHINSCHOOL

wordt meegedeeld, dat het begin van het schooljaar is

uitgesteld tot
maandag 24 aug. a.s.

Het schooljaar wordt dan om 9.30 uur geopend met een H. Mis in de hal van het nieuwe gebouw aan de Sportparklaan, Roermond-Maasniel.

De schoolleiding.

Het gebouw is ook op deze datum nog lang niet af. De gebruikers zien op die eerste schooldag een langwerpig gevaarte van grindplaten van een onbestemde

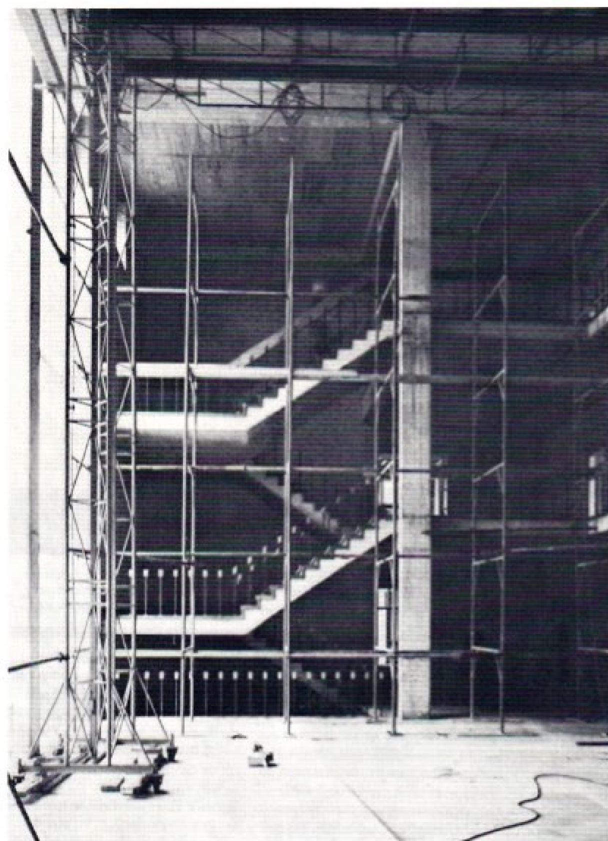

kleur en glas, waarvan het grootste deel op grijs-betonnen pijlers rust. De enige uitgesproken kleur is een bescheiden rood, in smalle stroken tussen de brede ramen. Op het voorterrein liggen de rails van een bouwkraan die ver boven het dak uitstijgt. Het bouwwerk is omringd door spaarzaam begroeide, zanderige, hier en daar zompige vlakten, in beslag genomen door allerlei bouwmaterialen.
Hier wordt een 'gebouw op poten' neergezet. Strak, nuchter, sober. Een centrum van ernst, passend bij de bestemming: educatie van jongeren. Maar wel met een zwembad, een frivoliteit, discreet verborgen achter een uiterst sobere gevel.

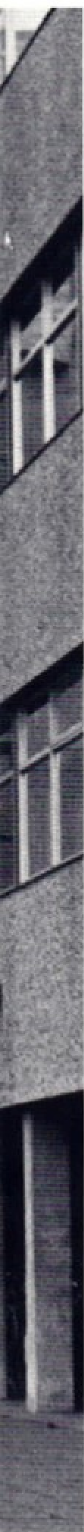
Inmiddels is de bouwheer, Wiel Theunissen, tot dan directeur van de stadsschool, benoemd tot Algemeen Directeur van het Bisschoppelijk College Roermond. Hij volgt in die functie de laatste priester-directeur, Piet Coenen op, die besloten heeft zijn werkveld te verleggen naar de Katholieke Leergangen te Tilburg. Als rector van het gymnasium te Schöndeln wordt deze opgevolgd door Jacques van de Berk, docent natuurkunde.

In navolging van de vestiging in Echt worden op deze school meisjes toegelaten. Schöndeln zou twee jaar later hierin volgen. Daarmee werd het College een geduchte, haast oneerlijke, concurrent van de meisjesschool St.Ursula. Later werd de oplossing voor dit probleem gevonden in de verhuizing van St. Ursula naar Horn.
Aan de komst van de meisjes werd in het herfstnummer van de Stoplap van 1970 aandacht besteed in de vorm van een beeldverhaal van de hand van de zestienjarige Hans Ligtvoet, de latere acteur. Na een nostalgische terugblik op de stadsschool, wordt over Broekhin vastgesteld: "Maar er is hier iets volkomen nieuws aanwezig, iets dat wij altijd gemist hebben en dat is: ZIJ". Zijn aanvankelijk enthousiasme wordt getemperd door de vrees dat de meisjes eens in de meerderheid zullen zijn.

Zoals gezegd, het gebouw aan de Broekhin, was bij de ingebruikneming nog niet af. Hiervan getuigt

Hal in steigers.

ondermeer het feit dat pas op 3 november 1970 de eerste dienst in de nieuwe kapel kon worden gehouden. Verder haalde de school op 3 december de krant met een aangekondigde bezettingsactie als protest tegen de gebrekkige recreatiemogelijkheid. De bezetting ging weliswaar niet door - deze was door de Leerlingen Vertegenwoordiging als lokkertje voor de pers aangekondigd - maar er vond een 'hearing' plaats in de aula.

De Maas-en Roerbode schrijft: "Snel na het einde van de lessen vulde zich rond kwart over vier de aula met een paar honderd jongens en meisjes van de school. De leerlingen zittend op de grond, de L.V. achter tafels op het podium, wachtten met spanning de komst van directie en leraren af. Slechts enkele leraren en directeur Theunissen kwamen even later onder applaus de zaal binnen."
De woordvoerder van de L.V. opende de hearing met een serie klachten eindigend met de stelling "dat de voorzieningen binnen de school, met name in de aula, nu maar eens eindelijk moeten komen. Het is nog altijd een grijze massa met slechts tafeltjes, stoeltjes en een kaal podium zonder verlichting.
Hij pleitte voor een eigentijdse aankleding van de aula, waarin voor de leerlingen onder de pauzes gemeenschapsspelen, koffieautomaten, etc. geplaatst moeten worden. 'De mentaliteit van de leerlingen, die met alles gaan gooien, moet dan weliswaar veranderen', merkte hij tot slot op. Directeur Theunissen onderstreepte de laatste opmerking van de spreker nog eens in zijn antwoord. 'We gaan geen voorzieningen treffen als we toch weten dat ze binnen de kortste tijd weer worden afgebroken'. Van de rommel, die er nog steeds in het gebouw is, gaf hij overigens niet alleen de leerlingen de schuld. 'Wanneer niet zo'n twaalf mensen van de aannemer waren weggelopen, dan zou de hele bouw met de omliggende terreinen al gereed zijn'. Nu zijn de terreinen rond de school modderige poelen waarop nog vele bouwstellages voorkomen. Directeur Theunissen maakte zijn gehoor desgevraagd nog eens duidelijk dat de schoolleiding wel degelijk achter de aannemer aanloopt, maar 'dat je er geen bliksem mee opschiet. Alles had op 17 augustus klaar moeten zijn'.
De L.V. maakte, nadat nog een aantal leerlingen zijn misnoegen over details had geuit, haar wensenpakket op. Zij wil dit door zelfwerkzaamheid bereiken, iets wat door directeur Theunissen al eerder was bepleit."

Bovengenoemde zelfwerkzaamheid kon niet altijd ieders goedkeuring wegdragen, zoals een notitie in de jaarkroniek van moderator Wiel Heuvelmans getuigt. De notitie dateert van bijna een maand voorafgaand aan de bovenbeschreven hearing: *"7 november 1970* Problemen rond versiering van de cantine. Er is een 'culturele commissie' opgericht om enige variatie te krijgen in de grauwe leegte van de cantine. Gevolg: activiteit!
Terzijde van toneel hangen kleurige portretten. Achterin de cantine enkele foto's ... waaronder tevens vrouwelijk naakt (overigens zeer kunstzinnige foto's). Van de zijde van de moderator en directie komt protest. Na ampele besprekingen worden de foto's verwijderd."

Het gebouw blijkt al snel te klein voor de opvang van de gestaag groeiende leerlingenstroom. In een memorandum van 2 februari 1971 schrijft directeur Theunissen dat zowel Schöndeln als Broekhin gebouwd zijn op een capaciteit van 30 klassen. Op dat moment zijn er in de twee gebouwen 64 klassen ondergebracht en de prognoses wijzen uit dat dit aantal in enkele jaren zal uitgroeien tot rond 70.
Er zijn dus aanvullende voorzieningen nodig.
Voor Broekhin betekent dit dat in de jaren '71 tot en met '73 uitgeweken wordt naar de bakermat, de oude stadsschool, waarin op dat moment Mavo 'De Sprong' is ondergebracht in afwachting van nieuwbouw aan de Bob Boumanstraat. De twee volgende schooljaren wordt het gemeenschapshuis 'de Wingerd' aan de Nassaustraat gehuurd. Deze dependance, aanpalend aan een kleuter- en lagere school, brengt voor zowel leerlingen als leraren heel wat pendelen teweeg.

Directeur Theunissen

Getuige een artikel in de Stoplap van april 1974, van de hand van een leerling uit 2 gymnasium, was deze noodvoorziening niet onomstreden. Blijkens de klaagzang moeten brug- en tweedeklassers twee dagen in de week "de vertrouwde moederschool" (zo snel gaat dat!) verwisselen voor een gebouw gekenmerkt door "prikkeldraadversperringen, verboden zônes en zogenaamde orderegels ('I.v.m. de veiligheid van de kleuters is het verboden op de speelplaats te fietsen' en 'De leerlingen van het Bissch. College dienen van het speelgoed van de kleuters af te blijven, etc.') ".
Het gebouw wordt vergeleken met een gevangenis, al wordt gesteld dat de vergelijking niet helemaal opgaat " want gevangenen mogen luchten, terwijl de leerlingen MOETEN luchten in de pauzes! Zelfs in het halletje bij de w.c.'s hangt een bordje 'verboden zich hier tijdens de pauzes te bevinden', zodat we niet eens even kunnen ontdooien van de barre weersomstandigheden." Over de dependance zwaait conrector Nico Hoeberichts ("een brave man overigens") de scepter.
In het schooljaar 1974-75 moet men uitwijken naar een drietal lokalen in het nieuwe gebouw van Mavo De Sprong. Daarbij doet zich een incident voor. Tijdens een geschiedenisles komt de toenmalige directeur van De Sprong het lokaal binnen en dooft zonder omhaal van woorden het licht. De docent, een bescheiden man, legt zich bij de zaak neer en vervolgt zijn les in het halfdonker. Wanneer de directeur hetzelfde doet bij een collega, schakelt deze onmiddellijk het licht weer aan. Na een herhaling van zetten volgt een heftige discussie ten overstaan van verbaasde en geamuseerde brugklassers. De docent voert aan dat er huur betaald wordt. De directeur repliceert dat er nauwelijks geld aan over gehouden wordt. Uiteindelijk druipt de directeur af, de docent triomferend achterlatend in het verlichte lokaal.
Wanneer er midden zeventiger jaren op het schoolterrein een drietal noodgebouwen (8 lokalen) verrijzen is uitwoning niet langer nodig. Deze noodgebouwen werden door de meeste leraren en leerlingen enorm gewaardeerd vanwege de geheel eigen, tamelijk vrijgevochten sfeer die daar heerste. In de beginjaren was er wel sprake van overlast in de vorm van vrijkomend formaldehyde (spaanplaatgas), hetgeen bij menigeen hoest- en huilbuien veroorzaakte. Maar nadat de spaanplaatplafonds vervangen waren, was het er aangenaam toeven.

De lesweek

Het schooljaar kent zes lesdagen: maandag, woensdag en vrijdag 7 lesuren, dinsdag, donderdag en zaterdag 5 lesuren. De vijfdaagse lesweek, ofschoon fel omstreden bij zowel leerlingen, ouders als docenten wordt aan het begin van het schooljaar 1972/73 ingevoerd. Het voornaamste bezwaar van de leerlingen van Broekhin tegen de vrije zaterdag was, zoals De Limburger onder de kop **Leerlingen van College Roermond akkoord met "vijfdaagse"** schreef: "dat de voorgestelde roosterwijziging een verarming bewerkstelligt binnen het schoolleven doordat tijdens de vier lange werkdagen geen tijd meer rest voor andere activiteiten. Een vrije middag noemt men te gering daarvoor. Als alternatief geeft de vertegenwoordiging 't zgn. Tropenrooster aan."

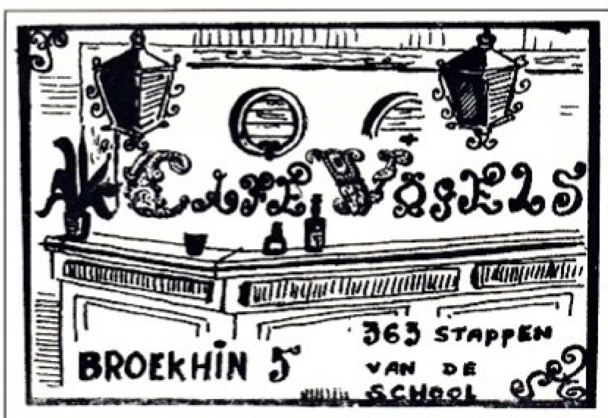
De Stoplap

Dit schoolblad, de opvolger van de Brug, kent jaren van enorme productiviteit afgewisseld met jaren van slapte, afhankelijk van de samenstelling van de

redactie. Naast de zogenaamde 'dikke Stoplap' verschenen themanummers zoals de Vredeslap, de Vastenlap, de Bruglap en de Poplap. Een bepalende factor was de kwaliteit van de illustraties. Tekenaars als René Korten en Hans Ligtvoet waren beeldbepalend voor de hier besproken periode.

Café Vogels

Ter hoogte van de toegang tot Leeuwen vanuit Broekhin-Noord stond in de beginjaren van BC Broekhin een bijzonder gebouw. Niet vanwege zijn architectuur, maar vanwege zijn bestemming. Café Vogels was een eenvoudig buurtcafé, voornamelijk in de avonduren bezocht door de gebruikelijke stamgasten. Vanaf 24 augustus veranderde de samenstelling van de clientèle ingrijpend. Waar voorheen overdag sprake was van een bescheiden aantal gasten, werd het café al snel overvallen door aanzienlijke aantallen leden van de schoolgemeenschap. Tijdens reguliere, dan wel zelfbedachte, tussenuren kon daar menige leerling aangetroffen worden. En ook na afloop van de lessen bleef er een aantal leerlingen en ook, merendeels jongere, leraren hangen. Wellicht was het de bakermat van de soepele verhoudingen tussen leerlingen en docenten, waar de school bekend om zou worden. Dat het café hierin een rol heeft gespeeld is onomstreden. Keerzijde was een toename in het spijbelen bij bovenbouwleerlingen en het verschijnsel dat sommige leerlingen met duidelijk waarneembare drankkegel de middaglessen bezochten.

Advertentie Stoplap 1970.

Dat het café een geliefde plek was moge blijken uit de 'advertentie' in het herfstnummer van de Stoplap van 1970.

Tot groot verdriet van veel leerlingen en leraren, maar ongetwijfeld tot dito genoegen van de schoolleiding werd het café het slachtoffer van de vooruitgang, toen het begin jaren tachtig in verband met de bouw van het viaduct en de reconstructie van de toegang tot Leeuwen onder de slopershamer viel.

T.M.

De vroege zeventiger jaren waren de jaren van de Transcendente Meditatie, een meditatietechniek ontwikkeld door de Maharishi Mahesh Yogi, die wereldfaam kreeg doordat de Beatles enige jaren volgelingen van hem waren. Overigens dezelfde Maharishi die al jaren zijn hoofdkwartier heeft bij het klooster van St. Ludwig in Vlodrop.
De meditatie werd beschreven en zelfs aanbevolen als zijnde "goed tegen stress en spanning" in een artikel in het aprilnummer van de Stoplap van 1974. Als schrijver van het stuk wordt de naam van moderator Jos Schmeits vermeld.
"Op onze school zijn er enkele docenten en nog al wat leerlingen die trouw elke ochtend en avond een kleine 20 minuten uittrekken om het Woord van de grote meditatiemeester Maharishi Mahesh Yogi te ontvangen. Zij vinden dat de TM inderdaad een ideale techniek is voor een volmaakte lichamelijke en geestelijke rust. Tijdens de meditatie neemt het aantal ademhalingen af, treedt een vermindering van het zuurstof gebruik op en klopt het hart minder snel, met als direct gevolg dat er minder bloed gepompt wordt. Dit leidt tot een diepe rust, een ontspanningstoestand waarbij de geest helder en bewust blijft. Een dieper niveau van rust en ontspanning dan tijdens een hele nacht slaap! (......) Mensen die aan TM doen (ook op onze school) kunnen op slag veranderen: depressies verdwijnen, studiemotivatie neemt toe, hoge bloeddruk verdwijnt, evenals maagklachten... (.....)

Mijn eigen visie: ik geloof dat meditatie überhaupt goed is (zie trek naar kloosters) voor de moderne mens; dat het bovendien echt evangelisch is (zie de uitspraken van Christus). Het zou zeer goed zijn om wat meer aandacht te gaan besteden aan de grote meditatiemeesters van de geschiedenis. (.....)
Zij allen hebben ons iets te leren. (.....) Onze ouders zijn gelukkig niet ziek geworden van het morgen- en avondgebed".

Zo kon het gebeuren dat tijdens een feest ten huize van een docent, enkele leerlingen zich in een kamer terugtrokken om te 'tee-emmen', waarna ze zich weer volop in het feestgedruis stortten. Uitspraak van een van hen: "Ik volg de leer van de Maharishi helemaal, met uitzondering van roken en drinken."

Cabaret

Broekhin heeft altijd een cabarettraditie gehad. Natuurlijk waren er groene en rijpe jaren. Met name in de onderhavige periode was er sprake van rijpheid. In bijna professionele voorstellingen werd de actualiteit scherp ontleed en vakkundig op de planken gebracht door mensen als Hans Ligtvoet en Han Buhrs. Ook de muzikale begeleiding was in goede handen bij muzikanten zoals Coen Bartels en Jo v.d. Broek. Helaas zijn er geen inhoudelijke gegevens te vinden. Schrijver dezes staat alleen nog goed bij hoe de elitaire trekjes van collega Wim Geerits werden gehekeld in de gezongen regel "atheneumcliënten en havo-patiënten" en hoe een ondeugd waaraan een andere collega zich nogal eens bezondigde aan de kaak werd gesteld werd in een lied op de wijs van 'Darling Clementine':

Oh, my teacher Tiggelovend,
When the school is going on,
Oh where are you Tiggelovend?
We've been waiting for so long!

Overigens had het lied niet de bedoelde uitwerking. Tegen dit verschijnsel bleek geen kruid gewassen. Zelfs de nieuwe rector zou er zich later noodgedwongen bij neerleggen nadat een aantal serieuze pogingen vruchteloos bleken.

Een van de leerlingen, Ton Roumen, stond bekend om zijn hypnotische gaven. Hij bracht zich tijdens een van de shows in trance en stak vervolgens een heuse naald door zijn wangen, zonder een spoortje van bloedverlies. Toen er om herhaling verzocht werd, verliep dit niet helemaal zonder bloedvergieten; niet geconcentreerd genoeg, was zijn nuchtere commentaar.

Vastenactie

Een jaarlijks terugkerende evenement was de vastenactie, ten bate van alle mogelijke doelen in de derde wereld. Ook in die dagen vroeg men zich meer dan eens af of het doel de middelen heiligde. Op 12 januari 1971 vond er een vergadering plaats van de zogenaamde 'Commissie ad hoc', waarin alle geledingen van de school vertegenwoordigd waren. Een van de onderwerpen in het brede kader van Godsdienstige Vorming was de vastenactie. Men boog zich over twee punten van kritiek, aangedragen door rector Theunissen: " moeten wij hier zoveel consumeren om anderen te helpen?" en "overschaduwt het kermisachtige karakter het doel van de aktie niet te veel?"

De kritiek wordt door de vergadering deels onderschreven, maar er wordt tevens vastgesteld "dat bij de organisatoren het doel duidelijk voor ogen staat, dat de vastenaktie vooral in de klas degelijk begeleid wordt en dat het ludieke element niet als foutief ervaren wordt. Verder kan men de vastenaktie ook

zien als een element dat de traditionele sfeer op school doorbreekt, nieuwe banden schept en als een speels element in de zo vaste vormen van het schoolleven. Toch zal men in de toekomst zoeken naar vormen, die het doel meer en duidelijker benadrukken".

Trekking loterij.

Het verslag noemt: "films, speciaal b.v. over ontwikkelingswerk, een fancy-fair, die exclusiever dan tot nog toe, op aktiviteit moet worden ingesteld. Als andere terreinen van sociale aktiviteiten worden genoemd: bejaardenzorg, baby-sitten, 'medeleerlingen in nood' helpen, verzorgen van een ziekentriduum en gaan werken i.p.v. de vastenaktie. Dit laatste werd meteen weggestemd om organisatorische redenen." In hetzelfde verslag wordt gewezen op " de geringe deelname van de leraren aan dergelijke aktiviteiten. Hier werd tegen ingebracht, dat verscheidene goedwillende leraren bij hun inzet ontgoocheld zijn wegens gebrek aan steun o.a. van de zijde van de directie, waardoor hun animo is afgenomen.(...) Men vond dat er door alle geledingen meer bemoedigend moet worden opgetreden ten aanzien van de mensen die zich inzetten en dat men wat voorzichtiger zou moeten worden met kritiek."

Een voorbeeld van een 'consumptieve actie' is te vinden in het door Aug.(Guus) Rüsing, als voorzitter van de L.V. ondertekende financiële overzicht van het eindexamenbal 1971. Hierin wordt een winst van fl. 386,76 berekend. Dit bedrag is bestemd voor AVIS (Actie voor Internationale Solidariteit), de commissie die onder andere de vastenacties coördineert. In zijn commentaar onderaan de nota doet rector Theunissen een suggestie: "Misschien kan een gedeelte van de winst besteed worden aan inrichting kapel of religieuze vorming binnen schoolverband. Overigens gefeliciteerd met resultaat. WTh."

Orde en netheid

Op 22 maart 1971 vindt er een bijeenkomst plaats over "Orde en netheid in de Broekhin-school", voorgezeten door rector Theunissen en bijgewoond door Staf, docentenvertegenwoordiging, leerlingenvertegenwoordiging en conciërges. De citaten uit het verslag spreken voor zich:

"Rector W. Theunissen opent de bijeenkomst met een exposé van datgene, wat in de laatste tijd in onze school in tegenstrijdigheid met orde en netheid geschiedt. Hij verzoekt de aanwezigen om oorzaken of achtergronden daarvan te signaleren en zo mogelijk richtlijnen ter verbetering te willen aangeven.

Algemeen

Opsomming van maatregelen en mogelijkheden tot verbetering.

- *Met een sympathieke aktie starten, om iedereen tot meewerking aan een oplossing te winnen.*
- *Met forse maatregelen optreden tegen ordeverstoorders, niet tegen de ouders maar tegen de leerlingen zelf.*
- *Cantine uitbreiden. Iemand aantrekken, die uitsluitend zorg voor de cantine heeft en daar sfeer weet te scheppen. Verandering van roostertijden (4e en 5e les) tot tropenrooster. Cantine openstellen ook gedurende de morgen- en middagpauze, eigenlijk continu.*
- *Garderobe leerlingen. Te weinig kapstokken en te dicht op elkaar. Fietsen niet in de bromfietsstalling of alleen maar in bepaald gedeelte.*
  Bordjes: niet roken!

- *Tropenrooster.*
- *Inspraak van leerlingen.*
- *Meerdere ruimten, die buiten de lestijden beschikbaar zijn, openstellen voor de leerlingen.*
- *Captains en leraren "warm krijgen" door avond te organiseren waar op bijv. satyrische wijze een stuk-praktisch collegeleven aan de kaak wordt gesteld.*
- *Een deskundige, na uiteenzetting van de complexe verhoudingen, oplossings- en werkwijzen uiteen laten zetten.*
- *Conciërges niet laten opdraaien voor alle problemen die er ontstaan; ordeningshulp tijdens 4e cantine-uur.*
- *Aanwezigheid in studie-leeszaal van docenten tijdens gebruik bij uitvallende lesuren.*
- *Zij-ingang van de school, bij de vaklokalenvleugel, openstellen; daar ook garderobe maken.*
- *Beginnen met een speelse aktie van 1 week; honorering van goede bedoelingen met huiswerkvrij of lesvrij. Daarna ook handhaving van de goede inzet.*

Rector Theunissen besluit de bijeenkomst met te constateren, dat er wel nog geen conclusie te trekken is voor een afgeronde aktie, maar dat wel de meningen over een en ander thans bekend zijn.
Over orde en netheid zal zeker ook nog op andere plaatsten worden gesproken; ook zal in de naastbije toekomst uitvoering worden gegeven aan het besprokene."

Nieuwe moderator

Op 8 november 1971 kondigt moderator Wiel Heuvelmans in een brief aan het bestuur zijn besluit aan, zich met ingang van het volgende schooljaar ter beschikking te stellen van de parochiele zielzorg.
In de advertentie voor een moderator wordt vermeld: "We zoeken een niet al te oude priester die goed met jonge mensen en met docenten kan omgaan, een man die zijn katholieke overtuiging kan overdragen zonder daarbij extreme denkbeelden te verkondigen."
De laatste zinsnede is kenmerkend voor de tijd. Enige maanden later wordt ondanks hevige protesten Johannes Gijsen benoemd tot bisschop van Roermond.

Moderator W. Heuvelmans.

Wiel Heuvelmans zelf is ervan overtuigd zijn eigen opvolger te kennen. In zijn kroniek schrijft hij: "Als opvolger zal wel benoemd worden Mhr. Jean Knols van de M.O.theologie-opleiding te Sittard." Maar hij heeft het bij het verkeerde eind: het wordt Jos Schmeits, kapelaan in Swalmen en al enige jaren als docent aan de school verbonden.

Dhr. Jos Schmeits.

Bijnamen

Heeft het met de tijdgeest te maken, of is het een gevolg van de gemoedelijke sfeer?
Bijnamen, eens de enige manier voor leerlingen om de autoriteit van de leraren enigszins te relativeren, zijn op Broekhin nooit echt in geweest. Er waren er wel een aantal, zoals Texas Bill, Sjtumpke, Pruuske, Rooie Flip en Biggetje, maar deze werden merendeels gehanteerd als koosnamen eerder dan scheldnamen. Leraren benoemd na 1970 hadden zelden een

bijnaam, hooguit in beperkte kring en voor korte duur.

Onderwijswerkgroep

In de jaren '72 tot '74 werd er veel over onderwijs nagedacht, en niet alleen door beleidsmakers en onderwijskundigen. In de toenmalige LV-ruimte, de huidige werkplaats onder de aula, kwamen op gezette tijden een aantal leerlingen bijeen om zich, gezeten op de rondliggende matrassen, intensief bezig te houden met onderwijskundige zaken. Ze werden vergezeld door een groep docenten, waaronder Jean Koene en Gérard Smeets, de ontwerpers van het plan Smeko. Dit plan was gebaseerd op het systeem dat gehanteerd werd in het Roncalli-lyceum in Bergen-op-Zoom. De hoofdkenmerken waren een modulaire- in plaats van een jaarindeling en de opsplitsing van de traditionele lesuren in een instructie- en een verwerkingsdeel, waarbij een grote nadruk lag op zelfwerkzaamheid. Het systeem sprak de leerlingen enorm aan en werd door de secties merendeels positief ontvangen, maar verdween vervolgens in de la. En met het opruimen van de matrassen verdween de animo bij de leerlingen, zich inhoudelijk met onderwijs bezig te houden.

Afscheid

Aan het einde van het schooljaar 1971-1972 vindt een grandioos driedaags afscheidsfeest plaats ter ere van moderator Wiel Heuvelmans, leraar Duits Toon van Rijswijck, prefect Otto Jansen, muziekdocent Albert Köhlen en economiedocent Cor Smarius. Met de eerste drie verliest het college in één klap drie priester-leraren. De heren Jansen en Köhlen weten zich te onttrekken aan het grootste deel van de plechtigheden, de overigen maken op zaterdag 24 juni 1972 een rit in een open karos van de kerk van Maasniel naar de school, waar een plechtige hoorzitting plaatsvindt. Zowel Heuvelmans als van Rijswijck verbreken na hun afscheid niet alle banden met het college: de eerste is vaak terug te vinden als (con)celebrant bij schoolse plechtigheden, de laatste zou de school nog enkele

malen uit de brand helpen door lessen Duits te geven en was ook daarna nog vaak voor een goed gesprek in de docentenkamer te vinden.

De eerste oogst

In juni 1973 levert de school de eerste geslaagde Havo-leerlingen af. Een jaar later is dit het geval met de Vwo-kandidaten. Schrijver dezes waagt de veronderstelling dat de resultaten niet opzienbarend zijn, zowel in positieve als negatieve zin. Gegevens over slagingspercentages zijn in de geraadpleegde bronnen niet te vinden.

Rectorswisseling

Per 1 augustus 1974 gaat directeur Theunissen met ziekteverlof en in december met pensioen. Inmiddels is zijn opvolger al benoemd: Tijs Dorenbosch, conrector van het Peellandcollege te Deurne. Hij verschijnt op 29 april ter kennismaking op de algemene docentenvergadering van Broekhin en Schöndeln, die in Broekhin gehouden wordt. Op de agenda staat ondermeer de toekomst van de scholen van het BC. De vraag wordt gesteld of men bereid is in te stemmen met de overplaatsing van het gymnasium naar het gebouw van St. Ursula in de stad. Men voelt daar in het algemeen weinig voor. Verder is aan de orde de voorgenomen bestuursfusie met de Mavo's.

Hoewel men in meerderheid niet tegen de fusie is, is er weinig enthousiasme voor een Mavo-dependance op Schöndeln. De meeste secties nemen een afwachtende houding aan.

De nieuwe rector M.K.W. Dorenbosch (links) en conrector Joh. Janssen.

Ook Schöndeln krijgt een nieuwe rector, in de persoon van Piet Pennings. Vanaf die tijd is er geen sprake meer van een Algemeen Directeur zoals in het tijdperk Theunissen. Dit is een voorbode van een groeiende zelfstandigheid van beide scholen. Dit laatste is ondermeer af te lezen aan het feit dat op 31 oktober 1974 afzonderlijke docentenvergaderingen gehouden worden over de toekomstige ontwikkeling van beide scholen. Tekenend is ook het feit dat op 21 juni 1975 voor de laatste keer een gezamenlijk slotfeest plaatsvindt. Men vindt de massa zo groot geworden dat de zaak niet meer te overzien is.
Een verdere stap in de verzelfstandiging is het besluit in de toekomst, d.w.z. vanaf het schooljaar 1975-76, af te zien van het switchen van leerlingen tussen het ene schoolgebouw en het andere.
Voordien was het gebruikelijk dat de gymnasiasten van Broekhin na het derde leerjaar naar Schöndeln verhuisden om daar eindexamen te doen. Het omgekeerde gebeurde met Havo-leerlingen.

Belangrijk in deze ontwikkeling is de oprichting per 1 januari 1975 van de Stichting Katholiek Voortgezet Onderwijs voor Midden-Limburg waaronder 4 scholen vallen: BC Roermond, BC Echt SG St.Ursula en de Pedac in Echt. Naast het stichtingsbestuur worden er plaatselijke besturen ingesteld, om de bedoeling duidelijk te maken en te bevorderen, dat elke school haar eigen karakter behoudt. Op dat moment worden Broekhin en Schöndeln nog als één school beschouwd. Maar per 1 augustus 1977 vindt dan de definitieve scheiding plaats, zij het dat er voor de zittende docenten een gemeenschappelijke afvloeiingsregeling getroffen wordt.

De jaren 1976-1981

Jubileum

De periode begint met de viering van het 125-jarig jubileum van het College in oktober 1976. In de aula van Broekhin vindt een onderwijsmiddag plaats. Hoofdgast is staatssecretaris de Jong van O & W. Op Schöndeln vindt een reünie plaats, bezocht door ruim zeshonderd oud-leerlingen en (oud-) docenten. Op beide scholen afzonderlijk wordt een jubileumcabaret opgevoerd. De recensent van beide voorstellingen, J. Carpay, betreurt het feit dat het Bisschoppelijk College niet nog één keer als een geheel is opgetreden en constateert dat "elke school ook in dit opzicht haar eigen gang ging." Over het Broekhinse 'Sjobaret', met het succesnummer 'Deutsche Übung', waarin een tiental docenten besnord en met ontbloot bovenlijf en verder gekleed in zwarte maillots, onder leiding van Sjra Simons stram en martiaal een gymnastische exercitie ten beste gaven, schrijft hij:
"Overigens heeft Broekhin zich blijkbaar minder toegelegd op een gelegenheidscabaret, maar het meer gezien als één in de reeks die de laatste jaren is gegeven. Er waren dan ook een groot aantal medewerkenden, zelfs een hele klas, o.l.v. Thijs Wilms en dat siert zo'n voorstelling alleen al."

Het cabaret van Schöndeln was volgens dezelfde "wat pretentieuzer van opzet, maar bleef binnen de grenzen van de mogelijkheden van een schoolcabaret en werd binnen die grenzen uitstekend gedaan.
De uitvoerenden waren in hoofdzaak vier leerlingen, gesteund door een uitstekende muziekgroep, terwijl ook een dansgroepje van meisjes medewerking verleende."
In de Kathedraal en de Oranjerie vindt tenslotte de officiële viering plaats.

Rolduc

Aansluitend aan de herfstvakantie ging op 25-26 oktober 1976 het docentencorps naar Rolduc voor een bezinning op onderwijs en school. Het programma was zeer intensief. Er werd in groepen en plenair gebrainstormd over alle mogelijke zaken. Dit onder leiding van een aantal ingehuurde agogen, stuk voor stuk exponenten van de antiautoritaire pedagogische aanpak. Dat die aanpak aan het kenteren was werd duidelijk toen een der agogen volledig uit zijn rol viel. In de groep die hij onder zijn hoede had, was als gevolg van de intensiteit van het programma een sfeer ontstaan die een onwillige klas niet zou misstaan. Mateloos geklets, aanvallen van slappe lach, verhulde of openlijke sabotage, ja zelfs het schieten met propjes, dreven hem tot wanhoop, culminerend in wel erg autoritaire dreigementen.
Het zij de man vergeven: het is immers niet niks om groepen leraren te onderwijzen in het geven van onderwijs.
Overigens was volgens menigeen de tussenliggende avond en nacht het meest bevorderlijk voor de gewenste teamgeest.

Gebouwelijke zaken

In deze periode vinden er ingrijpende gebouwelijke aanpassingen plaats. Was in het voorafgaande schooljaar al een begin gemaakt met het dichtbouwen van de fietsenstalling onder de gymzalen, ten behoeve van een ruime leerlingenontmoetingsruimte (LOR), in deze jaren werd het hele gebouw ontdaan van zijn

poten. Dat wil zeggen: er werd optimaal gebruik gemaakt van de ruimte die de 'onderkeldering' bood. De vraag rijst of bouwheer en architect dit in hun plannen voorzien hadden. Of was de pijlerstructuur puur uit esthetische overwegingen aangebracht, met als bijkomend praktisch nut een fietsenberging? Hoe het ook zij, de kostbare ruimte werd tegen relatief geringe kosten in eigen beheer bij het gebouw getrokken. Er verschenen een ruim teken-lokaal, een riante bibliotheek annex studiezaal en een zestal dienstruimtes. Daarnaast werd er een nieuwe docentenkamer ingericht, als opvolger van de ongezellige en 's zomers bloedhete pijpenla, het huidige lokaal 316. Dit alles vond plaats onder de deskundige leiding van het hoofd technische dienst, Wiel Diels, die in 1977 werd aangetrokken.
Op 10 oktober 1980 vindt een bescheiden plechtigheid plaats die beschouwd kan worden als de officiële opening van het gebouw, tien jaar na de ingebruikname. Het is de onthulling van het schild met het logo van de school door oud-conciërge Michael Maessen. Het schild is vervaardigd door Jan Kluijtmans, leraar handvaardigheid. Bij deze ceremonie wordt voor het eerst de 'Broekhinmars' ten gehore gebracht. Het stuk, gecomponeerd door Hans Meeuws, wordt in het Lustrumboek 1976-1981 omschreven als een 'muzikale gymnastiekoefening waarin zowel ritme als melodie zich naar uitersten bewegen' Het is daarna nog maar zelden uitgevoerd.

Wein, ... und Gesang

Deze jaren, evenals die daarna, waren getuige van uitbundige docentenfeesten, waarbij in de kleine uurtjes vaak overgegaan werd tot community-singing. Een van de gangmakers was Jacques Bennis, die steevast met overgave zijn favoriete lied 'Sweet Molly Mallone' ten gehore bracht:

In Dublin's fair city, where the girls are so pretty
I first set my eyes on sweet Molly Mallone,
As she wheeled her wheel-barrow
Through streets broad and narrow
Crying cockles and mussels, alive, alive-O!
Alive, alive-O, alive, alive-O!
Crying cockles and mussels, alive, alive-O!

Ook rector Tijs Dorenbosch liet zich niet onbetuigd en zette de scabreuze versie van 'La Cantinière' in:

Un! Deux! Le sabr' à côté,
La cantinière se laisse baiser.
Et en avant! La cantinière,
La cantinière du régiment!

Hoewel Bennis' lied zo op het eerste oog een onschuldige indruk maakt, moeten de dames in beide liederen een dubieuze reputatie met elkaar gemeen hebben gehad. Dit moge blijken uit de volkse benaming voor het standbeeld van Molly in Dublin: 'The tart with the cart'.

Onderwijsontwikkeling

In het schooljaar 1980-81 wordt voor het eerst eindexamen gedaan in het vak tekenen / kunst-geschiedenis op het Vwo. Voor het Havo was dit al eerder mogelijk. Grote tevredenheid bij de promotor van het vak op Broekhin, Jan Thomassen. Ook het vak muziek kan vanaf dit jaar gekozen worden als eindexamenvak op Havo.

Moderator

In 1977 wordt John Hendrickx benoemd als moderator. Hij heeft hetzelfde imposante postuur als de eerste moderator, Wiel Heuvelmans, maar dan met een volle baard, die een missionaris niet zou hebben misstaan. Zijn gedreven voorganger Jos Schmeits, die geen middel schuwde om het belang van de leerlingen te dienen, heeft inmiddels zijn werkterrein verlegd naar de Pedac in Roermond. Hendrickx blijkt de laatste van zijn soort te zijn, want na zijn vertrek in 1979 gaat Broekhin het moderatorloos tijdperk in.
De school verzoent zich spoedig met de gedachte en geeft in 1981 de kapel een andere, maar passende bestemming. De in het oog springende uitbouw aan

de voorkant wordt muziekkapel, een 'home from home' voor maestro Hans Meeuws.

Lies

Lies Hannen-Schroeten

In die dagen werd de administratie verricht door een enkele vrouw: Lies Hannen-Schroeten, een gouden kracht. Zich bewust van de omvang van de te verrichten taken, schermde de naast de administratieruimte residerende conrector Joh. Janssen haar af van de vele docenten die een beroep op haar wilden doen. Het maken van kopieën, middels een primitief stencilapparaat, was voorbehouden aan Lies. Docenten waren gehouden vooraf toestemming te vragen aan de conrector. Hiermee ging meestal enige tijd gepaard aangezien het bijna onmogelijk was te ontkomen aan een gesprek, waarbij het opsteken van een rokertje eerder regel was dan uitzondering. Bij zijn afwezigheid speelde zich standaard het volgende af: de docent betrad via de kamer van de conrector de administratie, rondspiedend of deze niet tòch aanwezig was. Vervolgens richtte hij zich met een verzoek tot kopiëren aan Lies, die dan zei dat meneer Janssen er niet was en er, enigszins samenzweerderig, aan toevoegde: "Het mag eigenlijk niet, maar geef maar hier dan doe ik het nu even. Wel niks tegen hem zeggen, hoor." En dat deed je dan ook niet.

Conciërges

Het is vaak gekscherend gezegd, maar daarom niet minder waar: het is belangrijker goed op te kunnen schieten met de conciërge, dan met de directeur. Dat geldt voor leerlingen, maar evenzeer voor leraren. Broekhin is van begin af aan gezegend geweest met haar conciërges. Vanuit de stadsschool kwam een bijzonder drietal mee over. Te beginnen met Jan Hölsgens. Hij was oorspronkelijk conciërge van de internen maar bleef na de verhuizing van het inter-

Links, dhr. Jan Hölsgens en rechts, dhr. Michael Maessen.

naat naar Schöndeln werkzaam aan het Munsterplein Hij en zijn gezin waren de eerste bewoners van de bungalow schuin tegenover de school.

En dan waren er 'Janne en Miesjel'. Deze namen werden meestal in een adem genoemd door de leerlingen, als betrof het een eenheid. Jan Vervuurt en Michael Maessen. Na het vertrek van Jan Hölsgens werd Michael hoofdconciërge. Hij was een uiterst vriendelijk en bescheiden man, zeer geliefd bij de leerlingen. Zijn autoriteit was onomstreden. Collega Jan Vervuurt overtrof hem zo mogelijk in populariteit. Hij kende letterlijk iedere leerling, en niet alleen van naam ("Wiej sjriefs doe dich?") Hij kende hun achtergrond, hun slechte maar vooral hun goede kanten. Janne bezat een ongeëvenaarde mensenkennis, levenswijsheid en gevoel voor humor.

Met eenvoudige bewoordingen in het Hornse dialect maakte hij de meest rake opmerkingen zoals:

" Eine rotten appel maek de hiële kis voel" of "Unnen aezel môsse nao de baek leije, mer zoepe môtter zellef."

Na het vertrek van Michael Maessen in 1979, wordt Guus Bremmers hoofdconciërge. Hij was volgens de kroniekschrijver van het 125-jarig gedenkboek in

Guus Bremmers

augustus 1974 overgelopen van Schöndeln. Door de jarenlange samenwerking heeft Guus in zijn uitspraken een deel van het aardse van Janne geërfd, maar soms spreekt hij in raadselen. Filosofische woorden zoals "Och meneer, unne miens is net unnen aerpel" hebben menige docent met opgetrokken wenkbrauwen achtergelaten.

Conrectoraat

Bij de start van de Broekhinschool werd de directeur bijgestaan door twee conrectoren: Joh. Janssen en Paul Tonnaer. De eerste beheerde gymnasium en atheneum, de laatste was belast met het Havo.
In 1972 werd Nico Hoeberichts tot derde conrector benoemd, belast met de leiding over de dependances.
In februari 1978 wordt officieel afscheid genomen van Paul Tonnaer, ofschoon hij op eigen verzoek het schooljaar nog uit zal dienen. Ter ere van hem wordt het zang-en kijkspel "Tonnaer ofte eeuwen wentelen hun volheid samen" van de hand van Tijs Dorenbosch, Ton Broens en Thijs Wilms, ten tonele gebracht.
Als opvolger wordt Nico van der Voort benoemd.
Enige maanden later wordt Leo Knops tot vierde conrector benoemd.
In januari 1981 vindt het afscheid plaats van Joh. Janssen. Ook zijn vertrek gaat gepaard met een voorstelling: "Kengramin en het wonder der tientekens" van Hans Meeuws. De apotheose, het tegen elkaar schuiven van twee runenstenen, waardoor de titel 'Your Aid To Translation' ontstaat, verwijst naar Janssens co-auteurschap van een succesvolle methode Engels.

Proefwerkweek

In het schooljaar 1977-78 worden voor het eerst de leerlingen tijdens de proefwerkweek met opgaven voor verschillende vakken naast elkaar geplaatst. Volgens de kroniekschrijver van toen gebeurde dit "om ongewenste communicatie nog meer te beperken en / of leerlingen te beschermen tegen zwakke toezichthouders". Wie dit vernuftige systeem bedacht heeft is niet meer te achterhalen.

Nieuw: Counseling

In 1978 wordt counseling ingevoerd. Jean Knols biedt hulp aan leerlingen met studie- en andere problemen. Vooral hyperventilatie komt veel voor, evenals faalangst.
Schrijver dezes zou overigens gezworen hebben dat het laatstgenoemde een begrip was van later datum.

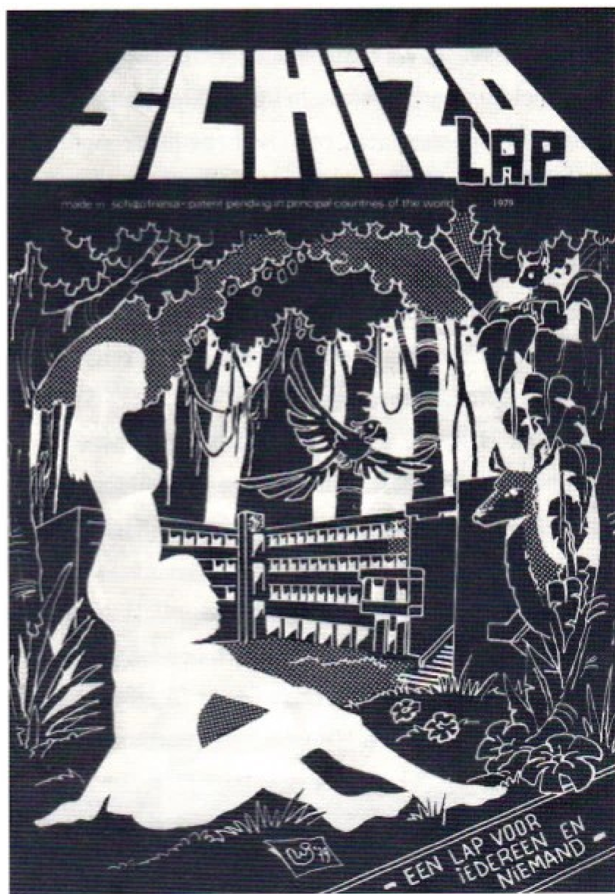
Huishoudelijke mededeling

In 1977 neemt Trees Peters de leiding van het schoonmaakpersoneel op zich. Ze heeft zich ontwikkeld tot een moeilijk te missen (in beide betekenissen) schakel in de schoolketen. Het gevolg van deze ontwikkeling is dat TOA's en conciërges na schooltijd niet meer schoon hoeven te maken.

Stoplap

In deze jaren vierde vooral illustrator Wil Raymakers triomfen. Met name zijn karikaturen van leraren en leerlingen waren zeer succesvol. Zijn strip 'Dierenleed' die herhaaldelijk in de Stoplap verscheen was de voorloper van de latere strip 'Boes' in samenwerking

De jaren 1981-1986

Overname Havo-top

Net zoals een aantal andere pedagogische academies had die van Roermond sinds de eind zestiger jaren een zogenaamde havo-top, bestaande uit het vierde en vijfde leerjaar. Door een ministeriële beschikking mocht de havo-top na 1 augustus 1984 niet meer bestaan. Men had de keuze tussen opheffing of overname door een andere school. Per 1 augustus 1983 nam Broekhin de havo-top over, hetgeen betekende dat de school van de ene dag op de andere ruim tweehonderd leerlingen meer had. Dat schooljaar bleven ze echter gehuisvest in het gebouw van de pedac aan de Geuljanslaan. Een aantal docenten van de moederschool stelden zich gaarne beschikbaar om er les te geven aan een, naar verluid, volwassener publiek. Dat een rijpere leeftijd bij leerlingen niet noodzakelijkerwijs samengaat met verhoogde motivatie, bleek al gauw. Bij sommige leraren was de desillusie van het gezicht te lezen.

met docent Nederlands Thijs Wilms. Onbetwist hoogtepunt is de befaamde Schizolap uit 1979 van de hand van het bijzondere duo Wil Raymakers en René Gabriëls.

De redactie van de Stoplap had vaak last van censuur, hetgeen Wil Raymakers inspireerde tot een fraaie tekening op de achterkant van het februari-nummer van het jaar 1980.

Om organisatorische redenen werd per 1 augustus 1984 de dependance verlaten, met als consequentie dat Broekhin moest woekeren met de beschikbare ruimte. Met de komst van Wil Winthagen werd het vak handvaardigheid eindexamenvak.
Bij de ruim tien docenten die bij de overname betrokken waren bestond aanvankelijk grote bezorgdheid over de rechtspositie. Na een periode van onzekerheid werd een en ander naar tevredenheid geregeld.
Met de overname groeide ook het aantal conrectoren: Flip Werter van de havo-top voegde zich bij het bestaande drietal.

Democratisering

In deze periode wordt de Wet Medezeggenschap Onderwijs (WMO) ingevoerd. Dit betekent dat elke school een medezeggenschapsraad moet hebben, bestaande uit vertegenwoordigers namens het personeel, de ouders en de leerlingen. Na twee jaren van voorbereiding door de Voorlopige Medezeggenschapsraad wordt op 17 september 1984 de MR geïnstalleerd. Het bevoegd gezag van de school behoeft vanaf nu de instemming van deze raad voor een aantal wezenlijke zaken.
Overigens is inspraak van docenten vanaf het begin van zijn rectoraat door Tijs Dorenbosch bevorderd, onder het motto "vroegtijdige signalering voorkomt echte problemen." De al vroeg ingestelde Docentenraad vergaderde tweewekelijks met de schoolleiding.

Eerste concertreis schoolorkest

In juli 1982 vindt de eerste buitenlandse reis van het schoolorkest plaats. Op uitnodiging van de International Society for Music Education (ISME) neemt men deel aan een groot internationaal congres in Bristol. Het aantal deelnemende landen bedraagt 67. Voor een overzicht van de activiteiten van het schoolorkest, zie elders in dit boek.

Computers op school

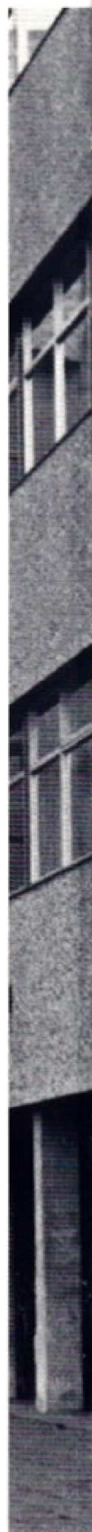
De school heeft in 1980 de eerste schreden gezet in de wereld van de computer door de aanschaf van een Tandy-systeem ten behoeve van de schooladministratie.
In een artikel in het Lustrumboek 1976-1981 wordt trots melding gemaakt van het feit: "Het systeem, 'Joseph' gedoopt, omvat een microcomputer met intern geheugen van 64.000 tekens, gekoppeld met een ingebouwde schijveneenheid en een snelregeldrukker, die per seconde 120 tekens kan afdrukken. Op een schijf (floppy disk), met de afmetingen van een grammofoonplaatje kunnen 486.000 tekens blijvend worden opgeslagen."
Maar daar blijft het niet bij. Er worden nog twee systemen aangeschaft, ten behoeve van cursussen voor leerlingen in programmeren met BASIC. In 1983 bedraagt het aantal al 5!
In het schooljaar 1983-84 krijgt iedere brugklasleerling ca. 12 lessen informatica. Men is zich bewust van het feit dat dit aantal erg beperkt is voor zo'n uitgebreid vak. In het Jaarboek 1981-1984 is de volgende opmerking te vinden: "Zeker is wel dat sommige leerlingen het leuk vinden met een computer te spelen (want dat kan ook), maar programmeren is een kunst en 't kost jaren zich een kunst eigen te maken."
In de volgende jaren worden de lessen uitgebreid tot de tweede klassen. Ook docenten en in 1986 zelfs meer dan dertig ouders volgen door de school aangeboden cursussen.

IJsvrij

Het komt niet vaak voor, maar in de winters van 1982 en 1986 was er voldoende ijs om een groot deel van een schooldag te besteden aan schaatswedstrijden. Tijdens een van de gelegenheden was te laat bemerkt dat het water behoorlijk gezakt was. Het gevolg was dat enkele deelnemers een nat pak haalden.
De schaatssport gaf ook op andere wijze aanleiding tot lesuitval. Op 26 februari 1986 werden in de hal en de aula televisietoestellen geplaatst om iedereen in de gelegenheid te stellen tijdens het vierde lesuur getuige te zijn van de finale van de Elfstedentocht.

Open dag

In delen van het land was het sinds eind zeventiger

jaren gebruikelijk om een jaarlijkse open schooldag te houden. De bedoeling ervan was tweeledig. Het gaf de ouders van de leerlingen de gelegenheid kennis te maken met het instituut waaraan hun kinderen verbonden waren en het vergemakkelijkte de schoolkeuze voor ouders van kinderen die de lagere school verlieten. Dit laatste, wervende aspect werd gaandeweg steeds belangrijker, vooral voor scholen die hun leerlingenaantal zagen dalen.

De scholen in de regio Midden-Limburg hadden de afspraak gemaakt niet mee te doen aan dit modernisme. Maar toen een van de scholen, de toenmalige Rijksscholengemeenschap, ondanks deze afspraak overging tot het houden van een open dag, waren de andere scholen wel gedwongen mee te doen. De eerste open dag van Broekhin vond plaats op zaterdag 11 februari 1984. Ook toen vroeg men zich af, in hoeverre een open dag bepalend is voor de schoolkeuze. In de loop der jaren werd de concurrentie tussen scholen steeds heviger. Eenmaal ermee begonnen, kon men niet meer om de open dag heen.

Lilbosch

Bij de paters van dit klooster in Echt vonden in de middentachtiger jaren inspirerende tweedaagse bijeenkomsten van groepjes docenten plaats. Hoofddoel was bezinning over leerlingenbegeleiding. Het feit dat menigeen de 'i' in de naam verving door een 'u' hield geen oordeel in over de waarde of inhoud van het besprokene, noch over de effecten ervan in de dagelijkse schoolpraktijk.

Sport

Op vrijdag 24 mei 1985 organiseert de dan 10-jarige werkgroep sport onder leiding van Ton Lenders een

sport- en spelendag voor de hele school. De werkgroep werd in 1974 opgericht door een aantal leerlingen die vonden dat er op school te weinig sportactiviteiten waren voor de leerlingen, met name van de lagere klassen. Het begon allemaal met een trefbalcompetitie voor 2e klassers. In de loop der jaren groeiden de activiteiten, met als topper de jaarlijkse voetbalwedstrijd tussen leerlingen en docenten ten bate van de vastenactie. Ook het volleybalteam bereikte grote successen. In opeenvolgende jaren komen de zwemploegen onder leiding

van o.a. Albert Poels en Wiel Diels en menigmaal beladen met prijzen terug van (internationale) zwemwedstrijden. De uitpuilende prijzenkasten getuigen nog altijd van de activiteiten op sportgebied.

Stunt

Eind mei 1985 overvalt een groepje eindexamenkandidaten de kamer van conrector Leo Knops en houdt enige tijd de administratie bezet. Adequaat optreden van Knops en rector Dorenbosch voorkomt erger. Het is de voorloper van de jaarlijkse examenstunt. Maar vanaf die tijd zorgt de schoolleiding ervoor niet meer overvallen te worden, door faciliteiten ter beschikking te stellen van de stuntcommissie.

Schoolblad

Deze eerste jaren van deze periode verschijnt de Stoplap gemiddeld 5 maal per schooljaar, daarna loopt het aantal nummers gestaag terug.
In een nummer uit 1981 verschijnt een interview met Jan Vervuurt, waarin deze een rake beschrijving van zijn werkzaamheden geeft. Gevraagd of hij volgens een vast schema werkt, antwoordt Janne:
"Ik werk volgens een werkschema. Elke morgen begin ik om kwart over zeven alles open te sluiten. Dan ga ik in de noodlokalen de verwarming aanmaken, want anders lijden mijn engeltjes kou. Als het glad is, ga ik zout strooien, want stel je voor dat alle leerlingen en leraren bont en blauw de klas in moeten. Dan doe ik tot vlak voor de pauze allerlei klusjes, want dan moet er koffie en thee worden klaargemaakt. Verder ga ik onder het vijfde lesuur alle vuilnisbakken onderzoeken op weggegooid brood, dat ik gebruik om de kippen mee te voeren. En dat is heel wat. Ongeveer tweehonderd gulden voedingswaarde per leerjaar. En ongeveer duizendvijftig gulden broodwaarde. Per dag haal ik zeker twee kilo brood uit de vuilnisbakken en dat is vierhonderd kilo per schooljaar. Zo tegen half vier ben ik klaar met mijn werk en stap ik in mijn lelijk eendje en rijd ik naar huis. Ik heb wel een groot voordeel met mijn werk, ik hoef na afloop geen huiswerk meer te maken."

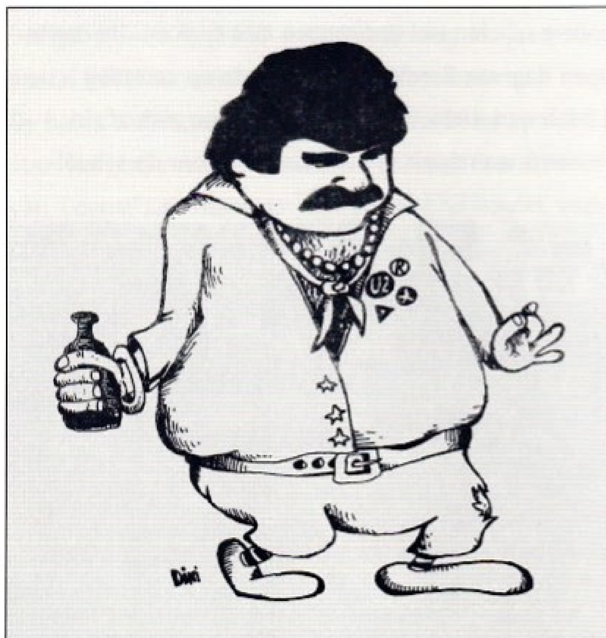

Jan Vervuurt

Hij besluit het interview met een goede raad:

"DRINK GEEN KOFFIE VAN GUUS,
DAN KOM JE NOOIT MEER THUUS,
DRINK KOFFIE VAN JAN,
DIE KAN D'R WAT VAN."

De Stoplap wordt in deze jaren geïllustreerd door Paul van der Veer en Dini Ghyczy. Van de laatste is de volgende karikatuur.

Karikatuur Rademakers, Stoplap november 1983.

De Jaren 1986-1991

Ongedeeld VWO

Met ingang van het schooljaar 1987-1988 wordt het ongedeeld vwo ingevoerd. Daarmee komt de traditionele scheiding tussen het alfa- en bètapakket te vervallen. Deze scheiding hield in dat een leerling die wis- en natuurkunde in het eindexamenpakket had, verplicht was ook andere exacte vakken te kiezen. Met de nieuwe ontwikkeling wordt de pakketkeuze aanzienlijk uitgebreid.

4 Havo-kampen

Men was tot de slotsom gekomen dat de traditionele introductie voor 4-havo aan het begin van het schooljaar niet meer volstond. Mede omdat er nogal wat leerlingen vanuit de Mavo's in de regio op deze klas instroomden werd besloten overgegaan tot houden van kennismakingskampen op de donderdag en vrijdag voorafgaand aan de herfstvakantie. Om de betrokkenheid van de leerlingen te vergroten rustte de verantwoordelijkheid voor de organisatie bij henzelf. Onder begeleiding van de mentor werd in de voorafgaande weken een evenwichtig programma uitgewerkt, een afwisselend geheel van educatieve, sportieve en recreatieve aspecten. De excursies naar bedrijven en instellingen zoals brandweer, musea, waterzuiveringsinstallaties, enz., werden geheel door de leerlingen zelf georganiseerd. Ook de inkoop voor en het bereiden van de maaltijden viel onder hun verantwoordelijkheid. Deze opzet had een belangrijk vormende bedoeling. Voor zwakke plekken in het programma was men zelf verantwoordelijk. Afschuiven op de begeleidende docenten was er niet bij. Om te illustreren dat dit leerproces niet altijd even makkelijk verliep, volgt hier de beschrijving van een incident tijdens een van de kampen. Er stond laat op de avond een videofilm op het programma. Er was een breed scala aan films aanwezig, zodat de keuze niet gemakkelijk was. Een leerlinge slaagde erin de door haarzelf meegebrachte horrorfilm, over wezens die zich voedden met menselijke hersenen, erdoor te drukken. In weerwil van dringende adviezen van de begeleidende docenten om iets 'degelijkers' te kiezen, werd de band gestart. Binnen tien minuten voegde de betreffende leerlinge zich helemaal ontdaan bij de docenten, die zich in een rustig hoekje aan de film hadden onttrokken. Bijna beschuldigend in de richting van de leraren, stelde ze dat die film absoluut niets voor haar was! Omdat men in het verleden geleerd had dat massale kampen bijna per definitie uit de hand liepen, werd besloten iedere klas zijn eigen locatie te geven.
Zo fietste men op donderdagochtend naar uiteenlopende bestemmingen als Swalmen, Reuver, Linne, Heythuysen, Herkenbosch en zelfs Brunssum. Hoogtepunt van het kamp was steevast de overnachting. Dat wil zeggen voor de leerlingen. De mentoren en begeleidende leraren waren meestal minder enthousiast over de grotendeels doorwaakte nacht. Het programma voor de vrijdagochtend kwam veelal langzaam op gang en vaak kostte het de leraren enige overredingskracht om de uitgeputte leerlingen 's middags aan het opruimen te zetten.
De kampen werden vele jaren door zowel leerlingen als leraren als zeer waardevol ervaren.

Gebouwelijke zaken

Vanaf de ingebruikname van het gebouw, maar vooral vanaf het midden van de jaren zeventig, ondervond de school in toenemende hinder van overvliegende straaljagers van de RAF-bases over de grens met Duitsland. Vooral tijdens mooie, zonnige dagen moest menige les meerdere keren onderbroken worden. Dit tot groot ongenoegen van menigeen en tot razernij van enkele docenten met een slecht gehoor of zwakke stembanden. In het kader van de wet geluidshinder werd in het 1986 een miljoenenverslindend isolatieproject onder handen genomen. Volledig gesubsidieerd door de overheid, werden de enorme schuiframen van alle leslokalen vervangen door ruiten en vleugels van dubbel glas. Bovendien werd het gebouw voorzien van een omvangrijk luchtverversingssysteem. Op het dak is vanaf die tijd een wirwar van buizen te zien. Het ironische is dat enkele jaren na de aanleg de

overlast beduidend afnam: er werd eenvoudigweg minder gevlogen. Vandaar dat bij de schoolleiding meermaals de verzuchting te horen was: "Hadden ze ons dat geld maar voor andere doeleinden gegeven."

De lift dateert uit dezelfde tijd, evenals de gevelbeplating van de gymzalen. Dit laatste vond vooral plaats om een einde te maken aan vaak storende lichtinval, vooral tijdens balspellen. Een bijkomend voordeel bleek vooral tijdens de schoolonderzoeken en examens. Vóór de verbouwing kon het er in de examentijd onaangenaam warm zijn.

Tijdens de fusiebesprekingen met Mavo De Sprong was huisvesting een belangrijk onderwerp, vooral voor het steeds zuiniger wordende ministerie. Formele berekeningen door het ministerie leken aan te tonen dat de scholengemeenschap voldoende had aan het gebouw op nummer 30 en de noodlokalen, zodat het gebouw van De Sprong afgestoten zou kunnen worden, hetgeen voor het departement een aardige bezuiniging met zich mee zou brengen. Door vasthoudend en tactisch onderhandelen door het bestuur en met name rector Dorenbosch kon het gebouw voor de school behouden blijven. Voordat het ministerie alsnog op andere gedachten kon komen, werden de noodgebouwen aan het einde van het schooljaar 1988-89 snel afgebroken.
De school beschikte nu dus over twee gebouwen, tussen welke door docenten veelvuldig gependeld moest worden. Om te zorgen dat dit enigszins beschut kon plaatsvinden, werd in hetzelfde jaar een begin gemaakt met de aanleg van een overdekte verbindingsweg, met in het midden een paviljoen. Het geheel kreeg de naam Stoa. Door het ontbreken van zijwanden biedt de verbinding tijdens dagen met een combinatie van regen en wind nauwelijks beschutting, maar de bedoeling was ongetwijfeld goed.
Ook het zwembad wordt onder handen genomen. De pijpleidingen blijken voor een groot deel onbetrouwbaar vanwege roestvorming. Daarom worden ze vervangen door roestvrije exemplaren. In het schooljaar 1990-91 wordt de ingang bij de LOR verlegd, waardoor extra magazijnruimte en een 'rokershol' ontstaan.

IJsvrij

Ook in de winters van 1987 en 1991 is er voldoende ijs om een groot deel van een schooldag schaatsend door te brengen, d.w.z. voor degenen die de kunst verstaan. De anderen staan koukleumend toe te zien hoe de sportievelingen zich warm rijden.

Fusie met Mavo De Sprong

Al vanaf midden jaren zeventig is er sprake van een mogelijke samenwerking of fusie tussen de twee aan de Bob Boumanstraat gelegen scholen, maar het duurt nog tot 1988 voordat het zover is. Op 1 augustus van dat jaar gaat de fusie tussen B.C. Broekhin en R.K. Mavo De Sprong in.
Om de geschiedenis van De Sprong te belichten volgt hier een gedeelte uit het artikel van de hand van de toenmalige directeur van die school, Hans van Beek,

Hans van Beek

nu rector van BC Broekhin, dat verscheen in het Jaarboek 1987-1988:

"De geschiedenis van "De Sprong" gaat terug naar 1905. In de Roermondse binnenstad in de Kloosterwandstraat waren twee lagere scholen: de St.Annaschool voor de arme kinderen en de Mariaschool voor burgerkinderen met drie zogenaamde kopklassen. Beide scholen stonden onder beheer van de Zusters van Liefde. In 1911 werden de kopklassen door dhr. Steins, de toenmalige districtschoolopziener, officieel erkend als M.U.L.O.-school. Op 31 juli 1914 slaagden 2 leerlingen van deze school in Utrecht voor het M.U.L.O.-examen; het waren de eerste geslaagden in Nederland!!!
In 1924 werd de Mariaschool officieel gesplitst en ontstond de H. Hartschool als zelfstandige meisjesschool voor M.U.L.O. Men startte onder leiding van zuster Caroline Ellenbroek met 49 leerlingen. Bij de officiële inzegening van het schoolgebouw in 1936 werd vol trots gememoreerd dat het eerste M.U.L.O.-onderwijs in Roermond aan de Kloosterwandstraat begonnen was. Deze school groeide in 1968 uit tot 402 leerlingen.
Inmiddels waren er in Roermond vijf M.U.L.O.-scholen, die in 1968 door de invoering van de Mammoetwet omgedoopt werden in Mavo-scholen.
In de Zwartbroekstraat lag de Salvator-mavo van de zusters Ursulinen. Door een fusie in augustus 1971 van de H. Hart-mavo en de Salvator-mavo, beide waren meisjesscholen, ontstond een nieuwe, gemengde, school.
Deze school kreeg de naam R.K. Mavo "De Sprong" en was gehuisvest in twee gebouwen: 't oude gebouw van het Bisschoppelijk College aan het Munsterplein en het gebouw van de Salvator-mavo in de Zwartbroekstraat.
In augustus 1974 verhuisde Mavo "De Sprong" naar de nieuwbouw in de Bob Boumanstraat op een steenworp afstand van het Bisschoppelijk College "Broekhin".
Het is zeker geen toeval dat beide scholen naast elkaar kwamen te liggen; fusiegedachten waren er toen al, maar allerlei problemen stonden een samengaan van de twee lange tijd in de weg.
De schoolbevolking is grotendeels afkomstig uit Roermond-Oost, Leeuwen, Asenray en Swalmen.
Dit schooljaar volgen 293 leerlingen het onderwijs aan mavo "De Sprong", waarvan 157 jongens en 136 meisjes.
Het onderwijsgevend team bestond uit een 2-koppige direktie en 19 leerkrachten, waarvan 11 mannen en 8 vrouwen. Samen met 6 mensen van het onderwijsondersteunend personeel hebben wij altijd geprobeerd een schoolklimaat te scheppen, waarin de leerlingen zich happy voelen, want dat vormt de basis voor een verdere ontwikkeling van de leerlingen. (...)
Gezamenlijk beschikken Mavo "De Sprong" en het Bisschoppelijk College "Broekhin" over een accommodatie waar menige school jaloers op kan zijn.

"Pauzepark"

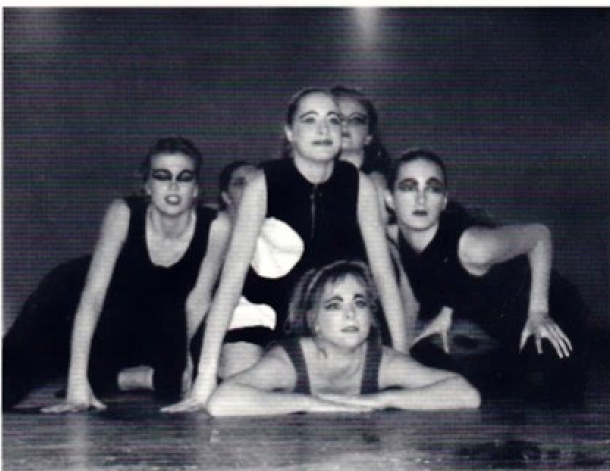
Het totaal biedt voldoende mogelijkheden om gestalte te geven aan onze wederzijdse visie om zowel leerlingen van de onderbouw als leerlingen van de bovenbouw hun eigen schoolhuis te geven, zodat de kleinschaligheid voor beide groepen gewaarborgd kan worden."

De fusie was in alle opzichten een succes, hetgeen niet altijd gezegd kan worden van andere in de regio en daarbuiten. De integratie van beide docenten-

corpora verliep voorspoedig, zij het dat enkele Mavo-docenten begrijpelijkerwijs moeite hadden met het feit dat ze hun 'zelfstandigheid' moesten opgeven, in die zin dat ze voorheen gewend waren in hun eentje beslissingen aangaande het onderwijs in hun vak te nemen en nu opeens, geconfronteerd met meerhoofdige, soms grote secties, compromissen moesten sluiten. Waar deze docenten aanvankelijk grote nadelen zagen, begroetten zij later de mogelijkheid ook op havo en vwo les te kunnen geven.
Het was significant dat de meeste oppositie tegen de fusie kwam van docenten die vroeger aan een mavo-school les hadden gegeven en een eerstegraads bevoegdheid hadden gehaald.
De integratie van de leerlingen liep in het begin wat stroever, hoofdzakelijk als gevolg van de gebruikelijke wederzijdse vooroordelen. Ernstige moeilijkheden zijn echter uitgebleven en de gewenning was een kwestie van tijd.

Vastenactie

Vanaf 1970 wordt er op Broekhin jaarlijks een vastenactie gehouden, waarvan de opbrengst bestemd is voor alle mogelijke doelen in de derde wereld. Vast onderdeel is van begin af aan de vastenactieshow, later afgekort tot VAS, een soort cabaretvoorstelling door leerlingen waar reikhalzend naar wordt uitgezien. Als je oud-leerlingen vraagt naar hun leukste herinneringen aan school dan is deze show er steevast bij. De laatste decennia is ook de sponsorloop vaste prik. Lange jaren

werd deze loop georganiseerd door de klas van Harrie Vestjens en steevast bracht dit onderdeel veel geld in het laatje. Tien jaar lang, van 1987 tot 1996, werd op de zaterdag in de actieweek een vastenmarkt gehouden voor belangstellenden van binnen en buiten de school. Dat waren drukbezochte gelegenheden, waaraan met name Nico Hoeberichts en Flip Werter handen vol werk hadden. De laatstgenoemde haalde in 1991 het jaar-

"Rad van Fortuin"

boek toen hij, in zijn haast alles tijdig klaar te hebben, achter de ramen van gang 400 de wervende tekst TKRAMNETSAV aanbracht. De markt was zeer gevarieerd van opzet: Rad van Fortuin, vlooienmarkt, demonstraties van allerlei aard, kleding uit de derde wereld en veel kunst. Uiteraard werd er ook goed voor de inwendige mens gezorgd: (stok)broodjesgezond en noem maar op,

grote en kleine hapjes en meestal een overheerlijke kennismaking met de exotische keuken, zoals de Pakistaanse.

Enkele dagen in de actieweek werden en worden er in verlengde pauzes door klassen en individuele leerlingen allerlei activiteiten opgezet, van travestietenshow tot spijkerbroekhangen en van postzegelverkoop tot sportwedstrijden. Een groot succes is al jaren de verkoop van planten door de brugklassers onder leiding van TOA Harry Schoofs. En natuurlijk wordt er ook veel gesmeerd, gebakken en gefrituurd: broodjes-

frikadel, -kroket, -hamburger, -kaas, -gezond, maar vooral ongezond. Vaak klinkt de kritiek dat een en ander wel erg op consumptie gericht is, maar er verandert hoegenaamd niets aan de opzet. Het brengt immers geld op voor het goede doel. En niet zo'n beetje. Er zijn in de negentiger jaren eindopbrengsten geteld van 25 tot 30 duizend gulden!

Het scholiertje 88/89

Einde schooljaar 1988-1989 vindt de eerste uitreiking plaats van het 'scholiertje' of 'Broekhin-mannetje' aan twee jubilarissen: conciërge Guus Bremmers en l.o.-docent Gérard (Sjra) Simons. Het bronzen beeldje van de hand van Wil Winthagen, docent handvaardigheid, wordt vanaf die tijd uitgereikt aan allen die 25 jaar verbonden zijn aan de school.

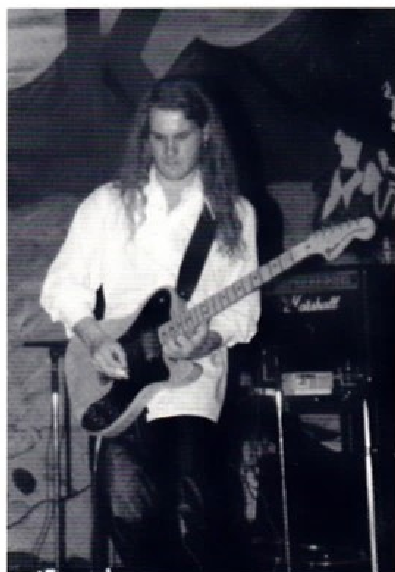
A Tale of Two Cities

Van midden- tot eind jaren tachtig werd rond Pinksteren jaarlijks een meerdaagse reis naar Parijs georganiseerd voor de leerlingen van 5 vwo. De reis had een cultureel en recreatief doel. Men overnachtte in tenten op de camping in het Bois de Boulogne. Dat wil zeggen, met uitzondering van de organisatoren, Thijs Wilms en Math Quaedvlieg. Die verbleven, na eens de beperkingen van kamperen te hebben meegemaakt, in een hotel in het centrum van de stad. Ze lieten de nachtelijk leiding op de camping over aan een aantal enthousiaste, maar door hen als tamelijk naïef beschouwde collega's. Om de een of andere reden stopte het tweetal met deze door de leerlingen zéér gewaardeerde buitenschoolse activiteit. In het schooljaar 1990-91 startte Theo Versteegen een vervangende buitenlandse reis op, die tien opeenvolgende jaren stand hield. In de tweede helft van de carnavalsonderbreking maakten belangstellende leerlingen uit 5 vwo een vierdaagse reis naar Londen.

Voor velen was alleen al de overtocht per veerboot een belevenis, vooral als er enige zeegang was. Hoogtepunt vormde steevast het bezoek aan een musical.
De overnachting in tweetallen bij gastgezinnen bood de leerlingen een vrijwel unieke kans kennis te maken met het alledaagse leven van de bewoners van een Londense voorstad. Het idee bij volkomen vreemde mensen ingekwartierd te worden, was weliswaar voor de meesten spannend, voor enkelen zelfs doodeng, maar het wende snel. Vaak werd met verbazing vastgesteld hoezeer met name de inrichting van het huis van de onze verschilt. Ook de door de gastmoeders meegegeven lunchpakketten zorgden voor veel commentaar. Sandwiches met onbekend en of onbemind beleg vonden vaak hun weg naar de begeleidende docenten, die door hun verblijf in een pension verstoken waren van lunchpakketten, of ze verdwenen simpelweg in de afvalzakjes in de bus. Natuurlijk was er volop de gelegenheid de kennis van het Engels in praktijk te brengen, hoewel de mate waarin dat gebeurde nogal uiteenliep. "Ik moest de hele tijd Engels praten, want hij/zij deed z'n mond niet open," was een nogal eens gehoorde verzuchting.

BC Rock

In april 1989 vond voor de eerste maal een evenement plaats dat eveneens een tiental jaren zou standhouden: BC Rock, een muziekavond die het gebouw op haar

grondvesten deed schudden. Popgroepen, voornamelijk gelegenheids-formaties bestaande uit (oud)leer-lingen, gaven alles wat ze in zich hadden. Enkele jaren achtereen vormden de 'Amazing Fruithagels' met o.a. zanger Dick Mooren en gitarist Roger Palmen de topattractie. Maar ook de getalenteerde (schoolorkest)drummer Bas Clumpkens en zijn band vierden triomfen. Hoe ruig die rockfeesten vaak leken, ze verliepen probleemloos.

Stunt

Het was ooit uitgeprobeerd met de mislukte bezetting van de administratie, zoals eerder beschreven, maar in 1990 vindt de eerste officiële, door de directie goedgekeurde stunt plaats. De vloer van de LOR is bedekt met 11.000 ballonnen. Een twintigtal examen-kandidaten had blijkbaar nog zoveel lucht over dat ze het hele weekend hebben zitten blazen.

Het daaropvolgende jaar wordt de hele schoolbevolking het gebouw uit 'gejaagd' om onder leiding van een aantal militairen aan oefeningen deel te nemen.
De hal is omgetoverd in een stal met kleinvee op heus stro. Hoogtepunt is de aankomst op Broekhinse bodem van 'Goeroe' Lex Thoonen. Hij landt per helikopter, veel later dan gepland. Hij blijkt zich te hebben verslapen!

Schoolblad

Deze periode ziet de teloorgang van de Stoplap. Ondanks de inspanningen van enkele enthousiaste leerlingen, lijdt het blad een kwijnend bestaan en laat na het schooljaar 1988-1989 niets meer van zich horen. Een traditie van bijna dertig jaar houdt daarmee op te bestaan.

De jaren 1991-2001

Sail Broekhin

In 1992 werd voor geïnteresseerde leerlingen van 4 Havo een activiteit opgezet, die tot op heden zeer gewild is. In de paasvakantie van dat jaar gingen 25 leerlingen en een viertal docenten scheep in de "Dageraad", een uit het begin van de twintigste eeuw daterende zeilklipper met als thuishaven Enkhuizen.

De platbodem was oorspronkelijk gebouwd als vrachtschip in de zogenaamde bruine vloot, zeilend op Zuiderzee en Waddenzee. Na de teloorgang van de handelsvaart door ondermeer de aanleg van de afsluitdijk, werd het schip jarenlang opgelegd en uiteindelijk ingezet voor een ander doel: het watertoerisme.

Het schip is een uitvalsbasis voor allerlei activiteiten rond IJsselmeer en Waddenzee: excursies in Hoorn, Enkhuizen (openluchtmuseum), de Bataviawerf in Lelystad, Ecomare op Texel, etc. Maar de hoofdmoot is het zeilen op IJsselmeer en Waddenzee. Het kamp is

een buitengewoon succesvolle manier om jongvolwassenen het functioneren binnen een groep bij te brengen. Samenwerking is onontbeerlijk, zowel bij alle aspecten van het zeilen, als bij het koken, afwassen en opruimen.

De eerste twee jaren van Sail Broekhin wordt er gezeild onder schipper Bert Baars en maatje Rina, zijn vrouw. Dat de laatste de pikbroek aan heeft is iedereen al snel duidelijk. Maar een betere instructeur voor jongvolwassenen is niet denkbaar. Met een combinatie van moederlijke genegenheid en aardse grofheid weet zij de leerlingen - en, indien nodig, ook de docenten - aan te sporen tot voorbeeldig zeemanschap.

In de volgende jaren wordt gevaren op de "Johanna-Engelina", een schip uit dezelfde klasse als de "Dageraad". Schipper-eigenaar is Jan Schoen. Een bijzonder man, buitengewoon ontwikkeld, een begenadigd spreker, een man van de wereld en een kenner bij uitstek van de zeilkunst en het weer en de

stromingen. Hoogtepunt tijdens die reizen was het 'droogvallen' in de Waddenzee. Het is een heel aparte ervaring staande op een zandplaat je schip boven je uit te zien torenen. Tijdens een van de reizen vond dat 's nachts plaats. Door toedoen van de schipper en de bootslieden verkeerden de leerlingen in de veronderstelling dat het schip was vastgelopen. Terwijl benedendeks een feestje gevierd werd, werd er bovendeks beurtelings de wacht gehouden. Waarvoor wist niemand, al had de schipper wel gewaarschuwd voor de gevaren van pedofiele zeehondjes en bovendrijvende ankers.

Jan Schoens opvolger is de door hem in 1998 voor een seizoen ingehuurde schipper Cock Heil, die hoofdzakelijk als gevolg van zijn karakterstructuur kennis maakt met de wet van Murphy: "What can go wrong, will go wrong!"

De eerste dag van dat zeilkamp wordt gekenschetst door onheil: werkelijk alles loopt mis. Het weer zit zwaar tegen. Windkracht 6, met vlagen 7 tot 8, regen en hagel. Zeilen kan niet, dus wordt er op de motor gevaren. Er zijn spoedig oplopende communicatieproblemen tussen de schipper en zijn maatje.

De gevolgen van deze combinatie van natuurlijke en menselijke elementen zijn voor iedereen, inclusief schipper, onvergetelijk Op weg naar de Stevinsluizen stuit men op een andere zeilklipper, de 'Panta Rei', wier schipper Peter Fokkens toevallig een oude bekende van de leiding is. Hij was enige jaren eerder maatje op de "Johanna-Engelina", om het schippersvak te leren. De "Panta Rei" is stuurloos geraakt.

Bij een aantal pogingen te assisteren, neemt de onfortuinlijke schipper Heil een serie beslissingen met grote gevolgen. Er wordt langszij vastgemaakt, waarna de 'Johanna-Engelina' met bovenmatige motorkracht binnen de kortste keren enkele van de aangebrachte trossen kapot trekt. De droge zweepslagen bij het breken van de dikke touwen zijn een voorbode van erger. De klippers liggen naast elkaar en beginnen, opgezweept door het natuurgeweld een woeste dans met, of liever tegen elkaar. In een opzwepende cadans van tegengestelde bewegingen deinen de twee schepen zo heftig tegen elkaar in dat de toppen van de masten elkaar dreigen te raken. Vanaf de 'Panta Rei', waar twee 'bootslieden' en enkele leerlingen assistentie bieden, wordt door veelvuldig geschreeuw gewezen op het gevaar.

De schipper van de 'Johanna-Engelina' weet op het laatste moment de nachtmerrie van versplinterende masten en neervallend hout en tuigage te voorkomen door de laatste trossen los te gooien. Na deze manoeuvre raken de ankerkettingen van beide schepen hopeloos verstrikt. De eigenwijze Duitse eigenaar van een kajuitjacht komt, ondanks waarschuwingen poolshoogte nemen. Het jacht raakt in een ondiepte in de problemen en stuitert in de storm over een zandplaat, om vervolgens als een lamme eend op haar zij te blijven liggen. De inzittenden worden aan boord van de "Panta Rei" genomen.

Ondertussen wordt met man en macht gewerkt om de ankerkettingen te ontwarren, terwijl het water in aanzwellende golven over de schepen en hun

bemanning slaat. Een gewaarschuwde sleepboot uit Harlingen komt, als gevolg van een onverklaarbare storing in de stroomvoorziening, te laat om tijdens een luwte assistentie te bieden. Een speelbal van de golven, wordt het bootje heen en weer gesmeten langszij de 'Johanna-Engelina' en vaart uiteindelijk weg om een aanvaring te voorkomen. De beide klippers lopen daarna vast in de ondiepten ter hoogte van de afsluitdijk. Bij het vlottrekken door de teruggekeerde sleper verliest de 'Johanna-Engelina' haar anker en loopt een lek op waardoor zij de volgende dag gedwongen is op Terschelling een dok op te zoeken. De 'Panta Rei' moet met aanzienlijke averij naar Harlingen gesleept worden.
Men zou verwachten dat er, met name onder de leerlingen, een bedrukte stemming zou heersen tijdens en na een dergelijke bedreigende situatie. Niets is minder waar. Tijdens de manoeuvres was er geen spoor van paniek, al zal menigeen wel eens momenten van twijfel gehad hebben. De stemming na het luwen van de storm was uitgelaten en iedereen was ervan overtuigd dat dit zeilkamp nooit meer overtroffen zou kunnen worden. "Die lui op de Titanic waren watjes," was het commentaar.
De 'Johanna-Engelina' wordt in 1999 overgenomen door Laurens Sinaasappel, een jonge, aimabele, en kundige schipper. Daarmee komt het kamp weer in rustiger vaarwater.
"Baars, Schoen, Cock Heil, Fokkens, Sinaasappel"; de lezer zou kunnen denken dat deze schippersnamen door de schrijver verzonnen zijn. Niets is minder waar. De organisatie van dit bijzondere evenement, opgezet door Theo Versteegen, is zes jaar in handen van Jos Gerlag en wordt in 2000 overgenomen door Ruurt van der Sluis.

Schoolblad

Nadat eindtachtiger jaren de laatste Stoplap is uitgekomen, duurt het tot februari 1992 voor er weer een schoolblad verschijnt. Het blad onder de naam "Harrie" is een bijzonder kort leven beschoren. Enige jaren later ziet OB (Onafhankelijk Broekhin) het licht, maar ook dit blijkt een doodgeboren kind.
Hoopgevend is de komst van UFO (Unread Folded Object) in het schooljaar 1999-2000. Dit blad oogt fris, dankzij nieuwe druktechnieken en het formaat, A-3, dubbelgevouwen Bovendien spreekt de inhoud aan.

Onderwijsontwikkelingen

In verband met de invoering van de Basisvorming wordt in 1993 besloten over te gaan tot een 45-minutenrooster. Dit om uitbreiding van het aantal vakken mogelijk te maken zonder ingrijpend te korten op de lessentabel. Daarnaast wordt een ander doel verwezenlijkt. De 'bespaarde' 5 minuten per les worden ingezet ten behoeve van mentoraat en vakbegeleiding.
Er zijn scholen die het een jaar eerder gedaan hebben, maar op 1 augustus 1999 wordt ook op Broekhin voor Havo en VWO de 2e Fase en het 'studiehuis' ingevoerd. Twee jaar later komen de Leerwegen in het VMBO in de plaats van Mavo. Voor een bespreking van deze ontwikkelingen wordt verwezen naar een artikel elders in dit boek.

Aardbeving

In de vroege ochtend van 13 april 1992 schudt de school op haar grondvesten. In de regio wordt een aardbeving van een voor Nederland ongekende kracht gemeten. De eerste betreders van de twee gebouwen stellen vast dat de schade zeer beperkt is. Er worden slechts enkele onbeduidende scheuren in niet-dragende muren van het hoofdgebouw vastgesteld. Nu is er echt geen twijfel meer Broekhin was, is en blijft een SCHOOL OP POTEN!
Maar in alle lokalen is de stoflaag die zich decennia heeft opgehoopt op de zwevende lattenplafonds losgemaakt en ligt op tafels, stoelen en vloeren. Een grote schoonmaak zonder opdracht van het hoofd huishoudelijke dienst Trees Peters, al moeten zij en haar dames er uiteindelijk wel voor opdraaien.

Nacht van de Stunt

Dankzij het feit dat classicus Maarten van den Munckhof en catecheet Dennis Janssen de goedheid

hadden in te gaan op de verzoeken van de toenmalige 'stuntcommissie', werd in 1992 een nieuwe traditie geboren. Met ingang van dat jaar wordt de eindexamenstunt gecombineerd met een feest inclusief overnachting voor de kandidaten.

Voor de toezichthoudende docenten een enerverend evenement, voor degenen waarom het gaat eenvoudigweg onvergetelijk. Wat de stunt zelf betreft is er in de loop van deze periode sprake van wisselende successen. De stunt met de luchtballon in 1992, hoewel mislukt wegens weersomstandigheden, maakt indruk. Hoogtepunten zijn de hypnotiseurshow in 1995, de kamelenrace in 1997 en in 2000 de geslaagde poging een nieuw wereldrecord "Twister" te vestigen in aanwezigheid van een official van het Guiness Book of Records. Dit laatste vond plaats op een prachtige meidag, waarop meer dan duizend leerlingen en leraren de armen en benen verstrengelden op een bloedheet plastic speelveld.

"Twister"

Broekhinprijs

1992 ziet een andere noviteit, die helaas een korter leven beschoren is. Aan leerlinge Anneke Theunissen wordt de eerste 'Broekhinprijs' uitgereikt, wegens haar verdiensten op het gebied van buitenschoolse activiteiten. Bij de uitreiking door de rector wordt ze eveneens geprezen vanwege haar studieresultaten. Het jaar daarna gaat de prijs naar Roland de Jong, vanwege zijn inzet voor de technische commissie, onontbeerlijk bij toneel- en musicaluitvoeringen. En dan houdt het op. Waarom? Is er eenvoudigweg niet meer aan gedacht? Waren er in de volgende jaren geen leerlingen meer met bijzondere verdiensten? Schrijver dezes houdt het zonder meer op het eerste.

Herziening bestuursstructuur

Met ingang van het schooljaar 1993-'94 verandert de organisatiestructuur binnen afzonderlijke scholen ressorterend onder de Stichting voor Katholiek Onderwijs voor Midden-Limburg, naar pas jaren later zou blijken, ingrijpend. Voorheen kende elke school binnen de S.K.V.O.M.L. een Plaatselijke of Regionaal Bestuur, dat de betreffende school rechtstreeks bestuurde. Mede aangemoedigd door de regelgeving van de overheid, wordt er gekozen voor de instelling van een 'centrale directie' per school, waardoor het plaatselijk bestuur overbodig wordt. In het jaarboek 1992-1993 kondigt rector Tijs Dorenbosch de nieuwe constructie aan: "In de toekomst zal er slechts één bestuur zijn, deels gevormd vanuit de afzonderlijke scholen die elk twee bestuursleden 'leveren'" Hierdoor wordt de weg bereid voor de uiteindelijke tweehoofdige Stichtingsdirectie die alleen verantwoording verschuldigd is aan het Bestuur van de Stichting.

Rector Tijs Dorenbosch.

Per 1 augustus 1996 verruilt Tijs Dorenbosch na 22 jaar het rectoraat van BC Broekhin voor het voorzitterschap van de Stichtingsdirectie.

Stakingen

Een begrip dat binnen het onderwijsveld en vooral binnen Broekhin lange tijd onbekend is geweest, manifesteert zich binnen onze school incidenteel, maar in toenemende mate eind jaren negentig, al is het aantal deelnemers nogal wisselend. Opvallend is de leerlingenstaking naar aanleiding van aangekondigde bezuinigingen op de studiefinanciering. De schoolleiding is faliekant tegen en redeneert dat staken door leerlingen gratuit is, tenzij het tijdens vrije tijd plaatsvindt. Deze stellingname wordt zeker niet door alle docenten gedeeld. Sommigen beschouwen de actie als een van de stappen naar een volwassen verantwoordelijkheidsgevoel en moedigen de leerlingen dan ook aan.

De meest in het oog springende actie is de staking, in februari 1998, van ruim veertig docenten die zich bij honderden andere stakende onderwijsgevenden uit de regio voegden in zaal Moors in Roermond, om de eis van de vakbonden tot vermindering van de lessentaak van 28 tot 26 kracht bij te zetten. Uitgedost met vakbondspetjes en dito T-shirts en toegerust met

spandoeken - iets ongehoords voor Broekhin - werd nadrukkelijk actie gevoerd. Hoe ironisch was het dat voormalig rector en toenmalig voorzitter van Stichtingsdirectie Tijs Dorenbosch, in zijn hoedanigheid van voorzitter van de landelijke vereniging van schoolleiders, in die zaal werd geconfronteerd met een groot aantal actievoerenden afkomstig van zijn voormalige school. Verwijzend naar zijn oproep als voorzitter van het VVO aan de minister het aantal lesuren terug te brengen van 28 naar 20, werd een spandoek opgehouden met de tekst "geen woorden Tijs maar daden".

Rome-reis

Op vrijdag 16 oktober 1992 vertrekt een bus met 50 leerlingen van 5 en 6 gymnasium voor de eerste studiereis naar Rome onder leiding van Pieter Brok, Nico Hoeberichts, Maarten van den Munckhof en Wil Winthagen. Via een spaarregeling hebben de leerlingen het geld voor de achtdaagse reis in twee jaar bij elkaar gebracht. Er wordt een uitgebreid programma afgewerkt, dat in hoofdzaak de klassieke oudheid, maar daarnaast ook de vroegchristelijke tijd en de middeleeuwen bestrijkt. De docenten-begeleiders trekken elke dag met een ander groepje leerlingen op.

Dat eerste jaar was, zoals Wil Winthagen in het jaarboek schrijft de aandacht wisselend. "In de groepen zaten fanatici die niet kapot te krijgen waren, maar ook laissez-faire typen die het niet uit maakt of je in Rome of in een andere stad rondhangt. Als het maar

leuk is was hun motto!" In volgende jaren zal dat niet veel anders geweest zijn.
Vanaf dat jaar wordt het een vaste tweejaarlijkse activiteit die door alle deelnemers zeer hoog gewaardeerd wordt.

Fusies

Per 1 augustus 1996 wordt BC Broekhin opnieuw groter. In overeenstemming met de ministeriele wens tot vorming van brede scholengemeenschappen, vindt de fusie plaats met het Burgemeester Boots College, jenaplanschool voor Mavo en VBO te Swalmen en Reuver. Vanaf die datum heeft BC Broekhin drie vestigingen. Rector wordt Hans van Beek met als plaatsvervangend rector Jan van der Varst. Elders in dit boek vindt de lezer een beschrijving van deze fusiepartner, van de hand van laatstgenoemde.
Op 21 augustus 1997 wordt bij de officiële opening van de nieuwbouw van de afdeling Reuver het nieuwe logo van de school onthuld.

Hans van Beek

Per 1 augustus 2001 gaat "De Balans", school voor SVO-LOM te Roermond samen met BC Broekhin, waardoor de school de LWOO-status verwerft en daarmee eindelijk ook de financiële middelen krijgt die nodig zijn voor de opvang van

leerlingen met de i-status. Voordien heeft de vestiging Swalmen [c.q. het Burg. Bootscollege] deze kinderen namelijk jarenlang opgevangen zonder deze structurele gelden.

Functionarissen

Tegelijk met de aanstelling van Hans van Beek als rector, wordt in de vestiging Roermond, - want zo heet dat sinds de fusie - Ton Lenders benoemd tot conrector, als opvolger van Nico Hoeberichts, die in 1995 gebruik heeft gemaakt van de VUT-regeling. Bovendien vindt een groot aantal interne benoemingen plaats: het betreft een zevental coördinatoren, een counselor onderbouw en drie organisatoren BSA.
Aan het einde van het schooljaar 1999-2000 neemt conrector Nico van der Voort afscheid. Zijn opvolger is Henk Giesbers. Een jaar later wordt, na de invoering van een nieuwe managementstructuur, Wim Coolen benoemd tot coördinator nieuwe stijl, een functie verwant aan conrector. Ook in de andere vestigingen vinden benoemingen in deze functie plaats.
In datzelfde jaar wordt conrector Leo Knops uitgezwaaid.

Jaarboek, onmisbare bron

In 1936 verscheen het eerste jaarboek van het Bisschoppelijk College Roermond, de zogenaamde 'Collegeklok 1', met bijdragen van Mgr. Gulielmus Lemmens, bisschop van Roermond en Mr. P. Reymer, burgemeester. Deze serie regelmatig verschijnende collegeklokken loopt tot en met het schooljaar 1950-1951 [nr.16].
Pas tien jaar later wordt de draad weer opgenomen en verschijnt jaarboek nr.17, waarin een terugblik wordt gegeven op de jaren 1951- 1961. In de volgende jaren verschijnen er jaarboeken die periodes van enkele jaren overbruggen. Het Bisschoppelijk College bestaat in 1976 honderdvijfentwintig jaar en jaarboek nr.22 verschijnt als jubileumboek onder de titel 'herdenken en vooruitzien'.
Met ingang van 1977 leiden de scholen in Schöndeln en Broekhin een autonoom bestaan, zij het onder een gemeenschappelijk bestuur. In 1981 verschijnt in Broekhin het lustrumboek over de jaren 1976-1981 [nr. 0-23]. Vervolgens wordt in 1984 nr.24 uitgebracht over de jaren 1981-1984. Vanaf 1985 heeft de redactie de smaak te pakken en komt er elk jaar een jaarboek uit. Nr. B-41 dateert van juli 2001. De B staat voor Broekhin.
De redactiecommissie kende in de loop van de laatste 25 jaar weliswaar enige wisselingen, maar het is opvallend hoe constant de bezetting is geweest: Tijs Dorenbosch, Wim Oehlen, Fons Pisters en de harde kern: Toine Hendrickx, Leo Knops, Math Quaedvlieg, Gérard Simons (z.g.) en Wil Winthagen.

Wim Willems

b.c.
broekhin

Zo tussen 1974 en 1996

Dit wordt geen geschiedenis van het Bisschoppelijk College Broekhin, ten tijde dat Tijs Dorenbosch daar rector was, als daar behoefte aan is, moet een ander het maar doen; ik schrijf liever vanuit mijn eigen herinnering een paar wederwaardigheden op; in het volle besef dat die erg persoonlijk ingekleurd zijn.

Over kleur gesproken: wie zoals ik in 1974 het gebouw aan de Bob Boumanstraat 30 voor het eerst betrad (het stond er toen vier jaar) kwam terecht in een grauwe omgeving: grijze 'naturel' betonnen pilaren overheersten de wat warmer baksteenkleur van de wanden. Ik heb voor die wat grauwe, kille 'aankleding' van de school drie verklaringen gehoord: a) Er was geen geld voor verf; b) De architect hield van de eerlijke uitstraling van baksteen en beton; en c) Mijn voorganger, rector Theunissen, was kleurenblind. Hoe het ook zij, op initiatief van een paar docenten (Jean Koene en Sjra Smeets, o.a.) werd in de herfstvakantie door een aantal leraren en leerlingen een start gemaakt met het in eigen beheer opschilderen van onder andere de aula. De overheersende kleuren werden geel, bruin en oranje: dat was 'in' in die tijd. Er werd overigens nog meer geverfd: het zwembad lag er wat troosteloos bij; niemand had de moed daar eens kordaat aan te beginnen en zo geviel het, dat op een vrijdagmiddag in het vroege voorjaar en de daarop volgende zaterdag, de rector het nodig vond het goede voorbeeld te geven. Met gelukkig een flink aantal anderen werd er eerst gepoetst en daarna geverfd. Door de weerkaatsing van de zon op de zwembadwanden, ongetwijfeld gecombineerd met de niet zo zonnige maar wel effectieve uitstraling van de chemicaliën in de verf, kwamen we met een rode huid uit het (lege) diepe. Er kon gezwommen worden.

Het zelf aanpakken, het kostenbesparend werken in 'eigen beheer' is altijd een van de kenmerken van de

M.K.W. Dorenbosch

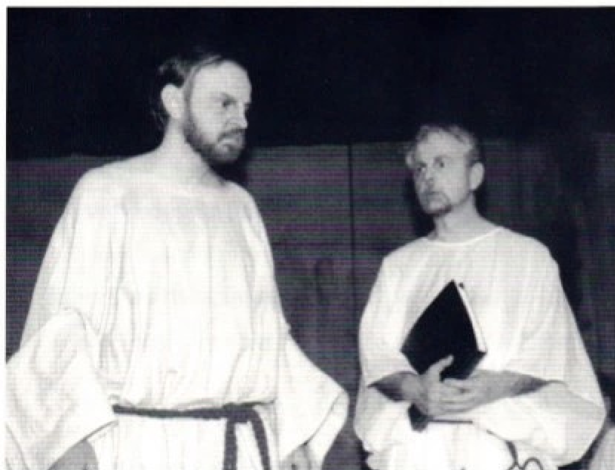
school gebleven; niet alleen met 'vrijwilligers', waarbij te denken valt aan het amateuristisch timmerwerk aan het schrootjesplafond in de toenmalige bibliotheek, die overigens weer met veel eigen werk was ontstaan op de plek van de open fietsenstalling onder het gebouw, maar ook door de inzet van het o.o.p., waar de technische dienst soms een bouwteam-achtig imago kreeg.. Toen de heer Diels werd aangesteld om die dienst gestalte te geven, werd hem voorgespiegeld dat hij weliswaar geacht werd grotendeels op eigen kracht het platte dak boven de gymnastiekzalen te vernieuwen, maar dat het dan met de 'grote' karweien wel gedaan zou zijn.
Het hield echter nooit meer op; Broekhin heeft wat dat betreft weliswaar nooit echt voor een dubbeltje op de eerste rang gezeten, maar we zaten er wel voor weinig geld.

Wat je niet zien kon, maar wat wel een opmerkelijke gang van zaken binnen het Bisschoppelijk College Broekhin Roermond betekende, was het laten verkassen van leerlingen tussen de gebouwen Broekhin en Schöndeln. Het kon je als leerling gebeuren dat je na drie of vier jaar op de ene vestiging, te horen kreeg dat je je studie kon vervolgen op de andere. Ik vond

dat raar: toen ik er zat is dat niet meer voorgekomen. Het had natuurlijk alles te maken met de wat merkwaardige structuur van het Bisschoppelijk College: officieel waren er een gymnasium, en een scholengemeenschap atheneum-havo. Er waren twee rectoren die in de praktijk niet de schooltypen maar de vestigingen beheerden. Omdat op beide vestigingen de leerlingen konden instromen voor havo, vwo èn gymnasium, voerde ik dus het bewind over gymnasiumleerlingen, die eigenlijk niet 'van ons' waren en was collega Piet Pennings in feite de rector van 'onze' havo- en atheneumleerlingen te Schöndeln en uiteraard van zijn eigen gymnasiasten. We vonden dat beiden geen toestand; te meer omdat het ook nog salariële gevolgen had. De rector werd betaald naar het aantal leerlingen en op het gymnasium zat het kleinste deel. Met wat medewerking van het departement konden we uiteindelijk twee lycea tot stand brengen, ondergebracht op de twee bovenvermelde locaties en met terugtrekking van onze dependance in de stad; waar de Rijksscholengemeenschap, nu het Stedelijk Lyceum, naar de mening van departement en inspectie enige bescherming behoefde tegen oneigenlijke concurrentie.

Die concurrentie was er ontegenzeglijk, zij het nooit zo erg fel dat de persoonlijke verhoudingen tussen de rectoren er echt door verstoord werden. Het openbaar en het bijzonder onderwijs gingen met respect met elkaar om, maar waren geen dikke vrienden. Het past mij, denk ik, hier te vertellen, dat ik in het schooljaar 1960/1961 als leraar Nederlands aan de toenmalige Rijks HBS in Roermond verbonden ben geweest. Dan is het natuurlijk in historisch pespectief opmerkelijk nu in 2001 te constateren, dat je als voorzitter van de stichtingsdirectie, zowel die eerste Roermonds school waaraan je les hebt gegeven, als de andere waarvan je de leerlingen onder je hoede had als rector, mag aansturen.

Mede geïnspireerd door mijn eigen ervaring als leerling van de middelbare school heb ik mij, als leraar en ook als rector, altijd ingespannen om wat men 'buitenschoolse activiteiten' noemde, een structurele plaats in de school te geven. Leerlingen moeten zich kunnen ontplooien en als het kan zich thuis voelen op de school. Een school waar geen les wordt gegeven is geen school, maar de school waar alleen maar les wordt gegeven geeft opgroeiende leerlingen te weinig in hun ontwikkeling naar volwassen mens zijn.
Jan Eyck was op Broekhin de eerste coördinator buitenschoolse activiteiten en in zijn spoor volgden het duo Vestjens-Rademakers en daarna onder anderen Ton Lenders. Datgene wat ze deden droeg zeker bij tot het gevoel van een fijne school, dat ik nog steeds door (oud-)leerlingen hoor uitgesproken.
Met genoegen denk ik verder aan het schoolorkest, door Hans Meeuws ver boven de middelmaat verheven, niet in het minst ook door de internationale 'concertreizen' tot aan (toen nog) Leningrad toe, waar Nico van der Voort zijn handen vol aan had. En over vèr gesproken: wat denkt U van een excursie naar Lanzarote met docent scheikunde Wim Ramakers?
Voor mijzelf waren de musicals en de vastenactieshows, met deelname van leerlingen, docenten en ouders, hoogtepunten van het schoolgemeenschapsleven in de meest letterlijke zin van het woord.
De door mij veelvuldig uitgesproken zin: "Dit was óók Broekhin", na weer zo'n enthousiasmerend gebeuren, kwam bij mij van binnen uit.

Maarten van den Munckhof en Tijs Dorenbosch.

'Carmina Burana', een jaar na de fusie van het B.C.Broekhin met de toenmalige mavo 'de Sprong', staat voor mij als een uitdrukking van het voor een 'gewone' school maximaal haalbare op dit terrein.

Met vermelding van de fusie betreed ik het onderwijskundig terrein. Ontwikkelingen waren er genoeg. De havo-'top' (klas 4 en 5) van de pedagogische academie in Roermond, werd in 1983 aan Broekhin overgedragen. De faciliteiten die we daarbij op het ministerie afdwongen, in de vorm van werkgaranties voor docenten en een royaal pakket leraarlessen, bewerkstelligden onder meer dat Broekhin grotendeels ontsnapte aan de bezuinigingen op lessen die aan het onderwijs werden opgelegd. Achteraf betreur ik het wel dat we van de toen impliciet geboden ruimte voor onderwijsvernieuwing slechts spaarzaam gebruik hebben gemaakt.

Toch ging het de school goed. Zo aan het eind van de tachtiger jaren durfde ik uit te spreken- zij het verpakt als een grapje- dat Broekhin wel de beste school van Nederland moest zijn. Uit gegevens van de inspectie bleek immers dat Midden-Limburg de beste resultaten boekte, en er was een jaar dat Broekhin dáárbinnen weer iets beter scoorde dan de andere scholen. Ik heb het nooit écht uitgedragen, maar stiekem vond ik wel dat het wel eens waar zou kunnen zijn.
Toen de fusie met het Burgemeester Bootscollege in Swalmen erdóór was, verliet ik de school voor een andere functie. Met pijn in het hart maar met het gevoel dat de school er stónd.
Dat gevoel heb ik, ziende wat er nu (nog steeds) allemaal gebeurt, nog!

Internationalisering is altijd een van mijn stokpaardjes geweest. Zelf behept met een innerlijke drang om over de grenzen te kijken, heb ik binnen de school altijd geprobeerd anderen dat ook te laten doen. Nee, niet altijd, ik heb ooit een excursie naar Japan aan een docent aardrijkskunde (M.Quaedvlieg) onthouden, omdat ik de vervanging niet adequaat geregeld vond. Achteraf niet juist, denk ik. Excursies voor leerlingen zijn in ruime mate voorhanden geweest, ook al kon, om schoolorganisatorische redenen, niet altijd alles. Los daarvan, alles heeft ook een prijs in guldens en die waren meestal slechts in beperkte mate voorhanden. Uitvloeisel van de gedachte, dat leerlingen opgroeien in een wereld 'zonder grenzen', is het inrichten van de Tweede Taalstroom geweest. Gewone vakken worden aan leerlingen die aan dat programma deelnemen in het Engels aangeboden. Ik ben van mening dat iedere leerling die dat aankan, die kans moet krijgen en aangrijpen.

Er is ook nog veel blijven liggen: in het algemene beeld van het Nederlandse Onderwijs was Broekhin geen uitzondering op het didactisch-onderwijskundig vlak. In die zin werd er geen vernieuwd of vernieuwend, onderwijs gegeven. Ik voelde mij, zoals denk ik de meeste onderwijsgevenden en ook schoolleiders, niet voldoende geschoold- hoe raar dat ook moge klinken voor iemand die zijn leven lang met onderwijs bezig is geweest- om aan te geven hoe dingen anders zouden moeten. Er is in dit opzicht nog veel te doen. Onderwijs is nooit af.

M.K.W. Dorenbosch

...een komische horror-musical:

door;

b.c. broekhin

op

1 en 2 juni

the

SWEENEY

TODD

show

Oranjerie • Roermond.

ontwerp: Ralph Huyskens

Broekhins toneeltraditie

Een donderend applaus stijgt op uit de grote zaal van de Oranjerie als het slotakkoord van "O Fortuna, velut luna, (...) mecum omnes plangite!" is weggestorven. Met handgeklap en bravogeroep drukt het publiek zijn waardering uit voor de uitvoering van de "Carmina Burana" van Carl Orff. Enkele dagen later oordeelt het dagblad De Limburger dat "met deze Carmina Burana voor een schoolvoorstelling het hoogst mogelijke bereikt is".

Het koor van Carmina Burana.

Rector Tijs Dorenbosch liep al jaren voordat het ervan kwam met het idee in zijn hoofd, dat de "Carmina Burana" eens door zijn school op de planken moest worden gebracht. En dan in een grootse opzet: met toneel, orkest, koor, solisten en dans. In grote lijnen had hij het script daarvoor al klaar en toen in 1988 B.C. Broekhin met Mavo De Sprong fuseerden, vond hij de tijd rijp om het stuk aan te pakken. Een grote groep van enthousiaste, overwegend jeugdige leerlingen, gesteund door ouders, docenten en technische medewerkers ging aan de slag onder leiding van regisseur Jan Huyskens.
Deze theaterproductie was zo omvangrijk, dat men uit moest wijken naar de Oranjerie. Hier had men de beschikking over een grote orkestbak, zodat het orkest, onder leiding van Hans Meeuws, niet de halve zaal in beslag zou nemen en de helft van het podium uit het zicht zou verdwijnen. De uitvoering werd een knalsucces op twee avonden met uitverkochte zaal. Het was een gewaagd experiment, dat wonderwel slaagde en een hoogtepunt opleverde in de toneeltraditie van het Bisschoppelijk College Broekhin. Dat verdiende navolging.

Het begin

We gaan terug naar het jaar 1970, toen het nieuwe schoolgebouw op Broekhin in gebruik werd genomen. In de nieuwbouw kreeg men de beschikking over een echte toneelzaal met oplopende vloer en dat nodigde als het ware uit tot hernieuwde toneelactiviteit. Er is in die begintijd al meteen het een en ander gebeurd op toneelgebied, maar uit de kronieken uit die tijd valt niet goed op te maken wat dat precies geweest is en waar het zich had afgespeeld, op Schöndeln of op Broekhin. Voor alle zekerheid geef ik hier toch maar een zo volledige mogelijk overzicht.
In 1971 werd de musical "Moeder... de porseleinkast kraakt oftewel Het lot der dwalende vaders" opgevoerd, met muziek van Frans v.d. Heijden uit Weert, een componist die we later nog eens tegen zullen komen.
Toneelstukken werden vaak opgevoerd aan het einde van het schooljaar ter opluistering van afscheidsfeesten. In 1972, bij het afscheid van W. Heuvelmans, O. Janssen. C. Smarius, A. van Rijswijck en A. Köhlen werd "De lotgevallen van de familie Bijsmaak" van Thijs Wilms op de planken gebracht. Zo'n uitzwaaistuk was ook "Tonnaer ofte eeuwen wentelen hun volheid tezamen", ontsproten uit de geesten van Tijs Dorenbosch, Thijs Wilms en Ton Broens. Het was een kijkspel dat in één avond de klassieke oudheid, de middeleeuwen en de moderne tijd aan de orde stelde: een bont mengsel van belcanto, opera en musical. Helena van Troje, Mariken van Nieumeghen en Roodkapje werden daarin gelijktijdig ten tonele gevoerd !!

Kengramin en het wonder der Tientekens.

In 1981, ter gelegenheid van het afscheid van conrector Johan Janssen schreef Hans Meeuws de Keltisch gekleurde sage: "Kengramin en het wonder der Tientekens". Een relaas over Kelten aan de monding van de Roer, over elfen, trollen en kwelgeesten, over het eiland achter de Noordzee, Albion genaamd, over de reusachtige raaf Arrho en over Stonehenge. Het verhaal liet zien hoe de taalgoden op wonderlijke wijze de taalbarrière tussen twee stammen kunnen opheffen nadat beide partijen wijstenen met magische tientekens vervaardigd hebben.
In 1982, bij het afscheid van W. Tiggelovend, werd "De verleydelijk uytsiende toekomst" opgevoerd, een komische eenakter, geschreven door Tijs Dorenbosch.
In mei 1984 volgde het klassieke sprookje "Romeo en Julia". Dat was nu eens niet bij het afscheid van een docent, maar bij een jubileum van de onvolprezen conciërge Jan Vervuurt. Eveneens in 1984, maar dan in het nieuwe schooljaar en reeds in september, was het de beurt aan "Eriks ongeloofwaardige illucinaties" van Alan Ayckbourn. Ook weer zo'n werk waarin werkelijkheid en illusie met elkaar verweven zijn.
Enige maanden later, in januari 1985, bij het 10-jarig rectoraat van Tijs Dorenbosch, werd gekozen voor de "Tien kleine negertjes" van Agatha Christie. Regie: Gerrie Abels en Anke Hendrickx, met medewerking van een vaak ten onrechte niet gememoreerde groep: de decorbouwers. Als het over decorbouwers gaat in de kronieken komen we geregeld dezelfde namen tegen. Zonder iemand te kort te doen wil ik hier speciaal noemen de heren Wiel Diels en Cleo van Herten, het technisch personeel van de school in de laatste jaren.
In de kroniek van 1986 staat vermeld dat de Toneelclub "Broekhin" op 23 en 24 januari van het volgend jaar een opvoering zal geven van "Confusions" van Alan Ayckbourn. Uit latere aantekening blijkt dat dit stuk hevige beroering wekte en dat de rector gebruik moest maken van de megafoon om zich verstaanbaar te maken bij het brengen van hulde en dank aan regisseuse, spelers en technici. De rector besloot zijn toespraak met de gebruikelijke uitroep: "Oók dit is B.C. Broekhin!".

Schaalvergroting

1987 was het jaar van "Floris ende Blanchefloer". Dit oude middeleeuwse verhaal, over een jongen en een meisje die in hun liefde gedwarsboomd worden door hun ouders, werd door tekstschrijver Tijs Dorenbosch en componist Hans Meeuws op de hun eigen wijze tot musical verwerkt. De recensent van De Limburger was er erg over te spreken. Hij beoordeelde het als "voorbeeldig toneel', dat weer eens aantoonde hoe je "met creativiteit en geest ook van een bestaand verhaal een oorspronkelijk en geestig toneelstuk kunt maken". Naar zijn mening was er weer veel talent te bewonderen geweest in een samenspel, dat door

De Vrek: Sjra Smeets.

Floris ende Blanchefloer

Con Pennings (voormalig directeur van Mavo De Sprong) in goede banen werd geleid. Met als resultaat: vier amusante avonden. Bij een volgende gelegenheid, tijdens het schooljaar 1987-1988, kwam het wereldberoemde blijspel "De Vrek" op de planken. De recensent uit eigen gelederen Ted Dekkers, leraar Nederlands, schreef erover in het Jaarboek. Hij toonde zich verheugd over het feit dat men in de toneeltraditie van Broekhin klassieke stukken niet schuwde. Terecht meende hij, want "in een soepele eigentijdse v ertaling zoals nu van Molières L'Avare, weet men door goede regievoering van oude stukken boeiende kijkspelen te maken". De grote successen, behaald met musical en toneel op Broekhin waren, naar de woorden van Ted Dekkers, te danken aan "de inzet van een aantal groeperingen die een specifiek aandeel hebben in elke uitvoering; (...) decorbouwers, die vaak in eenzaamheid veel tijd , energie en ideeën investeren (...) enthousiaste kostuummakers (...) een gemeenschap van leerlingen en docenten die inmiddels elk jaar een goede uitvoering verwachten en zich iedere keer aanmelden om zich in vele repetitie-uren voor te bereiden om het weer waar te maken".

"De Vrek" werd opgevoerd bij gelegenheid van het vijfentwintig jarig jubileum van Gérard Smeets, die niet aarzelde, zelf daarin de hoofdrol te vertolken, waarvan hij zich op meesterlijke wijze wist te kwijten. Diezelfde Gérard Smeets schitterde het jaar daarna

De Vrek

Carmina Burana

Carmina Burana:
Aukje Delnooz en Tonny Ravier.

nog een keer in de "Carmina Burana", nu als Abelardus, een monnik die het niet zo nauw nam met de kloostermoraal,

Grote producties

Door de fusie van B.C. Broekhin en Mavo De Sprong ontstonden nieuwe mogelijkheden voor culturele evenementen op Broekhin. Er kwamen muziekdocenten bij, zodat koor én orkest beter tot hun recht konden komen. Bovendien leverde De Sprong een regisseur van formaat: Jan Huyskens, die alle ins en outs van het toneel kende.

Na de "Carmina Burana" in 1989 kon Broekhin opnieuw groots uitpakken in 1990 en alle krachten bundelen voor de uitvoering van "Sweeney Todd", een horrormusical. In de hoofdrol traden op: Maarten van den Munckhof als de duivelse barbier van Fleetstreet, en Ine van der Aa als Wilhelmina Lovett, een pasteibakster van zeer twijfelachtig allooi. Het publiek kreeg een avond kijk- en luisterplezier voorgezet, die kon wedijveren met de grote uitvoeringen in het verleden. Ook nu weer een uitverkochte Oranjerie, waar de toeschouwers zich konden laten meeslepen door griezelige verwikkelingen. Ze zagen hoe de barbier zijn klanten de wereld uithielp en ze vervolgens via de lift doorsluisde naar zijn gehate vriendin Lovett, die op vakkundige wijze het aangeleverde mensenvlees tot pasteien verwerkte, waar zelfs de koningin van Engeland niet vies van was.

Sweeney Todd

Bij deze productie openbaarde zich een probleem waarmee velen bij zulke uitvoeringen te maken kregen en krijgen: een ernstig gebrek aan mannen en jongens die in een koor willen meezingen, om nog maar te zwijgen van solistisch optreden.
Na alle drukte verlangden zelfs de meest enthousiaste toneelfans een jaartje rust. In 1991 bleef het stil in de aula van Broekhin. Maar het jaar daarop was het dubbel raak: twee grote producties in een tijdsbestek van één maand. Eerst was er de opvoering van Sophocles' tragedie "Antigone". Voor de koorwerken bij dit stuk componeerde Hans Meeuws de muziek. Bijzonder waren daarbij de decors, ontworpen door Fons Pisters en Roos Reunis. Het werd een boeiende vertoning, doordat de spelers (leerlingen en docenten) zich goed in de tragiek van het stuk wisten in te leven en er vanuit een persoonlijke interpretatie gestalte aan gaven. Het was een uitvoering op hoog peil, waar helaas maar weinigen getuige van waren. Ted Dekkers verzuchtte dan ook in zijn commentaar: "Er was slechts één uitvoering; zij is door te weinig mensen gezien".
Vanaf oktober was een andere groep spelers bezig met de repetities van "Biezjoes", een muzikale klucht, geschreven door de reeds eerder genoemde Weerter docent Frans v.d. Heijden en zijn collega Pierre Vossen. Zij waren bij de première op 4 juni aanwezig en verbaasden zich over de zeer eigen enscenering en de orkestbezetting, maar vooral over het feit dat alle rollen door leerlingen werden bezet. Dat was hun in Weert met een jarenlange musicaltraditie niet gelukt. "Jullie hebben bijzonder veel jeugdig talent in huis", was hun reactie.
Het was dan ook een lust voor oog en oor, wat al zingend, dansend en acterend tot stand werd gebracht. De technische ploeg zorgde voor een sfeervolle verlichting en een aangenaam geluidsniveau.
De betekenis van het koor was bij deze uitvoering doorslaggevend. De vele koorpartijen vereisten een intensieve voorbereiding, zodat er maandenlang moest worden gerepeteerd. Hans Meeuws had de handen vol aan de orkestpartituur, die aangepast moest worden aan de kleine combobezetting.
Regisseur Jan Huyskens bewaarde aan het hele gebeuren de beste herinneringen. In het Jaarboek schreef hij naderhand: "De zaal - en dat was in dit geval weer gewoon de aula van de school, want de Oranjerie was niet meer te betalen - genoot van de muziek, de mooie plaatjes, maar vooral van de vrolijkheid die de bühne uitstraalde" en "de muzikanten, zangeressen, zangers, dansers, spelers, technische mensen en grimeurs hadden drie dolle dagen, die ze graag weer eens (zouden) overdoen". Jan had er zelf ook van genoten: 'als regisseur van het geheel denk je dan (...) met dit stel mensen (...) ja graag."

School voor Vaders: Rob Dijcks, Judith te Poel, Anneke Theunissen en Sander Sassen.

Toenemende activiteit

Het schooljaar 1993/'94 was een vruchtbaar jaar op toneelgebied. Het begon al meteen in oktober. Onder regie van Maarten van den Munckhof werden toen twee eenakters opgevoerd: "School voor vaders" van Jean Anouilh en "Aardbeien met slagroom" van Bruce Frisk. Hoewel de tijd van voorbereiding kort was, slaagden enkele docenten en leerlingen erin een heel waardevolle prestatie op toneelgebied te leveren.
Het grote gebeuren kwam pas in juni met de musical "Le grand Meaulnes" naar het boek van Alain-Fournier. De uitvoering oogstte bewondering en... verbazing. Tijs Dorenbosch had zich weer eens gestort op een toneelbewerking, dit keer op die van een

wereldberoemde roman, en ging daarbij wel heel vrij te werk. Het uitgangspunt van het boek was in het stuk nog terug te vinden, maar al heel gauw werd een erg vreemde weg ingeslagen. De bewerking had iets geheel nieuws opgeleverd: een onderhoudend verhaal, dat op het feest van de quatorze juillet tot een happy ending bleek te komen op de... Place de Boukoul. Kroniekschrijver in dat jaar, Henk Giesberts, was vol bewondering voor de uitvoering. Naar zijn mening was "de afstemming van het koor, samengesteld uit ouders, leerlingen en leraren o.l.v. Wim Perriëns" evenals het optreden van "de schoolharmonie o.l.v. Hans Meeuws" zonder meer subliem. "Op zeer overtuigende manier, alsof ze nooit anders gedaan hebben gingen leerlingen al dansend , zingend en acterend over het podium. Wat een talenten!" (...) "De zaal genoot".

Het jaar daarna weer eens een gewoon toneelstuk. Regisseur Maarten van den Munckhof koos opnieuw voor de schrijver Jean Anouilh en kwam voor de dag met de luchtige, avondvullende komedie "Het Dievenbal". Dat stuk gaat over verveelde rijkaards, die hun vakantie doorbrengen in een chique badplaats. En ook nu weer lukte het om de toneeltraditie op school voort te zetten met sprankelend toneelspel, dat een drietal uitvoeringen beleefde.

Biarritz: Itha Bonte en Hub Derks.

Het jaar 1996 zorgde voor een verrassing met de musical "Biarritz", een stuk naar eigen ontwerp. Tekst: Tijs Dorenbosch, muziek: Hans Meeuws, regie: Maarten van den Munckhof. Het koor trad op onder leiding van Wim Perriëns en de hele productie was weer in handen van Nico van der Voort, met assistentie van Joep van

Biarritz: Itha Bonte en Inge Delnooz.

Keeken. Ik wil u de woorden niet onthouden die Ted Dekkers in het jaarboek schreef over zijn gemoedsaandoeningen bij zijn bezoek tijdens de generale repetitie. "Om kwart voor vijf 's middags liep ik de aula binnen waar nog druk gerepeteerd werd. Ik schrok: het was er benauwd, veel mensen wekten een aangeslagen indruk, ze zagen wit, stonden er zwetend in hun toneelkleren bij. De leerlingen van de technische ondersteuning leken al helemaal teleurgesteld: de geluidsinstallatie had het begeven (...) ik vroeg me af hoe het gesteld was met de motivatie van deze mensen die maandenlang zo onvoorstelbaar veel tijd en moeite geïnvesteerd hadden (...) "Waar doen ze het voor? Waarom al die vrije tijd en energie geïnvesteerd?" Het antwoord van rector Dorenbosch op die vraag was kort en bondig: "Als je wilt weten waarom we het doen, dan kom je maar kijken. Dan ervaar je waarom wij het doen".
Het werden drie prachtige avonden.

In 1997 was het blijkbaar tijd voor een echt experiment. Nu geen massaproductie, maar een toneelstuk met

Cast van Het Experiment: Cyril Snijders, Meike Windhausen, Eefje de Vries, Kristy Opbroek en Femmeke Meeuws.

slechts vijf rollen: personages die probleemfiguren uitbeelden in een stuk over het thema machtsmisbruik. De spelers kregen op het Groot-Limburgs-Theaterfestival een uitstekende beoordeling. Op school kon men drie avonden genieten van een boeiende voorstelling, al bleek ook nu weer dat een gebrekkige geluidstechniek aan het geheel veel afbreuk kan doen.

Het Experiment: Kristy Opbroek en Femmeke Meeuws.

Het jaar daarna kregen we te maken met een noviteit. Het ging om een uitvoering van beperkte omvang, die niet was afgestemd op de eigen school maar op een jeugdiger publiek. Maarten van den Munckhof en zijn groep bezochten de basisscholen uit de buurt om de kinderen daar te vermaken met het middeleeuwse kluchtige wagenspel "Mallemoord". Het was helemaal echt, met een kar die als podium en decor diende. Helaas werkten de weergoden niet altijd mee en moesten kar en paard buiten staan, terwijl het spel binnen opgevoerd werd.

De Mallemoord: Maarten van den Munckhof, acteur en regisseur en Judith Hoezen.

Er is heel wat water door de Maas gestroomd voordat men zich durfde wagen aan "De Revisor". Nadat "Biarritz" was afgewerkt, gingen de gedachten aanvankelijk uit naar een volgende musical. Er werden allerlei suggesties gedaan en er werd op veel plaatsen geïnformeerd, maar de auteursrechten op nogal wat stukken gingen de beperkte middelen van Broekhin te boven. Uiteindelijk werd de knoop weer doorgehakt. Tijs Dorenbosch bewerkte "De Revisor" van Nikolaj

De Revisor: Judith Hoezen en Anne-Nore Thung.

De Revisor: Ben Heijnen.

Gogol, maakte een aantal liedteksten en zette Hans Meeuws weer eens aan het werk om al die liedteksten op muziek te zetten. Een hels karwei. De melodieën werden met behulp van de computer gedrukt en het repeteren kon beginnen. Maar daarmee bleken de moeilijkheden nog niet opgelost. Leerlingen en docenten hadden geen tijd. Ze hadden zoveel aan hun hoofd dat er nauwelijks een tijdstip te vinden was om te repeteren. Het kwam zover dat het koor uiteindelijk tijdens de lesuren ging repeteren. Ook het orkest, nu onder leiding van muziekleraar René Schrader, kwam pas na een lange aanloop goed op gang en regisseur Maarten van de Munckhof had de grootste moeite om met zijn acteurs het juiste tempo te vinden. Maar het lukte ook nu weer om op tijd klaar te komen, en de toeschouwers te vergasten op twee avonden van uitbundige vrolijkheid. Er kon hartelijk worden gelachen om de misverstanden in het stadje van burgemeester Anton Antonowittsj en zijn vrouw Anna Andrejewna.

Ik heb getracht een overzicht te geven van 30 jaar toneel op B.C. Broekhin. Ik ben me er terdege van bewust dat er nog veel meer geacteerd is. Zo werd er ieder jaar met Kerstmis door een bepaalde groep leerlingen, meestal brugklassers, een kerstspel opgevoerd. Ik weet ook dat er bij de Vastenactie-shows heel wat talent te zien en te horen was. Maar deze laatste twee evenementen heb ik bewust buiten beschouwing gelaten, omdat er bij mijn weten weinig of niets over is vastgelegd. Jammer eigenlijk dat het nageslacht onwetend blijft over wat zich bij die gelegenheden zoal heeft voorgedaan.
In de hele beschreven periode werd een duidelijk stempel op het hele toneelgebeuren gedrukt door de TTC., de Technische Toneel-Commissie, bestaande uit een groep zeer enthousiaste leerlingen.
Zij deden hun uiterste best om de beeld- en geluidskwaliteit van het toneel te optimaliseren en betekenden daardoor een grote steun voor Jan Huyskens en Maarten van de Munckhof, onze onvolprezen regisseurs. Jan Huyskens toonde bij diverse gelegenheden getalenteerd te zijn voor de grote producties, Maarten van den Munckhof lijkt zich meer aangetrokken te voelen tot kleinschaliger toneelwerk, waarbij hoge eisen worden gesteld aan de acteer-

De Revisor: Jule Peeters, Mirjam Janssen, Willemijn de Vries, Juliëtte Ligthart en Marie Darthenay.

Met gesloten deuren: Willemijn de Vries, Sven Bayens en Suzan Slijpen.

"Met gesloten deuren" (Huis Clos) van Jean Paul Sartre, met Matthijs Tolkamp, Sven Bayens, Suzan Slijpen en Willemijn de Vries.
"De Meiden" (Les Bonnes) van Jean Genet, met Barbara Beckers, Hanneke Ydema en Sarah Praal.
Deze stukken werden ongelooflijk knap en subliem op de planken gebracht, fantastisch!
Bij de uitvoeringen kon door de spelers gebruik worden gemaakt van eigen zenders en op wang of voorhoofd geplakte microfoons, wat een perfecte geluidskwaliteit tot gevolg had. Waaruit blijkt dat er in de loop der jaren ook op toneel-technisch gebied grote vorderingen werden gemaakt.

Wim Perriëns

De Meiden: Sarah Praal, Barbara Beckers en Hanneke IJdema.

kunst en de karakteruitbeelding. Vanaf 1993 treedt hij op als regisseur van het schooltoneel en hij weet daarbij zijn spelers zo te kiezen,
te motiveren en te stimuleren, dat toneel van grote klasse gepresenteerd kan worden. Hij schrikt niet terug voor veeleisende karakterstukken, getuige de voorstellingen op 11, 12 en 13 juni 2001 van:

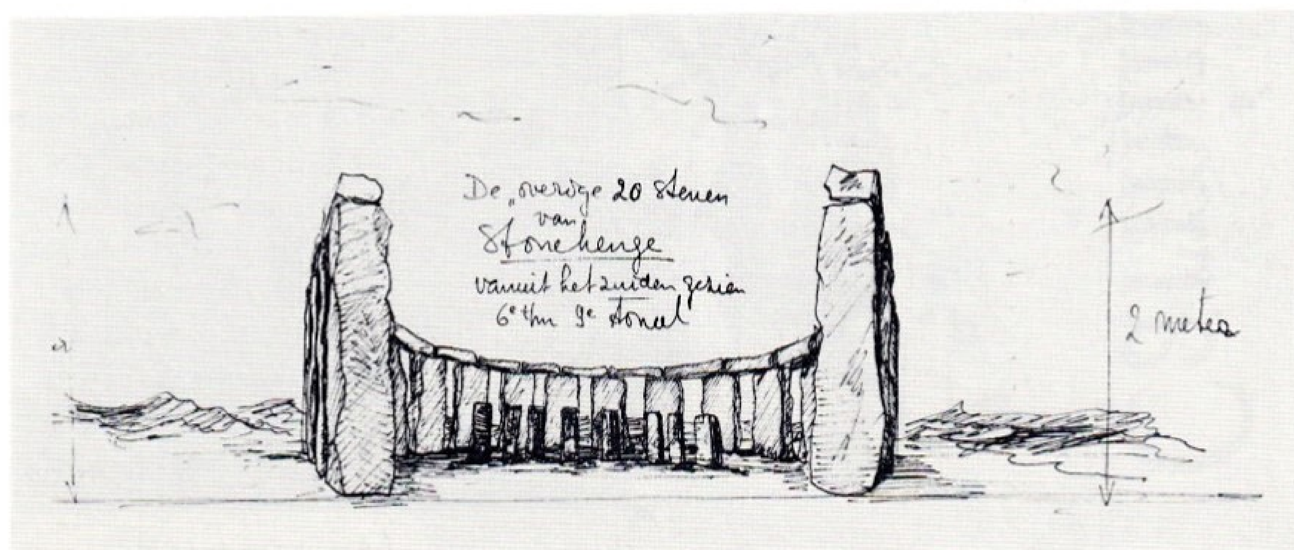
Floris ende Blanchefloer

Noot van de producer van de toneelproducties in de periode 1978 - 2000

Zoals uit het voorgaande blijkt, is er echt sprake van een toneeltraditie op het Bisschoppelijk College Broekhin vanaf 1978, mede dank zij een aantal creatieve toneelschrijvers.
Bij de bouw van de school in 1970 was er een aula / toneelzaal met podium gerealiseerd.
De verlichting bestond uit een aantal (gekleurde) lampen die alleen maar aan of uit konden.
Geluidsapparatuur was nauwelijks voorhanden; boxen in de zaal waren aanwezig; een versterker en een tweetal microfoons en bovenal de welbespraaktheid en articulatie van de acteurs / actrices moesten zorgen voor een optimaal resultaat.

Bij gelegenheid van het afscheid van conrector Paul Tonnaer in 1978 staat er een grote en grootse toneelproductie op het programma. Daarvoor acht de rector het nodig dat de toneelzaal een iets professionelere aankleding krijgt. Rector Tijs Dorenbosch stelt mij hiervoor *f* 4.000 beschikbaar, met als opdracht voor dit bedrag een "professionele" toneelverlichting uit te kiezen, deze te laten installeren, en verder de gehele productie te bekostigen.

Bezoeken aan professionele leveranciers van toneelverlichting in o.a. Amsterdam en Rotterdam leverden prachtige schetsen op met nog prachtiger prijzen die voor ons schoolbudget echter een utopie bleken te zijn. Met de beschikbare middelen is een toneelverlichting aangeschaft die voor een school in die tijd zeer acceptabel was.
Ook in 1978 bestonden er uiteraard al verhuurbedrijven voor toneelkleding; hiervan profiteren was een al te grote luxe en had trouwens alleen maar gekund met een ruimer budget.Maar ook hiervoor werd weer een oplossing gevonden. De zus van de rector, Annemie Dorenbosch, was bereid de kleding (en de decors) te ontwerpen die vervolgens door een groot aantal ouders gemaakt werden. Pas in de loop van de negentiger jaren durfde de school zich de luxe te permitteren lid te worden van de N.C.A., de Nederlandse vereniging van amateur-toneel, waardoor er automatisch ook een lidmaatschap ontstond van de L.F.A., de Limburgse Federatie van Amateur-toneel, waarbij vanaf die tijd toneelkleding gehuurd werd..
De decors zijn steeds in eigen beheer ontworpen en gemaakt. Zonder de andere decors, decor-ontwerpers

en bouwers tekort te willen doen, wil ik met name vermelden de decors van de toneelvoorstellingen in het theater De Oranjerie:

Carmina Burana, april 1989 en Sweeney Todd, juni 1990.

In verband met het aanzienlijk grotere podium van De Oranjerie moesten er ook andere eisen gesteld worden aan de decors. Een speciaal woord van dank is hier op zijn plaats voor Piet van Bragt: hij maakte de imposante ontwerpen en samen hebben wij weken achtereen in de avonduren en in de weekends gepast, gemeten, gezaagd, getimmerd en geschilderd. Een gelukkige bijkomstigheid was dat een van de houten nood-

De heer Stakenborch schminkt.

Carmina Burana

gebouwen leeg stond, zodat wij over de nodige ruimte konden beschikken.

Naast Piet van Bragt is de school ook aan zijn vrouw Marij de nodige dank verschuldigd: menige uitgebreide lunch heb ik ten huize van Bragt mogen smaken.

Een incident dat ik nooit zal vergeten wil ik hier memoreren. Toen de tijd van de opvoering van de Carmina Burana naderde, moest het grote decor vervoerd worden naar De Oranjerie. Aangezien de aanhanger van Wiel Diels een aantal maten te klein was, ben ik gaan uitzoeken wie van de ouders een transportbedrijf had. Bij zoveeel leerlingen is de kans op succes uiteraard redelijk groot, en de gezochte ouder werd gevonden. Deze was bereid dat klusje te klaren. 's Avonds na werktijd kwam een van de werknemers van het transportbedrijf met een grote, open vrachtwagen.

Kaft van het programmaboekje.

Mariëlle Jereskes aan het "bijwerken".

Alles werd ingeladen en de chauffeur koos zijn route naar De Oranjerie, terwijl Piet en ik met de eigen auto naar het theater gingen. Daar aangekomen wachtten wij op de vrachtwagen met de decors. Wachten.duurt meestal te lang: vijf minuten verstreken, een kwartier verstreek, maar nog steeds was er geen decor te zien.

Nico van der Voort schminkt Tijs Dorenbosch.

Na ongeveer een half uur gingen wij maar op onderzoek uit, en dichtbij het station ontdekten wij de auto. Wat was er gebeurd? De chauffeur had de route via de stationstunnel gekozen; de decorstukken met dekzeil er over heen waren te hoog voor de tunnel en de chauffeur had zich klem gereden in de tunnel. Resultaat: schade aan de vrachtwagen en het decor grotendeels kapot. Bij het zien daarvan waren Piet en ik er niet veel beter aan toe. De brokstukken werden toch naar De Oranjerie gebracht en op school bracht ik verslag uit aan het nog aanwezige koor.
De voorstellingen konden niet worden afgelast of uitgesteld, zonder decor spelen was in dit geval onmogelijk. Een aantal ouders bood spontaan aan te repareren wat er te repareren viel en zo werd er de volgende dag met zeven man zo hard gewerkt dat vanuit de zaal in ieder geval het decor onbeschadigd leek.

Dat niet alleen het decor maar ook de spelers heel echt leken, maakt het volgende wel duidelijk. Mariëlle Jereskes had De Gehangene, gespeeld door Freek Cox, zo uitstekend geschminkt dat bij een geënsceneerd fietsongeval op weg van De Oranjerie naar school omstanders het slachtoffer direct naar het ziekenhuis wilden laten brengen.
Dat slechts twee jaar gebruik gemaakt is van De Oranjerie, staat volkomen los van het zo juist vermelde vrachtwagen-gebeuren. Een nieuwe leiding binnen het theater maakte het de school onmogelijk deze traditie voort te zetten.

Nico van der Voort

bisschoppelijk college „broekhin" roermond - holland

Amor docet Musicam
Love teaches music - Liefde leert muziek

isme

21 - 28 july 1982
bristol - england

Muziek in allerlei toonsoorten

Begintoon

Net als sommige andere vakken is ook het vak muziek niet even oud als onze jubilerende school. Dit is wel verwonderlijk omdat ik in "Historische opstellen over Roermond en omgeving" (een indrukwekkend boek dat uitkwam bij het 100-jarig bestaan, dus in 1951) lees dat op het piepjonge 19e eeuwse Bisschoppelijke College vakken als schoonschrijven en muziek op het programma stonden. Wanneer en waarom die vakken van het leerprogramma zijn geschrapt en wat met name het vak muziek destijds inhield, heb ik helaas niet kunnen achterhalen.

Wel weet ik dat ruim een eeuw na de oprichting van de school, m.i.v. het schooljaar 1961/1962, de heer Albert Köhlen werd benoemd als eerste en voorlopig enige muziekdocent aan onze school. Zo'n tien jaar later vertrok hij om directeur te worden aan de muziekschool in Geleen en volgde ik hem op in zijn functie van muziekdocent.

In die tien jaar was de school enorm gegroeid. Buiten de oude vestiging aan het Munsterplein waren nu ook de vestigingen Schöndeln, Broekhin en Echt in gebruik genomen. En voor het vak muziek waren er inmiddels twee extra docenten aangetrokken. De nieuwe vestigingen groeiden en bloeiden en dit leidde ertoe dat ze ieder meer en meer een eigen schoolleven gingen leiden, niet in de laatste plaats ook wat het vak muziek betreft. Dit had o.a. weer tot gevolg dat op Broekhin m.i.v. het schooljaar 1979/1980 muziek op de havo werd ingevoerd als examenvak. Daarmee was Broekhin de eerste en voorlopig enige school in de regio waar muziek examenvak was. De gevolgen van e.e.a. binnen en buiten lesverband waren niet gering en in dit artikel wil ik proberen daar een idee van te geven.

Verbindingstoon

Het verhaal van de muzikale harttransplantatie van het oude college naar het nieuwe Broekhin mag ik hierbij niet overslaan.

Het oude collegegebouw - waar ik in de vijftigerjaren zelf als leerling rondliep - was een onoverzichtelijk complex van alle mogelijke functionele bouwsels. In het duistere, niet al te frisse midden daarvan bevond zich een kleine doodlopende gang waarvan één zijwand bestond uit enkel deuren. Achter die deuren bevonden zich de "pianohokjes", nauwelijks groter dan een w.c.-ruimte. Op de piano's die in die hokjes stonden mochten volgens de officiële regel alleen de internen die pianoles hadden "oefenen". Maar er gebeurde meer. In alle hoeken en gaten van deze hokjes waren daar de sporen van te vinden en niet in het minst op de piano's zelf. In het ooit glanzend zwarte politoer waren "bepaalde woorden" gekrast en vele witte toetsen waren gebruikt om er sigaretten op uit te drukken. Zowel internen als externen die de kans schoon zagen om aan het toezicht te ontsnappen doken onder in de pianohokjes. House en Hard Rock kenden wij in die tijd nog niet maar wel de emotionele behoefte aan iets dergelijks. En de piano's moesten dat ontgelden.

In de jaren dat ik daar zelf (wederrechtelijk als extern!) mijn kansen benutte ontdekte ik dat er maar één piano bij was die overal tegen kon. Hij stond dan ook in het meest bezochte hokje maar - alsof hij respect afdwong - er zat geen krasje op en op de toetsen was geen brandgat te vinden.

In de zomer van 1972 begon ik met mijn muziek-lessen aan de Broekhinschool. Muzieklokaal was toen lokaal 412, nu computerlokaal. Ik weet nog dat ik het lokaal voor het eerst binnenging en rechts in de hoek op een klein podium (is er nog steeds) het instrument onmiddellijk herkende: de piano die ertegen kon. Totdat in 1980 de vleugelpiano op Broekhin arriveerde werd deze piano voor allerlei muzikale evenementen binnen en buiten de les gebruikt. En ook toen de vleugel er eenmaal was werd de oude piano, die al met al toch beter over de trap ging dan een vleugel, met name voor uitvoeringen in de aula gebruikt.

Na de fusie met Mavo de Sprong kwam hij tenslotte in het kleine gebouw terecht en wel in het véél te kleine muzieklokaal 907. En zelfs dààr schijnt hij tegen te kunnen.

Leidtoon

Een van de erfenissen van die allereerste muziekleraar Albert Köhlen was het georganiseerd muziek maken buiten de lessen. In de tijd dat hij aan het college verbonden was werd het zelfs traditie dat er op bepaalde momenten in het jaar door leerlingen òf in koorverband, òf in harmonieverband, òf beide, onder zijn leiding muziek gemaakt werd. Hij was een zeer enthousiaste, aanstekelijke figuur die met deze uitvoeringen zijn vak promootte en een trend zette voor de generaties na hem.
Over die uitvoeringen heb ik horen vertellen, zowel door uitvoerenden als door toehoorders. Ik heb ze helaas nooit kunnen bijwonen en dat vind ik erg jammer. Ik vind n.l. elke uitvoering, waaraan leerlingen buiten hun schoolwerk om gewerkt hebben en tot een goed resultaat hebben weten te brengen, prijzenswaardig. Wat ik over deze eerste schooluitvoeringen heb horen vertellen, maakt voldoende duidelijk dat de uitvoerenden met overgave en overtuiging, met groeiend inzicht in de eisen die een dergelijke onderneming aan hen stelt en vooral met groeiende liefde voor het vak hebben meegewerkt.
En dat is een groot goed. Als een school erin slaagt de leerlingen bij te brengen wat een school hen behoort bij te brengen, dan mag ze daar al trots op zijn. Weet een school bovendien te bereiken dat leerlingen nog allerlei extra mogelijkheden in zichzelf ontdekken en die met verve ontwikkelen, dan stijgt ze boven zichzelf uit en daarvoor is elk gevoel van trots nog te gering. De hier besproken buitenschoolse activiteiten bewegen zich in dat domein.

Autochtoon en allochtoon

En nu, na dertig jaar, lijkt er veel veranderd. En nergens lijkt men zo graag over te filosoferen als over wat er allemaal veranderd is. Met name de leerlingen zouden veranderd zijn. Maar in de voorbije jaren is keer op keer gebleken, dat alles wat vroeger met leerlingen mogelijk was, nog steeds mogelijk is. Ook daarom wil ik in dit artikel aandacht besteden aan de vele muziek(theater)uitvoeringen die door de jaren heen met en door leerlingen gerealiseerd zijn.
Ook het muziekonderwijs is in wezen niet veranderd. Zeker, de veranderde onderwijspolitiek verlegde accenten en verving prioriteiten, maar op de keper beschouwd veranderde er niets. Op één uitzondering na. Werkelijk nieuw was de toestroom van leerlingen uit andere culturen. Omdat vrijwel alle muziekmethoden, bavotoetsen en muziekexamens daarop inspeelden, brachten de allochtone leerlingen met hun eigen muzikale bagage pas de werkelijke doorbraak en vernieuwing in het muziekonderwijs van de voorbije decennia. Maar dit is nog niet verder gekomen dan een bescheiden begin. Vooralsnog baseren alle muziekmethoden zich hoofdzakelijk op de westerse muziek. En ook de "buitenschoolse" muziek van Broekhin is (nog) hoogst traditioneel westers.

Doorgangstoon

Er is in Broekhin veel, heel veel, op de planken gebracht. Vastenactieshows, Kerstvieringen, Paasvieringen, cabarets, klassieke muziekavonden, deelname aan Scolarta concoursen, muziek bij diploma-uitreikingen en nog veel meer. Te veel om over uit te weiden. Alleen al de geschiedenis van de vastenactieshows is alle aandacht waard. In dit artikel wil ik me beperken tot het schoolorkest en de uitvoeringen die vallen in de categorie muziektheater, een vorm waarin acteren, zingen, dansen en musiceren in de nauwste samenhang worden gerealiseerd en waarin het bijzondere van Broekhin het volledigst wordt geportretteerd.
De oudste productie die daaronder valt is **"Tonnaer ofte eeuwen wentelen hun volheid tesamen".**
Het werd geschreven bij gelegenheid van het afscheid van conrector Paul Tonnaer door drie auteurs: Tijs Dorenbosch, Thijs Wilms en Ton Brouns. De regie

was in handen van Nora de Groot. In feite waren het ook drie aparte toneelstukken die tenslotte uitliepen op een plenaire lofzang op de scheidende conrector. Op de planken stonden leerlingen en leraren en hun samenwerking was in alle opzichten voorbeeldig te noemen. De muziek hierbij schreef ik voor een deel zelf en voor een deel arrangeerde ik hiervoor bestaande, door de auteurs aangegeven melodieën. De muziek was nog puur illustratief, legde op spaarzame momenten een sfeeraccent maar was voor de verwezenlijking van het theater niet noodzakelijk. Er werd door de acteurs eenstemmig gezongen en daarbij werden ze niet begeleid door het schoolorkest maar door een vijftal musicerende docenten die zowel in Schöndeln als in Broekhin gerecruteerd waren. Dit vond plaats in het **voorjaar van 1978**. Het was een eerste eigen creatie , maar wat auteurs en uitvoerenden hadden gewild slaagde en dit werkte bevestigend. De eerste steen voor de opbouw van een eigen traditie was gelegd.
Een volgende, vergelijkbare, produktie vond plaats in **januari 1981: "Kengramin en het wonder der tientekens"**. Ik schreef dit toneelstuk bij gelegenheid van het afscheid van conrector Joh. Janssen. Het verhaal speelde zich af in een gefingeerde voorhistorische situatie en behandelde het conflict tussen twee bevolkingsgroepen die ieder een eigen taal spraken en elkaar dus niet verstonden. Uiteindelijk vindt en verstaat men elkaar na een magisch gebeuren dat verwijst naar een van de titels van de vele succesvolle schoolboeken die Joh. Janssen, tevens leraar Engels, geschreven heeft. Ook hierbij schreef ik de muziek. Maar net als bij de vorige productie had deze muziek nog weinig noodzakelijks. De ene keer had hij een entr'acte-functie en de andere keer die van stemmingmaker. Er werd maar één keer solo gezongen en één keer eenstemmig door een koor. Een voorafspiegeling van latere Broekhinpraktijken was wel dat alle toneelmuziek gespeeld werd door het voltallige schoolorkest. De rollen werden gespeeld door enkele tientallen leraren en leerlingen. Alles bij elkaar waren bij deze productie zo'n honderd Broekhinmensen aktief. De regie was in handen van Josje Thüring. Een persoon die daarbij bijzonder uit de verf kwam was de toen nog kersverse conrector Nico van der Voort, de producer. Op acteren en musiceren na zagen we hem in deze productie alles doen om het geheel in werkelijk alle opzichten te laten slagen.

Concerttoon

Bij de "galavoorstelling" van Kengramin had ik een bestuurslid uitgenodigd van de International Society for Music Education (ISME), de heer Lukas Lindeman. Hij was op dat moment belast met de taak om voor deelname aan het eerstvolgende wereldmuziekcongres van de ISME (in Bristol) een geschikt Nederlands orkest uit te nodigen. Het applaus was nog maar nauwelijks beëindigd of hij kwam naar me toe om te zeggen dat hij zijn keuze had gemaakt: het schoolorkest van Broekhin werd aangewezen om Nederland te vertegenwoordigen op het congres in Bristol. Het stimulerende effect van deze uitnodiging op het orkest was enorm. Er meldden zich nieuwe leden aan, de repetities werden trouw bezocht en er werd serieuzer dan ooit gerepeteerd. Nico van der

Het schoolorkest vóór Lincoln Cathedral.

Optrden in Lincoln Cathedral.

Voort nam op zich deze reis te producen, daarbij geassisteerd door enkele collega's, Jan van Hulten en Sjef Wijenberg, en door de moeder van enkele orkestleerlingen, Dorien Kuypers. Er werd veel werk verzet met als resultaat dat op woensdag **21 juli 1982** een bus startte met 45 orkestleden en zes begeleiders richting **Engeland**. Er werden drie uitvoeringen gegeven in het kader van het congres en vervolgens nog drie in en rondom Lincoln waar we zelf nog enkele dagen extra georganiseerd hadden.
Het was de eerste buitenlandse reis van het schoolorkest, de uitvoeringen gingen goed, de onderlinge verstandhouding was voorbeeldig en de gastvrijheid van de Engelsen deed de rest. Een reis om nooit te vergeten.

Uit: De Limburger, 4 augustus 1982.

Eerste concertreis BC Broekhin

Schoolorkest boekt succes in Bristol

(Van onze verslaggever)

ROERMOND – Het schoolorkest van het Bisschoppelijk College Broekhin te Roermond heeft voor het eerst een buitenlandse concertreis gemaakt. De jongens en meisjes van BC Broekhin hebben onder leiding van muziekleraar Hans Meeuws met zeer veel succes zes concerten in Engeland verzorgd. Tijdens de belangrijkste uitvoering in Bristol kwam het orkest van Broekhin zelfs als beste uit de bus.

Op uitnodiging van het bestuur van de International Society for Music Education (ISME), een onderdeel van de Unesco, bezocht het schoolorkest van BC Broekhin het 15e ISME-congres in Bristol. Dit congres, dat elke twee jaar gehouden wordt, was géén concours, maar uitsluitend bedoeld om te illustreren hoe de methodes voor muziekonderwijs in school gebruikt worden. Koren en orkesten uit 67 landen deden hieraan mee en het was voor het eerst in de geschiedenis van ISME, dat een Nederlands schoolorkest van de partij was.

Succes

Het optreden van het 45 leerlingen tellende schoolorkest van Broekhin was zó succesvol, dat een Britse impressario na het hoofdconcert in Bristol op de mensen van Broekhin afstapte met het voorstel om komend jaar enkele optredens voor het schoolorkest te mogen organiseren in de omgeving van Londen. En in het blad van de Nederlandse Vereniging Leraren Schoolmuziek werd de loftrompet gestoken over de presentatie van het Broekhinorkest op het ISME-congres: "Er werd uitstekend gemusiceerd. Feitelijk gaf dit orkest beter weer wat de doorsnee mogelijkheden zijn van het werken met een schoolorkest op een middelbare school". De 8-daagse reis naar Engeland heeft overigens een smak geld gekost.

De leerlingen hebben natuurlijk een geldelijke bijdrage geleverd, maar de reis is eigenlijk mogelijk geworden dankzij de bemoeienissen van conrector N. v.d. Voort, die gezorgd heeft voor de sponsoring van Middenlimburgse instellingen en bedrijven.

Gewerkt

Dirigent Hans Meeuws en de leden van het schoolorkest hebben twee jaar aan het programma voor de concertreis gewerkt. De leden van het orkest spelen overigens op basis van vrijwilligheid en oefenen ná schooltijd. De meeste jongens en meisjes zijn tevens lid van een instrumentale vereniging in het Middenlimburgse of ze volgen zelf muzieklessen. De samenstelling van de formatie, die Nederland uiteindelijk in Bristol mocht vertegenwoordigen is gebaseerd op drie criterea: het repetitiebezoek, het niveau van de geleverde prestatie en de noodzaak van bepaalde instrumenten. In totaal voerde het orkest van Broekhin elf werken uit en Meeuws, die de arrangementen en de composities voor het orkest in zijn vrije tijd maakt, vindt, dat "zijn" jongens en meisjes een geweldige prestatie hebben geleverd: "De leerlingen zijn in topkonditie geweest, want we hebben nog nooit in een week tijd zes repetities en zes uitvoeringen gegeven". Meeuws illustreert dit met een voorbeeld: "In het plaatsje Stamford gaven we een uitvoering op een grote binnenplaats waar ook vaker Shakespeare-uitvoeringen worden gegeven. Op die binnenplaats was nauwelijks licht en de leerlingen hebben zonder partituur en op hun gevoel moeten spelen. Dat was fantastisch".

Ervaring

Ook conrector N. v.d. Voort zegt, dat de geslaagde concertreis een enorme ervaring voor de leerlingen geweest is en dat door de reis de eenheid van het orkest er alleen nog maar hechter door is geworden. In Bristol en Stamford zijn de orkestleden bij gastgezinnen ondergebracht en de ontvangst bij die gezinnen was zó hartelijk, dat dit volgens Van der Voort voor een groot deel het succes van de reis bepaald heeft. Als het aan de leiding van Broekhin ligt, zal het schoolorkest beslist nog eens een buitenlandse trip maken, maar zeker niet naar het volgende ISME-congres, dat over twee jaar in de Verenigde Staten wordt gehouden. Dat is voor Broekhin niet alleen veel te ver, maar ook onbetaalbaar. Een concertreis naar Duitsland of Frankrijk behoort wel tot de mogelijkheden. En het orkest hoopt natuurlijk, dat de Britse impresario, die zich in Bristol zich zo lovend over het orkest uitliet, zich binnenkort in Broekhin zal melden.

Grondtoon

Het schoolorkest in Innsbruck.

Mede door de aandacht van de pers verwierf het schoolorkest met deze reis een bepaalde erkenning. Het raakte zijn imago van gelegenheids-orkest kwijt, vanaf nu bestond het organiek en droeg het zijn steentje bij aan de identiteit van de school. Vanaf deze reis hield het ook een bepaalde omvang. Bestond het in mijn eerste Broekhinjaren nog uit een royaal tiental, sinds Kengramin en de daarop volgende reis naar Engeland stond het aantal leden op een kleine vijftig.Maar natuurlijk werkte het Bristoleffect niet eeuwig door. Na elk eindexamen verdwenen er leerlingen en kwamen er nieuwe bij, die met de historie van het schoolorkest geen binding hadden.

Tussendoor bleven uitnodigingen zoals in **1984** om deel te nemen aan een schoolorkestenfestival in het nieuwe gebouw van de Maastrichtse muziekschool en aan uitwisselingsconcerten met het schoolorkest van het Brunssumse Romboutscollege, heilzaam werk doen. Deze prikkels waren nodig. Zonder aanlokkelijke vooruitzichten wordt het zelfs voor de meest gemotiveerde leerling moeilijk om zich voor het hele jaar vast te leggen aan wekelijkse repetities. Vooral als vergeleken met de situatie in de eigen harmonie of fanfare, de niveauverschillen binnen het school-orkest wel eens erg groot zijn. Wat voor de ene leerling niet bepaald makkelijk was, was voor de andere nog te simpel om over te praten. Om die leerlingen dan toch iedere week weer bij elkaar te krijgen, stonden mij weliswaar twee middelen ter beschikking: plezier in het repertoire en plezier in de onderlinge vriend-schap; maar niveauverschillen staan gezamenlijke appreciatie erg in de weg en vriendschap stamp je niet zomaar uit de grond.

Van vitaal belang waren dan ook de ISME uitnodigingen in **1986** voor het **wereldmuziekcongres in Innsbruck** en in **1990 in Helsinki.**

Ook deze reizen werden geproduced door Nico van der Voort. Het werk dat hiervoor verzet moest worden, was gigantisch. Maar de resultaten waren van historische betekenis. Voor deelname aan het congres in Innsbruck moesten de leerlingen muziek instuderen met een 20e eeuws idioom, o.a. atonale muziek. Bovendien leerden ze in Innsbruck alle mogelijke uitvoeringswijzen en muziekstijlen kennen, van concerten met ritselende papiertjes tot en met elektronische klankspelen. En een hoogte-punt was de uitnodiging om als enig instrumentaal orkest uitgenodigd te worden voor een uitvoerig live optreden voor de Österreichische Rundfunk.

Optreden in Mirabellegarten Salzburg.

Hoofdzakelijk met assistentie van Andreas ten Have, vader van twee schoolorkestleden, kreeg Nico van derVoort de reis naar Helsinki van de grond. Ook hier ging het weer om een aantal uitvoeringen in congresverband, waarbij - eenmaal zo ver van huis - op eigen initiatief de reis werd uitgebouwd met een "uitstapje" naar **Sint Petersburg** (toen nog Leningrad) en **Moskou.** Deze kolossale onderneming werd het hoogtepunt uit het curriculum van het schoolorkest. Voor de leerlingen die hieraan deelgenomen hebben was de *oogst niet alleen van muzikale maar vooral ook van* algemeen culturele waarde. Zowel in Leningrad zelf als op de binnenplaats van het zomerpaleis van de Tsaren gaven ze een uitvoering, ze bezochten het Kremlin, voeren over de Moskwa, proefden de Russische keuken, sliepen in de nachttrein van Leningrad naar Moskou en bezichtigden in de Hermitage de grootste kunstwerken uit het eigen vaderland.

Een open lucht concert in Leningrad.

Na deze enorme onderneming nam conrector Agnes Gerlag de producerstaak van Nico van der Voort over. Ook onder haar leiding werden buitenlandse tournees gemaakt: in juni **1995** naar de omgeving van **Meaux** (ten N.O. van Parijs) en in oktober **1998** naar **Schönau.** Beide tournees vonden plaats in het kader van een uitwisseling, de Franse tournee met het orkest van een streekmuziekschool en de Scharzwaldtournee met het schoolorkest van het gymnasium in Schönau waar onze school al sinds jaar en dag relaties mee onderhoudt.

Vrij in Moskou.

Ook deze reizen waren functioneel, ze bevestigden wat als de basis van het schoolorkest kan worden beschouwd: binnenshuis elkaar vinden, op elkaar rekenen en samen werken naar hetzelfde doel om vervolgens (buitenshuis) iets te kunnen bieden wat de aandacht waard is.

Bourdontoon

Waren deze reizen een belangrijke pijler buiten de school, een belangrijke pijler daarbinnen waren de theaterproducties waarbij het schoolorkest werd ingeschakeld. Het speciale van deze produkties was dat ze bijna allemaal van eigen makelij waren.
In februari 1987 werd onder regie van Con Pennings de "musical" **Floris ende Blanchefloer** uit gevoerd. De toneeltekst werd geschreven door Tijs Dorenbosch naar het gelijknamige middeleeuwse verhaal. Naast de toneeltekst bevatte deze bewerking ook een rijkdom aan goed geschreven liedteksten. En met het op muziek zetten hiervan begon een van de meest aangename ondernemingen uit mijn hele loopbaan. Er kwamen solo's, duetten en koorstukken in voor, alles geschreven voor en door mij begeleid op "de piano die ertegen kon". Voor het begeleiden van deze zangbeurten durfde ik nog niet het schoolorkest in te schakelen. Dat zou een speciale schrijfwijze met zich mee hebben gebracht waar ik toen nog niet mee vertrouwd was. Bovendien maakte dit het repetitie-

schema ingewikkelder. Maar het schoolorkest stond niet aan de kant. Het voerde de ouverture en de finale uit en bovendien een "vechtdans" en de begeleidende muziek bij een oosterse marktscène. Gesteund door dit succes stortte de auteur zich op het schrijven van een verbindend verhaal tussen de diverse delen van de **Carmina Burana**. Componeren hoefde ik nu niet, wel arrangeren. Van de oorspronkelijke 24 delen van Carl Orffs grootse concertstuk werden er in dit theaterstuk 17 opgenomen, vrijwel allemaal stukken voor zangsolo of koor of beide en allemaal begeleid door het schoolorkest.
Bij dit arrangeerwerk ging het erom zo te schrijven dat het voor koor en solisten mogelijk bleef zich te laten horen. Het was veel werk en griezelig werk omdat de originele versie van dit werk onverbeterlijk is. En iedereen kent die. Ik heb er veel van geleerd en ik had er veel voldoening van dat het schoolorkest volledig werd ingeschakeld en met concertallure diende te spelen. In april **1989** werd deze productie onder regie van Jan Huyskens enkele keren uitgevoerd en wel in de grote zaal van de Oranjerie.
De twee produkties die hierop volgden waren kant en klare teksten en partituren en overgenomen van andere scholen. Het waren de musicals **Sweeney Todd (1990)** en **Biezjoes (1992)**. De zang werd grotendeels begeleid door een combo, afscheiding van het schoolorkest, en alleen op hoogtepunten door het voltallige orkest. Een vorm van begeleiden die ik bij latere musicals zou aanhouden.
Helemaal los van het schoolorkest maar toch passend in de muziektheatertraditie van Broekhin vond onder regie van Maarten van de Munckhof de uitvoering van **Antigone** plaats op **8 mei 1992**. Aan de vertaling van Pé Hawinkels had Tijs Dorenbosch diverse liedteksten (voor koor) toegevoegd die ik vervolgens op muziek zette. Ze werden begeleid door een ensemble van leerlingen uit de muziekcluster.
En toen kwam het grote werk.
In juni **1994** vonden ook weer onder regie van Maarten van de Munckhof, de uitvoeringen plaats van **Le Grand Meaulnes**, een musical op tekst van Tijs

Le grand Meaulnes.

Dorenbosch naar de gelijknamige roman van Alain Fournier. Dit was niet een bestaande toneeltekst waar later liedteksten bij bedacht werden, alles werd in één keer gemaakt. De liedteksten waren niet meer alleen maar vrijblijvend of op de achtergrond becommentariërend maar de expressie van een bepaalde persoon in een bepaalde situatie. Er kwamen solo's, duetten en koren in voor, er werd gedanst en het was heerlijk werk om hieraan te componeren.
De begeleiding werd veelal gedaan door een combo (elektrische gitaar, basgitaar, keyboard, piano en slagwerk) en als het maar even kon door het voltallige schoolorkest. Nieuw was de constructie om leerlingen uit de eindexamenklas te laten meedoen. Volgens de regel mocht dit niet. Maar de hoofdrolspelers die ook in staat moesten zijn om flinke zangsolo's ten beste te geven werden gerecruteerd uit de muziekclusters en hun solozang gold als praktisch deel van het tweede schoolonderzoek. Volgens hetzelfde concept speelden er ook examenkandidaten in het combo mee. En volgens ditzelfde concept vond twee jaar later **(1996)** de uitvoering van een nieuwe musical plaats: **Biarritz**. Ook weer van de hand van Tijs Dorenbosch en vrij bewerkt naar een verhaal uit 'Speak, memory' van Nabokov.

Het leek een bruikbaar concept met een veelbelovende toekomst. Net als bij 'Le Grand Meaulnes' waren de deelnemende leerlingen enthousiaster dan ik ze ooit had meegemaakt. Ik ging ervan uit dat het mogelijk was om zo door te gaan en elke twee jaar een nieuwe self- made musical op de planken te brengen. Hiermee begon een traditie te ontstaan waar ik jaren naar had uitgekeken: ik kon de leerlingen hun partijen a.h.w. op het lijf schrijven. En bij het instuderen, repeteren en uitvoeren toonden ze een inzet die niet te stuiten was. Bij Maarten van de Munckhof en mij gistten nieuwe plannen maar nog geen concrete ideeën. Het duurde een jaar langer dan bij Biarritz voordat het besluit viel om **De Revisor** van Gogol te gaan doen. Tijs Dorenbosch die dit stuk goed kende zou bij de bestaande tekst liedteksten schrijven en Nico van der Voort die ook alle hierboven genoemde stukken had geproduced zou dat ook bij dit stuk weer doen.

Boventoon

De Revisor kwam niet zo snel van de grond als de vorige musicals. Vooral toen in 1999 de 2e fase werd ingevoerd waren de uren van de leerlingen over de hele school wel zo verspreid dat ze moeilijk wekelijks op eenzelfde uur bij elkaar konden komen. Dat bleek duidelijk bij de organisatie van het schoolorkest en ook bij het samenstellen van een koor. Ook maakten vooral de leerlingen uit de bovenbouw de indruk meer bezet te zijn dan in voorgaande jaren. Meedoen aan een musical schrok hen af, dat legde hen te veel vast. Alleen de leerlingen in de muziekclusters waren daar voor te vinden maar voor een productie als De Revisor hadden we daar niet genoeg aan.
Het voert nu te ver om alle problemen die we hebben moeten overwinnen en alle maatregelen en oplossingen die we hebben moeten bedenken, te gaan opnoemen, maar in juni beleefde ook deze musical enkele heel behoorlijke uitvoeringen. Maar het was wezenlijk anders dan bij de vorige musicals. Ik vind het van het grootste belang geconstateerd te hebben, dat vanaf het begin het enthousiasme en de inzet van de leerlingen minder was dan bij de vorige producties, en dat ze eigenlijk pas vanaf de generale repetitie enig idee kregen waar ze mee bezig waren. Ze waren er niet vrij meer voor en kwamen er niet meer "in".
Wat moeten we hiervan denken?
Er verandert van alles en pas later zien we waarom. Daarom wil ik mezelf niet voor de voeten gaan lopen. Toch denk ik dat ik enige grond heb om mijn zorg uit te spreken over de bijverschijnselen van de 2e fase. Afgezien van de goede dingen die dit nieuwe onderwijsplan met zich meebrengt, hoop ik vurig dat leraren en leerlingen niet zozeer in de nieuwe regelgeving verstrikt raken, dat het spontane en creatieve erdoor gewurgd worden.
En het allerergste zou zijn als ze dit niet eens meer merken. Af en toe denk ik dat het al zover is. Maar hopelijk ben ik daarmee te vroeg. Het kost me niet weinig moeite om mijn hoop levendig te houden dat de minutieuze regelgeving geen invloed zal hebben op het leefklimaat in de school en dat menselijke warmte, vindingrijkheid en spontaniteit er de **boventoon** kunnen blijven voeren.

Hans Meeuws

Buitenschoolse activiteiten

De buitenschoolse activiteiten van BC Broekhin, kortweg de BSA genoemd, zijn een begrip voor de meeste leerlingen en oud-leerlingen. Ze behoren ongetwijfeld tot de betere herinneringen die de leerlingen aan het Bisschoppelijk College hebben. Hoewel thans volledig geïntegreerd in het schoolgebeuren, is de opbouw van de BSA moeizaam tot stand gekomen en hebben de eerste coördinatoren moeten vechten voor hun positie en voor de acceptatie van allerlei activiteiten buiten het normale lesrooster. Op het oude college was er nauwelijks oog voor zaken die buiten de lessen plaatsvonden. De individuele docent bepaalde het lesprogramma, gestuurd door de eindexamenvoorschriften van het ministerie. Slechts een enkeling durfde het aan om met leerlingen buiten de lessen activiteiten te ontplooien, daarbij in grote mate afhankelijk van de welwillendheid van de rector. In principe mochten buitenschoolse activiteiten geen lestijd kosten, daarmee ontkennend dat ze een verrijking van de lesstof konden betekenen. Maar er waren natuurlijk uitzonderingen. De vakgroep biologie had verworven rechten. Vanuit de visie van de Natuurlijke Historie was veldbiologie een must en dus trok de docent tijdens of na de lessen naar buiten om met zijn studenten planten en dieren te determineren om zodoende de soortkennis van de leerlingen op een hoger niveau te brengen. Ook wanneer er voor de school eer te behalen viel stond men niet zo afwijzend tegen enige lesuitval. Dat gold dan met name voor sporten (handbal, voetbal, atletiek) waarbij op nationaal niveau een kampioenschap behaald kon worden. Dit tot meerdere eer en glorie van directie en bestuur van het College. Maar het is evident dat de gymnastiekdocent daar bij toekomstige gelegenheden handig gebruik van maakte. Natuurlijk was er ook plaats voor cultuur. Incidenteel bezochten met name priesterleraren met hun studenten kunsttentoonstellingen, uiteraard rekening houdend met de door de tijd bepaalde zeden. En dan waren er natuurlijk de bezinningsdagen, onlosmakelijk verbonden met het vak godsdienst. Maar tegelijkertijd niet zo zeer bedoeld als verrijking voor het vak, maar meer ingevuld vanuit een zorg voor het katholieke geloof.

De Buitenschoolse Activiteiten op het Bisschoppelijk College Broekhin

Wat BC Broekhin betreft, komt er meer aandacht voor de BSA vanaf het begin van de jaren zeventig. Met de nieuwbouw worden de mogelijkheden groter om in het schoolgebouw na de lessen activiteiten te ontplooien. Zo ontstaan op persoonlijk initiatief onder leiding van docenten bloeiende clubs, waarvan misschien de Scheikundeclub (Lei Nevels en Albert Poels), de Jazz-club (Gerrit van Tongeren),

Remy Timmers, Albert Poels

Gerrit van Tongeren

Math Quaedvlieg

Leo Knops

de Fotoclub (Math Quaedvlieg) en de Filmclub (Leo Knops) wel de meest aansprekende voorbeelden zijn. Docenten worden bij hun aanstelling door de

toenmalige rector Theunissen gevraagd om buiten de lessen "iets" met leerlingen te doen, hetgeen door menig sollicitant volmondig wordt toegezegd, maar daarna in beleidsmatig opzicht meestal weinig follow-up krijgt.
Toch zijn in diezelfde periode activiteiten ontstaan die in min of meer dezelfde vorm thans nog steeds op BC Broekhin plaatsvinden. Denk hierbij aan de vastenactie met als blikvanger de jaarlijkse voetbalwedstrijd tussen leraren en leerlingen, waarbij de leraren, zeker in de beginjaren, toen Jean Knols zijn actieve loopbaan als voetballer nog maar net had afgesloten, vaak aan het langste eind trekken.

Jean Knols

En dat alles onder de onkreukbare leiding van godsdienstleraar Jos Schmeits, die later furore zou maken in de scheidsrechterscommissie van de KNVB. In die jaren is er ook al een vastenactieshow met vaak als climax het afknippen of afscheren van baarden en snorren, in die tijd geliefde attributen van diverse leraren.
Aan het einde van het schooljaar vindt de zeskamp plaats, het jaarlijkse hoogtepunt voor de brugklassers en hun klasdocenten. De spelen worden van tevoren bekend gemaakt door Jan Eijck en Albert Poels, waarna door docenten en leerlingen in naschoolse sessies wordt geoefend en de goede tactiek wordt doorgesproken. De toen ingezette traditie bestaat in vrijwel ongewijzigde vorm nog steeds, hoewel de intense voorbereiding ietwat lijkt te verflauwen. Voor de hogere klassen wordt het schooljaar in die tijd afgesloten met een algemene sportdag.

Hub Lipsch, Jan Eijck

Met de komst van rector Tijs Dorenbosch in 1974 wordt voor het eerst beleid gemaakt op de Buitenschoolse Activiteiten.
Voor het eerst wordt erkend dat de school meer behoort te zijn dan een leerinstituut en dat vakgebonden excursies, maar ook andere meer sociaal en cultureel getinte activiteiten, een verrijking vormen voor het schoolleven. Dat betekent echter nog niet dat lesuitval ten behoeve van BSA zonder meer wordt geaccepteerd, maar de trend is gezet en de BSA groeit vanaf die tijd uit tot een van de pijlers van de school. Zeer belangrijk is dat er een structuur op de BSA wordt gezet. Zo wordt Jan Eijck in het schooljaar 1975-1976 de eerste coördinator BSA en krijgt hij de specifieke taak om de Buitenschoolse Activiteiten verder in het schoolleven te implementeren.

Tijs Dorenbosch

ALTERNATIEVE LESDAG OP COLLEGE BROEKHIN

(Van onze verslaggever)

ROERMOND - De leerlingen van het Bisschoppelijk College Broekhin hebben gisteren een gemakkelijk en amusant dagje gehad en dat ondanks het feit dat zij de hele dag les hadden. De leraren van de school hadden namelijk een „alternatieve lesdag" in elkaar gezet, wat inhield, dat iedere leraar voor een keer van 's morgens tot 's avonds zijn stokpaardje mocht berijden. De leerlingen werden telkens een lesuur lang wegwijs gemaakt in de zeer uiteenlopende hobby's van de docenten.

Een Nederlands-leraar vertelde bijvoorbeeld wat over wijn, een natuurkunde-leraar gaf een cursus wind-surfen en de aardrijkskunde-leraar leerde de leerlingen hoe ze het geld moesten beleggen. De meest spectaculaire hobby werd echter uitgeoefend door de rector van de school, M. Dorenbosch, die de leerlingen verraste met een cursus bergbeklimmen. Om alles wat aanschouwelijker te maken gaf hij een demonstratie en liet hij zich aan een touw langs een pilaar in de drie verdiepingen tellende hal naar beneden zakken.

De „lesdag" werd 's avonds voortgezet met een cabaretvoorstelling en een feest.

Uit: De Limburger, 10 februari 1979.

Het is ondoenlijk om daarna alle buitenschoolse activiteiten en personen te noemen die sinds de jaren zeventig de BSA gestalte hebben gegeven. Vandaar dat nu een zeer persoonlijke greep volgt uit de gebeurtenissen zoals die bij de schrijvers zijn blijven hangen.

De jaren 1975 - 1981 (de periode Jan Eijck)

Met de erkenning dat de school meer moet zijn dan een leerinstituut komt er ruimte voor het organiseren van leerlingenfeesten. Voor de onderbouw (klas 1 en 2) en bovenbouw (klas 3 t/m 6) worden een introductie- en een slotfeest georganiseerd. Aan de begin- en eindtijden wordt strikt de hand gehouden. Zo duurt een feest voor de onderbouw van 18.45 tot 22.00 uur, hetgeen in die tijd al zorgde voor opstoppingen bij het begin van het feest en felle protesten bij de sluiting, omdat de eindtijd toch wel aan de erg vroege kant was. Revolutionair is de invoering van een carnavalsfeest.

Voor de onderbouw vindt dat uiteraard plaats op school. Voor de bovenbouw wordt tegen alle schoolprincipes in uit-geweken naar zaal Moonen in Leeuwen, waar op dezelfde locatie tot ver in de jaren negentig voor de meeste leerlingen traditioneel

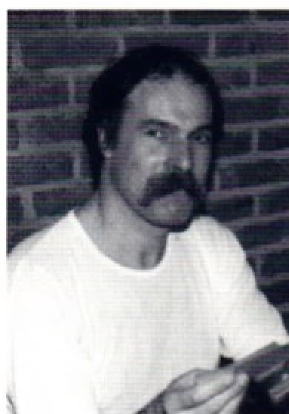

Carnavalsfeest

en met veel passie de opening van het carnavalsseizoen wordt gevierd. Dit alles onder het toeziend oog van conrector Nico Hoeberichts, die streng de enige in- en uitgang bewaakt, niet wetend dat de nooddeuren aan de andere zijde van de zaal wagenwijd openstaan waardoor er toch nogal wat vreemde gezichten in de zaal rondlopen.

Onvergetelijk uit die tijd zijn de introductiekampen van 4 havo op Kasteel Vaeshartelt, waar behalve veel zinnige dingen (excursies, groepsdynamische spelen, voorlichting over alcohol en drugs, beheerswerk in bossen) ook enige onzinnige dingen plaatsvinden, die tenslotte uitmonden in nachtelijke razzia's door docenten om de leerlingen in bed te krijgen. Het optreden van Math Quaedvlieg gaat hierbij zelfs zover dat door hem persoonlijk ook de zolder en het dak worden ontruimd. Met 5 VWO-leerlingen wordt dezelfde opzet uitgeprobeerd in een bungalowpark te Euverem, waarbij de wanorde de overhand krijgt, er vijf leerlingen naar huis worden gestuurd en derhalve deze introductie beperkt blijft tot een eenmalig experiment. Niet gehinderd door deze tegenslag gaan in het begin van de jaren tachtig de introductie-kampen op kampeerboerderij Twente voor de tweede klassers van start. Dankzij de vrijwillige inzet van veel docenten kan de scheiding tussen jongens en meisjes tijdens de nachtelijke uren voor bijna 100% worden gegarandeerd.

In 1975 wordt door enkele derde klassers uit onvrede met het bestaande schoolbeleid de Werkgroep Sport opgericht. Naar hun mening wordt er door de school (buiten de sportdagen) te weinig voor leerlingen georganiseerd op sportgebied. Geheel zelfstandig, met steun van de coördinator BSA, wordt in de daaropvolgende jaren een trefbalcompetitie voor de brugklassers, een basketbalcompetitie voor de tweede klassers en een handbalcompetitie voor de derde klassers opgezet. Enkele jaren later gaat een volley-balcompetitie van start, waar zowel teams van bovenbouwleerlingen als docenten aan mee doen. Ongeveer in diezelfde tijd wordt door leerlingen een badmintonclub opgericht, die er zelf voor mag zorgen

Ton Lenders

dat er lijnen worden getrokken in de gymzalen, hetgeen aangeeft dat de affiniteit met het sport-gebeuren in die periode inderdaad niet erg groot is. Toch groeit het vertrouwen in de leer-lingen, hetgeen onder andere tot uiting komt in het aan de Werkgroep doen toekomen van de organisatie van schaatswedstrijden tijdens de winter van 1980. Inmiddels heeft Ton Lenders zich opgeworpen als beschermheer van de Werkgroep Sport, wat later door de schoolleiding wordt gehonoreerd door hem de organisatie van de activiteiten voor het tweede leerjaar toe te vertrouwen. Voor het eerst wordt de inmiddels traditionele Ardennenwandeling voor de

tweede klassers gehouden. Jan Eijck en (wat later) Hub Derks nemen het voortouw. Het aan de nieuwe assistent-coördinator geschonken vertrouwen wordt behoorlijk beschadigd, als hij enkele jaren later bij diezelfde activiteit een halve bus met leerlingen kwijtraakt.

Hub Derks

Ziek!

In het begin van de jaren tachtig wordt bij de uitvoering van diverse activiteiten steeds meer een beroep gedaan op leerlingen. Het carnavalsfeest van de onderbouw wordt met hulp van leerlingen georganiseerd. De carnavalsvereniging "De Klésje Kölsers" wordt opgericht. In het roerige jaar 1981 tracht een feministische beweging de vereniging over te nemen. De coup kan nog net door de traditionele Raad van Elf worden verijdeld, zodat de paternalistische carnavalsgedachte in ere blijft. Door oud-leerlinge Mieke Clerx wordt een werkstuk gemaakt, waarin in het "plat" deze historische gebeurtenis wordt beschreven.
Maar ook op ander cultureel gebied komt er het een en ander van de grond. Bij het afscheid van conrector Paul Tonnaer in februari 1978 wordt het toneelstuk " Tonnaer ofte eeuwen wentelen hun volheid tesamen" opgevoerd, waaraan zowel een groot aantal docenten als leerlingen deelnemen. Dezelfde formule wordt toegepast in 1981 bij het vertrek van conrector Joh. Janssen. Door leerlingen en docenten wordt onder regie van Josje Thüring het toneelstuk "Kengramin en het wonder der tientekens" opgevoerd.
Op zaterdag 10 december 1977 vindt in Hotel Deckers bij Vlodrop-Station van 10.00 tot 20.00 uur een brainstormsessie plaats om de buitenschoolse activiteiten op BC Broekhin verder te stimuleren.
Onder leiding van de rector en de coördinator BSA wordt met enkele nauw betrokken docenten een plan opgesteld om een nieuwe structuur aan te brengen in met name de excursiedagen. Het toen opgestelde BSA-raamwerk zou tot in de volgende eeuw een leidraad zijn voor de planning van de buitenschoolse activiteiten. Tegelijk wordt aangegeven dat de buitenschoolse activiteiten zo'n belangrijk onderdeel van het schoolgebeuren vormen dat er structureel financiële middelen voor beschikbaar moeten worden gesteld. Een deel van de ouderbijdrage wordt voortaan gereserveerd voor de BSA. Tegelijk wordt afgesproken dat er toch altijd een bijdrage van de leerling wordt gevraagd, om te voorkomen dat de activiteiten een te vrijblijvend karakter krijgen.
De financiële onderbouwing van de BSA wordt na de periode van de eerste coördinator verder verstevigd als een tweetal economen het werk van hem overnemen.

De jaren 1981 - 1987 (de periode Harrie Vestjens en Theo Rademakers)

Onder de bezielende leiding van Harrie Vestjens en Theo Rademakers worden de buitenschoolse activiteiten verder uitgebreid. Kenmerkend is de perfectie waarmee de activiteitendagen worden ingevuld. Bewust wordt aansluiting gezocht bij de diverse vakgroepen. De inhoudelijke verzorging van de excursies komt te liggen bij de vakdocenten. Leerlingen krijgen de kans

Theo Rademakers als penningmeester

De heer Rademakers zittend, rechts de heer Vestjens.

Sportdag

om keuzes te maken tussen diverse excursiedoelen, keuzes die veelal worden gehonoreerd, zodat een meer gemotiveerde insteek bij leerlingen mogelijk wordt gemaakt.
De excursiedagen, activiteitendagen en sportdagen worden geïntegreerd, zodat een jaarprogramma kan worden gepresenteerd dat variatie en afwisseling biedt. Naast een excursie- en activiteitendag in het voor- en het najaar voor de hele schoolgemeenschap worden de sportdagen geënt op de diverse leerlagen. De buitenlandse reizen komen in beeld. Vanuit het vak tekenen wordt door Jan Thomassen een traditie opgebouwd om met zijn eindexamenkandidaten naar Parijs te gaan om daar,gekoppeld aan het vak kunstgeschiedenis, de kunst aan den lijve te kunnen voelen. Datzelfde excursiedoel hebben leerlingen van 4 VWO die enkele dagen kamperen in het Bois de Boulogne. De organisatoren zoeken een luxe hotel op en slapen, in tegenstelling tot de meeste leerlingen, uitstekend.

Het schoolorkest groeit in deze periode naar grote hoogte. Diverse buitenlandse trips staan op het programma. Elders in dit jubileumboek wordt daar meer aandacht aan geschonken. Daarmee samenhangend wordt de klassieke muziekavond ingevoerd. Het schoolorkest, maar ook diverse solisten en ensembles maken hun opwachting voor leerlingen en

Het schoolorkest in 1985.

ouders. De klassieke avonden worden uiteraard opgevoerd onder de muzikale leiding van Hans Meeuws en blijven jaren lang een

Hans Meeuws

Schoolorkest van Bisschoppelijk College BROEKHIN treedt op in Engeland

Meer dan ooit wordt er momenteel op het Bisschoppelijk College Broekhin druk gemusiceerd. Het bijna 70 leden tellende schoolorkest onder leiding van muziekdocent Hans Meeuws werkt wekelijks aan een programma dat dit orkest in juli a.s. enkele malen zal gaan uitvoeren in de Engelse steden Bristol en Lincoln.

Van 21 t/m 28 juli organiseert de "International Society for Music Education" (ISME), een zusterorganisatie van UNESCO, een conferentie waaraan 40 orkesten, die van over de hele wereld afkomstig zijn, hun muzikale bijdrage zullen leveren. Naar aanleiding van een toneelvoorstelling met muzikale begeleiding van bedoeld orkest heeft het College Broekhin als enige school in Nederland de uitnodiging ontvangen tijdens deze conferentie te musiceren; in totaal zullen 2.000 afgevaardigden bij deze conferentie aanwezig zijn, en zullen 2.500 jonge musici optreden. Het thema van deze twee-jaarlijkse internationale ISME-conferentie is: "Traditie en Verandering in Muziek en Muziekonderwijs."

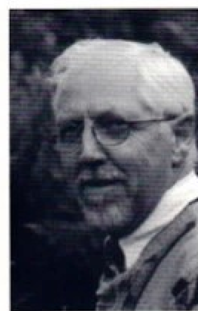
Op het College Broekhin, waar muziek als eindexamenvak gekozen kan worden, worden administratie en organisatie van het schoolorkest al enkele jaren mede waargenomen door de schoolleiding en ouders van het oudercomité. Zo wordt er b.v. wekelijks gezorgd voor vervoer per auto van de instrumenten, die veelal worden geleend van de muziekverenigingen waar de leerlingen lid van zijn. Maar de reis naar Engeland vraagt op dit ogenblik wel de bijzondere aandacht van de organisatoren.

De totale kosten van het optreden in Bristol en Lincoln, uitgaande van een verblijf van acht dagen in Engeland met een selectie van het orkest van 45 leden met 5 begeleiders, zijn geraamd op ƒ 25.000,-. Om de financiele lasten voor de school zo laag mogelijk te laten zijn, is een twee-talige (Nederlands en Engels) conceptbrochure naar tal van bedrijven gestuurd met het verzoek tegen financiële vergoeding zich te laten vermelden als Begunstiger of Sponsor of een advertentie te laten plaatsen in de definitieve versie van de brochure, die verspreid zal worden in het wervingsgebied van de school en in Bristol en Lincoln.

Uit: De Limburger, 14 juli 1982.

groot succes. Een persoonlijk hoogtepunt vormt het optreden op klassieke gitaar van Deborah Berg en Pascal Pasolli (†).

Het schooltoneel krijgt een flinke impuls. Bijna jaarlijks wordt er door producent Nico van der Voort wel een stuk voorbereid. Bekend uit deze periode zijn

Nico van der Voort

Romeo en Julia (1984), Ernie's incredible illucinations (1985), Tien kleine negertjes (1985), Confusions (1986), Floris ende Blanchefloer (1987).

Op sportgebied zijn er hoogtijdagen in Hasselt. Ieder jaar slaagt een afvaardiging van onze school, meestal onder leiding van de Jeroen van der Eerden, erin om een groot aantal prijzen mee naar huis te nemen van deze internationale zwemmeeting.

Jan Timmermans roept de genodigden om naar de zaal te gaan.

101

De schaaksport doet zijn intrede op school. Met de intellectuele ondersteuning van Jo Mayer en Flip Werter worden de eerste prijzen binnengehaald.

Flip Werter

Jo Mayer

De belangstelling voor wintersport neemt toe. Wanneer de schaatswedstrijden niet doorgaan, wordt er altijd wel een langlaufplek in de Ardennen of het

Sauerland gevonden om toch maar met sneeuw in aanraking te kunnen komen. De Werkgroep Sport viert op 24 mei 1985 haar tienjarig bestaan met de organisatie van een activiteitendag voor de hele schoolgemeenschap. In deze periode groeien de activiteiten van de werkgroep naar een hoogtepunt,

Een deel van de aktieve leerlingen o.l.v. dhr Lenders: Saskia Janssen, Michiel Hekkens, Maaike Pansters, Joost Steenbrink, Florien Bouts, Cindy Janissen, Roel Timmermans en Youssef Belmahi.

maar tegelijk worden de eerste tekenen zichtbaar van een verminderende belangstelling van leerlingen.

Door de opkomst van meer sportverenigingen is de leerling voor het beoefenen van diverse sporten steeds minder aangewezen op school.

Een oude traditie wordt op de normale wijze voortgezet. De kerstviering, oorspronkelijk opgezet voor alle klassen (denk aan de oude kerstwandelingen), wordt steeds meer toegespitst op de onderbouw.

Wim Perriëns

Daarnaast doet de paasviering zijn intrede. Deze wordt specifiek gekoppeld aan een ouderavond voor de brugklassen waarin voorlichting wordt gegeven. Hiermee wordt een stuk geestelijke bezinning gecombineerd met praktische keuzes die gemaakt moeten worden voor de toekomst.

Wim Ramakers en Jos Beulen.

Wiel Diels en Cleo van Herten.

Het wordt ieder jaar moeilijker om een representatief elftal van leraren op de been te brengen voor de jaarlijkse voetbalontmoeting tegen de leerlingen tijdens de vastenactie. De belangstelling van de leraren verschuift meer en meer naar het volleybal, waar met de inbreng van kanonnen als Wim Ramakers en Jos Beulen, nog wel eer te behalen is. Een groot succes is de sponsorloop die wordt geïntroduceerd door een 4-havo klas onder begeleiding van Harrie Vestjens.

De vastenactieshow blijft een groot succes. Onder het mom van "kwantiteit gaat samen met kwaliteit" komt iedereen aan zijn trekken.

Eindexamencabaret o.l.v. Dennis Janssen.

Het eindexamencabaret wordt in ere hersteld. Door leerlingen van de voor-eindexamenklassen wordt, gekoppeld aan het eindexamenfeest, op ludieke wijze afscheid genomen van de eindexamenkandidaten. Dat hierbij sommige kandidaten

Annelies Verheijen en Dennis Janssen.

door het slijk worden gehaald is bij een cabaret natuurlijk onoverkomelijk. De leerlingenfeesten blijven aanspreken, zelfs zodanig dat alle zeilen bijgezet

Geen leerlingenfeest zonder de tapkunst van Anton van Heugten.

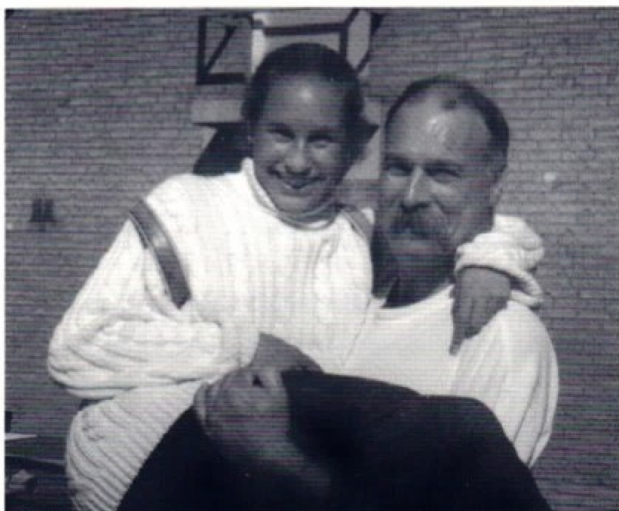
Theo Rademakers

moeten worden om leerlingen van andere scholen buiten de deur te houden. Ondanks de aanwezigheid Theo Rademakers als vaste controleur bij de ingang, blijken toch steeds weer vreemde leerlingen erin te slagen de Broekhin-sfeer mee te proeven. Later blijkt dit in sommige gevallen gunstig uit te pakken voor de aanmelding. Een vaste feestganger wordt aangezocht om de coördinatie van de BSA over te nemen, hetgeen zijn uitwerking op het aantal feesten naar de toekomst toe niet zal missen.

De jaren 1987 - 1996 (de periode Ton Lenders)

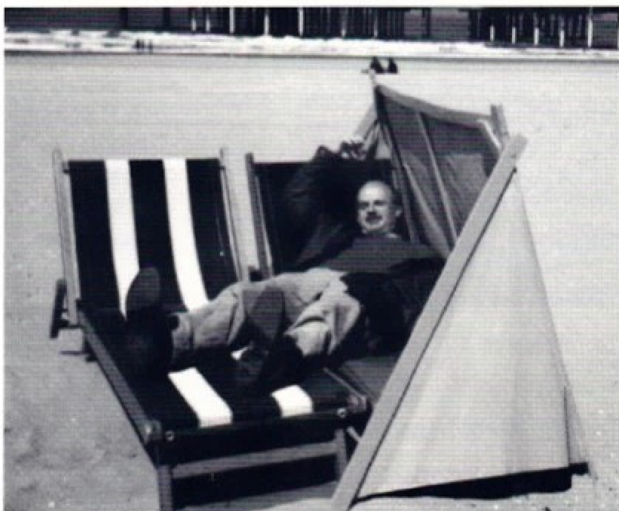
Het BSA-programma wordt in een handboek vastgelegd. Dit maakt het mogelijk om effectiever te werken in de organisatie van allerlei activiteiten. Het eerste handboek met schema's van 17 activiteiten uit het jaar 1987 verschijnt in 1988. De administratieve ondersteuning wordt verzorgd door Jos Beulen, die alle organisatiehandleidingen in de computer onderbrengt.

De heer Lenders kan veel aan.

De financiën worden overgeheveld naar conrector Nico van der Voort en niet meer rechtstreeks beheerd door de coördinator zelf.

De meest ingrijpende verandering is de oprichting van een commissie BSA, bestaande uit leerlingen die betrokken worden bij de praktische uitvoering van veel activiteiten. Deze activiteitencommissie zou later onmisbaar blijken te zijn bij het steeds verder uitbreidende programma van de BSA. Hoewel het ondoenlijk is om alle leerlingen die in de loop der jaren deel uit hebben gemaakt van de commissie met naam te noemen, willen wij de werkers van het eerste uur niet onvermeld laten. Van de eerste commissie waren lid: Robert Claessen, Elianne Engelen, Gaby Hillekens, Karin Ickenroth, Hetty Janissen, Helen Lemmen, Nicole Pansters en Roel Timmermans.

De heer Heythuysen na een bezoek aan het Museon.

De toneelcultuur wordt gecontinueerd met De Vrek (1988). In 1989 wordt een voorlopig hoogtepunt in de toneel- en musicalcultuur bereikt met de opvoering van de Carmina Burana in de Oranjerie. Een betere start had de samenwerking tussen het "oude" BC Broekhin met de R.K. Mavo De Sprong zich niet kunnen wensen. Leerlingen en docenten integreren in deze monsterproductie die wordt gedragen door de grote namen uit beide scholen, Tijs Dorendosch, Jan Huyskens, Hans Meeuws, Wim Perriëns en Nico van der Voort. In 1990 wordt het succes op dezelfde locatie nog eens overgedaan met de opvoering van The Sweeney Todd Shock'n Roll Show.

Daarna wordt de toneeltraditie weer op school voortgezet met opvoeringen van Antigone (1992), Biezjoes (1992), School voor Vaders en Aardbeien met Slagroom (1993), Le grand Meaulnes (1994), Het Dievenbal (1995), Biarritz (1996). Maarten van den Munckhof werpt zich hoe langer hoe meer op als

Maarten van den Munckhof

de schoolregisseur bij uitstek en gaat zelfs een cursus volgen om zijn talenten nog meer uit te buiten.
De buitenlandse reizen doen hun intrede. Vanaf 1992 kan de Rome-reis voor 5 en 6 gymnasium als tweejaarlijks evenement aan de lange lijst van buiten-

Rome-reis

schoolse activiteiten worden toegevoegd. De organisatie ligt voor het belangrijkste deel in handen van de sectie Klassieken. De meerdaagse reis naar Parijs wordt ingeruild voor een 24-uurs trip, waar 4 VWO-leerlingen op vrijwillige basis voor kunnen intekenen, een traditie die ondanks geradbraakte docent-begeleiders lang stand zou houden.
4 Mavo-leerlingen krijgen op initiatief van Hans van Beek een reis naar Canterbury aangeboden.

De Londenreis voor 5 VWO-leerlingen wordt geïntroduceerd, een excursie verbonden met het vak Engels en jaren lang uitstekend gepromoot door Wim Willems. Het schijnt dat alleen de echte carnavalsvierders hier nogal wat moeite mee hebben. Enkele jaren later komt Theo Versteegen met een nieuwe boreling, het zeilkamp voor 4 Havo-leerlingen.

Ingrid Teuwen

Beide activiteiten blijken in de loop der jaren een groot succes, hetgeen niet op de laatste plaats te danken is aan de docenten die de organisatie ieder jaar weer opnieuw hebben opgepakt.
In 1988 wordt in het kader van de fusie een integratie-sportdag georganiseerd voor de leerlingen van BC Broekhin en Mavo De Sprong. Hoewel de dag zelf voor de helft in het water valt, wordt hiermee een

nieuwe weg ingeslagen wat betreft de sportdagen. Voortaan zou er nog slechts één centrale sportdag worden gehouden voor alle leerlingen, waarbij naast sportieve prestaties ook ruimte moet zijn voor gezelligheid. De eerste legale hamburger doet hiermee zijn intrede in het schoolgebeuren.

Aan de vastenactie wordt op initiatief van Nico Hoeberichts een vastenmarkt gekoppeld, die behalve gezelligheid ook het nodige geld in het laatje brengt.

De sportwedstrijden worden in populariteit verdrongen door de vastenactieshow die onder regie van Thijs Wilms en Math Quaedvlieg uitgroeit tot het onbetwiste hoogtepunt van iedere vastenactie.

De regisseur van de Vasten-actieshow Thijs Wilms.

Er blijkt ruimte voor de invulling van allerlei activiteiten die niet direct opgenomen zijn in het jaarprogramma. In april 1988 wordt een derde-wereldconcert gegeven in de aula. De organisatie is een gezamenlijke activiteit van het COS (Centrum voor ontwikkelingssamenwerking), de Rijksscholengemeenschap en BC Broekhin. Uit deze activiteit ontspruit de gedachte om eigen leerlingen de gelegenheid te geven zich op het podium te presenteren. Bij de vastenactieshows blijkt voldoende talent rond te lopen om invulling te geven aan het idee. Zo wordt BC Rock geboren, dat tien jaar lang de discussie in de docentenkamer zou voeden en de trommelvliezen van menig toezichthoudend docent zou doen harden.

Nog een nieuw feest doet zijn intrede, het Galabal. Met ingang van het schooljaar 1991-1992 wordt in de eerste maanden van het jaar als tegenhanger van

BC Rock aan leerlingen de gelegenheid geboden om zich eens van een andere kant te laten zien. Na een aarzelend eerste jaar groeit het feest daarna uit tot een activiteit waar menig docent enthousiast over is

geworden. In combinatie met het feest worden danslessen aangeboden, die in sommige jaren zo sterk aanslaan, dat paartjes moeten worden geweigerd.
Op de docentenconferentie van 7 januari 1991 wordt aandacht besteed aan de organisatie van buitenlesactiviteiten. Als resultaat van het overleg wordt op de Algemene Docentenvergadering van 19 maart besloten om de twee bestaande activiteitendagen af te schaffen en over te stappen op een systeem, waarbij één excursiedag per jaarlichting wordt georganiseerd volgens een in het jaarrooster vastgestelde planning. De vakexcursies in de bovenbouw worden zoveel mogelijk buiten de lesdagen gehouden. Docenten krijgen de gelegenheid om aan het begin van het schooljaar hun wensen kenbaar te maken voor de begeleiding van de geplande activiteiten. Tevens wordt een protocol opgesteld, waarin de planning en de beschikbaarstelling van financiële middelen worden vastgelegd per jaarlichting.
Vanaf het schooljaar 1994-1995 wordt het coördinatorschap BSA verdeeld over twee personen. Mariemma Geraedts wordt aangezocht als assistent-coördinator. De reden hiervoor is het enorm toegenomen aantal activiteiten. Halverwege de jaren negentig worden er per schooljaar ongeveer 60 activiteiten georganiseerd. De organisatie en coördinatie kunnen onmogelijk nog langer door één persoon worden gedragen. Begin 1995 wordt door de beide coördinatoren een nog verdergaand voorstel opgesteld om de organisatie van de BSA over meerdere personen te spreiden.

De jaren 1996 - heden
(de periode Mariemma Geraedts)

Het voorstel tot herclustering van buitenschoolse activiteiten wordt door de schoolleiding geaccepteerd. De essentie van het voorstel is om sportdagen en excursies te concentreren op drie dagen. Op deze dagen komen twee jaarlichtingen gezamenlijk aan bod voor een

sportdag, een vakgerichte excursiedag, of een excursiedag met een sociale insteek. Via een roulatiesysteem nemen de leerlingen in een schooljaar aan alle drie de soorten activiteiten deel. De organisatie van de sport-

dagen ligt als van ouds bij de sectie Lichamelijke Oefening. De vaksecties zijn verantwoordelijk voor het aandragen van excursiedoelen die aansluiten bij de lesstof, een ontwikkeling die met de invoering van de

Tweede Fase nog meer gestalte zou krijgen. De invulling van de sociale activiteit ligt bij de mentor en zijn klas. De organisatie van de BSA verandert ingrijpend met de aanstelling van BSA-organisatoren. In de verdeling van de werkzaamheden ontstaat een specialisatie, waarbij Ruurt van der Sluis zich vooral gaat richten op de feesten van de onderbouw, waarbij Harm Derksen de feesten van de bovenbouw gaat regelen, en waarbij Dennis Janssen het Eindexamen-cabaret gaat begeleiden. Deze organisatorische taak van Dennis wordt eind negentiger jaren overgenomen door Vincent van Lieshout.

Harm Derksen, Mariëmma Geraedts en Vincent van Lieshout.

Inmiddels is een vast patroon ontstaan van 5 feesten voor de bovenbouw (introductiefeest, galabal, carnavalsfeest, BC Rock en slotfeest), en 3 feesten voor de onderbouw (introductiefeest, carnavalsbal en slotfeest). Deze ongelijkheid wordt min of meer rechtgetrokken met de invoering van een Cupidobal in 1996. Het enthousiasme voor dit mini-gala is overweldigend, en inmiddels is het feest niet meer weg te denken uit de rijke Broekhin-cultuur.

Voor de leerlingen van 4 VWO is het kajakken op de Lesse inmiddels een vaste activiteit geworden.

Dezelfde trip wordt in deze periode ook aangeboden aan de 3 Mavo-leerlingen. Toch wordt er verder gezocht naar meer doe-activiteiten voor deze groep.

In het schooljaar 1997-1998 wordt op vrijwillige basis de eerste Survival in de Ardennen aangeboden aan deze groep. De leerlingen komen zeer enthousiast terug. Datzelfde geldt voor de brugklassers waarvoor,

na jarenlange afwezigheid, sinds 1999 weer een introductiekamp wordt georganiseerd. Een oude traditie van De Sprong wordt daarmee weer opgepakt. De schoolkrant is terug. In krantvorm verschijnt op 2 oktober 1996 nummer 1 van jaargang 1 van Onafhankelijk Broekhin (OB). In april 1998 verschijnt nummer 1 van jaargang 1 van The Official Broekhin School Times en nog in hetzelfde jaar nummer 1 van jaargang 1 van Unread Folded Object (UFO). Daarna lijkt de naam in elk geval te stabiliseren en komt de organisatie van de redactie weer dicht bij de oude alom geprezen Stoplap. De nieuwe krant lijkt een bestaansgrond te krijgen, temeer daar er jaarlijks leerlingen gevonden worden die tot de redactie willen toetreden.

De redactie van UFO.

De eindexamenkandidaten grijpen elke gelegenheid aan om feest te vieren. Na de instelling van de Talk-out, de afsluiting van de verklede Laatste Lesdag, groeit de jaarlijkse Stunt naar een nieuw hoogtepunt.

Trees Peters

Na de climax met de landing van de messias in 1991 en de kamelenrace in 1997 wordt een fenomenaal wereld-record gevestigd met meer dan duizend Twister-deelnemers in 2000. De Stunt wordt inmiddels traditioneel gevolgd door De Nacht, een activiteit waarvan de meeste gebeurtenissen wel altijd duister zullen blijven. Na een Eindexamen-

De leerlingenraad krijgt steeds meer te maken met rozen. Naast de uitreiking van deze bloemen bij de diploma-uitreiking aan de eindexamenkandidaten, wordt de viering van Valentijnsdag het hoogtepunt in de schoolcarrière van menig leerling. Aanvankelijk alleen nog een actie binnen BC Broekhin, later uitgebreid met BC Schöndeln en de Stedelijke Scholengemeenschap, gaan rozen anoniem van hand tot hand om te laten weten wat men voor elkaar voelt. Waar de anonimiteit wordt opgeheven ontspringt niet zelden een eerste liefde.

cabaret en Eindexamenfeest moet na de viering van De Uitslag de Diploma-uitreiking plaatsvinden. Pas daarna kunnen de eindexamenfuiven van start gaan. De directie vindt het te gortig worden en slaagt erin activiteiten te schrappen en andere te combineren.

De toneeltraditie wordt opgepakt met stukken als Het Experiment (1997), King Lear (1999), De Revisor (2000), Met gesloten Deuren (2001) en De Meiden (2001). De laatste twee stukken worden onterecht door veel leerlingen gemeden. Ondanks de geringe publieke belangstelling is iedereen het erover eens dat het leerlingentoneel hier een absoluut hoogtepunt heeft bereikt. De Mallemoord (1998) gaat met paard en wagen op locatie naar diverse basisscholen.

De toekomst

Buitenschoolse activiteiten zullen altijd onlosmakelijk verbonden blijven met het schoolgebeuren op BC Broekhin. Tegelijk is er in loop der tijd een cyclus te bespeuren waarin sommige activiteiten terug vallen op een laag niveau om vervolgens enige tijd later weer sterk terug te komen. Een goed voorbeeld hiervan is de vastenactieshow, die de laatste jaren met steun van Frank Neiss, Iris Huntjes en Karin Soons weer is uitgegroeid tot het hoogtepunt in de vastenactie.

Een belangrijk aspect blijft de betrokkenheid van leerlingen bij de BSA. Daar waar verantwoordelijkheden voor een deel worden neergelegd bij leerlingen blijkt dat er ook draagvlak aanwezig is. De organisatie en uitvoering van schoolfeesten, de vastenactieshow en toneelvoorstellingen danken hun succes niet op de laatste plaats aan de vrijheid die leerlingen bij deze activiteiten krijgen.

De tijdgeest komt bij de inrichting van de leslokalen naar voren.

Daarnaast speelt de tijdgeest een belangrijke rol. Tot voor enkele decennia waren de uitgaansmogelijkheden voor veel middelbare scholieren beperkt. Dat betekende dat de school in belangrijke mate voorzag in een sociale behoefte, die door ouders overigens

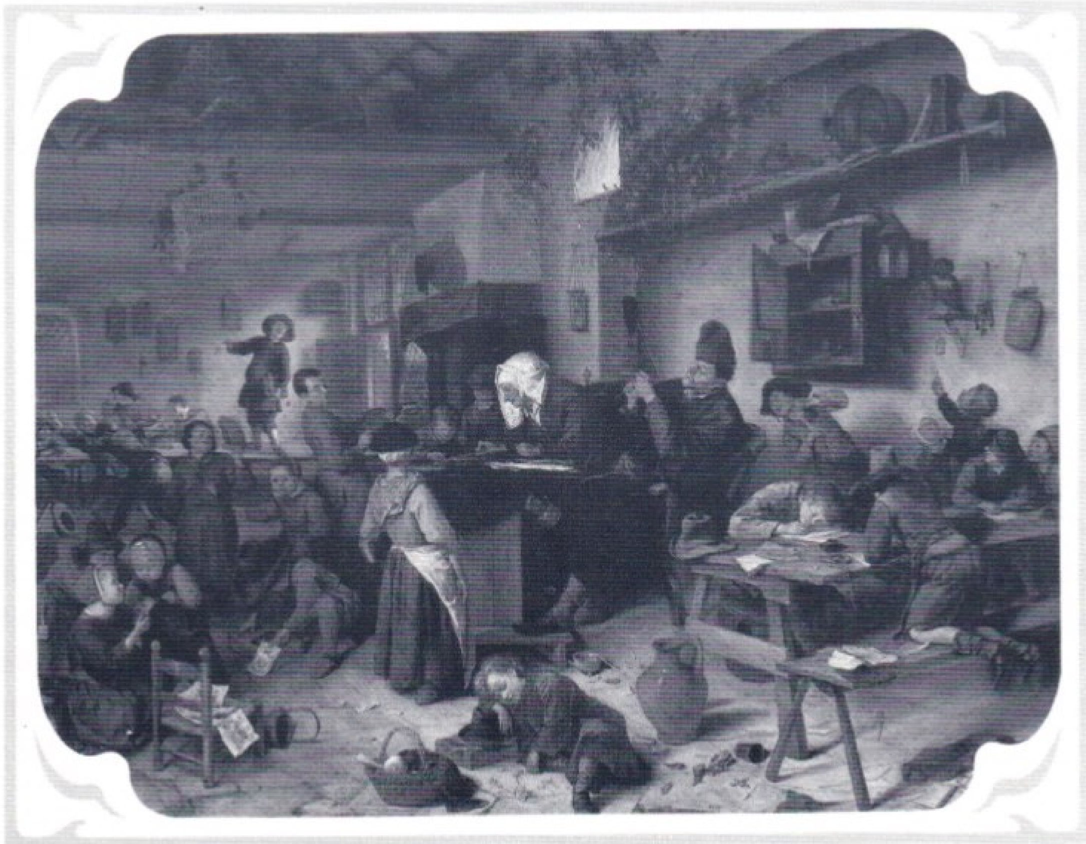
en dat een voorbereiding in de lessen en een follow-up een vereiste worden. Overigens zijn de excursies van vroeger uit ook als zodanig bedoeld. De buitenles-activiteiten zouden een verlengde moeten zijn van wat er in de lessen wordt aangeboden en zo moeten bijdragen tot een beter begrip van de lesstof. Daarbij heeft BC Broekhin echter ook

werd omarmd, omdat de veiligheid van hun kind bij feesten op school voor een belangrijk deel werd gegarandeerd. Thans is het aanbod van activiteiten op dit gebied buiten de schoolgemeenschap zo overweldigend, dat de behoefte in dat kader duidelijk is afgenomen, hetgeen bij de BSA tot uiting komt in het afschaffen van het Carnavalsfeest voor de bovenbouw en BC Rock.
Bij de invulling van het excursiebeleid wordt steeds meer aansluiting gezocht bij de Tweede Fase en de Leerwegen. Ook in het kader van Internationalisering worden excursies gehouden en opdrachten verstrekt die aansluiten bij bepaalde vakken. Dit betekent dat het vrijblijvende karakter van excursies verloren gaat

altijd gesteld, dat ook het sociale aspect bij buitenschoolse activiteiten niet mag worden verwaarloosd. En ook in die stelling ligt voor een deel de sterkte van de BSA zoals daar op BC Broekhin invulling aan wordt gegeven.
Het is belangrijk dat in ieder geval dit aspect behouden blijft. Daar waar leerlingen en docenten dicht bij elkaar komen, wordt begrip gekweekt voor elkaars standpunten. Dit draagt zonder twijfel bij tot een positieve sfeer in de lessen en brengt tegelijk een verrijking mee in de sociale omgang tussen alle leden van de schoolgemeenschap. Een school is immers meer dan een leerfabriek.

Ton Lenders
Mariemma Geraedts

Decanaat en counseling

Een Zen-paradox

Op een dag viel Chao-chou in de sneeuw en riep uit: "Help me overeind! Help me overeind!" Een monnik kwam eraan en ging naast hem liggen. Chao-chou stond op en liep weg.

De eerste schooldecanen in Nederland verschenen na 1957 in de toen bestaande schooltypen H.B.S. en gymnasium. Op dat moment werd op de meeste scholen de beroepenoriëntatie en keuzebegeleiding nog verzorgd door de schoolleiders. Door de toename van het aantal leerlingen waren de directeuren en rectoren steeds minder in staat die taak naar bevrediging uit te voeren. Ze zagen zich al gauw genoodzaakt dat werk over te laten aan een of meer docenten, die door middel van een cursus werden bijgeschoold en de zogenoemde functie van schooldecaan gingen vervullen. De decaan met zijn speciale taak voorzag in de behoeften van de leerlingen, maar evenzeer in de behoeften van het bedrijfsleven en het hoger onderwijs.
Op het Bisschoppelijk College werd in 1963 de eerste schooldecaan aangesteld. Dat was Jan van Gurp, leraar klassieke talen. Na korte tijd werd hij opgevolgd door Jean Koene, leraar Nederlands.

Jean Koene

Jean Koene, die gedurende enige jaren als eenling opereerde, verrichtte het decanenwerk grotendeels thuis. Daar ontving hij leerlingen om met hen de toekomstplannen te bespreken. Het betekende een hele vooruitgang, toen hij op school een werkruimte ter beschikking kreeg, een kamertje van 1.80 m bij 2 m. Dat vertrekje had voorheen gediend als bezemkast en als kapperssalon voor de internen van het Bisschoppelijk College. In 1970 kreeg de decaan in de nieuwbouw van het B.C. Broekhin, een officiële decanenkamer.
Van meet af aan ontwikkelde het decanaat op onze school zich inhoudelijk en qua aanpak op een geheel eigen wijze. In de begintijd beperkte de taak van de schooldecaan zich op veel scholen nog tot het verstrekken van informatie over beroepen en studiemogelijkheden en over zakelijke aangelegenheden die daarmee verband hielden: militaire dienstplicht, toelatingprocedures, financiële en fiscale consequenties. Na invoering van de Mammoetwet in 1968 werd het werkterrein van de decaan aanzienlijk uitgebreider. Voortaan moest ook informatie worden verstrekt in verband met de pakketkeuze.
Op onze school werd het verstrekken van informatie en het uitdelen van folders al gauw als ontoereikend ervaren. Veel leerlingen bleken behoefte te hebben aan intensievere hulp, aan een of meer ondersteunende gesprekken, individueel of in groepsverband. De aanpak die hierbij het meest effectief leek en waarvoor dan ook al spoedig werd gekozen, was de zogeheten "non-directieve" benadering. Daarmee wordt een omgangsvorm aangeduid die erop gericht is, de leerlingen zo veel mogelijk zelf te laten ontdekken, welke keuze het meest geschikt voor hen is. De decaan geeft daarbij geen uitgesproken adviezen. Woorden als zelfconceptverheldering, horizonverruiming en "oriëntaties van Holland" behoorden destijds tot het begrippenapparaat dat bij deze werkwijze gehanteerd werd.
Gewild of ongewild oefende het decanaat in de jaren '70 invloed uit op de veranderingsprocessen die zich in het onderwijs voltrokken. In een doctoraalscriptie uit 1973 staat te lezen dat er een parallel verloop te ontdekken is tussen de overgang van "decaan-voorlichter" naar "decaan-begeleider" en die van "leraar-lesgever" naar "leraar-begeleider".
De positie van de decaan-begeleider was, zeker in het begin, niet onomstreden. Hij werd door zijn collega's

en de schoolleiding wel eens ervaren als een lastige en moeilijke knaap, doordat hij het geregeld opnam voor de leerlingen.
De decaan ging steeds meer een vertrouwenspositie bij de leerlingen innemen, waardoor tijdens de gesprekken over de pakket- en studiekeuze allerlei andere kwesties ter sprake kwamen: studieproblemen en problemen in de sociaal-emotionele sfeer.
De Nederlandse Vereniging voor Schooldekanen (NVS), opgericht in 1965, publiceerde in 1973 een nota over "de taak, funktie en positie van de schooldekaan".
Volgens dit schrijven moest de schooldecaan ernaar streven, alle informatie en hulp te verschaffen, die de leerling wenst en behoeft, opdat deze wordt gebracht tot een zelfstandige keuze, waarvan hij de consequenties en risico's redelijk kan overzien.
In die periode is Jean Koene voorzitter van de sectie havo/vwo van de NVS en lid van de Ministeriële Commissie Schooldekanaat.
In aanvangsperiode hadden de decanen beperkte faciliteiten en slechts enkele taakuren om hun werk te doen, wat tot gevolg had dat vele van hen de voorkeur gaven aan andere functies in de school. Menige decaan hoopte zo spoedig mogelijk bevorderd te worden tot conrector. Het gevolg daarvan was dat de gemiddelde "levensduur" van de decaan op drie à vier jaar kon worden geschat. In dat opzicht vormden de decanen van het Bisschoppelijk College een lofwaardige uitzondering.

Uitbreiding decanaat

Vanwege de groei van onze school werd in 1974 Jean Knols als tweede decaan aangesteld. Hij herkende zich in de begeleidingsfilosofie van zijn collega-decaan, waardoor al heel gauw een intensieve samenwerking ontstond. De zorg voor de leerlingen was de grote drijfveer daarbij.

Jean Knols

Zij probeerden jongeren ertoe te bewegen, zelf vorm aan hun leven te geven, hun eigen aspiraties te volgen, maar tegelijkertijd rekening te houden met de realiteit: de eisen van het vervolgonderwijs en het beroepsleven. Het duo Jean-en-Jean geloofde in het eigen vermogen van de leerlingen, uit principe.
Vandaar hun keuze voor een opvoedkundige benadering die gekenschetst kan worden als: niet-autoritair, niet dirigistisch, niet bevoogdend. Vanwege hun optreden werden zij door menige collega beschouwd als een stel apart, getuige de uitspraak: "Van zulke typen moeten we er niet te veel hebben".

Nieuwe decanen

In 1978 riep de schoolleiding om praktische redenen de functie van counselor in het leven en kreeg Jean Knols het verzoek, die taak op zich te nemen. Op dat terrein waren in die dagen nog geen opleidingen, zodat de nieuwe hulpverlener het zelf maar een beetje moest uitzoeken. Maar al doende leert men.
De beginnende counselor kon in zijn jaarverslag van 1978-1979 met voldoening noteren: "Ik heb in deze periode ontzettend veel geleerd van mijn leerlingen".
Jan Eijck volgde Jean Knols op als decaan. Ook hij drukte zijn stempel op het decanaat. Zo kwamen de befaamde "Groene Woud"-begeleidingsdagen tot stand op zijn initiatief. Toen hij in 1979 ging samenwerken met Toine Hendrickx werden er talrijke nieuwe activiteiten ontplooid: regionale voorlichtingsavonden en een intensievere samenwerking met Bureaus voor Beroepskeuze. Zij besloten de landelijk

Jan Eijck

Toine Hendrickx

ontwikkelde methode "Keuzebegeleiding" in te voeren, en die met de leerlingen door te werken. Ook zorgden zij voor structurele berichtgeving aan ouders via de ouderkrant. En er kwam door hun toedoen een overleggroep "Begeleiding". Vanaf die tijd werd er door het decanaat nog nauwer samengewerkt met mensen uit de wereld van de beroepskeuze buiten school.

Verdere uitbreiding

Door fusies met de HAVO-top van de Pedac en MAVO "De Sprong" deden Frans van Moorsel en Har Smeets hun intrede in ons decanaat. Beiden brachten hun eigen, specifieke ervaring in. Frans had op de HAVO-top contact gehad met een ander type leerling. De HAVO-top was destijds voor veel jeugdigen een vorm van tweedekans-onderwijs. Har Smeets kwam van MAVO "De Sprong". De MAVO-decaan is vrij laat ontstaan, namelijk in 1968. Tot in de jaren tachtig lag de voorbereiding op de keuze na de MAVO in de informatieve sfeer. Vóór 1980 was de MAVO in de praktijk nog niet echt een vooropleiding voor het Middelbaar Beroepsonderwijs. In die jaren gingen veel leerlingen naar 4 HAVO, naar de toenmalige Vormingsklas, de Schakelklas of de IN(T)AS; een enkeling stapte over naar het VHBO. Gaandeweg de jaren tachtig nam het aantal leerlingen op de MAVO's af. In verband daarmee probeerde men probleemleerlingen door extra ondersteuning zo lang mogelijk voor de school te behouden. Dit plaatste de decaan voor een dilemma: wat moest hij doen met strandende leerlingen in een situatie waarin twee belangen op elkaar botsten?

Frans van Moorsel

Har Smeets

Van school afgaan, kiezen voor het LBO, zou in veel gevallen hoogstwaarschijnlijk beter zijn voor de ontwikkeling van het kind, terwijl op school blijven beter uitkwam voor de school. Complicerende factor in die tijd was het vraagstuk van de werkloosheid en de daaruit voortvloeiende, maar niet te beantwoorden vraag, of er na de vervolgopleiding werk zou zijn in bepaalde sectoren. Het werk van de decanen werd er niet gemakkelijker op.

In 1992 kwam op onze school voor het eerst een vrouwelijke decaan het team versterken: Lia Schellekens nam het werk van Har Smeets over. Jean Knols had zich enkele jaren eerder ook weer in de rij van de decanen geschaard. Het decanaat werd overstelpt met werk. Lia Schellekens vroeg zich in het begin vaker af waar ze in godsnaam aan begonnen was. De decanen hadden vaak het gevoel dat ze regelmatig moesten watertrappelen om het hoofd boven water te kunnen houden.

Lia Schellekens

Op dat moment maakte de wereld van studie- en beroepskeuze een turbulente ontwikkeling door: een dynamisch decanaat in een inmiddels dynamisch onderwijs. Dit bleek onder meer uit de gigantische toename van de hoeveelheid post per dag. In het begin van de jaren tachtig was er nauwelijks post, gemiddeld vier brieven per week. In die periode had Toine Hendrickx nog momenten waarop hij zich afvroeg wat hij moest gaan doen. Maar nu kwamen er stapels post binnen: brochures, affiches, tijdschriften, aanmeldingsformulieren en meer van dat soort.

De onafgebroken stroom verstopte bij voortduring de postvakken van onze decanen. Voor het rubriceren en toegankelijk maken van die grote hoeveelheid informatiemateriaal moest hulp worden ingeroepen. En die kwam er. Sinds die tijd zijn twee ouders één ochtend per week van 9 tot 12 uur op school werkzaam.

Ze verzorgen ook de jaarlijkse enquête onder oud-leerlingen en helpen bij het maken van het LOB-bulletin.

Veranderingen

De vele veranderingen die zich in de loop van de jaren '90 in onze samenleving en in ons onderwijs hebben voorgedaan, hebben gevolgen gehad voor het het schooldecanaat. De NVS definieert de schooldecaan nog steeds als een persoon die de leerling bijstaat in keuzes en beslissingen betreffende opleiding, beroep of arbeid, maar geeft daarbij duidelijker aan hoe hij te werk gaat. Hij bevordert dat de jongere zich actief opstelt in zijn individuele oriëntatie en keuzeproces. Dit keuzeproces is te vergelijken met een survivaltocht, waarbij de leerling geconfronteerd wordt met onzekerheden en zijn eigen gevoelens, met zijn sterke en zwakke kanten. De houding van de schooldecaan tegenover de leerling is gebaseerd op eerbiediging van diens persoon en levensbeschouwelijke overtuiging, alsmede op de erkenning van diens verantwoordelijkheid voor de eigen keuze.

In het laatste decennium krijgt de invoering van de basisvorming, de tweede fase, de leerwegen en het studiehuis een grote invloed op vorm en inhoud van het decanaat. De situatie is gewijzigd en nieuwe begrippen zijn gemeengoed geworden. Men heeft het nu over profielen, leerwegen, oriëntatie op studie en beroep, LOB, en het bevorderen van zelfredzaamheid. De fundamentele uitgangspunten van de hedendaagse onderwijsfilosofie sluiten nauw aan bij de traditie van ons decanaat en de leerlingbegeleiding.

Studie- en beroepskeuzebegeleiding is, mede onder invloed van de recente onderwijskundige ontwikkeling, steeds meer een zaak van de gehele school geworden. Heel wat collega's, mentoren en vakdocenten werken er aan mee. De decanen streven op dit moment steeds meer naar de integratie van de keuzebegeleiding binnen het totale onderwijs. Dat wil zeggen dat zij de keuzebegeleiding in een breed kader plaatsen door de docenten en mentoren te stimuleren keuzebegeleidingsactiviteiten te ontplooien. De decaan wordt steeds meer een richtingwijzer voor de collega's, maar dat wil niet zeggen dat zijn taak zuiver organisatorisch wordt. Hij blijft tegelijkertijd zelf werkzaam als begeleider van de leerlingen. Het decanaat op B.C. Broekhin bevindt zich momenteel op het raakpunt van het eerste- en het tweedelijnsmodel. De decanen zijn met andere woorden bezig met initiëren, stimuleren en coördineren van activiteiten, maar voeren deze zelf mee uit.

Zonder overdrijving kan na ongeveer drie decennia worden opgemerkt, dat het decanaat binnen de Broekhinschool volledig is ingeburgerd. In enkele tientallen jaren is de keuzebegeleiding uitgegroeid tot een systematisch en methodisch opgezet onderdeel van het schoolprogramma.

Counseling

Zoals reeds eerder werd opgemerkt, was op onze school behoefte ontstaan aan leerlingbegeleiding in de brede zin van het woord. Het begeleiden van leerlingen valt vanaf eind zeventiger jaren uiteen in meerdere taken. De problemen waar individuele leerlingen mee kunnen zitten en waar hulp bij moet worden geboden zijn zeer uiteenlopend van aard: motivatieproblemen, alcohol- en drugsmisbruik, depressies, hyperventilatie, anorexia nervosa, zelfdodingspogingen, structuurzwakte, gebroken gezinnen en de interculturele schoolbevolking.

Het zal duidelijk zijn, dat voor hulpverlening op deze probleemgebieden speciale vaardigheden vereist zijn. Om onderwijsgevenden in staat te stellen die vaardigheden te verwerven zijn er landelijk gespecialiseerde counselorscursussen opgezet. Aanvankelijk was Jean Knols, een van de eerste schoolcounselors in Nederland, hoofdzakelijk curatief bezig. Al snel kwam hij tot de bevinding dat symptoombestrijding weinig effectief was en richtte zijn streven zich meer en meer op systeemverandering. Dit leidde vaak tot onbegrip en riep weerstand op bij zijn collega's. Maar ook hier bleek weer eens dat de aanhouder wint.

Er werd in de jaren '80 door Henk Giesbers, de toenmalige coördinator van de tweede klassen, in samen-

werking met de counselor een programma ontwikkeld voor tweedaagse trainingen, aanvankelijk voor mentoren, later ook voor vakdocenten. Een aanbeveling die naar aanleiding van zo'n training in die dagen werd gedaan, hield in: het structureel opnemen van deze vorm van scholing in de totaliteit van de schoolorganisatie.

Ine van der Aa

Liesbeth Boots

Halverwege de jaren '90 nam de behoefte aan persoonlijke begeleiding toe. Onze school was inmiddels hoge prioriteit gaan toekennen aan leerlingenhulp en begeleiding. Vandaar dat Ine van der Aa, die haar sporen al verdiend had als brugklascoördinator en initiator van de Proeftuin, een samenwerkingsverband tussen de regionale basisscholen en het voortgezet onderwijs, in 1995 werd aangesteld als counselor van de onderbouw. Zij werd na enkele jaren opgevolgd door Liesbeth Boots, die zich snel ontwikkelde tot een enthousiaste en doortastende begeleidster.
In het laatste decennium ontstond, mede dankzij de maatschappelijke aandacht voor ongewenste intimiteit, pesten en geweld, vanuit en binnen de counseling het instituut van de vertrouwenspersoon.

In de loop van de tijd ontwikkelden de counselors een goed werkende structuur op het gebied van de leerlingbegeleiding. Er ontstond op B.C. Broekhin een belangrijke instelling die zich bezig houdt met de individuele begeleiding van leerlingen: het School Maatschappelijk Team (SMT.). Het SMT. ondersteunt de leerlingbegeleidingsactiviteiten op de volgende wijze:

- het klein SMT. (de twee counselors en de verantwoordelijke conrector) vergadert wekelijks over lopende zaken en komt eenmaal per periode met externe deskundigen van Jeugdzorg en GGD bijeen om leerlingen te bespreken;
- het groot SMT., bestaande uit allen die op de een of andere manier bij de begeleiding betrokken zijn, vergadert één keer per trimester.

Tevens wordt het netwerk met instellingen buiten school uitgebouwd: particuliere therapeuten, Jeugdzorg, RIAGG, DIC, GGD, CAD, Boddaertcentrum, Algemeen Maatschappelijk Werk, Begeleide kamerbewoning, Kinderbescherming, Bureau Halt en de politie. Voor de leerlingen worden ondersteuningsactiviteiten georganiseerd: cursussen voor jeugdigen op het gebied van zelfverdediging, sociale vaardigheid, leren studeren, faalangst en eindexamenvrees.
De counselor heeft zich in de loop der jaren los kunnen maken uit zijn isolement en vervult steeds minder een containerfunctie, maar wordt meer en meer een essentieel onderdeel van de schoolorganisatie.
De jongste loot aan onze begeleidingsboom, ontstaan in het begin van de 21e eeuw, is de leerpsychologische begeleiding. Er wordt onder meer aandacht besteed aan dyslexie, een terrein waarop Henk van Elburg een voortrekkersrol vervult. In zijn kielzog verscheen afgelopen jaar op onze school de remedial teacher, de specialist in het helpen van leerlingen met leermoeilijkheden. De toenemende complexiteit van onderwijs en samenleving maakt het noodzakelijk, dat op onze school aan verdere professionalisering van alle vormen van begeleiding, inclusief de vakbegeleiding, gewerkt wordt.
Ik wil deze collage-achtige bijdrage beëindigen met een citaat uit Het Visitatierapport van mei 2000: "B.C. Broekhin doet het maximale om ervoor te zorgen dat leerlingen zich prettig en veilig voelen en biedt adequate hulp bij persoonlijke problemen".

Jean Knols

Bisschoppelijk College Broekhin start Internationale Klassen Uitwisseling

ROERMOND - Op maandag 8 mei gaf de Roermondse Wethouder Thissen van onderwijszaken in de Statenzaal van het Stadhuis het officiële startsein voor de Internationale Klassen Uitwisseling van Bisschoppelijk College Broekhin.

Voor deze gebeurtenis waren 28 leerlingen van het Gymnasium Schönau en 28 leerlingen van het Bisschoppelijk College Broekhin samen met hun klasseleraren naar het stadhuis gekomen. Deze groep leerlingen neemt deel aan de eerste zogenaamde klassenuitwisseling die in het kader van de Europese eenwording georganiseerd wordt.

In zijn toespraak legde de wethouder veel nadruk op de betekenis van eenheid van Europa met name in het belang van het handhaven van de vrede. Natuurlijk kon daarbij het feit dat momenteel de vijftigjarige bevrijding herdacht wordt niet onbesproken blijven. De officiële start werd symbolisch uitgevoerd door het aansnijden van een Europataart door de wethouder en rector Dorenbosch.

Schönau

Het plaatsje Schönau ligt in het Schwarzwald in Zuid Duitsland iets ten zuiden van Freiburg. De contacten met het plaatselijke gymnasium zijn tot stand gekomen door de"Partnerschaft" van Buggenum met Wieden. De gemeente Wieden grenst aan de gemeente Schönau en de jongeren van Wieden gaan in Schönau naar school.

Programma:

Voor deze eerste klassenuitwisseling die een week duurt hadden de docenten van Broekhin een heel programma opgezet, met rondleidingen door Roermond, het Minweggebied en Asselt. Op dinsdag werd Amsterdam bezocht. Elke morgen stond in het teken van het onderwijs, met o.a. Nederlandse les, discussie over vooroordelen tussen Nederland en Duitsland, aardrijkskunde, sport en lessenbezoek.

Internationalisering.

Het Roermondse College Broekhin is al langere tijd bezig met het internationaliserings-project. Hiertoe behoort behalve de klassenuitwisseling ook de zogenaamde Tweede Taalstroom, waarbij met ingang van het volgende schooljaar een klas een vijftal vakken gedoceerd krijgt in het Engels. Hiertoe hebben de betreffende docenten een intensieve taaltraining gevolgd, zowel op de eigen school als aan een Engels taalinstituut in Dublin (Ierland). Daarnaast hebben de docenten stage gelopen aan een Highschool in Ross on Wye in Engeland.

Uit: De Limburger, 19 mei 1995.

Internationalisering en tweetalig onderwijs (T.T.O.)

Internationalisering

Inleiding

Doel van internationalisering is de kwaliteit van onderwijs te vergroten en de Europese dimensie te versterken door middel van internationale contacten, uitwisseling en samenwerking. Als eerste aanzet daartoe in Nederland is de contactgroep voor Europese Voorlichting in het Nederlandse Onderwijs (CEVNO) opgericht in 1961.
Tot in de jaren tachtig was er grotendeels een ad hoc beleid. Een eerste beleidskader om de internationale samenwerking te stimuleren en de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren verscheen ten tijde van minister Deetman.
Minister Ritzen heeft deze lijn voortgezet en van krachtige, nieuwe impulsen voorzien, resulterend in de installatie van het Europees Platform voor het Nederlandse Onderwijs op 10 mei 1992, als intermediaire organisatie.
Internationalisering en uitwisseling richten zich niet louter en alleen op leerlingen; ook de mobiliteit van docenten en schoolleiders dient bevorderd te worden. Naast de Europese programma's als Lingua I, Tes en Arion is met name PLATO (Promotie Lerarenmobiliteit, Arbeidservaring en Training in het Onderwijs) het programma waarvan docenten en schoolleiders van het Bisschoppelijk College Broekhin veel gebruik hebben gemaakt en hopelijk nog zullen maken.

Internationalisering op B.C.Broekhin

Internationalisering en klassenuitwisseling op het Bisschoppelijk College Broekhin heeft op 6 september 1994 duidelijk gestalte gekregen in de oprichting van de "Workshop Exchange Broekhin" (WEB), waarin een vijftiental enthousiaste docenten hun krachten en plannen bundelen om wederzijdse bezoeken te stimuleren. Tot 1994 was er steeds sprake geweest van een "unilaterale" internationalisering: reizen met groepen leerlingen naar Rome, Parijs en Londen, en met het schoolorkest naar Bristol / Leeds / Londen, naar Innsbruck / Salzburg en naar Helsinki / St.Petersburg (toen nog Leningrad) / Moskou.
Binnen het kader van genoemde unilaterale internationalisering en passend binnen het doel van de internationalisering zoals gepropageerd door het Europese Platform dient met name vermeld te worden de samenwerking met de "International Society for Music Education (ISME), opgericht tijdens de UNESCO-conferentie in Brussel in 1953. Een van de belangrijkste doelstellingen van de UNESCO is de bevordering van de samenwerking tussen de volkeren op het gebied van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur. De ISME heeft als doel de muzikale vorming te stimuleren; een van de voornaamste middelen om dit doel te realiseren is het organiseren van tweejaarlijkse internationale conferenties.
Ondanks het gegeven dat per land slechts een groep voor deze wereldconferentie geplaatst kan worden, heeft het Bisschoppelijk College Broekhin drie maal de eer gehad hiervoor uitgenodigd te worden en hieraan ook daadwerkelijk deel te nemen met groepen van circa 50 leerlingen. Vermeld dient te worden dat deze concertreizen financieel volledig mogelijk zijn gemaakt middels een zeer kleine eigen bijdrage van de leerlingen en donatie van sponsors en begunstigers.

Na deze unilaterale internationalisering volgen de bilaterale en in een later stadium, uiteraard de multilaterale uitwisselingen.
Een eerste aanzet daartoe is de eerder genoemde Workshop Exchange Broekhin in september 1994.
Al in oktober 1994 brengt de direkteur van Gymnasium Schönau een oriënterend bezoek aan B.C.Broekhin,

in november gevolgd door een tegenbezoek door de docenten Piet Mohr en Lau van Bilsen, resulterend in de eerste uitwisseling van leerlingen in mei en oktober 1995.

De grote, stuwende kracht binnen de internationaliseringsprojecten is Theo Versteegen. Zijn inzet, gedrevenheid en enthousiasme resulteren in een groot aantal gelegde contacten, waarvan er vele ook daadwerkelijk zijn omgezet in wederzijdse uitwisselingen.

Theo Versteegen, coördinator.

Gerealiseerd zijn uitwisselingen met:
Dhyrs Skole in Slagelse, Denemarken, Gymnasiun Schönau in Schönau, Duitsland, Kreisgymnasium in Heinsberg, Duitsland, Gymnasium of Archagelos, op Rhodos, Griekenland.

De technische ontwikkelingen binnen de ICT maken nieuwe vormen van uitwisseling, van communiceren, mogelijk. Het Europees Platform voor het Nederlandse Onderwijs lanceert in 1997 het Comenius-programma, waarin gepropageerd worden "schoolpartnerschappen voor de ontwikkeling van Europese onderwijsprojecten". De school besluit actief deel te nemen aan dit programma:
een meer-jaren samenwerkings- ontwikkelings-programma, voornamelijk via internet wordt gestart met:

1. Gymnasium of Archagelos, Rhodos / Griekenland
2. Gymnazjum Numer 4, Wladyslava, Polen
3. Moletai Gymnasia, Moletai, Litauen
4. Externato de Penefirme, Santa Cruz, Portugal.

Dit plan is tot stand gekomen na voorbereidende bezoeken van de coördinator van de organiserende school, Theo Versteegen, aan
Rhodos : oktober 2000 en april 2001
Polen : februari 2001
Portugal : juni 2000
en een voorbereidend bezoek van de participerende scholen aan Nederland in februari 2001.
Naast deze virtuele uitwisseling ligt het uiteraard ook in de bedoeling tot een fysieke uitwisseling te komen. Op dit moment van schrijven zijn de Portugese leerlingen inmiddels al in Nederland geweest (18 - 26 april 2001) en zullen de Nederlandse leerlingen een bezoek aan Portugal brengen (8 - 19 oktober 2001).

Voorbereiding voor de uitwisseling met Dhyrs Skole, Slagelse DK.

Nederlandse leerlingen demonstreren de Sirtaki in Griekenland.

Duidelijk zal zijn dat de internationaliseringsprojecten alleen gerealiseerd kunnen worden als aan een aantal basisvoorwaarden wordt voldaan, te weten:

a. een zeer grote inzet van

Ton Lenders	conrector internationalisering
Theo Versteegen	coördinator internationalisering
Lenneke van Tilburg	assistente
Piet Mohr	coördinator Schönau
Lau van Bilsen	coördinator Schönau
Lizet Kriechel	coördinator Heinsberg

b. steun van de leiding van de school
c. hulp van collega's, die gastlessen verzorgen en excursies voorbereiden en begeleiden
d. ondersteuning van het Europees Platform voor het Nederlandse Onderwijs.

Speerpunt m.b.t. internationalisering is thans een efficiënte inpassing van deze uitwisselingen in de 2e fase.

Canada

Een andere vorm van internationalisering betreft de uitwisseling met leerlingen in Canada. Voor dit uitwisselingsprojekt werkt het Europees Platform samen met OSEF, the Ontario Student Exchange Foundation. Het betreft hier een uitwisseling op wederzijdse basis: de Nederlandse leerling(e) wordt drie maanden opgenomen in een gezin in Canada en gaat in dat land ook drie maanden naar school, terwijl de Canadese leerling(e) enkele maanden later onder dezelfde condities voor een periode van drie maanden naar Nederland komt.
Het doel van deze uitwisseling is:

1. de beheersing van de Engelse taal te verbeteren,
2. de leerling(e) voor een langere periode bewust een andere cultuur te laten ervaren
3. en daarmee de eigen persoonlijkheid verder te ontwikkelen.

Aan dit projekt is in de schooljaren 1997/98 en 1998/99 deelgenomen door een beperkt aantal leerlingen, te weten:

Uitwisseling Canada 1997 / 98.

1997/98:	Daniëlle Cluitmans	in Branchton, Ontario
	Suzanne Kunnen	in Parry Sound, Ontario
	Jitske de Vries	in Prescott, Ontario.
1998/99:	Marijke van Bree	in Kincardine, Ontario
	Inge Holtackers	in Gravenhurst, Ontario
	Loes Puts	in Peterborough, Ontario.

Tweetalig Onderwijs

Een van de meest verregaande vormen van internationalisering is tweetalig onderwijs, internationaal bekend als "content and language integrated learning".
Door de globalisering van de samenleving is een meer dan gemiddelde beheersing van moderne vreemde talen van groot belang. De Europese Unie heeft zich in het "Witboek voor Onderwijs" (1995) tot doel gesteld dat iedere Europeaan ten minste drie van de gemeenschapstalen beheerst. Het Engels is mede door de snelle ontwikkeling van de informatietechnologie over de gehele wereld een van de belangrijkste communicatietalen. Tweetalig onderwijs wordt, evenals de hiervoor genoemde internationalisering, in opdracht van het Ministerie van O.C.&W. gestimuleerd en ondersteund door het Europees Platform voor het Nederlandse Onderwijs. Mede vanwege de zeer nauwe verbondenheid van T.T.O. met Internationalisering heeft rector Tijs Dorenbosch in het schooljaar 1992/93 het verzoek gedaan aan Nico van der Voort te onderzoeken of en, zo ja, hoe tweetalig onderwijs ingevoerd zou kunnen worden op het Bisschoppelijk College Broekhin.

Taalproject BC Broekhin

Vakken in Engels aan middelbare school Roermond

Van onze verslaggever

ROERMOND – Het Bisschoppelijk College (BC) Broekhin in Roermond gaat vanaf volgend schooljaar een aantal vakken in het Engels geven. Dat heeft conrector N. van der Voort gisteren meegedeeld.

Komend schooljaar blijft het taalproject ('tweede taalstroom') beperkt tot twee klassen in de onderbouw van het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (VWO). In totaal zestig leerlingen kunnen de vakken geschiedenis, aardrijkskunde, biologie, natuur- en scheikunde en klassieke talen in het Engels volgen.

Vloeiend

Doel van het project is volgens Van der Voort de „pientere leerlingen" iets extra's te bieden en in te haken op de voortschrijdende internationalisering. De genoemde vakken worden ook in het derde en vierde leerjaar in het Engels aangeboden. De verwachting is dat de scholieren die de Engelstalige lessen volgen aan het einde van het vierde jaar vloeiend Engels spreken.
Het college is twee jaar geleden begonnen met de voorbereiding van het project. Vijf docenten zijn Engelse les gaan volgen en op taalstage in het Ierse Dublin geweest. Het is de bedoeling dat het aaantal leerkrachten dat de Engelse taal machtig is, in de loop van de komende jaren verder wordt uitgebreid.
Overigens kan de school geen enkele leerling verplichten lessen in het Engels te volgen. Wie de vakken in het Nederlands wil volgen, kan dat gewoon.
Naast het Engelstalig onderwijs is het BC Broekhin ook bezig met het opzetten van tal van vaste uitwisselingsprojecten met scholen in Denemarken, Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. Doel ervan is de leerlingen van het BC Broekhin in contact te brengen met andere culturen.

Uit: De Limburger, 16 maart 1995.

Training van docenten T.T.O. in Dublin.

Per 1 augustus 1995 wordt definitief gestart met T.T.O. in de vijf eerder genoemde vakken en Engels aan 21 leerlingen van 2 gymnasium. Ter voorbereiding hebben deze leerlingen een taaltrainingscursus gevolgd in Engeland (Oxford College), gesubsidieerd door het Europees Platform.

Aan dit verzoek c.q. deze opdracht is willig gehoor gegeven, en in het schooljaar 1993/94 is begonnen met de training van een aantal potentiële docenten T.T.O.-Engels. Deze training is gegeven door 2 docenten Engels, te weten Wim Willems en Theo Versteegen, gedurende 2 uur per week.
Na evaluatie zijn de volgende docenten doorgegaan met hun training:
Maarten van den Munckhof: Latijn
Math Quaedvlieg: Aardrijkskunde
Lau van Bilsen: Geschiedenis
Ton Lenders: Biologie
Hans Hooymayers: Natuurkunde.

Naast deze interne training hebben de vijf docenten een intensieve taaltrainingsacursus gevolgd bij The English Language Institute in Dublin en hebben zij stage gelopen op Grammar een Comprehensive Schools in Monmouth, Ross-on-Wye en Mönchengladbach.

Voor het schooljaar 1996/97 is voor de beginnende T.T.O.-leerlingen gekozen voor een leerlingen-uitwisseling met John Kyrle High School in Ross-on-Wye.
In 1996/97 wordt de groep T.T.O. docenten uitgebreid met:
Danielle Salden: Aardrijkskunde
Huub Lipsch: Natuurkunde
Wim Ramakers: Scheikunde.

Training van leerlingen T.T.O.: Oxford College.

Op weg naar Ross-on-Wye.

Tijdens dit zelfde schooljaar beschikt de school over een engelstalige taal-assistent, Brian Nauta. Bij alle docenten T.T.O. assisteert, corrigeert en adviseert hij

Eerste uitreiking van certificaten T.T.O.

gedurende een uur per week, terwijl hij ook deelneemt aan interne scholing.
Binnen het kader van de training en de team-building dient zeker vermeld te worden de excursie naar Londen door 8 docenten T.T.O. (13 t/m 16 december 1996) met als doel:

a. keuze van eventuele nieuwe boeken
b. bezoek aan musea / theater
c. bevordering van het sociale aspect.

Per 1 augustus 1997 wordt het T.T.O.-team versterkt door Wim Coolen, geschiedenis, en per 1 augustus 2000 vindt een verdere uitbreiding plaats door de komst van:

Iris Atkinson : Engels
Corry Clerx : Wiskunde / Biologie
Marga Tuyp : Wiskunde.

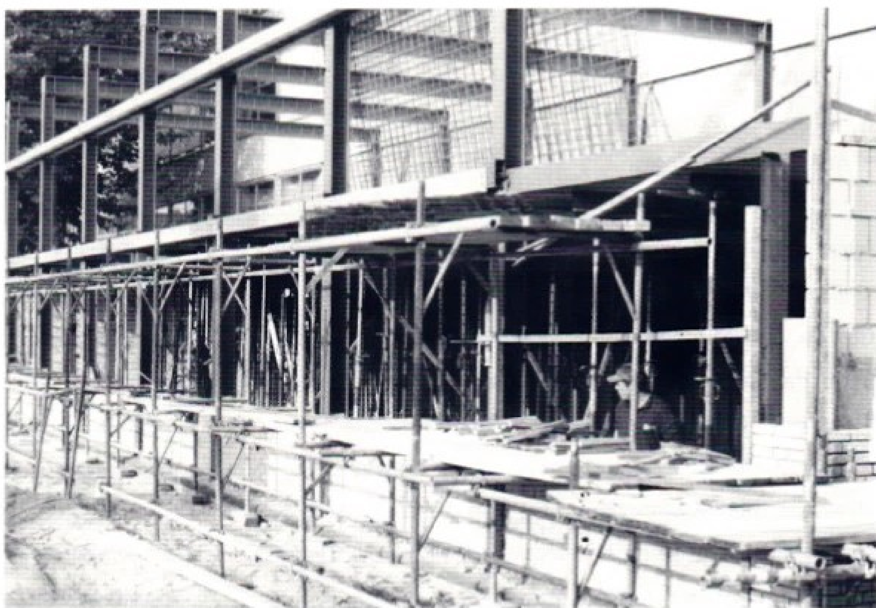
Per 1 augustus 2001 wordt, i.v.m. F.P.U. van Nico van der Voort, Iris Atkinson coördinator T.T.O.: zij zal onder meer de contacten met het Europees Platform onderhouden, de ontwikkelingen en de mogelijkheden tot inpassing in de 2e fase onderzoeken om uiteindelijk tot een officiële afsluiting met een I.B. (International Baccalaureate) te komen.

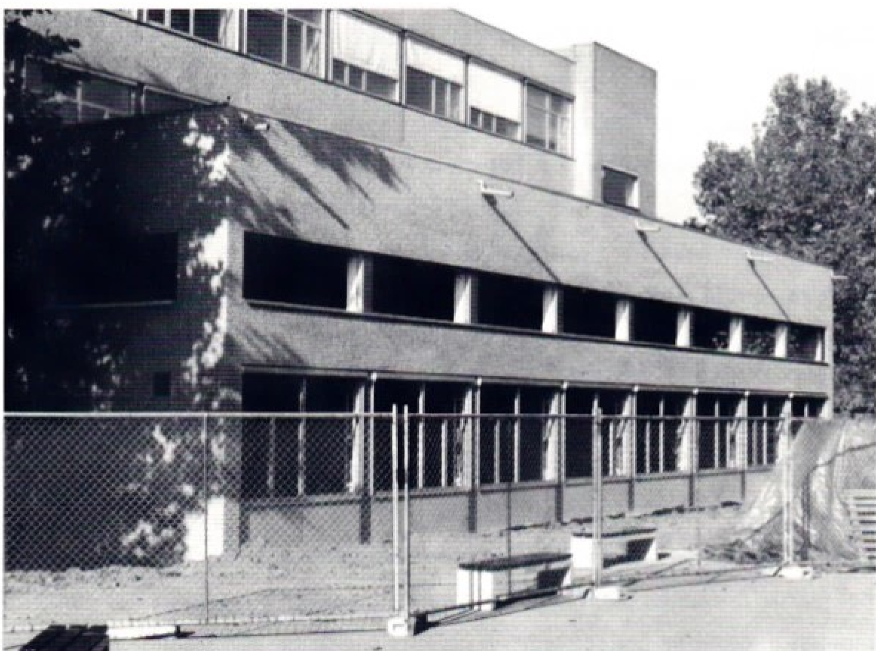
Nico van der Voort

Ontwikkelingen in het voortgezet onderwijs

Tot voor kort was het voorgezet onderwijs verdeeld in een aantal vakjes. We hadden het vbo, mavo, havo en vwo. Dit betekende dat je een bepaald niveau had dat voor alle vakken gold. Maar dat is al een aantal jaren aan het veranderen. Allereerst kreeg je de vakkenpakketkeuze. Niet alle vakken waren meer verplicht, de leerling kon na een bepaald leerjaar zijn eigen pakket samenstellen. Maar de leerling moest in feite al op veel te jonge leeftijd bepalen wat zijn verdere toekomstplannen waren. Dit leidde vaak tot spijtgevoelens op latere leeftijd. Door bepaalde vakken te laten vallen, werden er doorstroommogelijkheden geblokkeerd. Omdat het onderwijs toch nog klassikaal gegeven werd, was het erg moeilijk om de opgelopen achterstand dan weer in te halen.
Het dilemma dat hierdoor ontstond was dat tussen keuzevrijheid van de leerling en de vaak negatieve gevolgen van die keuze voor de doorstroming naar het vervolgonderwijs. Om uit dit dilemma te komen wijzen de in gang zijnde ontwikkelingen in de richting van te kiezen examenprogramma's, die een goede aansluiting garanderen bij het vervolgonderwijs. Gestuurde keuze, dus.
Maar het beleid is niet alleen gericht op examenprogramma's, maar ook op de vorm waarin het onderwijs gegeven wordt. Het voorgezet onderwijs wordt hervormd in de richting van open leren en ook de toepassing van nieuwe media wordt al een aantal jaren gestimuleerd.

De Tweede Fase en het Studiehuis in het vwo/havo
Een 'stuurgroep profiel Tweede Fase voortgezet onderwijs' heeft in het laatste decennium van de vorige eeuw plannen beraamd voor veranderingen

De bouw van het Studiehuis.

in de bovenbouw van het havo/vwo. Met de term 'studiehuis' kwam er een geheel nieuwe visie op tafel om het leerproces te individualiseren. In het studiehuis wordt het accent gelegd op het geven van activerend onderwijs, waarbij de leerling zelf in hoge mate verantwoordelijk is voor zijn leerproces. Niet meer het geven van instructie staat centraal, maar het leren van de leerling. De rol van de docent verandert daarmee van kennisoverdrager naar sturende begeleider en persoonsgerichte adviseur.
In de Tweede Fase kunnen leerlingen kiezen voor één van de volgende vier profielen:

- *Cultuur en maatschappij;*
- *Economie en maatschappij;*
- *Natuur en gezondheid;*
- *Natuur en techniek.*

Ieder profiel bestaat uit een *verplicht gemeenschappelijk deel*, een *profieldeel*, en een aanvullend *vrij deel*.
Ook de verschillen in belangstelling en leeractiviteit heeft de stuurgroep zichtbaar willen maken:
de schoolonderzoeken zijn vervangen door schoolexamens en een 'examendossier'. De leerling is zelf verantwoordelijk voor de vulling van dit dossier.
In zo'n dossier worden ook resultaten van activiteiten opgenomen die wel worden uitgevoerd, maar niet meetellen voor het examen. Zo zou de leerling het bezoek aan een tentoonstelling of een concert kunnen aantekenen in zijn examendossier CKV 1.
In het dossier staan echter ook uitslagen van toetsen of schoolexamens vermeld. Om het niveau en de kwaliteit van het dossier te bewaken zijn er landelijke criteria ontwikkeld. Voor sommige vakken is het voldoen aan de eisen van het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) voldoende en die vakken zullen niet centraal worden geëxamineerd.
Naast het PTA en het examendossier is het centraal schriftelijk eindexamen in zijn traditionele vorm gehandhaafd. Dat wil zeggen dat dit deel van het examen niet geflexibiliseerd is: er vindt maar eenmaal per jaar zo'n examen plaats en alle verplichte vakken moeten in dezelfde periode worden geëxamineerd.
Deze keus is geen principiële maar een praktische; het organiseren van examenperioden is voor de school nogal belastend. Bovendien werd hiermee tegemoet gekomen aan de wensen van de hbo- en wo-instellingen.

De leerwegen in het vmbo

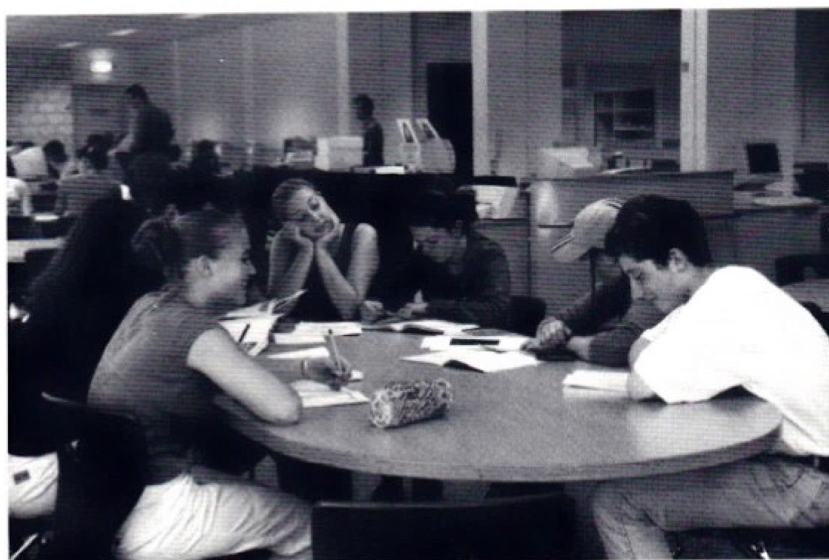
Het vbo- en mavo-diploma kan nu nog geprofileerd worden afgesloten. Elk vak kan op vier niveaus (A, B, C en D) worden geëxamineerd. Op die wijze kan een leerling een geprofileerd diploma krijgen, waaruit genuanceerd is af te lezen welke vakken hij op welk niveau beheerst. Maar deze vorm van niveaudifferentiatie heeft zijn langste tijd gehad. Een commissie onder leiding van de voormalige onderwijsminister Van Veen ('Recht doen aan verscheidenheid') heeft voorstellen gedaan en deze zijn in nieuwe wetgeving ondergebracht om de diplomering van het vbo en mavo zodanig te regelen dat die veel meer aansluiting geeft op het vervolgonderwijs (meestal mbo). In de bovenbouw (derde en vierde leerjaar) van de vmbo-opleiding kunnen de leerlingen 'kiezen' uit vier leerwegen:

- De *theoretische* leerweg, als voorbereiding op mbo of havo;
- De *gemengde* leerweg, als voorbereiding op mbo;
- De *kaderberoepsgerichte* leerweg, als voorbereiding op mbo;
- De *basisberoepsgerichte* leerweg, als voorbereiding op kort-mbo of leerlingstelsel.

De examenprogramma's voor de vier leerwegen worden ingevuld met een aantal eisen voor exameneenheden op de diverse niveaus.
De nu nog bestaande niveauverdeling in A, B, C en D wordt afgeschaft. In plaats daarvan wordt de leerstof ingedeeld in een *basisdeel*, een *kerndeel* en een *verrijkingsdeel*. Elk deel is voorzien van eindtermen en kan op niveau worden geëxamineerd.
Daarnaast is er nog een individuele leerweg (LWOO, leerwegondersteunendonderwijs). De term 'leerweg' is hierbij enigszins misleidend omdat het niet om eenzelfde soort leerweg gaat als de vier genoemde.

Zoals het was.

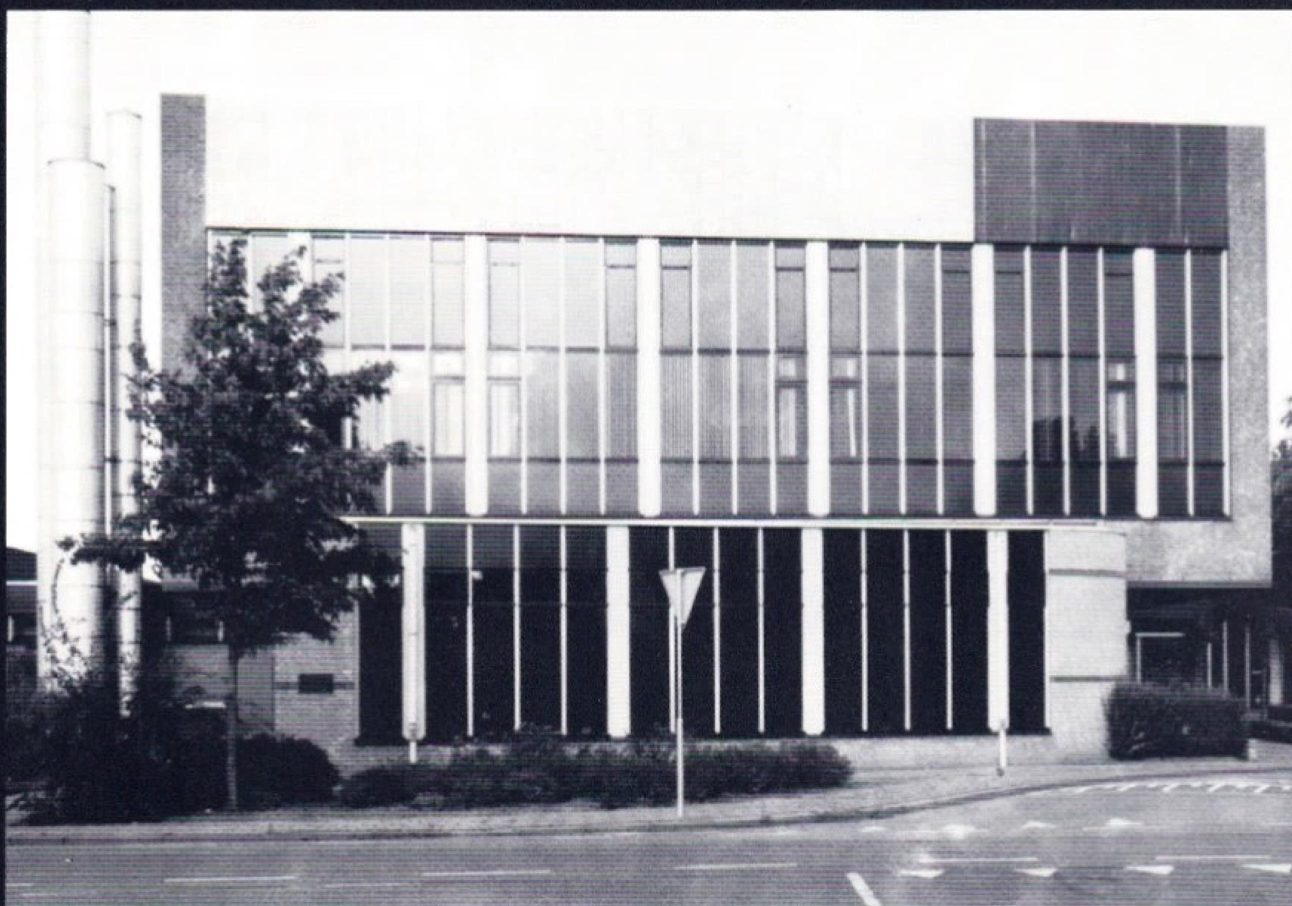
Zoals het is.

De individuele leerweg is een methodiek om leerlingen met specifieke leerproblemen naar een van de vier leerwegen te begeleiden.
Zoals bij de Tweede Fase in het havo/vwo zijn er ook in de bovenbouw van het vmbo vier profielen, maar deze worden in het vmbo sectoren genoemd:

- *Zorg en Welzijn;*
- *Economie;*
- *Techniek;*
- *Landbouw.*

Waartoe leiden al deze veranderingen?
Allerlei overheidsmaatregelen van de laatste jaren, zowel nationaal als internationaal, gaan in dezelfde richting: kwaliteitsverbetering van het onderwijs, te vertalen in meer zelfstandigheid van de leerling, betere aansluiting bij vervolgopleiding en arbeidsmarkt, minder voortijdige schoolverlaters, meer specifieke zorg voor doelgroepen. En de verantwoordelijkheid voor deze kwaliteitsverbetering komt steeds meer bij de scholen zelf te liggen.
Al is de grote lijn zichtbaar aan het worden, wat dit alles op den duur voor concrete gevolgen zal hebben valt nu nog moeilijk te overzien. Wel is al duidelijk dat de levenscyclus van het traditionele onderwijs, zoals we dat voor kort kenden, zijn einde nadert. Moeder onderwijs was hoogzwanger. Zij heeft een baby gebaard. Laten we hopen dat het een gezonde en sterke baby zal zijn.

Flip Werter

132

Boven: BC Broekhin Swalmen, onder: BC Broekhin Reuver.

De groei naar een brede scholengemeenschap

Beesel / Reuver samen met Swalmen

Het tijdsbestek van de hieronder beschreven ontwikkelingen omvat een van de meest roerige periodes in de ontwikkeling van het Nederlandse onderwijs, n.l. de periode waarin Mammoetwet, Middenschool, HOS (Herschikking Onderwijs Salarissen), HEFVO (Herschikking en Fusie Voortgezet Onderwijs) VbaO (Voortgezet Basis-Onderwijs), Basisvorming, VMBO, 2e Fase als onderwijsontwikkelingen samenvielen met sterke groei van leerlingaantallen in het VO (naoorlogse geboortepiek) en vervolgens sterke daling van leerlingaantallen (o.a. ten gevolge van de veranderde opvattingen over gezinsplanning en samenstelling door democratiseringsprocessen en seksuele revolutie).

Reuver: ULO & MAVO

Reuver kent van oudsher al Voortgezet Onderwijs. De zusters Dominicanessen verzorgden er onderwijs aan een Kweekschool (tot begin jaren '60) en aan de H.Hart ULO-school voor meisjes(1947). Uit deze ULO kwam MAVO 'Pro Vita' voort, die in Reuver het onderwijs volgens de Mammoetwet vorm gaf samen met MAVO 'Den Roover.
In 1981 worden beide scholen samengevoegd onder de naam MAVO "ProVita".

Reuver: HNO (Huishoud- en Nijverheidsonderwijs, voorheen 'Huishoudschool')

In Reuver was sinds 1948 ook gevestigd een Landbouwhuishoudschool ten Plattelande (er waren ook stadse Huishoudscholen). De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor deze school lag bij een van de dochters van de sterke landbouworganisatie in de provincie Limburg, de LLTB. Dit bestuur was in Limburg verantwoordelijk voor veel activiteiten voor Voortgezet Onderwijs op het platteland. Hiermee droeg dit bestuur sterk bij aan de uiteindelijke emancipatie van het platteland en daardoor ook indirect aan een grotere deelname van plattelandskinderen aan het Voortgezet Onderwijs. De behoefte aan vormen van funderend beroepsonderwijs werd bij de burgers geringer, terwijl de vraag naar avo onderwijs dienovereenkomstig toenam. De VBO scholen, die een grote geografische spreiding kenden, werden te klein en moesten worden samengevoegd of worden opgeheven. Dat samenvoegen moest, onder invloed van Brugklas- en Middenschooldenken (gelijke kansen voor ieder kind), liefst zo breed mogelijk. Maar daar was de tijd nog niet rijp voor. Mavo-scholen wilden bij hun HAVO/ VWO collega's aansluiten, en niet bij die van het VBO.

Swalmen: LTS (Lagere Technische School, voorheen 'Ambachtsschool')

In Swalmen is in 1972 nog een nieuwe LBO school gesticht: een LTS. Economische factoren speelden hierbij een belangrijke rol, nl een mogelijke vestiging van de staatsmijn Beatrix in Vlodrop.
Er was dus behoefte aan personeel, zowel technisch als administratief. Dit probleem werd opgelost door de vestiging van een LTS ten noorden van de mijn en een MULO (voor de opleiding van beambten) in het gebied zelf, nl Roerstreek MAVO. Dat de mijn niet werd voltooid en de Mammoetwet werd ingevoerd waren redenen genoeg voor heroverweging van de planning. Maar zelfs een dwingend protest vanuit Roermond kon in 1971 de al gestarte bouw van de school niet meer tegenhouden.

Swalmen/Reuver: LBO/LBO Scholengemeenschap

In 1975 werd besloten tot de samenvoeging van de RK Huishoudschool ten Plattelande 'Mater Alma' uit Reuver met de RK LTS uit Swalmen. Een van de eerste

LBO/LBO scholengemeenschappen in Nederland. Vanuit het LBO had men deze fusie liever breder gezien, n.l. met de 2 MAVO scholen in Reuver. Dit zou mogelijk ook perspectief hebben geboden op het uitbreiden van de beoogde AVO/LBO scholengemeenschap met een HAVO afdeling (Men dacht daar wellicht op historische gronden nog aanspraak op te kunnen maken (Kweekschool van de Dominicanessen).

De vele experimenten (Basisvorming en PBO (1986-1995), projecten, landelijke activiteiten, vernieuwingen, afwijkende onderwijsconcepten, integratie IVBO en VBO tot 'onderwijs op maat' (1985) en deelname aan vele landelijke netwerken, leidden ertoe dat de school in Swalmen / Reuver, in tegenstelling tot veel andere LBO scholen in de regionale gebieden, groeide en bloeide. Toch realiseerde men zich binnen de school, dat verder fuseren uiteindelijk zou leiden tot nog meer mogelijkheden voor leerlingen en tot een meer gespreide verantwoordelijkheid voor goed voortgezet onderwijs aan alle leerplichtige kinderen in de regio.

Swalmen/Reuver: MAVO-VBO, het 'Burgemeester Bootscollege', Jenaplanschool voor VO

En er werd gefuseerd, getrapt wel te verstaan. In 1994 fuseerde de Scholengemeenschap Swalmen/ Reuver (630 leerlingen) met MAVO "Pro Vita" (230 leerlingen) tot een MAVO/VBO scholengemeenschap, waarbinnen het Jenaplan-concept als uitgangspunt werd genomen. Differentiatie in aanbod en vorm moest onderwijsmedewerkers ruimte bieden om verantwoord om te kunnen gaan met verschillen tussen kinderen.

Met deze fusie was het "Burgemeester Bootscollege, Jenaplanschool voor MAVO & VBO" een feit. Uniek, want de enige school in Nederland die in de volle breedte gedurende de gehele cursusduur is ingericht op basis van het Jenaplan-concept.

B.C. Broekhin Roermond samen met Swalmen/Reuver

Roermond/Swalmen/Reuver: VBO/MAVO/HAVO/VWO

In 1996 werd de fusie tussen B.C. Broekhin en het Burgemeester Bootscollege gerealiseerd .
De fusie is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Zorgen voor goed en geschikt onderwijs kort bij de woonplaats van de leerling;
- Gebruik maken van de aanwezige infrastructuur en expertise;
- Creëren van soepele doorstroom van leerlingen binnen een instituut;
- Bundelen van krachten binnen het facilitaire gebied en
- Handhaven van voor leerlingen en medewerkers herkenbare (omvang, cultuur) werkeenheden (vestigingen).

Deze uitgangspunten leidden ertoe dat de brede scholengemeenschap ging bestaan uit 2 relatief zelfstandige werkeenheden: in Roermond MAVO/ HAVO/VWO volgens het in Nederland gangbare onderwijsconcept en in Swalmen/Reuver MAVO/VBO volgens het Jenaplanconcept.
De fusie is in haar uitvoering en organisatie het best te omschrijven als een federatieve gemeenschap van scholen, met binnen iedere school specifieke mogelijkheden.

B.C.Broekhin Roermond/ Swalmen/Reuver samen met SVO Roermond

Roermond/Swalmen/Reuver/Roermond: LWOO/VMBO/HAVO/VWO

In Swalmen en Reuver werd in het kader van 'onderwijs op maat' en binnen de regels van het VO/SVO Samenwerkingsverband, al een aantal jaren intensief samengewerkt met SVO-school 'de Balans' (voortgekomen uit de 'minister Cals' LOM-school (school voor kinderen met Leer- en opvoedingsmoeilijkheden) in Roermond.

De bestaande samenwerking met Swalmen/Reuver leidde tot fusiegesprekken tussen 'de Balans' en B.C. Broekhin.
Per 1 augustus 2001 was de fusie tussen beide scholen een feit.
Volgens de wettelijke regels kunnen SVO scholen bij een overgang naar VO scholen opteren voor twee mogelijkheden n.l.:

1. een afdeling voor LWOO (LeerWeg Ondersteunend Onderwijs) of
2. een regionaal OPDC (OrthoPedagogisch en Didactisch Centrum).

B.C. Broekhin wilde beide: een afdeling LWOO (completering) en een OPDC.
Met steun van besturen, medewerkers, ouders, Provincie, Gemeente, Ministerie en Samenwerkingsverband fuseerden 'de Balans' en B.C. Broekhin.
Zij vormden een afdeling voor LWOO in Swalmen, met als onderdeel daarvan een 'Zorgcentrum' in Roermond.
In dit 'Zorgcentrum' waarin de specifieke OPDC-expertise is ondergebracht, worden die leerplichtige leerlingen opgenomen die behoefte hebben aan zeer bijzondere en individuele vormen van Voortgezet Onderwijs.
Door deze ontwikkelingen heeft B.C. Broekhin (voorlopig ?) haar maximale breedte bereikt en kan iedere leerling die het Primair Onderwijs verlaat, terecht op deze brede school.

Jan van der Varst

Boven: BC Broekhin Swalmen, onder: BC Broekhin Reuver.

Broekhin: voor mij meer dan een school

Een bijbaantje, sporten, uitgaan, vakanties, ouders, familie, allemaal dingen of mensen waar je tijdens je leven veel van leert. Van je ouders waarschijnlijk het meest van de bovengenoemden, want zij brengen je normen en waarden bij, zij helpen je met problemen, zij voeden je op, zij zijn er altijd voor je. Toch denk ik dat ik het meest geleerd heb op BC Broekhin. Want buiten alle leerstof heb ik op Broekhin geleerd wie ik zelf ben, waar mijn interesses liggen en wat mijn mogelijkheden zijn.

Ik kwam hier op school als een vreselijk onzeker brugklassertje, dat nog nooit ergens veel moeite voor had moeten doen. De eerste paar dagen waren wat onwennig; nieuwe klasgenootjes, nieuwe leraren, andere lessen en huiswerk. Vooral van dat laatste heb ik in de brugklas veel geleerd. Onze mentor leerde ons huiswerk maken met behulp van een planning. We waren verplicht iedere week ons huiswerkschema in te leveren met daarbij een tijdsplanning. Door dit schema wist ik waar ik aan toe was. Ik moest een bepaalde tijd aan mijn huiswerk besteden, maar kon ook mijn vrije tijd inplannen. Ik merkte dat ik dit een prettig systeem vond en leerde dat ik een echte planner ben.

In de tweede kwam ik in een gymnasiumklas terecht. Opeens was ik niet meer één van de besten van de klas, wat ik daarvoor wel altijd geweest was, maar hoorde ik bij de middenmoot. Hier leerde ik dat het niet vanzelfsprekend is dat je bij de besten hoort, en dat er altijd mensen zijn die beter zijn dan jij. Omdat ik geen moeite deed om toch weer in de top van de klas te belanden, kreeg ik ook aardig wat kritiek over me heen van de leraren. (Ik zal nooit vergeten dat mevrouw Salden, nadat ik mijn zoveelste onvoldoende voor Aardrijkskunde had gekregen, met een veelbetekenende blik mijn kant op keek en zei: "Ik weet zeker dat sommigen van jullie het VWO niet in 6 jaar gaan halen." Ze zal zich dit vast niet herinneren, maar toch heb ik nu zoiets van "het is me lekker toch gelukt!") Omdat ik niet gewend was aan kritiek, had ik het daar in het begin nogal moeilijk mee, maar in de loop van het jaar leerde ik ermee om te gaan.

Marieke Cartens

In de derde begonnen we met het maken van interessetests. In het begin had ik nog het idee "o leuk, testjes maken!", maar nadat ik er een paar gemaakt had, zag ik plotseling in dat ik er echt iets aan had, dat ik de dingen die uit de tests kwamen echt interessant vond, zelfs al waren ze nooit eerder bij me opgekomen. Zo zette ik mijn "kleine meisjes ideeën" als "ik word later juffrouw, of dierenarts, of stewardess, of..." van me af en begon ik serieus naar mijn toekomst te kijken. Ik had geleerd waar mijn interesses liggen.

In de vierde begon bij mij langzaam het besef te komen dat ik toch wat moeite moest gaan doen als ik over wilde gaan. Na me 8 jaar verveeld te hebben op de basisschool en ook de eerste 3 jaar van de middelbare school gemakkelijk gehaald te hebben, moest ik opeens hard gaan werken. Na Pasen stond ik op blijven zitten, dus sloeg de stress toe. Na heel hard gewerkt te hebben ben ik uiteindelijk toch over gegaan. Voor het eerst besefte ik wat hard werken inhield, maar ook wat een voldoening het gaf om iets te bereiken na er veel moeite voor te hebben gedaan. Ook wist ik toen dat ik stress-situaties aankan, dat ik wel even in paniek raak, maar daarna alles op alles kan zetten om toch succes te hebben.

De vijfde is voor mij een heel belangrijk jaar geweest. Ik werd uit mijn oude, vertrouwde klas gehaald en tussen allemaal onbekenden neergezet. Voordat het schooljaar begon had ik het idee dat het nooit een leuk jaar kon worden zonder bij mijn vriendinnen in de klas te zitten, maar het werd één van de leukste jaren op Broekhin. Ik merkte al snel na het begin van het schooljaar dat ik ook zonder mijn vriendinnen om me heen mijn draai kon vinden, dat ik het ook leuk kon hebben zonder dat zij erbij waren. Na drie jaar alles met mijn vaste groepje gedaan te hebben, kreeg ik er opeens nieuwe vriendinnen bij en leerde ik dat ik ook in mijn eentje wat kan bereiken. Ik leerde voor mijn eigen mening uit te komen zonder eerst aan anderen te vragen wat zij ergens van vonden. Kortom, ik werd een stuk onafhankelijker.

Tja, en dan het laatste jaar. Wat ik in dit jaar heb geleerd is om dingen los te laten en veranderingen te accepteren. Het liefst zou ik alles bij het oude willen laten en nog 6 jaar op Broekhin blijven hangen. Maar ik vraag me af of dat wel verstandig is. Ik heb ontzettend veel geleerd hier op school en ik heb het heel erg naar mijn zin gehad. Zo heb ik verschrikkelijk leuke excursies gehad (met als hoogtepunt een week in Rome) waarvan ik heb geleerd dat ik me ook in het buitenland verstaanbaar kan maken (en dat het achterin de bus meestal het gezelligste is!); er zijn een paar geweldige schoolfeesten geweest zoals het galabal waarvan ik geleerd heb hoe kleren iemand kunnen veranderen. Ik heb het erg naar mijn zin gehad als redactielid van de schoolkrant (daarvan leerde ik dat niet iedereen je werk waardeert. Tenminste, die conclusie trek ik als ik de grote hoeveelheid vliegtuigjes gevouwen van schoolkranten door de school zie zweven) en als productie-assistente bij de musical, waar ik leerde wat verantwoordelijkheid op me te nemen.

Maar nu is het tijd om dit alles achter te laten. Ik ga weg van Broekhin en ook al vind ik dat heel jammer, ik ben er aan toe een nieuwe stap te nemen.

De herinneringen blijven echter. Ik zal Broekhin nooit vergeten, want voor mij is het meer dan alleen een school!!!

Marieke Cartens
Eindexamenopstel VWO 2001

Personeelslijst Roermond

Rectoren

W.P.F.A.Theunissen	1959 - 74
M.K.W.Dorenbosch	1974 - 96
J.J. van Beek	1996

Conrectoren

Drs Joh.Janssen	1964 - 81
P.J.C.C.Tonnaer	1965 - 78
Drs M.G.L.N.Hoeberichts	1973 - 95
Drs N.M.M.v.d.Voort	1978 - 00
Ir L.H.M.Knops	1978 - 01
Ir Ph.G.A.J.Werter	1983
J.J. van Beek	1988 - 96
Mw A.M.A. Gerlag - de Kok	1988
Drs A.J.W.Lenders	1995
Drs H.G.Giesbers	2000
Drs W.Coolen	2001

Nederlands

Drs G.J.M.Schurink	1943 - 75
J.G.L.Koene	1955 - 89
A.Lamers	1967 - 76
Drs M.B.J.Wilms	1971 - 97
J.J.v.Beek	1971 - 93
M.Dieteren	1972 - 73
J.J.C.Keuning	1972 - 98
Mw C.M.G.v.d.Aa - de Wilde	1973 - 96
E.v.d.Aa	1973 - 74
K.Senden	1975 - 00
Th.J.Wehrung	1976 - 78

Personeel B.C. Broekhin Roermond.

	1993 - 95
H.C.Bors	1977 - 81
A.N.J.M.Hendrickx	1977
L.Knabben	1977 - 78
J.W.M.M.v.d.Eerden	1979 - 90
J.E.M.Goossens	1979 - 80
Mw E.P.M.Verlinden - Stams	1980 - 81
Mw C.E.M.v.Dingenen-Schuurmans	1981 - 82
Mw A.Hendrickx - de Ruyter	1982 - 85
Drs T.A.M.Dekkers	1983 - 00
Mw E.A.M.Schellekens-Kessels	1982
M.K.W.Dorenbosch	1990 - 92
J.Loenders	1993
Mw Drs M.E.Schuitemaker	1995
Drs J.W.M.v.Keeken	1997 - 99
H.Singendonk	1996
Mw Drs J.A.G.Holla - Delsing	1998
Mw D.M.A.Heuts	2000
J.Laurense	2001

Klassieken

Drs J.J.Driessen	1946 - 77
Drs A.Nieskens	1966 - 76
Drs B.Bongers	1976 - 79
Drs W.L.M.Oehlen	1977 - 84
Mw Drs C.W.Dronkers	1979 - 81
	1983 - 84
Drs P.C.J.Brok	1981 - 98
D.P.Sheehan	1983 - 84
Drs M.C.M.v.d.Munckhof	1984
Drs H.Simons	1984 - 87
Drs P.Roosjen	1986 - 88
Drs J.W.M. v.Keeken	1990 - 91
G.Meeussen	2001

Frans

P.L.Th.Brouns	1956 - 81
Dr J.Schobben	1963 - 75
Drs J.Essers	1964 - 94
Mw M.C.J.Geurts	1965 - 99
Drs J.Wiche	1970 - 84
Mw M.Theunissen - Voorter	1973 - 75
Drs H.v.Driel	1976 - 87
Mw M.v.Driel - Wehrens	1977 - 78
Mw J.v.Uffelen	1978 - 79
Mw G.S.M.Coosemans	1979 - 92
Mw A.Krumm - Mattheij	1979 - 80
Mw Drs W.H.Born - v.d.Linden	1980 - 01
Mw M.S.J.E.Claessen	1981 - 86
Drs A.J.T.Cremers	1983
Mw Drs S.Ploemmen	1983 - 84
J.Custers	1983 - 84
Mw Drs E.M.Schreurs - Huussen	1984 - 85
Mw C.Huyskens	1987 - 88
Mw A.Savelkoul	1990 - 91
Drs Th.J.Versteegen	1990 - 91
	1998 - 00
Mw H.M.A.Slots - Cuypers	1990
Mw Drs I.S.R.Hendriks	1994
Mw M.H.M.Houben	1996 - 98
Mw I.A.J.Bonné	1999 - 00
Mw K.Coduti	1999 - 00
Mw L.M.K.v.Tilburg	1999
Mw Drs I.Kerckhoffs	2001

Duits

Drs J.L.Mischgofsky	1938 - 74
A.N.L.Custers	1963 - 84
H.J.W.Heemels	1967 - 96
P.A.H.Bocken	1969 - 98
Drs A.J.J.Reijnen	1972 - 00
Drs H.Suijkerbuijk	1972 - 73
Dr A.v.Rijswijck	1973 - 75
Mw C.Baumgart - Habets	1974 - 75
P.Lardinois	1975 - 80
Drs G.J.J.Spierts	1977 - 79
C.Wilms	1977 - 78
P. Dovermann	1978 - 79
Drs J.C.M.den Bleijker	1979 - 85
	1989 - 90
	1995 - 98

Drs R.L.W.Marchal	1983 - 95
Mw Drs E.H.J.Kriechel - Somers	1984
Mw J.H.M.v.Leeuwen - Hendrix	1985 - 88
Mw A.v.Horck	1991 - 92
Mw Drs R.M.H.Geenen	1992 - 93
Mw A.M.F.W.Poell	1993 - 94
Mw Drs I.J.C.M.v.Lankveld	1994
P.J.H.Mohr	1994
Mw B.G.J.Stoffels - Balendonck	1994 - 95
Mw A.C.Schaftenaar - Heetjans	1996
H.Singendonk	1996 - 98
Mw T.W.M.Janssen - Seerden	1998

Engels

Drs Joh.Janssen	1941 - 81
J.G.I.Bennis	1961 - 88
Drs W.Tiggelovend	1962 - 82
Drs N.v.d.Maas	1965 - 71
Drs W.Jacobs	1969 - 75
Mw M.Roomans	1971 - 74
Drs N.M.M.v.d.Voort	1971 - 98
W.Th.Willems	1972
Drs A. Sleutjes	1975 - 79
F.v.Leeuwen	1976 - 77
Mw M.v.Gijs - Oliver	1977 - 78
P.v.Bussel	1978 - 79
H.W.A.v.Elburg	1978
Mw E.v.Dael - Lie	1979 - 83
Drs B.M.L.Wekking	1979 - 88
W.Veenhof	1979 - 80
Drs Th.J.Versteegen	1980
Mw A.P.E.M.Martens	1982 - 83
Drs P.Elbers	1983
A.Hoeve	1983 - 84
P.A.v.Horrik	1983 - 93
Drs G.J.G.Swinkels	1986 - 87
Mw Drs W.T.P.Verweij	1986 - 87
Mw E.J.M.Boots - Coenen	1987
J.M.M.Giesen	1987 - 88
Mw M.I.H.Luinge - Leenaerts	1988
Mw M.v.Beek - Joosten	1989 - 90
	1993 - 95
Mw M.T.T.P.v.d.Elsen - Schipholt	1978 - 92
Mw H.J.C.W.Jochems - Simons	1990 - 91
J.Loenders	1995 - 97
	1999 - 00
Mw Drs I.E.Atkinson - Keij	1996

Geschiedenis

Drs G.J.Smeets	1962 - 91
Mw C.Wilms	1969 - 76
Drs H.J.E.T.Willemijns	1972 - 85
Drs A.Nieskens	1973 - 76
Th.v.Daelen	1975 - 76
Drs J.F.Th.G.Heythuysen	1976
C.Duyzings	1977 - 78
W.L.G.Verkoyen	1977 - 78
H.Gorris	1977 - 86
G.v.Kessel	1977 - 78
P. Schumacher	1978 - 79
P Poldervaart	1978 - 79
W.J.M.Paes	1978 - 95
Mw A.Poeth	1983
Mw Drs R.v.Beusekom - Chudy	1984 - 85
Drs J.Gerits	1988 - 94
A.J.J.M.v.Buggenum	1989 - 92
L.G.P.v.Bilsen	1991
F.M.J.Peerboom	1992 - 93
Drs W.Coolen	1993
M.Cuypers	1993 - 94
P.Hendriks	1997 - 98
Mw T.W.M.Janssen - Seerden	1999

Aardrijkskunde

Wh.H.P.Geerits	1956 - 89
Drs M.G.L.N.Hoeberichts	1964 - 93
Drs M.J.M.Quaedvlieg	1972
Drs R.Cuypers	1973 - 74
Drs J.Rutten	1974 - 75
H.Timmermans	1974 - 79
A.Op 't Veld	1974 - 75

Drs H.G.Giesbers	1976
Mw A.Arets - Mulder	1977 - 78
Mw M.T.T.P.v.d.Elsen - Schiph.	1978 - 00
A.P.J.v.Hensberg	1983 - 84
P.Janssen	1983 - 84
A.W.A.G.Driessen	1988 - 89
F.M.J.Peerboom	1992 - 94
Mw D.Salden	1993
Drs W.Coolen	1994 - 96
J.F.P.Huntjens	1996 - 97
M.J.A.Notermans	1996 - 97
P.Hendriks	1997 - 99
R.T.J.M.Segers	2000
P.Clemens	2001

Wiskunde

F.Hermans	1959 - 75
J.G.v.d.Beuken	1964 - 94
Drs J.K.C.V.v.Hulten	1966 - 01
L.J.M.Driessen	1968 - 01
J.M.F.Wijenberg	1969 - 99
W.J.Perriëns	1969 - 99
Ir J.F.Mayer	1970
H.J.G.Smeets	1971 - 01
Ir L.M.K.Meuwissen	1972 - 74
J.Scholte	1972 - 73
P.J.Cox	1973 - 91
Mw M.A.L.C.Guetens	1974 - 75
W.Dohmen	1974 - 75
J.H.M.Lipsch	1974 - 91
Drs J.L.M.Kraft	1975 - 76
	1985 - 86
N.v.d.Pot	1976 - 77
Ir H.M.Derks	1977
J.G.C.Eijck	1979 - 84
Ir A.J.J.Heijmans	1983
H.G.M.Cox	1983 - 85
Mw A.Verheijen	1991
W.Colier	1992 - 93
Ir E.Puschmann	1994 - 95
Mw J.L.M.v.Limpt - v.Osch	1995

Mw P.H.J.M.Adams	1996 - 97
J.Rademacher	1997 - 98
H.Ermans	1997 - 98
P.L.Vluggen	1998
Mw Dr C.M.Clerx - v.Haaster	1999
M.J.J.Huntjens	1999 - 00
Mw M.M.C.Tuijp	1999
A.Leenen	2001
R.M.G.M.Zonneveld	2001

Natuurkunde

Ir L.H.M.Knops	1964 - 01
J.G.C.Eijck	1969 - 98
H.J.G.Smeets	1971 - 01
J.J.v.Zwieten	1972 - 73
Ir L.M.K.Meuwissen	1972 - 75
Ir G.v.d.Aalst	1975 - 77
Ir L.Donders	1975 - 76
R.C.M.d.Nijs	1976 - 77
Mw A.H.M.Vleeshouwers	1976
Ir G.F.M.Jochems	1976 - 92
Ir H.J.M.Schrijnemaekers	1977 - 83
P.J.M.Thommassen	1980 - 82
Mw Ir G.E.Schlösser - Saffrie	1981 - 91
L.Th.F.Dijcks	1982 - 88
Ir A.J.J.Heijmans	1983 - 88
Ir J.H.M.Lipsch	1985
Ir Ph.G.A.J.Werter	1986
Drs J.J.M.Hooymayers	1994 - 96
Mw J.L.M.v.Limpt - v.Osch	1995
F.J.G.Neiss	1996
Mw C.P.E.Struylaart	1998

Scheikunde

Ir L.Nevels	1963 - 71
Ir A.H.v.Heugten	1971
Dr Ir W.P.M.G.Ramakers	1972
Drs J.Braam	1973 - 74
Ir G.F.M.Jochems	1976 - 87
Mw A.H.M.Vleeshouwers	1976 - 92

Mw Ir G.E.Schlösser - Saffrie	1982 - 84
Drs J.J.L.Mestrom	1983 - 84
Ir Ph.G.A.J.Werter	1983 - 94
J.G.v.d.Beuken	1988 - 91
H.J.G.Smeets	1988 - 97
Mw T.Kuiper	1992 - 93
R.J.M.Timmers	1995 - 97
Mw C.P.E.Struylaart	1996

Biologie

Drs G.v.Tongeren	1969 - 00
Ir A.v.Wijk	1971 - 73
Dr M.Vriends	1971 - 75
Drs A.Lenders	1973
Drs J.M.P.Goossens	1976 - 96
Mw A.H.M.Vleeshouwers	1976
Drs Th.P.M.Stemkens	1979 - 90
Mw M.H.H.M.Last	1981 - 82
Drs P.S.G.M.Smeets	1981 - 82
Dr B.J.M.L.Locht	1983 - 84
Mw Drs E.Jans	1983 - 92
R.v.d.Sluis	1992
Th.Pansters	1993 - 94
Dr Ir F.H.M.G.Savelkoul	1995
J.M.P.M.Habraken	1996 - 97
Mw Dr C.M.Clerx - v.Haaster	1997
Mw T.H.W.Kersten	1998
Mw S.Jacobs	2001

Economie / Handelswetenschappen / Staatsinrichting / Recht / M & O

Drs A.J.H.Timmermans	1939 - 77
C.Smarius	1955 - 74
Mr J.v.Geldrop	1959 - 75
P.J.C.C.Tonnaer	1961 - 78
Drs P.Cremers	1965 - 76
L.J.M.Driessen	1968 - 98
Drs T.Broens	1969 - 78
Drs M.C.Nelissen	1972 - 87
Drs J.F.W.v.Heel	1972 - 77
H.C.C.Stroucken	1974 - 77
Drs Ch.Claessens	1974 - 75
J.Blommaert	1975 - 76
J.M.L.Stevens	1976 - 77
Drs H.W.A.M.Vestjens	1977
Drs P.C.A.Einig	1977 - 78
Drs Th.J.H.Rademakers	1978
F.W.v.Moorsel	1983 - 89
Drs H.G.Giesbers	1986 - 87
M.H.M.Snouck	1995 - 01
J.Snijders	1996 - 01
E.v.d.Schoor	1998
L.Roos	2000 - 01
R.Broecks	2000 - 01
Drs M.T.E.A.M.Demandt	2001

A N W

F.J.G.Neiss	1999
Dr Ir F.H.M.G.Savelkoul	1999

Muziek

A Köhlen	1961 - 72
W.J.Perriëns	1969 - 99
J.J.M.Meeuws	1972
L.M.M.Krekelberg	1983 - 84
R.M.H.Schrader	1998

Tekenen

J.J.M.Thomassen	1964 - 00
J.G.M.Huyskens	1965 - 99
Mw M.Werten	1971 - 74
T.Franssen	1973 - 75
A.G.M.G.Pisters	1976
H.v.Ingen	1979 - 81
Mw R.M.E.Reunis - Verstraeten	1981
H.A.Martens	1983 - 84
Mw D.Dorenbosch	1990 - 91
Mw M.Heijnen	1994 - 95
F.E.G.Kessels	1995

Mw M.Bruynzeels	1997 - 98
Mw P.Kusters	1999 -
00Mw P.Kusters	2001

Handvaardigheid

J.G.M.Huyskens	1965 - 99
J.J.Kluijtmans	1968 - 87
Mw M.Gommans - Adriaens	1971 - 73
P.Santegoets	1973 - 75
Mw R.M.E.Reunis - Verstraeten	1983
W.A.J.Winthagen	1983 - 98
J.E.P.In de Braekt	1987 - 88
F.E.G.Kessels	1990
Mw J.C.H.Bell	1995 - 96
Mw I.J.M.H.Huntjens	1998 - 00
Mw K.Soons	2000

C K V

J.J.M.Meeuws	1999 - 00
Mw R.M.E.Reunis - Verstraeten	1999
F.E.G.Kessels	1999

Godsdienst / Levensbeschouwing

W.Heuvelmans	1954 - 71
J.Schmeits	1968 - 76
J.G.Knols	1972
Fr.Schmitz	1973 - 75
Mw M.Heykens - Houben	1974 - 76
G.G.Seuren	1975 - 90
M.Smits	1976 - 77
J.E.P.M.Hendrickx	1977 - 80
C.P.Thissen	1982 - 84
Drs D.J.W.Janssen	1988
Mw J.M.Bonte	1990
Mw E.G.C.Pex - Schreurs	1995
Mw I.Philipsen	1998 - 99

Maatschappijleer

P.d.Jong	1972 - 73
Drs J.v.d.Sanden	1973 - 78
J.Groensmit	1976 - 77
H.Bemelmans	1977 - 83
Drs E.F.J.Jacquot	1983 - 87
Drs J.F.Th.G.Heijthuijsen	1987 - 89
Mw A.Poeth	1987 - 90
Mw H.D.Wolters - Haex	1988
Mw E.C.M.Schut - v.Stratum	1999 - 01
Mw E.A.P.A.Lalieu	2001

Lichamelijke Opvoeding

A.M.Jansen	1959 - 95
P.J.H.G.M.Simons	1963 - 98
Mw A.M.A.Gerlag - de Kok	1968 - 00
J.H.Timmermans	1969
J.J.P.M.Gerlag	1969
Mw J.E.H.Joosten - v.Dijk	1973 - 78
T.Geelen	1977 - 78
M.Litjens	1977 - 78
B.A.J.Janssen	1978 - 81
Mw H.M.L.Heijmans	1981 - 84
S.J.J.Retera	1983 - 84
Mw M.Dinjens	1983 - 84
Mw R.Kempen	1983 -84
B.Vallen	1983 - 84
Mw M.Geraedts - Simons	1992
Mw S.J.F.M.Pereij	1993 - 94
H.Derksen	1994
J.C.Diebels	1996 - 97
V.v.Lieshout	1997

Informatiekunde

Ir H.M.Derks	1990 - 91
Ir A.J.J.Heijmans	1990 - 93
Ir A.H.v.Heugten	1991 - 93
W.J.M.Paes	1992 - 93
J.P.G.Heemels	1993
Mw A.Verheijen	2000

Techniek

J.P.G.Heemels	1993

Verzorging

R.v.d.Sluis	1993

Dramatische Expressie

Mw J.Thuring	1980 - 81
Mw G.Abels	1983 - 85
Mw A.Hendrickx - de Ruyter	1984 - 85

Bibliothecaris

W.J.Baetsen	1975 - 82
Mw Th.J.Kuypers - Becker	1982 - 85
L.Kuijpers	1984 - 86
Mw E.H.M.M.Poels	1986 - 88
N.Williams	1997 - 99

Mediatheek

B.Meuwissen	1999

Systeembeheer

H.Broen	1999

Technisch Ondersteunend Assistent

L.P.v.Atteveld	1964 - 90
Mw M.Houtermans	1982 - 83
R.Wolfs	1983 - 86
J.P.G.Heemels	1970 - 93
Mw K.Tonnaer	1985 - 86
Mw W Maessen	1986 - 88
J.H.H.Goertz	1993
W.A.A.Poels	1964 - 99
A.Linssen	1994 - 96
A.L.C.Wiermans	1996 - 99
Mw M.H.C. Janssen - Heijnen	1997
Mw C.J.M.Wielders	1997
H.J.Schoofs	1983
M.L.J.Engelen	1995 - 96
Mw R.Jessen	1999 - 00

Conciërge

J.Hölsgens	1949 - 75
J.Maessen	1966 - 80
J.W.Vervuurt	1946 - 90
A.C.Bremmers	
Mw M.Schmitz - Smeets	1972 - 75
H.Wolters	1977 - 79
P.J.L'Herminez	1983 - 85
C.W.M.v.Herten	1983
J.H.H.Goertz	1988 - 93
Th.v.d.Linden	1994 - 95
W.Wirtz	1995
P.J.T.Reijners	2001

Administratie

Mw E.H.H.Schroeten - Hannen	1962 - 83
Mw M.M.Neelen - Allers	1977 - 86
J.M.L.Beulen	1982
Mw J.P.Vaessen - Vousten	1983 - 87
Mw M.A.W.Verstappen - v.Goor	1983 - 86
Mw A.M.H.Driessen	1984 - 86
Mw G.W.A.M.Nieskens-v.Domm.	1988
Mw S.Janssen	1990 - 91
Mw E.Sampers - Smeets	1990 - 92
Mw C.Koster	1991 - 92
Mw G.G.Schroter	1994 - 95
Mw F.Sahusilawane	1994 - 95
H.A.L.Groenendijk	1996
H.A.E.Pennings	1996 - 97
Mw M.H.H.Janssen	1999
Mw A.A.P.E.Derksen - Zeegers	2001

Technische Dienst

J.W.M.M.Diels	1978

A.T.J.Houtakkers	1984 - 87
H.L.G.Sampers	1985 - 87
L.Balendonk	1995 - 00
H.F.Serberie	1997

Huishoudelijke Dienst

Mw G.Jacobs - Vogels	1975 -79
Mw M.Th.M.Peters - Sliepen	1973
Mw A.M.Nollen - de Boer	1988 - 90
Mw C.S.Ranschaert-v.Bendegem	1988 - 01
Mw J.S.Simons	1996
Mw L.Lintjens	1997
Mw B.Peters - Tobben	2000

Medewerkers Huishoudelijke Dienst

Mw B.Peeters - Stakenborg	1970 - 89
Mw Stienen - Kooiemans	1970 - 89
Mw A.Bremmers - Cramer	1970 - 89
Mw M.Hofman	1973 - 75
Mw A.Stijnen - Frenken	1975 - 94
Mw H.Kleukers - Peters	1975 - 76
Mw A. Janssens - Peters	1976 - 77
Mw A.Kessels - Peijs	1976 - 77
Mw A.Hogenes - Puts	1978 - 01
Mw A.Frenken - Pollaerdt	1980 - 95
Mw B.Boels - Schuman	1983
Mw N.Sevenich - Peeters	1983 - 98
Mw M.Houtakkers - Snijders	1984 - 85
Mw T.Nillissen - Barrois	1984 - 84
Mw S.Niessen	1985 - 89
Mw M.Simons	1985 - 91
Mw G.Snijders - Nijssen	1985 - 86
Mw M.v.d.Wal - Stienen	1985 - 89
Mw W.Vonck - Ehlen	1985 - 85
Mw B.Peters - Tobben	1986 - 89
Mw M.Craemer - v.Dijck	1988 - 90
Mw M.Kaak - de Bok	1988
Mw M.Janssens - van Deijzen	1990 - 00
Mw M.David - Tobben	1989 - 92
Mw A.Heimens - Nacken	1989 - 92
Mw A.Thissen - Schmitz	1989 - 98
Mw E.Massy - Cuijpers	1990 - 00
Mw E.v.d.Warreburg - Smeets	1990 - 92
Mw M.Hendrikx - Harmsen	1991 - 97
Mw J.Kluitenberg - Hendriks	1990 - 91
Mw P.Snijders - Dorssers	1991 - 91
Mw M.Thuijns	1991 - 92
Mw J.Boskma	1991 - 94
Mw R.Bloem - Verstijnen	1991 - 93
Mw T.Leijendeckers - de Jong	1991 - 93
Mw F.v.d.Hurck - Reijners	1991 - 92
Mw D.Binnenmansch	1991 - 92
Mw R.v.Arneman - Cicilia	1992
Mw S.Burhenne	1992 - 93
Mw Thielens - v.d.Beek	1992 - 92
Mw B.Vanderfeesten - Bremmers	1992 - 93
Mw D.Giebelen	1992 - 93
Mw I.Rijcks	1992
Mw T.Sprenger	1992 - 93
Mw M.Bremmers	1993
Mw M.Heltzel - Mooren	1993 - 94
Mw D.Raab	1993 - 00
Mw A.Schreurs - v.d.Winkel	1994 - 99
Mw B.Strijbos	1994 - 97
Mw N.Vasquez	1993 - 94
Mw L.Schaefer	1994 - 94
Mw S.Selder	1994 - 94
Mw M.Teuwsen - Verstappen	1994
Mw N.Ahssini	1996 - 97
Mw A.Evertz	1997
Mw J.Jeurissen	1996 - 97
Mw K.Giesbers	1996
Mw S.Timmermans	1997 - 98
Mw A.Toledo - Pronk	1997 - 98
Mw S.Janssen - Schmitz	1998 - 98
Mw E.Geerlings - Bessems	1998
Mw D.Paulo	1998 - 99
Mw Ch.Bremmers - Verheijden	1999
Mw A.Tama - Quass	1999 - 00

Mw P.W.Geraedts - Tjoeng		2000 - 00
Mw A.Zukic - Bajrami		2000
Mw E.Loeffen - Rijcks		2000
Mw M.Doeve		2001 - 01
Mw Op het Veld - Verstappen		2001
Mw C.Terpelle - Koolen		2001

Plaatselijk Bestuur

Drs C.M.Koopman	voorz.	1977 - 81
Mr J.Peters	vice voorz.	1977 - 81
Mw H.Rooden-Mastenbroek	secr.	1977 - 84
C.G.P.v.Leipsig		1977 - 85
G.C.Simons		1977 - 83
Drs W.A.Timmermans	lid	1977 - 81
	voorz.	1981 - 84
H.Coenen		1979 - 80
R.E.C.Hover	lid	1981 - 84
	voorz.	1984 - 88
Mr W.M.J.Slabbers	lid	1981 - 84
	secr.	1984 - 91
Drs G.J.Smeets		1981 - 85
Drs C.M.J.A.Grijsbach		1984 - 92
Drs P.J.M.Kuijpers	lid	1984 - 88
	vice voorz.	1988 - 92
J.v.d.Varst		1984 - 86
Mw C.Janssen - v.d.Venne		1985 - 88
Dr Ir W.P.M.G.Ramakers		1985 - 92
Mw M.E.Loozen		1986 - 88
L.H.G.Tacken	voorz.	1988 - 92
Ir J.M.G.Roebroek	lid	1988 - 91
	secr.	1991 - 92
J.H.A.Vleeshouwers		1988 - 92
Mw H.M.A.Poell - v.Gend		1991 - 92
N.d.Ponti		1992 - 92

Ouderraad

Mw R.Kruip - Hendrikx		1977 - 84
J.A.F.Hendrikx		1977 - 85
P.J.M.Kuypers	voorz.	1977 - 85
Mw L.J.Bouwens - Pattie		1977 - 85
E.R.v.Noortwijk		1977 - 81
J.F.H.Joosten		1977 - 81
Mw W.H.Perriens - Raeven		1977 - 81
Mw E.J.E.Buitelaar - Palman		1977 - 85
Mw P.A.G.Evers - Dewinden		1977 - 81
Mw A.M.Hegeman - op de Kamp		1977 - 81
H.H.Janssen		1977 - 84
J.Bloemen		1977 - 80
H.J.J.Bongaerts		1977 - 83
Mw J.G.Storck - Kolkhuis		1977 - 80
P.J.Th.Terwijn		1977 - 80
Z.de Vries		1977 - 82
B.P.L.Frielink		1977 - 81
W.Meuleners		1977 - 80
Mw L.E.M.Suylen - v.Geneijgen		1979 - 85
Mw M.C.M.Stox - Kruytzer		1980 - 87
Mw A.H.A.Geerts - Duimelink		1980 - 81
Mw F.M.Peijnenborgh - Kwinten		1980 - 82
Mw H.C.M.Janssen - Richaers		1981 - 88
J.G.Aelmans		1981 - 88
J.v.d.Schaft		1981 - 87
W.Cox		1981 - 84
J.Weteringe		1981 - 83
Mw P.M.Koopmans - Coolen		1981 - 82
Mw E.Hofstee - de Maes J.		1981 - 83
P.H.G.Heyman		1982 - 84
Mw T.Ransz - v.Hoof		1982 - 85
Mw J.H.G.v.Eijden - Maessen		1982 - 88
Mw A.Nijskens - Hermans		1982 - 84
Mw M.F.G.Grijsbach - Lenssen		1983 - 85
L.H.J.Heiligers		1983 - 84
Mw M.v.Buggenum - Straus		1983 - 86
J.Schenk		1983 - 84
Mw A.Mesterom - v.d.Heijden		1984 - 86
Mw M. ten Berge - Tulleners		1984 - 88
G.A.Smit	voorz.	1985 - 88
Mw C.Span - Cremers		1985 - 94
W.J.d.Wit		1985 - 90
A.d.Putter		1985 - 87
Mw Postema - Kooistra		1985 - 86
Mw J.v.d.Berg - Wijdeven		1986 - 92
G.Bikker		1986 - 88

Mw F.Steuns - Allers		1986 - 90
F.Timmermans		1986 - 87
Mw M.v.Boven		1986 - 88
J.Wenting	lid	1987 - 88
	voorz.	1988 - 93
P.Smeets		1987 - 92
L.v.Alphen		1988 - 92
B.Ars		1988 - 92
MW W.Clerx		1988 - 89
Mw M.v.Etten - Wijers		1988 - 89
Mw M.Geurts	penningm.	1988 - 92
Mw M.Heijnen	secr.	1988 - 93
Mw G.Jacobs - v.d.Kelft		1988 - 92
Mw A.Vaessen - Mooren		1988 - 94
N.d.Ponti	lid	1989 - 96
	voorz.	1993 - 94
J.Puts		1989 - 92
J.J.H.Heijmans		1989 - 93
Mw E.v.d.Warreburg		1989 - 93
A.H.H.Schreurs		1989 - 93
Th.Aerdts		1989 - 92
Mw Ch.v.Dijk		1989 - 95
Mw M.Manders		1990 - 93
Mw H.M.A.Poell - v.Gend		1990 - 93
Mw B.M.A.Fakkert		1991 - 95
Mw H.Bouts		1992 - 93
Mw T.Claessen		1992 - 00
H.Coenen		1992 - 97
Mw J.Franssen	penningm.	1992 - 00
A.Gijsen		1992 - 94
W.Henderickx		1992 - 97
P.v.Rhee		1992 - 94
Mw O.Schretlen	secr.	1992 - 94
	voorz.	1994 - 97
H.Teeuwen	secr.	1992 - 98
Th.H.A.S.Verheijden		1992 -94
P.J.H.Caris		1993 - 97
Mw M.Denessen		1993 - 94
Mw T.Dreesen		1993 - 97
G.E.W.Franssen		1993 - 96
Mw I.Lamboo		1993 - 00
J.M.H.H.P.Mooren		1993 - 94
A.F.J.Wering		1993 - 94
Mw A.Heesakkers		1994 - 97
Mw T.Leijendekkers		1994 - 98
Mw M.Medenbach		1994 - 98
A.Bahadin		1995
Mw R.Bloem	lid	1995 - 98
	secr.	1998
Mw J.Philippens		1995 - 98
J.Burggraaf		1997
Mw E.Imkamp	voorz.	1997 - 00
G.Lambie		1997
J.v.d.Schaft		1997 - 00
W.Schreurs		1997 - 98
A.Verbeek		1997
A.Bos		1998 - 00
Mw H.v.Ek		1998
P.Engelen		1998 - 00
Mw T.Geerlings		1998
Mw C.Linssen		1998 - 00
Mw J.Peeters		1998
H.Hauser		1999
J.Oostlander		1999
A.d.Vries		1999
R.Hakvoort		2000
L.Hermkens		2000
Mw C.v.Hontem		2000
N.Rozemeiier		2000
J.Schoonenberg		2000
Mw E.Vossen		2000

Nico van der Voort

Personeelslijst Swalmen / Reuver

Direktie/Staf

Donald Cardoze	Conrector Reuver
Wim van Diepen	Conrector Reuver
Luc Steeghs	Conrector Swalmen
Jan van der Varst	Plv. rector Swalmen/Reuver
Frank Biermans	Orthopedagoog
Huub Franssen	Staffunctionaris
Ton Houben	Dekaan (vertr. 1/08/01)
Gerard Ligthart	Dekaan
Har Stappers	Staffunctionaris

Onderwijzend personeel

Jean Akveld	Engels
Wiel Ambaum	Bouwtechniek
Bashir Azizi	Natuurkunde
Geert van Balkum	Metaaltechniek
Hein Baur	Duits
Savas van der Bend	Lichamelijke opvoeding
Truus Berben	Nederlands
Marie-Therése van den Beuken	Verzorging
Peter Bors	Aardrijkskunde
Marie Therése Bredero	Verzorging
Celine Burgers	Duits
Hedwig Cleven	Biologie
Katty Coduti	Frans
Ineke van Cruchten	Nederlands
Chantal Crutsen	Wiskunde
Jeroen Diebels	Lichamelijke opvoeding
Miel Engelen	Engels
Hilde Engels	Engels
Lenie Filon	Engels
Lei Geelen	Bouwtechniek

Personeel B.C. Broekhin Swalmen / Reuver.

Han Geerdink	Aardrijkskunde
Pieren Gehlen	Lichamelijke
opvoedingJac van Gemert	Natuurkunde
Joke Geraedts	Wiskunde
Jack van Gerven	Nederlands
Marie-Louise Geurts	Verzorging
Jos Graus	Verkooppraktijk
Jo Hamers	Elektrotechniek
Gerty Hanssen	Machineschrijven
Imke Heemskerk	Engels
Piet Hellenbrand	Metaaltechniek
Jos Hendriks	Lichamelijke opvoeding
Peter Hendriks	Geschiedenis
Laurens Hendrikx	Muziek
Tjeu Hoeben	Bouwtechniek
Hay Hovens	Biologie
Ton Jacobs	Natuurkunde
Ton Janssen	Wiskunde
Thei Jennen	Techniek
Claudia Jentges	Frans
Svetlana Jovanovic	Aardrijkskunde
Wil Kelleners	Informatica
Tonnie van Laer	Textiele werkvormen
Joost Laurense	Nederlands
Richard Laurense	Wiskunde
Jolande Loos	Handvaardigheid
Henk van Melick	Nederlands
Tjeu Meuter	Wiskunde
Joop Moorman	Economie
Maria van Mousch	Nederlands
Jo Mullenders	Wiskunde
Sjra Murmans	Natuurkunde
Jack Obers	Informatica
Jack Peeters	Duits
Lei Pennings	Levensbeschouwing
Mariet Perriëns	Verzorging
Luc Peters	Tekenen
Hein Rijks	Aardrijkskunde
Rene Schrader	Muziek
Hetty Schrivers	Scheikunde
Gerrie Segers	Verzorging
Marjon Smeets	Verzorging
Marcel Stijnen	Elektrotechniek
Maarten Stoel	Handvaardigheid
Jo Thoolen	Bouwtechniek
Elly van Raaij	Verzorging
Har Verboeket	Nederlands
Jos Verboeket	Nederlands
Lei Vergoosen	Geschiedenis
Lianne Verheggen	Nederlands
Terence Vroomen	Geschiedenis
Leon Weerts	Lichamelijke opvoeding
Harry Willemsen	Engels
Els Zeelen	Verzorging

Onderwijs-ondersteunend personeel

May Achten	Schoonmaakdienst
Christien Bremmers	Schoonmaakdienst
Lia Claessen	Schoonmaakdienst
Wilma Cluitmans	Schoonmaakdienst
Grietje Hermans	Schoonmaakdienst
Christien Heunen	Schoonmaakdienst
Yolanda Kremers	Schoonmaakdienst
Hedwig van Meel	Schoonmaakdienst
Irene van Neer	Schoonmaakdienst
Rita Schaefer	Schoonmaakdienst
Annie Schatorie	Schoonmaakdienst
Jacqueline Schreurs	Schoonmaakdienst
Truus Willemsen	Schoonmaakdienst

Mien Sonnemans	Administratie
Vivi van Gemert	Administratie
Har Groenendijk	Administratie
Annie Meevissen	Directiesecretaresse

Mien Coulen	Huishoudelijke dienst
Joseph van Horen	Huishoudelijke dienst

Annie Thijssen	Conciërge/receptioniste
Har Verheyden	Offsetdrukker
Huub Broen	Systeembeheerder
Marly Eggels	Conciërge
Jan Derijk	Offsetdrukker

Jan Geerlings	Conciërge
Mien van den Hurck	Conciërge/receptioniste
Piet Reynders	Technische dienst
Lenie Selder	Banenpool
Gundi Fabisch	Banenpool
Hans Hulsman	Banenpool

Vertrokken personeelsleden (na 1 augustus 1996)

Onderwijzend personeel:

Ton Camp	Aardrijkskunde
Piet Coenen	Natuurkunde
Gertie Derkx	Machineschrijven
Hilde van der Essen	Wiskunde
Do Farro	Frans
Eric Honee	Aardrijkskunde
Elianne Janssen	Handvaardigheid
Silvia Kool	Nederlands
Eric Lenders	Aardrijkskunde
Walter de Lepper	Bouwtechniek
Lau van Mulken	Frans
Raimond Nicolai	Metaaltechniek
Martin Pennings	Geschiedenis
Rene Pisters	Muziek
Tino Rademakers	Lichamelijke opvoeding
Wiel Wilms	Frans
Margriet Wuts	Gezondheidskunde

Onderwijs-ondersteunend personeel

Herman drohm	Conciërge
Jo Hermans	Conciërge
Lei Nissen	Conciërge
Truus Gijzen	Schoonmaakdienst
Truus Meuter	Schoonmaakdienst
Tiny Brauer	Schoonmaakdienst
José Hoogmans	Huishoudelijke dienst

bisschoppelijk college
broekhin
roermond